

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Tid:	Torsdagen den 30 november kl 17.00
Plats:	Folkets Hus i Säter
Förslag justeringspersoner:	Paulina Johansson och Stefan Dangardt
Kl. 15.45	Valberedning
Kl. 16.00	Gruppmöten

Innehållsförteckning

Kf § 1	Månadens blomma	5
Kf § 2	Nytt medborgarförslag om en julgran	6
Kf § 3	Nytt medborgarförslag om tillfällig flytt av verksamhet från Trollskogen till Fågelsången.....	7
Kf § 4	Svar på medborgarförslag om skyltning och att kommunen tar över en del av vägen nedanför Skedvigården	8
Kf § 5	Redovisning av obesvarade medborgarförslag	9
Kf § 6	Nya motioner/medborgarförslag	11
Kf § 7	Information från revisionen	12
Kf § 8	Höjning av VA-taxan.....	13
Kf § 9	Skattesats 2024.....	17
Kf § 10	Reviderad budget 2024	18
Kf § 11	Framtida användning av Fågelsången	20
Kf § 12	Pensionspolicy	22
Kf § 13	Kostpolicy	24
Kf § 14	Kungörelse av kommunfullmäktiges sammanträden 2024	26

Kf § 15	Interpellationer/frågor	27
Kf § 16	Valärenden	28
Kf § 17	Rapporter.....	29
Kf § 18	Delgivningar	30
Kf § 19	Utdelning av Ung grokraft	31
Kf § 20	Utdelning av Ungdomsledarstipendium.....	32
Kf § 21	Utdelning av Ungdomskulturpris	33
Kf § 22	Utdelning av kulturpris	34

Säter 2023-11-20

Abbe Ronsten
Ordförande

Margareta Jakobsson
sekreterare

Kallelsen delges ersättarna för kännedom

Kf § 1 Månadens blomma

KS2023/0341

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 2 Nytt medborgarförslag om en julgran

KS2023/0439

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att sätta upp en julgran vid nya busshållplatsen Lagmannen utanför Willys lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-11-30 av Tommy Engström, Säter.

Medborgarens förslag

” Att en julgran sätts upp vid nya busshållplatsen Lagmannen utanför Willys eftersom det är väldigt mörkt som det är nu.”

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #9565 | Inskickat av: Inge Tommy Engström | 2023-10-27 10:11

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

julgran vid nya busshållplatsen lagmannen utanför Willys.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Det är väldigt mörkt som det är nu.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

Inge Tommy Engström

Telefon

0707490825

E-postadress

frodo4647@gmail.com

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Kf § 3 Nytt medborgarförslag om tillfällig flytt av verksamhet från Trollskogen till Fågelsången

KS2023/0451

Presidiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om tillfällig flytt av verksamhet från Trollskogen till Fågelsången lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-11-30 av Anna Hellqvist.

Medborgarens förslag

” För att den nya förskolan ska kunna byggas i Siggebo (ungefär där Trollskogens förskola ligger idag kan nuvarande verksamhet flytta tillfälligt till Fågelsångens lokaler. Trollskogens förskola ligger bra där den ligger och den nya förskolan skulle passa bra in där i det växande bostadsområdet. Smart att utnyttja lokaler (fågelsången) som kommunen redan äger för att göra det möjligt för den nya förskolan att ersätta modulerna som är där idag.”

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #9618 | Inskickat av: Anna Linnéa Hellqvist | 2023-11-03 13:52

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

För att den nya förskolan ska kunna byggas i Siggebo (ungefär) där Trollskogens förskola ligger idag kan nuvarande verksamhet flytta tillfälligt till Fågelsångens lokaler.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Trollskogens förskola ligger bra där den ligger och den nya förskolan skulle passa bra in där i det växande bostadsområdet.

Smart att utnyttja lokaler (fågelsången) som kommunen redan äger för att göra det möjligt för den nya förskolan att ersätta modulerna som är där idag.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

Anna Linnéa Hellqvist

Telefon

0765578005

E-postadress

anna.hellqvist@edu.sater.se

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Kf § 4 Svar på medborgarförslag om skyltning och att kommunen tar över en del av vägen nedanför Skedvigården

KS2023/0210

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta avslå medborgarförslaget.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att kommunen tar över ansvaret för en del av vägen nedanför Skedvigården lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-27 av Jan Lövblad, styrelsen för Stora Skedvi Hembygdsförening. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-05-16 remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Medborgarens förslag

”Hembygdsgården är idag ansluten till det kommunala vägnätet via en privat väg. Den privata vägen börjar nedanför anslutningen till Skedvigården. Vårt önskemål är att kommunen tar över det fulla ansvaret för del av Prästgårdsvägen och Bernthagesväg in mot Hembygdsgården. Folk utifrån klagar på att det är svårt att hitta oss på grund av dålig skyltning. Det blir nästa önskemål om hjälp från kommunen med en tydligare information om var vi finns.”

Yttrande från samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden anser att vägarna är viktiga förbindelsevägar för bygden. I dagsläget finns dock ingen möjlighet till utökat åtagande av skötsel av de vägar medborgaren föreslår. Vägarna föreslås att utredas gällande ett eventuellt övertagande i framtiden.

Skyltning till hembygdsgården hänvisas till Trafikverket som är väghållare på Landavägen.

Svar på medborgarförslag om skyltning och att kommunen tar över en del av vägen nedanför Skedvigården

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att kommunen tar över ansvaret för en del av vägen nedanför Skedvigården lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-27 av Jan Lövblad, styrelsen för Stora Skedvi Hembygdsförening. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-05-16 remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Medborgarens förslag

”Hembygdsgården är idag ansluten till det kommunala vägnätet via en privat väg. Den privata vägen börjar nedanför anslutningen till Skedvigården. Vårt önskemål är att kommunen tar över det fulla ansvaret för del av Prästgårdsvägen och Bernthagesväg in mot Hembygdsgården. Folk utifrån klagar på att det är svårt att hitta oss på grund av dålig skyltning. Det blir nästa önskemål om hjälp från kommunen med en tydligare information om var vi finns.”

Yttrande från samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden anser att vägarna är viktiga förbindelsevägar för bygden. I dagsläget finns dock ingen möjlighet till utökad åtagande av skötsel av de vägar medborgaren föreslår. Vägarna föreslås att utredas gällande ett eventuellt övertagande i framtiden.

Skyltning till hembygdsgården hänvisas till Trafikverket som är väghållare på Landavägen.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsessektor

Sbn § 124 Medborgarförslag Skylt & utredning vägförening Skedvi- Hembygdsförening

SBN2023/0277

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att avslå medborgarförslaget.

Samhällsbyggnadsnämnden anser att vägarna är viktiga förbindelsevägar för bygden. I dagsläget finns dock ingen möjlighet till utökad åtagande av skötsel av de vägar medborgaren föreslår. Vägarna föreslås att utredas gällande ett eventuellt övertagande i framtiden.

Skyltning till hembygdsgården hänvisas till Trafikverket som är väghållare på Landavägen.

Förslag till yttrande

Prästgårdsvägen och Bernthagesväg ligger utanför detaljplanelagt område och omfattas således i juridisk mening inte av kommunens väghållaransvar.

Samhällsbyggnadssektorn förordar kommunen att avsäga sig väghållaransvar för Prästgårdsvägen och att inte ta över väghållaransvaret för Berndt Hages väg, utan överlämna ansvaret till enskilda fastighetsägare. Då kommunen ej är väghållare hänvisas frågan gällande vägvisning till ansvarig väghållare vilken är Trafikverket.

Bakgrund

Ett medborgarförslag om att kommunen tar över ansvaret för en del av vägen nedanför Skedvigården lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-27 av Jan Lövblad, styrelsen för Stora Skedvi Hembygdsförening. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade att remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 5 oktober 2023.

Ärendebeskrivning

Aktuella vägar har tidigare ingått i gemensamhetsanläggningen Skedvi Kyrkby ga:2. Skedvi Kyrkby ga:2 samt förvaltande förening "Kyrkbyns vägförening" upphävdes 2008 i samband med detaljplaneändringen "Ändring av detaljplan" akt 2082-P118. Sätters kommun svarar idag för väghållning av Prästgårdsvägen. Aktuella vägsträckor ligger utanför detaljplanelagt område och omfattas således i juridisk mening inte av kommunens väghållaransvar vilket innebär att ansvaret bör ligga på enskilda fastighetsägare.

Konsekvensbeskrivning

Att avsäga sig väghållaransvaret bedöms kunna ske utan olägenheter då gemensamhetsanläggning har bildats för aktuell vägsträcka samt att inga förändringar skett som påkallar eventuell omprövning av gemensamhetsanläggningen. Fastigheter inom båtnadsområde är oförändrade och beräknade andelstal bedöms vara aktuella för att gemensamhetsanläggningen ska kunna återupptas.

Gällande vägvisningsskylt vid infart från väg 785 så har kommunen inga befogenheter att skylta på statlig väg och ansökan hänvisas därmed till Trafikverket. Dock har närboende vid tidigare skyltning upplevt stor problematik med besökande som ska till Hembygdsgården.

Medborgarens förslag

” Hembygdsgården är idag ansluten till det kommunala vägnätet via en privat väg. Den privata vägen börjar nedanför anslutningen till Skedvigården. Vårt önskemål är att kommunen tar över det fulla ansvaret för del av Prästgårdsvägen och Bernthagesväg in mot Hembygdsgården. Folk utifrån klagar på att det är svårt att hitta oss på grund av dålig skyltning. Det blir nästa önskemål om hjälp från kommunen med en tydligare information om var vi finns.”

Delges

Kommunstyrelsen

Yttrande över medborgarförslag: om skyltning och att kommunen tar över en del av vägen nedanför Skedvigården

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott beslutar föreslå samhällsbyggnadsnämnden yttra sig enligt ställt förslag.

Förslag till yttrande

Prästgårdsvägen och Bernthagesväg ligger utanför detaljplanelagt område och omfattas således i juridisk mening inte av kommunens väghållaransvar. Samhällsbyggnadssektorn förordar kommunen att avsäga sig väghållaransvar för Prästgårdsvägen och att inte ta över väghållaransvaret för Berndt Hages väg, utan överlämna ansvaret till enskilda fastighetsägare. Då kommunen ej är väghållare hänvisas frågan gällande vägvisning till ansvarig väghållare vilken är Trafikverket.

Bakgrund

Ett medborgarförslag om att kommunen tar över ansvaret för en del av vägen nedanför Skedvigården lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-27 av Jan Lövblad, styrelsen för Stora Skedvi Hembygdsförening. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade att remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 5 oktober 2023.

Ärendebeskrivning

Aktuella vägar har tidigare ingått i gemensamhetsanläggningen Skedvi Kyrkby ga:2. Skedvi Kyrkby ga:2 samt förvaltande förening ”Kyrkbyns vägförening” upphävdes 2008 i samband med detaljplaneändringen ”Ändring av detaljplan” akt 2082-P118.

Säter kommun svarar idag för väghållning av Prästgårdsvägen. Aktuella vägsträckor ligger utanför detaljplanelagt område och omfattas således i juridisk mening inte av kommunens väghållaransvar vilket innebär att ansvaret bör ligga på enskilda fastighetsägare.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Konsekvensbeskrivning

Att avsäga sig väghållaransvaret bedöms kunna ske utan olägenheter då gemensamhetsanläggning har bildats för aktuell vägsträcka samt att inga förändringar skett som påkallar eventuell omprövning av gemensamhetsanläggningen. Fastigheter inom båtnadsområde är oförändrade och beräknade andelstal bedöms vara aktuella för att gemensamhetsanläggningen ska kunna återupptas.

Gällande vägvisningsskylt vid infart från väg 785 så har kommunen inga befogenheter att skylta på statlig väg och ansökan hänvisas därmed till Trafikverket. Dock har närboende vid tidigare skyltning upplevt stor problematik med besökande som ska till Hembygdsgården.

Medborgarens förslag

” Hembygdsgården är idag ansluten till det kommunala vägnätet via en privat väg. Den privata vägen börjar nedanför anslutningen till Skedvigården. Vårt önskemål är att kommunen tar över det fulla ansvaret för del av Prästgårdsvägen och Bernthagesväg in mot Hembygdsgården. Folk utifrån klagar på att det är svårt att hitta oss på grund av dålig skyltning. Det blir nästa önskemål om hjälp från kommunen med en tydligare information om var vi finns.”

Delges

Kommunstyrelsen

Underskrifter

Cecilia Romlin
Trafiksamordnare

Andreas Mossberg
Samhällsbyggnadschef

2023-03-30

Medborgarförslag från styrelsen för Stora Skedvi Hembygdsförening genom Jan Lövblad.

Hembygdsgården är idag ansluten till det kommunala vägnätet via en privat väg. Den privata vägen börjar nedanför anslutningen till Skedvigården. Vårt önskemål är att kommunen tar över det fulla ansvaret för del av Prästgårdsvägen och Bernthagesväg in mot Hembygdsgården.

Folk utifrån klagar på att det är svårt att hitta oss på grund av dålig skyltning. Det blir nästa önskemål om hjälp från kommunen med en tydligare information om var vi finns.

Hembygdsgården besöks årligen av 5000 besökare, det blir många bilar. Vi har även besök av grupper som kommer med buss, det rör sig om 6 till 10 bussar per säsong. Många tillfälliga skyltar blir det.

Vi är en aktiv förening med många aktiviteter. Bland annat så har vi utbildningen Tidsresan för årskurs 3 i kommunens skolor, firande av svenska flaggdagen, midsommar. Vi har sommarcafé och i samband med dess öppettider så finns det en sommarutställning och öppna museer.

Vi har byggnadsminnes märkta byggnader och museer, allt med kulturhistoriska värden.

Hembygdsgården drivs av ideella krafter. Arrangemangen tar sin tid men även underhållet, både det förebyggande och det akuta kräver mycket av oss.

I dag är det svårt att få tag i ideella krafter.

Vi måste göra allt vi kan för att minska vår arbetsbelastning.

För vår förening så är det en oerhört stor hjälp att slippa ansvaret för väghållningen.

Vi vet att Hembygdsgården är viktig för boende i och runt Stora Skedvi som fest och mötesplats.

Personligen så anser jag att vägen till Hembygdsgården ska jämföras med vägen till Säterdalen när det gäller skötselansvaret.

Hälsningar

Jan Lövblad Finnbo 12 78 392 Stora Skedvi. Tel 0703138112

Styrelseledamot i Hembygdsgården.

PM

UPPDRAG	UPPDRAGSLEDARE	DATUM
Fastighetsrättslig rådgivning Prästgårdsvägen och Berndt Hages väg	Thomas Åberg	2023-08-21
UPPDRAGSNUMMER	UPPRÄTTAD AV	
30031323-004	Malin Persson	

**FASTIGHETSRETTSLIG RÅDGIVNING
PRÄSTGÅRDSVÄGEN OCH BERNDT HAGES VÄG**

Sweco	Sweco Sverige AB	Malin Persson
Slottstorget 3	RegNo: 556767-9849	Projektledning
Box 676	Styrelsens säte: Stockholm	
SE-801 27 Gävle,		
Telefon +46 8 695 60 00		

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Bakgrund och omfattning	3
2	Väghållning	4
3	Kommunens ansvar	4
4	Prästgårdsvägen och delar av Berndt Hages väg	5
5	Skedvi Kyrkby ga:3	6
6	Bildande av samfällighetsförening	7
6.1	Kostnader	8

1 Bakgrund och omfattning

Sätters kommun har gett Sweco i uppdrag att göra en övergripande utredning angående väghållaransvar för Prästgårdsvägen och Berndt Hages väg i Stora Skedvi.

Sätters kommun svarar idag för väghållning av Prästgårdsvägen. Medborgarförslag har inkommit med önskemål om att kommunen även ska överta väghållningen för intilliggande Berndt Hages väg. Samhällsbyggnadssektorn förordar kommunen att lämna över väghållaransvaret för större delen av Prästgårdsvägen samt ej ta över väghållaransvaret för Berndt Hages väg. Detta då aktuell vägsträcka ligger utanför detaljplanelagt område och omfattas således i juridisk mening inte av kommunens väghållaransvar.

Aktuell vägsträcka är ca 800 m lång och förser 10 fastigheter med tillfartsväg, se figur 1 nedan.

Figur 1. Kartskiss över Prästgårdsvägen och Berndt Hages väg där aktuell vägsträcka är rödmarkerad.

2 Văghållning

Det svenska vägnätet består av allmänna vägar, kommunala gator och enskilda vägar. De allmänna vägarna utgörs bland annat av europavăgar, riksvăgar och lănsvăgar som staten är ansvarig văghållare för. De kommunala gatorna omfattas av främst vägar inom detaljplan och kommunala gång- och cykelvăgar som kommunen är ansvarig văghållare för.

Mer än två tredjedelar av vägnätet utgörs dock av enskilda vägar och omfattar till exempel skogsbilvăgar, vägar utanför detaljplan och byvăgar. Ansvaret för de enskilda vägarna ligger på respektive fastighetsägare eller genom gemensam förvaltning via en samfällighetsförening eller vägförening.

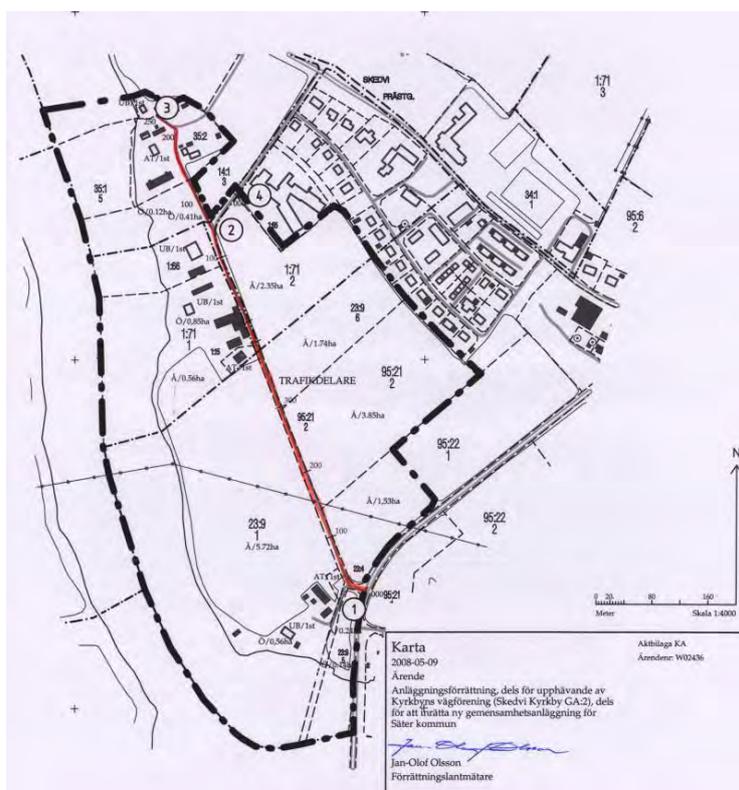
3 Kommunens ansvar

Kommunerna har främst văghållaransvar för gator inom detaljplan i de fall de är huvudman för den allmänna platsen. Kommunerna kan även i vissa fall vara ansvariga för văghållningen av allmänna vägar i de fall då regeringen förordnat detta. I egenskap av fastighetsägare kan kommunen även ha ett ansvar för enskild văg som är till nytta för fastigheten. Detta ansvar utövas indirekt genom medverkande i en gemensamhetsanläggning och förvaltning av en samfällighetsförening.

Kommunen har i övrigt inga lagliga skyldigheter att sköta văghållningen för enskilda vägar.

5 Skedvi Kyrkby ga:3

Skedvi Kyrkby ga:3 bildades som en formalitet i samband med upphävande av Skedvi Kyrkby ga:2. Kommunen meddelande i samband med upphävande att de avsåg sköta Prästgårdsvägen på samma sätt som övriga vägar inom Skedvi Kyrkby. Skedvi Kyrkby ga:3 har i och med det varit vilande eftersom kommunen ansvarat för väghållningen. Skedvi Kyrkby ga:3 innefattar större delen av Prästgårdsvägen se sträcka 1–2 samt 2–4 i figur 3 nedan. Gemensamhetsanläggningen innefattar även delar av Berndt Hages väg, se sträcka 2–3 i figur 3 nedan.

Figur 3. Utklipp från förrättningskarta vid bildande av gemensamhetsanläggningen Skedvi Kyrkby ga:3.

Samhällsbyggnadssektorn förordar Sätters kommun att avsäga sig väghållansvar för Prästgårdsvägen och ej ta över väghållansvaret för Berndt Hages väg utan överlämna ansvaret till enskilda fastighetsägare. Detta bedöms kunna ske utan olägenheter då gemensamhetsanläggning har bildats för aktuell vägsträcka samt att inga förändringar skett som påkallar eventuell omprövning av gemensamhetsanläggningen. Fastigheter inom båtnadsområde är oförändrade och beräknade andelstal bedöms vara aktuella för att gemensamhetsanläggningen ska kunna återupptas.

6 (8)

PM

En gemensamhetsanläggning kan enligt anläggningslagen (AL) och lagen om förvaltning av samfälligheter (SFL) förvaltas på två olika sätt. Antingen genom delägarförvaltning där förvaltningen sköts direkt genom varje delägare eller genom föreningsförvaltning där en samfällighetsförening bildas för att genom styrelse ansvara för förvaltningen av anläggningen. Vid delägarförvaltning krävs att alla delägare är överens angående beslut som berör anläggningssamfälligheten. Vid föreningsförvaltning företräder styrelsen fastighetsägarna och har rätt att fatta beslut trots att överenskommelse i frågor inte uppnås. En samfällighetsförening förespråkas vid fler än tre delägare för att uppnå en god förvaltning och bedöms vara en förutsättning för en effektiv och rättssäker skötsel.

Sätters kommun anser det vara av stor vikt att en samfällighetsförening bildas för förvaltningen av Skedvi kyrkby ga:3 inför överlämnande av väghållaransvaret till fastighetsägarna.

6 Bildande av samfällighetsförening

Utgångspunkten vid bildande av en samfällighetsförening är att det finns ett objekt att förvalta i form av en gemensamhetsanläggning eller samfälld mark. Skedvi Kyrkby ga:3 utgör en anläggningssamfällighet och bedöms som tidigare nämnts kunna upptas efter genomförd förrättning på grund av oförändrade förhållanden.

Vid bildande av en samfällighetsförening skickas en ansökan in till Lantmäteriet. Varje delägare i gemensamhetsanläggningen och även kommunen har när som helst rätt att ansöka om att bilda samfällighetsförening. I det fall begäran framställs till Lantmäteriet ska en förening alltid bildas.

Bildandet av en samfällighetsförening sker sedan genom ett Lantmäterisammanträde. Till mötet kallas alla ägare av de fastigheter som har andelar i gemensamhetsanläggningen.

Lantmäterimyndigheten utreder inför sammanträdet vilka som ska ha del i samfällighetsföreningen, utgör sammanträdesledare och för protokoll. Medlemmarna utser styrelse och antar stadgar.

Stadgarna ska enligt *Lag (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter* innehålla uppgifter om:

- föreningens företagsnamn
- den samfällighet som förvaltas av föreningen och grunderna för förvaltningen
- den ort där styrelsen ska ha sitt säte
- hur styrelsen ska vara sammansatt och hur den ska utses samt grunderna för dess beslutsförhet
- hur revision av styrelsens förvaltning ska ske
- föreningens räkenskapsperiod
- grunderna för sådan fondavsättning som avses i 19 § andra stycket
- hur ofta ordinarie föreningsstämma ska hållas
- det sätt på vilket kallelse till föreningsstämma ska ske och hur andra meddelanden ska komma till medlemmarnas kännedom samt den tid före sammanträde då kallelseåtgärd senast ska vidtas.

Alla samfällighetsföreningar måste registreras och hanteringen sköts av Lantmäteriet som efter sammanträdet ansöker om registrering av samfällighetsföreningen i samfällighetsföreningsregistret.

6.1 Kostnader

Kostnaderna för bildande av en samfällighetsförening utgörs av tre delar:

- Lantmäterimyndighetens löpande kostnad om 1000 kr per upparbetad timme
- Kostnad om 4600 kr för registrering av samfällighetsförening i samfällighetsföreningsregistret.
- Eventuella merkostnader, exempelvis lokalhyra för sammanträde eller Lantmäterimyndighetens restid.

När samfällighetsföreningen är bildad och uppdraget är klart skickas faktura direkt till samfällighetsföreningen. I det fall en ansökan skickas in men sedan återtas får initiativtagaren stå den egna kostnaden.

2023-08-21

Malin Persson
Sweco Sverige AB

Kf § 5 Redovisning av obesvarade medborgarförslag

KS2023/0401

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att medborgarförslagen ligger kvar för beredning.

Ärendebeskrivning:

Enligt kommunfullmäktige arbetsordning, 31 §, ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande medborgarförslag har inte beretts färdigt

Medborgarförslag om att tillåta förbeställning och köp av mat från Skedvigården, KS2023/0077

Medborgarförslag om att bibehålla och utveckla en träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen lämnades s in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-02-23 av Ulf Thorsell, Per-Åke Roslund och Bo Söderlund. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-03-21 remittera medborgarförslaget till socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Yttranden inkom från de båda nämnderna och förslaget behandlades på kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 där kommunfullmäktige beslutade återremittera medborgarförslaget för att göra en utvärdering vilka vinster man kan göra gällande de äldres välmående och även redovisa vilka kostnader och organisationsförändringar som behövs om detta införs i alla kommundelar.

Ks § 237 forts

Medborgarförslag – cykelvägar från Gustafs till St Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo, KS2023/0321

Medborgarförslag om cykelvägar från Gustafs till Stora Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Johanna Barck, Gustafs m fl. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarförslag – bygga lägenheter i Solvarbo, KS2023/0322

Medborgarförslag att bygga lägenheter i Gustafs lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Ulla Hellqvist, Gustafs. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarförslag – styra upp korsningen Grängsgatan /Vasagatan/Salutorget, KS2023/0338

Medborgarförslag om att styra upp korsningen Grängsgatan/Vasagatan/Salutorget lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Torbjörn Eriksson. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Medborgarförslag – åtgärda lekplatsen vid Magasinvägen i Enbacka, KS2023/353

Medborgarförslag om att åtgärda lekplatsen vid Magasinvägen i Enbacka lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Margareta Kock. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Medborgarförslag – tillgång till toaletter i centralorten, KS2023/355

Ett medborgarförslag om att tillgång till toaletter i centralorten lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Sig Eklöf. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Redovisning av obesvarade medborgarförslag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att medborgarförslagen ligger kvar för beredning

Ärendebeskrivning:

Enligt kommunfullmäktige arbetsordning, 31 §, ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande medborgarförslag har inte beretts färdigt

Medborgarförslag om att tillåta förbeställning och köp av mat från Skedvigården, KS2023/0077

Medborgarförslag om att bibehålla och utveckla en träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen lämnades s in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-02-23 av Ulf Thorsell, Per-Åke Roslund och Bo Söderlund. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-03-21 remittera medborgarförslaget till socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Yttranden inkom från de båda nämnderna och förslaget behandlades på kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 där kommunfullmäktige beslutade återremittera medborgarförslaget för att göra en utvärdering vilka vinster man kan göra gällande de äldres välmående och även redovisa vilka kostnader och organisationsförändringar som behövs om detta införs i alla kommundelar.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Medborgarförslag – cykelvägar från Gustafs till St Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo, KS2023/0321

Medborgarförslag om cykelvägar från Gustafs till Stora Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Johanna Barck, Gustafs m fl. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarförslag – bygga lägenheter i Solvarbo, KS2023/0322

Medborgarförslag att bygga lägenheter i Gustafs lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Ulla Hellqvist, Gustafs. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarförslag – styra upp korsningen Grängsgatan /Vasagatan/Salutorget, KS2023/0338

Medborgarförslag om att styra upp korsningen Grängsgatan/Vasagatan/Salutorget lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Torbjörn Eriksson. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Medborgarförslag – åtgärda lekplatsen vid Magasinvägen i Enbacka, KS2023/353

Medborgarförslag om att åtgärda lekplatsen vid Magasinvägen i Enbacka lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Margareta Kock. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Medborgarförslag – tillgång till toaletter i centralorten, KS2023/355

Ett medborgarförslag om att tillgång till toaletter i centralorten lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Sig Eklöf. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Margaret Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #5694 | Inskickat av: BO SÖDERLUND | 2023-02-07 14:23

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Vi vill att kommunen medverkar till att bibehålla och utveckla en träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen via den leverans som dagligen går till Skedvigården.

Se bifogad fil.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Se bifogad fil.

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

BO SÖDERLUND

Telefon

+46705878107

E-postadress

bo.g.soderlund@outlook.com

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Ja

Lämna kontaktuppgift till den andra medborgarförslagslämnaren

Namn

Ulf Torsell

e-postadress

ulftorsell46@gmail.com

Telefonnummer

070-3766763

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget?

Ja

Lämna kontaktuppgift till den tredje medborgarförslagslämnaren

Namn

Per-Åke Roslund

e-postadress

proslund@telia.com

Telefonnummer

070-5677610

Är det någon person som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Medborgarförslag

Ökad trivsel för äldre i eget boende på Skedvigården

Bakgrund

Skedvigården är ett äldreboende med två delar. En del med särskilt boende och en del med seniorboende, en form av eget boende som riktar sig till personer över en viss ålder. I stort sett samtliga i eget boende har hemtjänst.

2020 slutade Sätters kommun att servera varm mat till de i eget boende.

Måltiderna inom äldreomsorgen har stor betydelse för äldre personers livskvalitet. Inte bara genom att ge energi och näring. Måltiden kan vara ett positivt avbrott i vardagen och bidra till glädje, gemenskap och meningsfullhet. Fr o m oktober 2021 har ett initiativ från SPF med stöd av en lokal stiftelse och frivilliga insatser gjort det möjligt för de i eget boende att återigen äta varm lunchmat serverad vid gemensamt bord. Det skapar matglädje och en trevlig stund på dagen, där man gemensamt kan sitta en stund och prata med varandra.

Maten hämtas varje dag från Haggårdsköket i Hedemora. Man förbeställer mat en vecka i taget. Vardagar finns det ofta två rätter att välja mellan, och till helgen också dessert. Ideella krafter ställer upp med egen bil och hämtar maten och kör den till Skedvigården där hemtjänsten hjälper till att servera. De allra flesta i eget boende beställer mat från Haggårdsköket och de som kan (10-15 personer) äter den tillsammans i matsalen.

Att upprätthålla dagens trevliga lunchmiljö är helt beroende av stöd från stiftelsen (milersättning) och frivilliga insatser. Det är sårbart och svårt att upprätthålla under en längre tid.

Samtidigt som vi kör mat från Hedemora till Skedvigården kör kommunen mat från Säter till Skedvigården. Vi kör 20 km enkel resa när det finns varm mat 20 m bort på andra sidan väggen.

Förslag

Vi vill att kommunen medverkar till att bibehålla och utveckla denna träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen via den leverans som dagligen går till Skedvigården.

Vi uppfattar att det är lagligt för kommunen att sälja mat till äldre utanför särskilt boende. Många kommuner gör just detta. Det finns flera kommuner i vårt närområde som i olika former säljer mat till äldre i eget boende.

Även Socialtjänstlagen från 2006 "om kommunal befogenhet att tillhandahålla servicetjänster åt äldre" möjliggör just detta.

Idag är inte alla lägenheter för eget boende på Skedvigården uthyrda. Hemtjänstens arbete blir också mer koncentrerat om en attraktiv träffpunkt gör att fler hemtjänsttagare väljer att bo på Skedvigården.

Förslagsställare

Ulf Thorsell,
Översätra 46
783 92 Stora Skedvi
0225-404 30

Per-Åke Roslund
Lövåsvägen 24
78393 Stora Skedvi
070-567 76 10

Bo Söderlund
Blåbärsstigen 9
78292 Stora Skedvi
070-5878107

(med stöd av SPF och PRO)

Lämna medborgarförslag (Inskickat)

Verktyg

Ärendenummer: 8020

Inskickat: 2023-06-24 14:25 av Ivars Johanna Ida Karolin Barck

Handläggare: Margareta Jakobsson (marga), Ann-Cathrine Alriksson (ankal)

Visa ärende Ärendehistorik Meddelanden (0) Interna noteringar (0) [Externt ärendenr.](#)

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra? *

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Jag önskar cykelvägar från Gustafs till Stora Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo. Det är många som cyklar på farliga vägar redan idag och vi är ännu fler som vill kunna cykla.

Motivera ditt förslag *

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Det är en åtgärd dels för att minska miljöpåverkan genom färre bilfärder samt att det ökar tillgängligheten inom kommunen genom möjlighet att ta sig via cykel och förbättrar folkhälsan. Dessutom så ökas attraktiviteten för personer att vilja flytta till Gustafs och andra små byar längs vägarna om möjlighet finns att cykla till dem.

Det har dessutom skett allvarliga olyckor längs vägarna som kan undvikas.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget? *

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

Ivars Johanna Ida Karolin Barck

Telefon

0709881636

E-postadress

Johanna.barck@lidl.se (mailto:Johanna.barck@lidl.se)

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget? *

Ja

Lämna kontaktuppgift till den andra medborgarförslagslämnaren *

Namn

Klara Berryman

e-postadress

-

Telefonnummer

+46 70-325 04 42

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget? *

Ja

Lämna kontaktuppgift till den tredje medborgarförslagslämnaren *

Namn

Angelica Andersson

e-postadress

-

Telefonnummer

+46 73-534 97 83

Är det någon person som lämnar in medborgarförslaget? *

Ja

Lämna kontaktuppgift till den fjärde medborgarförslagslämnaren

Namn

Paulina Smith

e-postadress

-

Telefonnummer

+46 76-185 22 55

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget?

Ja

Lämna kontaktuppgift till den femte medborgarförslagslämnaren *

Namn

Ali Ahmed

e-postadress

-

Telefonnummer

+46 73-652 04 98

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida. *

Ja

Kontakta Sätters kommun**Telefon**

0225-55 000

Besöksadress

Åsgränd 2

PostadressBox 300
783 27 Säter**E-postadress**kommun@sater.se
(mailto:kommun@sater.se)**Facebook**Följ kommunen på Facebook
(<https://facebook.com/saterskommun/>)

Lämna medborgarförslag (Inskickat)

Verktyg

Ärendenummer: 8027

Inskickat: 2023-06-26 15:20 av Ulla Ingegerd Hellqvist

Handläggare: Margareta Jakobsson (marga), Ann-Cathrine Alriksson (ankal)

Visa ärende Ärendehistorik Meddelanden (0) Interna noteringar (0) Externt ärendenr.

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra? *

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Jag skulle vilja att det byggs lägenheter i Solvarbo. Det är många äldre som sitter med stora hus och många unga familjer som vill köpa hus.

Björkparken nedanför hockeyplanen skulle vara ett jättebra ställe.

Mvh Ulla Hellqvist

Motivera ditt förslag*

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Det finns för lite bostäder i kommunen.

2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget? *

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

Ulla Ingegerd Hellqvist

Telefon

0721894290

E-postadress

ullahellkvist@gmail.com (mailto:ullahellkvist@gmail.com)

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget? *

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida. *

Ja

Kontakta Sätters kommun**Telefon**

0225-55 000

Besöksadress

Åsgränd 2

PostadressBox 300
783 27 Säter**E-postadress**kommun@sater.se
(mailto:kommun@sater.se)**Facebook**Följ kommunen på Facebook
(<https://facebook.com/saterskommun/>)

Copyright © Sätters kommun Organisationsnummer: 212000-2247

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #8151 | Inskickat av: Torbjörn Arne Eriksson | 2023-07-20 04:50

✓ 1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Styra upp korsningen Grängsgatan/Vasagatan/Salutorget.

Övergångsställen samt stopp-plikt.

Stopp/parkeringsförbud 10m. från korsning.

Många rör sig mellan gatorna och parkering då butik (Coop) samt systembolag ligger på andra sidan mot parkering Salutorget.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Skydda gående samt oskyddade trafikanter.

 E3222208-F000-4921-AF55-B6AAA602870F.jpeg (4,02 MB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

Torbjörn Arne Eriksson

Telefon

0707679540

E-postadress

eriksson_tobbe@hotmail.com

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Nej

System
Bolaget

Öppet 8-21

instabox
Sveriges omdömgaste nät

instabox

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #8788 | Inskickat av: MARGARETA KOCK | 2023-08-27 15:11

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Åtgärda lekplatsen på magasinsvägen i enbacka .den ser för bedrövlig ut ,ingen sand i sandlådan ,massor med ogräs ,och gamla leksaker,. Den är väl använd då de flyttat in många barnfamiljer i området

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

För att de är en kommunal lekplats,

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

MARGARETA KOCK

Telefon

+46703218990

E-postadress

maggi_38@hotmail.com

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

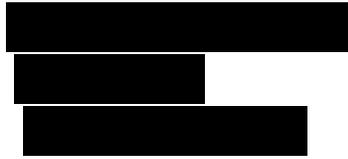
Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Nej

20230829 Toaletter

Stig Eklöf

20230829

Medborgarförslag,
Allmän toalett
i Sätters centralort.

Till

Sätters kommun

Medborgarförslag:

I centrum av Säter centralort finns ingen alltid tillgänglig toalettanläggning. Det är en brist, som redan visat sig i den nya förbindelsen mellan stationsområdet och Salutorget i form av spår från "nödurinering". På grund av att bilresande inte längre är möjligt har alternativ studerats. Det har gett anledning till följande ide till insändare, som i första hand blir bakgrund till detta medborgarförslag.

"Efter snart tjugo år som Säterbo medför ålder att bilresandet måste ersättas med bland annat buss och tåg. Det gör att intresse riktas mot alternativ och hur de är anpassade till resandets behov. Jag tog del i diskussioner om hur olika problem för resenärer skulle kunna lösas vid omläggningen av stationsområdet samt dess följder för Sätters centrala del omkring Salutorget. Vi ser nu hur stationsområdet blev samt början på förbindelsen mellan det och Salutorget. Sammantaget ser det ut att bli ett Resecentrum, så bra som förutsättningarna medger. Att säkert och någorlunda enkelt flytta mellan bussar och tåg verkar bli möjligt.

Dock: Alla resenärer, möjligen främst äldre, kan behöva en toalett, tillgänglig även för rörelsehindrade. Att finna en sådan, även om det är bråttom, bör väl inte vara något problem i centrala Säter och inom nya stationsområdet? Jo då, det är det! Där finns stationshuset, som har privat ägare, men där Trafikverket enligt avtal (?) disponerar väntsal. Om där finns en toalett bakom en låst och anonym dörr är oklart. Med egen kunskap och med hjälp av Gert Kyed, som frågat sina kommunkontakter, har inventering skett av vilka allmänna, alltid tillgängliga toaletter, det finns i Sätters centralort. Resultatet blev två: Vid Ljusterstranden och vid Gruvplan. Ingen av dem är till någon glädje för resande eller andra i centrumområdet. Toaletter med begränsad tillgänglighet finns dels vid Salutorgsserveringen, den är låst, men om serveringen är öppen kan nyckel hämtas där, dels inne i biblioteket när det är öppet. Det är tveksamt att ens alla boende i centralorten Säter känner till dessa möjligheter, ännu mindre

besökare, eftersom det ingenstans finns uppgift om dem. Det är okänt vilka diskussioner, som förts under omlägningsprojekteringen omkring behovet av toaletter. Under förberedande träffar nämndes det inte, såvitt jag minns. Orsaken var kanske omedvetenhet och koncentration på större problem.

Sammanfattning:

Det bör vara rimligt att centrum i centralorten har en alltid öppen och för alla tillgänglig och fungerande allmän toalett, vilket bör vara en uppgift för kommunen. För resecentrum är det ett krav, rimligen mot Trafikverket, som bör se till att det uppfylls. Om antagandet inte stämmer lär kommunen bli den som uppfyller det. Googelsökning tyder dock på att vare sig kommunen eller trafikverket har något formellt toalettansvar? Säkert är dock att behovet finns och måste lösas.

Det kan antas att ny anläggning kommer att krävas. Det finns flera anledningar till att det kollektiva resandet ökar och med det ökade krav på god resemiljö, vilket motiverar att toalettfrågan för Sätters centrum och resecentrum Säter prioriteras”.

Förslag:

Kommunen ska omedelbart starta planering för att snarast ge allmänheten tillgång till allmänt, alltid tillgängligt hygienutrymme, vilket är Boverkets beteckning för allmän toalett.

Säter som ovan

Stig Eklöf

Kf § 6 Nya motioner/medborgarförslag

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 7 Information från revisionen

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 8 Höjning av VA-taxan

KS2023/0420

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- Ändra författningstext i TAXA för Sätters kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning, i enlighet med förslaget.
- En höjning av anslutningsavgiften (§5.1 a & b samt 6.1 a & b) i TAXA för Sätters kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning från och med den 1 januari 2024.
- En höjning av bruksavgiften (samtliga parametrar i §14.1) i TAXA för Sätters kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning med 15% från och med den 1 januari 2024.
- För varje kalenderår därefter justera avgiftsbeloppen (avgiften i §14.1.) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.
- Tillägg till samtliga paragrafer där taxan fastställs anges i belopp exklusive mervärdesskatt. I kolumnen ”med moms” anges det belopp som räknats fram avseende de skattesatser som gällde vid taxans införande.’

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören ta fram förslag till för kommunen gemensam avgift för pappersfaktura.

Ärendebeskrivning

Den allmänna VA-verksamheten ska vara självfinansierande genom avgifter vilka regleras i VA-taxan. Som VA-huvudman är Samhällsbyggnadssektorn skyldig att se över VA- taxan så att den speglar de utgifter och inkomster som föreligger både för att bygga ut den allmänna VA- anläggningen och för att på ett säkert sätt sköta och underhålla den.

Sätters kommun har inte höjt anslutningsavgiften sedan 2016. Vid en jämförelse med grannar i Dalarna så ligger vi med 106 000 kr lägst, efter Borlänge med 140 000. Vid en nationell jämförelse ligger vi bland de 20 lägsta kommunerna. Antalet nyanslutningar i Säter har legat på ca 5 stycken per år under de senaste 5 åren. Merparten av anslutningarna har varit relativt billiga förtätningar i lättgrävd mark.

Ks § 232 forts

De får nyanslutningar som skett har givit VA-verksamheten en kostnadstäckning på ca 35- 80%. En kostnadstäckning på 100% för anslutningsavgiften är önskvärt, då nyanslutningar annars driver upp bruksavgiften på ett oskäligt sätt.

I samband med ökande antal exploateringar och de beslutade VA-utbyggnadsplaner finns behov av att höja anslutningsavgiften.

Enligt VA- planen tillkommer 16 nya VA- anslutningar (utöver exploateringar) per år fram till 2040. Förslaget innehåller en höjning av anslutningsavgift för samtliga tjänster Vatten, Spill och Dag med 76 %. Avgiften efter höjning hamnar på 187 000 kr. Under 2023 var den genomsnittliga anslutningsavgiften i Sverige 172 368 kr.

Den 1 jan 2023 höjdes bruksavgift med 10%, med kännedom om att detta inte täckte de ökade utgifterna under 2022, ännu mindre det släpande underskottet från 2019. Stigande energi-, transport och materialpriser har givit ett underskott på 2 584 000 kr i verksamheten.

För att balansera ökade utgifter föreslås en höjning av bruksavgiften med 15 % den 1 jan 2024.

För att undvika att nya underskott i en väldigt svängande världsmarknads föreslås en årlig indexreglering av VA- taxan.

Författningstexten i kommunens Va-taxa har fått en översyn och vissa ändringar föreslås för att ta hänsyn till företeelser som blivit mer vanliga sedan taxan infördes 2011, såsom sprinkler och komplementbyggnader för boende. Texten har också fått vissa förtydliganden såsom när tilläggsavgiften ska tillämpas.

Begreppet lägenhet har bytts mot bostadsenhet.

Det fullständiga förslaget till ändrad VA- taxa finns i Bilaga 1

Ks § 232 forts

Vid en höjning enligt förslaget ser anslutningsavgiften från 1 januari 2024, för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet § 5.1 ut som följande

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 104 000 kronor	om 130 000 kronor
b)	En avgift per m2 tomtyta	om 32,00 kronor	om 40,00 kronor
c)	En avgift per bostadsenhet	om 20 000 kronor	om 25 000 kronor
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	om 9 600 kronor	om 12 000 kronor

Vid en höjning enligt förslaget ser anslutningsavgiften från 1 januari 2024, för annan fastighet § 6.1 ut som följande:

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 96 000 kronor	om 120 000 kronor
b)	En avgift per m2 tomtyta	om 32,00 kronor	om 40,00 kronor
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	om 9 600 kronor	om 12 000 kronor

Ks § 232 forts

Vid en höjning enligt förslaget ser bruksavgiften från 1 januari 2024, §14.1 ut som följande

		Utan moms	Med moms
a)	En fast avgift per år	Om 4 616 kronor	Om 5 771 kronor
b)	En avgift per m3 levererat vatten	Om 31 kronor	Om 38 kronor
c)	En avgift per bostadsenhet (250 m2) och år	Om 1 538 kronor	Om 1 921 kronor
d)	En avgift för varje påbörjat 100-tal m2 tomtyta och år för annan fastighet	Om 1 328 kronor	Om 1 655 kronor

Sbn § 129 Höjning av VA -taxan

SBN2023/0280

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta:

- Ändra författningstext i TAXA för Sätters kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning, i enlighet med förslaget.
- En höjning av anslutningsavgiften (§5.1 a & b samt 6.1 a & b) i TAXA för Sätters kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning från och med den 1 januari 2024.
- En höjning av bruksavgiften (samtliga parametrar i §14.1) i TAXA för Sätters kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning med 15% från och med den 1 januari 2024.
- Sektorn får för varje kalenderår därefter besluta att justera avgiftsbeloppen (avgiften i §14.1.) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.
- Tillägg till samtliga paragrafer där taxan fastställs anges i belopp exklusive mervärdesskatt. I kolumnen ”med moms” anges det belopp som räknats fram avseende de skattesatser som gällde vid taxans införande.

Ärendebeskrivning

Den allmänna VA-verksamheten ska vara självfinansierande genom avgifter vilka regleras i VA- taxan. Som VA-huvudman är Samhällsbyggnadssektorn skyldig att se över VA- taxan så att den speglar de utgifter och inkomster som föreligger både för att bygga ut den allmänna VA- anläggningen och för att på ett säkert sätt sköta och underhålla den.

Sätters kommun har inte höjt anslutningsavgiften sedan 2016. Vid en jämförelse med grannar i Dalarna så ligger vi med 93 000 kr lägst, efter Borlänge med 140 000. Vid en nationell jämförelse ligger vi bland de 20 lägsta kommunerna. Antalet nyanslutningar i Säter har legat på ca 5 stycken per år under de senaste 5 åren. Merparten av anslutningarna har varit relativt billiga förtätningar i lättgrävd mark. De får nyanslutningar som skett har givit VA-verksamheten en kostnadstäckning på ca 35-80%. En kostnadstäckning på 100% för anslutningsavgiften är önskvärt, då nyanslutningar annars driver upp bruksavgiften på ett oskäligt sätt. I samband med ökande antal exploateringar och de beslutade VA-utbyggnadsplaner finns behov av att höja anslutningsavgiften. Enligt VA- planen tillkommer 16 nya VA- anslutningar

(utöver exploateringar) per år fram till 2040. Förslaget innehåller en höjning av anslutningsavgift för samtliga tjänster Vatten, Spill och Dag med 87%. Avgiften efter höjning hamnar på 174 000 kr. Under 2023 var den genomsnittliga anslutningsavgiften i Sverige 172 368 kr.

Den 1 jan 2023 höjdes bruksavgift med 10%, med kännedom om att detta inte täckte de ökade utgifterna under 2022, ännu mindre det släpande underskottet från 2019. Stigande energi-, transport och materialpriser har givit ett underskott på 2 584 000 kr i verksamheten.

För att balansera ökade utgifter föreslås en höjning av bruksavgiften med 15 % den 1 jan 2024.

För att undvika att nya underskott i en väldigt svängande världsmarknads föreslås en årlig indexreglering av VA- taxan.

Författningstexten i kommunens Va-taxa har fått en översyn och vissa ändringar föreslås för att ta hänsyn till företeelser som blivit mer vanliga sedan taxan infördes 2011, såsom sprinkler och komplementbyggnader för boende. Texten har också fått vissa förtydliganden såsom när tilläggsavgiften ska tillämpas.

Begreppet lägenhet har bytts mot bostadsenhet.

Det fullständiga förslaget till ändrad VA- taxa finns i Bilaga 1

Vid en höjning enligt förslaget ser anslutningsavgiften från 1 januari 2024, för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet § 5.1 ut som följande:

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 104 000 kronor	om 130 000 kronor
b)	En avgift per m2 tomtyta	om 32,00 kronor	om 40,00 kronor
c)	En avgift per lägenhet	om 20 000 kronor	om 25 000 kronor
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	om 9 600 kronor	om 12 000 kronor

Vid en höjning enligt förslaget ser anslutningsavgiften från 1 januari 2024, för annan fastighet § 6.1 ut som följande:

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 96 000 kronor	om 120 000 kronor
b)	En avgift per m2 tomtyta	om 32,00 kronor	om 40,00 kronor
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	om 9 600 kronor	om 12 000 kronor

Vid en höjning enligt förslaget ser bruksavgiften från 1 januari 2024, §14.1 ut som följande:

		Utan moms	Med moms
a)	En fast avgift per år	Om 4 616 kronor	Om 5 771 kronor
b)	En avgift per m3 levererat vatten	Om 31 kronor	Om 38 kronor
c)	En avgift per bostadsenhet (250 m2) och år	Om 1 538 kronor	Om 1 921 kronor
d)	En avgift för varje påbörjat 100-tal m2 tomtyta och år för annan fastighet	Om 1 328 kronor	Om 1 655 kronor

Konsekvensbeskrivning

Sätters kommun valde att inte fullt ut ta ansvar för verksamhetens underskott hösten 2022. Bokslutet slutade på -945 000. Situationen blev inte bättre under första kvartalet 2023 när elkostnaden blev tredubblad. Sätters kommun har som avsikt att VA-kollektivet bär sina nödvändiga kostnader.

Under 2023 har stora åtaganden bromsats in, vilket riskerar sanktioner från myndigheter, försämrad kvalitet på vattentjänsterna och en ökad underhållsskuld.

Den nuvarande anslutningsavgiften för samtliga tjänster Typhus A ligger på 93 000 kr, och föreslås ökas med 81 000 kr (motsvarande 87%) till 174 000 kr. Genom att ta ut en anslutningsavgift som bättre motsvarar de faktiska anslutningskostnaderna för nyanslutningar så minskas belastningen som annars kommer att föras över till bruksavgifterna. Efter en höjning skulle Säter hamna i mitten av

Dalakommunerna, strax under Hedemoras anslutningsavgift på 176 286 kr. I topp ligger Leksand på 329 277 kr och lägst blir då Borlänge på 140 000 kr.

En höjning av taxan i enlighet med förslaget ger förutsättningar för VA-verksamheten att täcka nödvändiga kostnader under 2024. Det är av stor vikt att fortsatta kostnadsökningar täcks av årliga justeringar av taxenivån. Förslagsvis genom reglering mot PKV.

Sätters kommun har legat som tredje dyraste i Dalarna när det gäller bruksavgiften för VA, på 970 kr/månad (11 640 kr/år). Efter höjningen får Typhus A (1 villa, tomt 800m³, förbr 150 m³/år, anslutning till vatten, spillvatten, dagvatten) en kostnad för VA- tjänsterna på 1 116 kr/månad (eller 13 392 kr/år). Höjningen motsvarar en ökning på 146 kr/månad (eller 1754 kr/år).

Övriga kommuners planerade höjningar syns dock inte i statistiken.

För Typhus B (flerfamiljshus, 15 lgh, 800m² tomt, förbr 2000m³/år, anslutning till vatten, spillvatten, dagvatten får en årskostnad för VA- tjänsterna på 110 586 kr/år. Vilket motsvarar en ökning med 9 715 kr/år

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Förslag till ny VA- taxa 2024

Delges

Kommunstyrelsen

Höjning av VA-taxan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

- Ändra författningstext i TAXA för Säter kommun allmänna vatten- och avloppsanläggning, i enlighet med förslaget.
- En höjning av anslutningsavgiften (§5.1 a & b samt 6.1 a & b) i TAXA för Säter kommun allmänna vatten- och avloppsanläggning från och med den 1 januari 2024
- En höjning av bruksavgiften (samtliga parametrar i §14.1) i TAXA för Säter kommun allmänna vatten- och avloppsanläggning med 15% från och med den 1 januari 2024.
- Sektorn får för varje kalenderår därefter besluta att justera avgiftsbeloppen (avgiften i §14.1.) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.
- Tillägg till samtliga paragrafer där taxan fastställs anges i belopp exklusive mervärdesskatt. I kolumnen ”med moms” anges det belopp som räknats fram avseende de skattesatser som gällde vid taxans införande.

Ärendebeskrivning

Den allmänna VA-verksamheten ska vara självfinansierande genom avgifter vilka regleras i VA-taxan. Som VA-huvudman är Samhällsbyggnadssektorn skyldig att se över VA-taxan så att den speglar de utgifter och inkomster som föreligger både för att bygga ut den allmänna VA- anläggningen och för att på ett säkert sätt sköta och underhålla den.

Säter kommun har inte höjt anslutningsavgiften sedan 2016. Vid en jämförelse med grannar i Dalarna så ligger vi med 106 000 kr lägst, efter Borlänge med 140 000. Vid en nationell jämförelse ligger vi bland de 20 lägsta kommunerna. Antalet nyanslutningar i Säter har legat på ca 5 stycken per år under de senaste 5 åren. Merparten av anslutningarna har varit relativt billiga förtätningar i lättgrävd mark. 35- 80%.

De får nyanslutningar som skett har givit VA-verksamheten en kostnadstäckning på ca 35- 80%. En kostnadstäckning på 100% för anslutningsavgiften är önskvärt, då nyanslutningar annars driver upp bruksavgiften på ett oskäligt sätt. I samband med ökande antal exploateringar och de beslutade VA-utbyggnadsplaner finns behov av att höja anslutningsavgiften.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Enligt VA- planen tillkommer 16 nya VA- anslutningar (utöver exploateringar) per år fram till 2040. Förslaget innehåller en höjning av anslutningsavgift för samtliga tjänster Vatten, Spill och Dag med 76 %. Avgiften efter höjning hamnar på 187 000 kr. Under 2023 var den genomsnittliga anslutningsavgiften i Sverige 172 368 kr

Den 1 jan 2023 höjdes bruksavgift med 10%, med kännedom om att detta inte täckte de ökade utgifterna under 2022, ännu mindre det släpande underskottet från 2019. Stigande energi-, transport och materialpriser har givit ett underskott på 2 584 000 kr i verksamheten.

För att balansera ökade utgifter föreslås en höjning av bruksavgiften med 15 % den 1 jan 2024. För att undvika att nya underskott i en väldigt svängande världsmarknads föreslås en årlig indexreglering av VA- taxan.

Författningstexten i kommunens Va-taxa har fått en översyn och vissa ändringar föreslås för att ta hänsyn till företeelser som blivit mer vanliga sedan taxan infördes 2011, såsom sprinkler och komplementbyggnader för boende. Texten har också fått vissa förtydliganden såsom när tilläggsavgiften ska tillämpas

Begreppet lägenhet har bytts mot bostadsenhet.

Det fullständiga förslaget till ändrad VA- taxa finns i Bilaga 1

Vid en höjning enligt förslaget ser anslutningsavgiften från 1 januari 2024, för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet § 5.1 ut som följande:

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 104 000 kronor	om 130 000 kronor
b)	En avgift per m2 tomtyta	om 32,00 kronor	om 40,00 kronor
c)	En avgift per bostadsenhet	om 20 000 kronor	om 25 000 kronor
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	om 9 600 kronor	om 12 000 kronor

Vid en höjning enligt förslaget ser anslutningsavgiften från 1 januari 2024, för annan fastighet § 6.1 ut som följande:

		Utan moms	Med moms
--	--	------------------	-----------------

a)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 96 000 kronor	om 120 000 kronor
b)	En avgift per m2 tomtyta	om 32,00 kronor	om 40,00 kronor
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	om 9 600 kronor	om 12 000 kronor

Vid en höjning enligt förslaget ser bruksavgiften från 1 januari 2024, §14.1 ut som följande:

		Utan moms	Med moms
a)	En fast avgift per år	Om 4 616 kronor	Om 5 771 kronor
b)	En avgift per m3 levererat vatten	Om 31 kronor	Om 38 kronor
c)	En avgift per bostadsenhet (250 m2) och år	Om 1 538 kronor	Om 1 921 kronor
d)	En avgift för varje påbörjat 100-tal m2 tomtyta och år för annan fastighet	Om 1 328 kronor	Om 1 655 kronor

Konsekvensbeskrivning

Sätters kommun valde att inte fullt ut ta ansvar för verksamhetens underskott hösten 2022. Bokslutet slutade på -945 000. Situationen blev inte bättre under första kvartalet 2023 när elkostnaden blev tredubblad. Sätters kommun har som avsikt att VA- kollektivet bär sina nödvändiga kostnader.

Under 2023 har stora åtaganden bromsats in, vilket riskerar sanktioner från myndigheter, försämrad kvalitet på vattentjänsterna och en ökad underhållsskuld.

Den nuvarande anslutningsavgiften för samtliga tjänster Typhus A ligger på 106 000 kr, och föreslås ökas med 81 000 kr (motsvarande 76%) till 187 000 kr. Genom att ta ut en anslutningsavgift som bättre motsvarar de faktiska anslutningskostnaderna för nyanslutningar så minskas belastningen som annars kommer att föras över till bruksavgifterna. Efter en höjning skulle Säter hamna i mitten av Dalakommunerna, strax under Hedemoras anslutningsavgift på 176 286 kr. I topp ligger Leksand på 329 277 kr och lägst blir då Borlänge på 140 000 kr.

En höjning av taxan i enlighet med förslaget ger förutsättningar för VA-verksamheten att täcka nödvändiga kostnader under 2023, dock hämtas inte underskottet från 2019 tillbaks.

Det är av stor vikt att fortsatta kostnadsökningar täcks av årliga justeringar av taxenivån. Förslagsvis genom reglering mot **PKV**.

Sätters kommun har legat som tredje dyraste i Dalarna när det gäller bruksavgiften för VA, på 970 kr/månad (11 640 kr/år). Efter höjningen får Typhus A (1 villa, tomt 800m², förbr 150 m³/år, anslutning till vatten, spillvatten, dagvatten) en kostnad för VA-tjänsterna på 1 116 kr/månad (eller 13 392 kr/år). Höjningen motsvarar en ökning på 146 kr/månad (eller 1754 kr/år).

Övriga kommuners planerade höjningar syns dock inte i statistiken.

För Typhus B (flerfamiljshus, 15 lgh, 800m² tomt, förbr 2000m³/år, anslutning till vatten, spillvatten, dagvatten får en årskostnad för VA- tjänsterna på 110 586 kr/år. Vilket motsvarar en ökning med 9 715 kr/år

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Förslag till ny VA- taxa 2024

Underskrifter

Liv Almstedt
Enhetschef Vatten & Återvinning

Maria Skog
Kommunchef

TAXA för Säters kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Antagen av kommunfullmäktige den 15 december 2011. Den senaste revideringen gäller fr.o.m 2024-01-01.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är **Samhällsbyggnadsnämnden**. Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Vatten och Återvinningsenheten i Säters kommun.

§ 1 Avgiftsskyldighet

För att täcka nödvändiga kostnader för Säters kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare.

§ 2 Avgiftstyper

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3 Definitioner

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet

Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Exempel på sådana byggnader är:

- Butiker och stormarknader
- Kontor och förvaltning
- Utställningslokaler
- Sporthallar
- Hotell och restauranger
- Hantverk och småindustri
- Utbildning
- Sjukvård
- Djurstallar

Annan fastighet

Fastighet som i detaljplan är fastställd som industrimark.

Obebyggd fastighet

Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Bostadsenhet

- För bostadsfastighet räknas en bostadsenhet som ett utrymme som kan användas som ett självständigt hushåll, med åtminstone kokvrå och toalett. Friggebodar/atterfallshus räknas som en bostadsenhet ifall kök och toalett finns installerad. Exempelvis räknas en villa med ett gäststuga (inred med kokvrå och toalett) som två bostadsenheter.
- För fastigheter som jämföras med bostadsfastigheter räknas varje påbörjat 250 tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2009 som en bostadsenhet. Motsvarande en bostadsenhet gäller också för småindustri med en bruttoarea (BTA) om högst 1 000 kvm

Allmän platsmark

Mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4 Vattentjänster

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Nej	Nej

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–13)

§ 5 Bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 104 000 kronor	om 130 000 kronor
b)	En avgift per m ² tomtyta	om 32,00 kronor	om 40,00 kronor
c)	En avgift per lägenhet	om 20 000 kronor	om 25 000 kronor
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	om 9 600 kronor	om 12 000 kronor

* Avgift enligt 5.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a). I det fall avgift enligt 5.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a). enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, se § 8.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas den del av avgiften enligt 5.1 a), som hänför sig till framdragande av servisledningen lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

Avgift enligt 5.1 b) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a) och c), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna 5.1 a), c) och d).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 b) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 5.1 a).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 b) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledande av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 d).

§ 6 Annan fastighet

6.1 För *annan fastighet* skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	om 96 000 kronor	om 120 000 kronor
b)	en avgift per m ² tomtyta	om 32,00 kronor	om 40,00 kronor
c)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 9 600 kronor	om 12 000 kronor

* Avgift enligt 6.1 c) tas inte ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a). I det fall avgift enligt

6.1 c) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats. Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, se § 8.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas den del av avgiften enligt 6.1 a), som hänför sig till framdragande av servisledningen lika mellan fastigheterna

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tills vidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgift enligt 6.1 a).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 b) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledande av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 6.1 c).

§ 7 Obebyggd fastighet

7.1 För obebyggd fastighet skall erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Avgift per uppsättning FP	5.1 a)	100%	6.1 a)	100%
Tomtyteavgift	5.1 b)	100%	6.1 b)	70%
Bostadsenhetsavgift	5.1 c)	0%	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 d)	100%	6.1 c)	100%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 b) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar avgiften enligt 5.1 a), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna 5.1 a) och d), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet skall erläggas resterande avgifter enligt följande:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Tomtyteavgift	5.1 b)	*)	6.1 b)	30%
Boastadsenhetsavgift	5.1 c)	100%	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

*) Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 b) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8 Reduceringsregler

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	35% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	40% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	50% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	Df
Avgift per uppsättning FP	5.1 a)	15%	25%	10%
Tomtyteavgift	5.1 b)	40%	60%	-
Bostadsenhetsavgift	5.1 c)	40%	60%	-
Grundavgift för Df utan FP	5.1 d)			100%
Avgift per FP	6.1 a)	15%	25%	10%
Tomtyteavgift	6.1 b)	40%	60%	-
Grundavgift för Df utan FP	6.1 c)			

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 a) respektive 5.1 d) eller 6.1 a) respektive 6.1 c).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för servisledningar vid tillkommande förbindelsepunkter inte till högre belopp än 50 % av avgiften enligt 5.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För förbindelsepunkt som på fastighetsägarens begäran upprättas senare än övriga förbindelsepunkter skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servis- ledningar.

§ 9 Allmän platsmark

Avgift för anordnande av dagvattenbortledning från allmän platsmark regleras i avtal.

§ 10 Reglering av anläggningsavgift

Huvudmannen äger rätt att ändra avgifter enligt §§ 5–6, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 11 Avvikelser

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 12 Debitering

12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i **faktura**.

12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

12.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 13 Särskilda åtgärder

13.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

13.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt

med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 14–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 14 Bebyggd fastighet

14.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift. Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en fast avgift per år	om 4 616 kronor	om 5 771 kronor
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	om 31 kronor	om 38 kronor
c)	en avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	om 1538 kronor	om 1 921 kronor
d)	en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet	om 1 323 kronor	om 1 655 kronor

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>
Fast avgift	14.1 a)	45%	45%	10%
Avgift per m ³	14.1 b)	50%	50%	
Avgift per lägenhet	14.1 c)	50 %	50 %	
Avgift efter tomtyta	14.1 d)	50 %	50 %	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 300 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 150 m³/lägenhet och år för fritidsbostad. Verksamheter skall senast 2013-01-01 ha vattenmätare.

14.4 För s k byggvatten skall erläggas brukningsavgift enligt 14.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 50 m³ per lägenhet.

14.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 50 % av den fasta avgiften enligt 14.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela krontal.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mättelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos **Mark och miljöödomstolen**.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 18.

14.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 60 % av avgiften enligt 14.1 b).

§15 Allmän plats

Avgift för bortledning av dagvatten från allmän platsmark regleras i avtal.

§ 16 Avgifter vid olika mängd vatten och spillvatten

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17 Obebyggd fastighet

För obebyggd fastighet inom detaljplan skall erläggas bruksavgift enligt 14.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>
Fast avgift	14.1 a)	45%	45%	10%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 18 Särskilda avgifter

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare (enskilt tillfälle)	640 kr	800 kr
Uppsättning av vattenmätare (enskilt tillfälle)	450 kr	600 kr
Avstängning av vattentillförsel	450 kr	600 kr
Påsläpp av vattentillförsel	450 kr	600 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	450 kr	600 kr
Undersökning av vattenmätare (§14.7)	1300 kr	1625 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	1000 kr	1250 kr
Förgäves besök (vid överenskommen tid)	1000 kr	1250 kr
Besöksavgift vid ej betald avgift när åtgärd för vattenavstängning inletts.	1000 kr	1250 kr
Byte av trasig/förlorad vattenmätare, nedtagning och uppsättning av ny mätare (inkl mätare)	3500 kr	4375 kr
Tappning av vatten i tankstation (per m3)	40	50
Mätaravläsning	750 kr	938
Hyra av brandposthuvud inkl mätare	20 kr/dygn + gällande taxa vatten och avlopp	25 kr/dygn + gällande taxa vatten och avlopp
Pappersfakturor	25 kr/st	31 kr/st

Kommentar: Undersökning av vattenmätare utgör totalkostnad.

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp.

§ 19 Särtaxa

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14–17 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

För avloppsvatten med sammansättning som avviker från normalt hushållsvatten ska särskild reningsavgift uttas enligt följande:

Ämne	Kr/kg (utan moms)	Kr/kg (med moms)
Sedimenterbar substans		5,00
BOD		5,00
Totalfosfor		50,00
Kväve		5

Som extra föroreningsmängd räknas belastningar enligt följande:

Ämne	Kg/m ³
Sedimenterbar substans, SS sed	0,350
BOD	0,300
Totalfosfor, P	0,014
Kväve total, N	0,4

Extra föroreningsmängd utgör således följande;

Ämne	Formel
Sedimenterbar substans	$Q * (U \text{ SS sed} - 0,350) \text{ kg}$
BOD	$Q * (U \text{ BOD} - 0,300) \text{ kg}$
Totalfosfor	$Q * (U \text{ P} - 0,014) \text{ kg}$
Kväve total	$Q * (U \text{ P} - 0,4) \text{ kg}$

Där Q = mängd spillvatten med föroreningshalt överskridande angivet gränsvärde, m³.

U SSsed, U BOD7, U P, **UN** = uppmätta eller på annat sätt bestämda föroreningshalter i spillvattnet, kg/m³.

Q, U SSsed, U BOD7, U P, **UN** bestäms på sätt, varom avtal eller annan överenskommelse träffas mellan huvudmannen och fastighetsägaren, eller eljest efter huvudmannens uppskattning.

Spillvatten från bostadsfastighet anses normalt ej innehålla extra föroreningsmängd.

Avledande av spillvatten med extra föroreningsmängd förutsätter att avtal eller annan överenskommelse träffas mellan huvudmannen och fastighetsägaren, eller eljest att huvudmannens medgivande föreligger.

§ 20 Debitering

Avgift enligt 14.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 14.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 14 och 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 21 Särskild åtgärd

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 22 Reglering av bruksavgift

Huvudmannen äger rätt att ändra avgifter enligt §§ 14, 18 och 19 dock inte oftare än en gång årligen.

Taxans införande

§ 23 Införande

Denna taxa träder i kraft 2016-01-01 . De bruksavgifter enligt 14.1, 14.4 och 14.8 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av **Mark- och miljödomstolen** jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster.

Kf § 9 Skattesats 2024

KS2023/0424

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta fastställa skattesatsen för 2024 till 22,32, vilket är oförändrat från 2023.

Ärendebeskrivning

Kommunallagen 11 kap 11 § föreskriver att kommunfullmäktige ska fastställa skattesatsen för nästkommande år senast före november månads utgång.

Nuvarande skattesats för kommunen uppgår till 22,32. Genomgång av effekter av förändrad skattesats och jämförelse av skattesatser med andra kommuner i Dalarna presenteras inför beslut av skattesats för år 2024.

Kommunal skattesats för 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta fastställa skattesatsen för 2024.

Ärendebeskrivning

Kommunallagen 11 kap 11 § föreskriver att kommunfullmäktige ska fastställa skattesatsen för nästkommande år senast före november månads utgång.

Nuvarande skattesats för kommunen uppgår till 22,32. Genomgång av effekter av förändrad skattesats och jämförelse av skattesatser med andra kommuner i Dalarna presenteras inför beslut av skattesats för år 2024.

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Marita Skog
Kommundirektör

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Kf § 10 Reviderad budget 2024

KS2023/0409

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta fastställa förslag till reviderad budget 2024 enligt:

1. Fastställa förslag till befolkningsprognos för 2024 med 11 300 invånare.
2. Fastställa driftsbudgetram för reviderad budget 2024 per nämnd, totalt belopp uppgår till 841 784 000 kr.
3. Fastställa investeringsbudget för 2024 med belopp på 110 417 000 kr med antagande om en upparbetningsgrad på 60 %.
4. Fastställa förslag till finansiella mål för 2024.

Bilaga 1 Ks § 225/23.

Förslag till beslut på sammanträdet

Majoritetens förslag till reviderad budget 2024. Bilaga 1 Ks § 225/23.

Moderaternas förslag till reviderad budget 2024. Bilaga 2 Ks § 225/23.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra varvid han finner att kommunstyrelsen beslutat fastställa majoritetens förslag till reviderad budget 2024.

Omröstning begärs och genomförs. 11 ledamöter är röstberättigade

Följande beslutsgång godkänns för omröstning

Ja-röst om bifall till majoritetens förslag till reviderad budget 2024.

Nej-röst till Moderaternas förslag till reviderad budget 2024.

Hans Johansson (C)	Ja
Stefan Dangardt (L)	Ja
Annika Karlsson (S)	Ja
Helena Andersson (S)	Ja
Roger Siljeholm (M)	Nej
Christer Eriksson (M)	Nej
Roger Carlsson (SD)	Nej

Ks § 225 forts

Karin Frejd (C)	Ja
Daniel Ericgörs (KD)	Ja
Göran Johansson (V)	Ja
Mats Nilsson (S)	Ja

Med 8 ja-röster och 3 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat anta majoritetens förslag till reviderad budget 2024.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Behandling av reviderad drifts- och investeringsbudget, finansiella mål och befolkningsprognos för 2024.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2023-11-07 redovisas tre förslag till reviderad budget 2024, ett tjänstemannaförslag, ett förslag från majoriteten och ett förslag från Moderaterna.

Tjänstemannaförslagets driftsbudgetram är 832 168 000 kr med en befolkningsprognos på 11 280 invånare.

Majoritetens förslag medför en ramökning med drygt 9 mkr jämfört med tjänstemannaförslaget vilket innebär en driftsbudgetram på 841 784 000 kr.

Moderaternas förslag medför en sänkning med 6 mkr jämfört med tjänstemannaförslaget vilket innebär en driftsbudgetram på 826 368 000 kr.

Ks § 225 Reviderad budget 2024

KS2023/0409

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta fastställa förslag till reviderad budget 2024 enligt:

1. Fastställa förslag till befolkningsprognos för 2024 med 11 300 invånare.
2. Fastställa driftsbudgetram för reviderad budget 2024 per nämnd, totalt belopp uppgår till 841 784 000 kr.
3. Fastställa investeringsbudget för 2024 med belopp på 110 417 000 kr med antagande om en upparbetningsgrad på 60 %.
4. Fastställa förslag till finansiella mål för 2024.

Bilaga 1 Ks § 225/23.

Förslag till beslut på sammanträdet

Majoritetens förslag till reviderad budget 2024. Bilaga 1 Ks § 225/23.

Moderaternas förslag till reviderad budget 2024. Bilaga 2 Ks § 225/23.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra varvid han finner att kommunstyrelsen beslutat fastställa majoritetens förslag till reviderad budget 2024.

Omröstning begärs och genomförs. 11 ledamöter är röstberättigade

Följande beslutsgång godkänns för omröstning

Ja-röst om bifall till majoritetens förslag till reviderad budget 2024.

Nej-röst till Moderaternas förslag till reviderad budget 2024.

Hans Johansson (C)	Ja
Stefan Dangardt (L)	Ja
Annika Karlsson (S)	Ja
Helena Andersson (S)	Ja
Roger Siljeholm (M)	Nej
Christer Eriksson (M)	Nej
Roger Carlsson (SD)	Nej

Ks § 225 forts

Karin Frejd (C)	Ja
Daniel Ericgörs (KD)	Ja
Göran Johansson (V)	Ja
Mats Nilsson (S)	Ja

Med 8 ja-röster och 3 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat anta majoritetens förslag till reviderad budget 2024.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Behandling av reviderad drifts- och investeringsbudget, finansiella mål och befolkningsprognos för 2024.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2023-11-07 redovisas tre förslag till reviderad budget 2024, ett tjänstemannaförslag, ett förslag från majoriteten och ett förslag från Moderaterna.

Tjänstemannaförslagets driftsbudgetram är 832 168 000 kr med en befolkningsprognos på 11 280 invånare.

Majoritetens förslag medför en ramökning med drygt 9 mkr jämfört med tjänstemannaförslaget vilket innebär en driftsbudgetram på 841 784 000 kr.

Moderaternas förslag medför en sänkning med 6 mkr jämfört med tjänstemannaförslaget vilket innebär en driftsbudgetram på 826 368 000 kr.

Förslag reviderad budget 2024
Majoritetens förslag

2023-11-07

SÄTERS
KOMMUN

Innehåll

1	Samhällsekonomisk utveckling	3
2	Finansiella mål inom Sätters kommun	8
2.1	Inledning	8
2.2	Intäktsutvecklingen	9
2.3	Resultatmål	11
2.4	Investeringar	12
2.5	Skuldsättning	13
2.6	Pensionsförvaltning	14
3	God ekonomisk hushållning.....	15
4	Vision och strategiska mål	16
4.1	Vision	16
4.2	Strategiska mål 2024-2027	17
5	Övriga planeringsgrunder.....	18
5.1	Personalkostnadsökningar och övriga kostnadsökningar	18
5.2	Räntekostnader	19
5.3	Avgifter	19
5.4	Budgetteknik	19
6	Driftbudgetramar per nämnd/sector	20
7	Investeringsbudget per nämnd	21
8	Finansiella mål 2024	22
9	Finansiella rapporter	23
9.1	Resultaträkning	23
9.2	Balansräkning	24

1 Samhällsekonomisk utveckling

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) presenterade en ny skatteunderlagsprognos den 5 oktober. Jämfört med den prognos SKR presenterade i augusti visar nu prognosen för skatteunderlaget en svagare utveckling fram till 2026. En svagare utveckling för antalet arbetade timmar under det första halvåret i år samt en inbromsning av arbetsmarknaden under det andra halvåret förklarar nedrevideringen av skatteunderlaget 2023. Även 2024 är nedreviderat medan 2025 ligger kvar på samma nivå som tidigare.

Dämpad konjunktur bidrar till lägre inflation och räntor

Den globala konjunkturen dämpas på bred front till följd av den pågående inflationsbekämpningen. Penningpolitiken är starkt åtstramande och finanspolitiken är relativt stram. Globala utbudsstörningar från pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina har klingat av, men oron för nya störningar är fortsatt stor. Hur energipriserna kommer att utvecklas kommande vinter är en sådan osäkerhetsfaktor.

Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen och BNP faller i år. Hög skuldsatta svenska hushåll, vars känslighet för förändrade marknadsräntor är hög, bidrar till den snabba nedgången. Trots en svag BNP-utveckling har arbetsmarknaden än så länge stått stark. Den starka sysselsättningsgraden har till viss del motverkat de negativa impulserna från de högre prisnivåerna och utgiftsräntor. Detta har bidragit till att dämpa fallet i hushållens konsumtion i nominella termer. Realt minskar dock hushållens disponibla inkomster kraftigt i år. Det reallönetapp som nu sker till följd av den höga inflationen kommer att ta flera år att ta igen.

Inflationstoppen ligger bakom oss och inflationen minskar nu även om den fortfarande är väldigt hög – den ligger ännu klart över Riksbankens mål om en KPIF-inflation på 2 procent. Fallande energipriser och lägre livsmedelspriser globalt bidrar till att den importerade inflationen blir allt lägre. Detta motverkas delvis av den svaga kronan. Allteftersom de finansiella marknaderna återgår till ett mer normalt läge räknar SKR med att kronan kommer att stärkas. För inhemska varor och tjänster har pristrycket varit högt på sistone, inte minst tjänstepriskomponenten i KPI. Detta hänger säkerligen ihop med att arbetsmarknaden hittills har varit förhållandevis stark, vilket i viss grad motverkar en snabbare nedgång för inflationen. Under vintern och nästa år kommer dock lågkonjunkturer, driven av den åtstramande penningpolitiken, sätta allt tydligare avtryck på arbetsmarknaden, med lägre sysselsättningsandel och högre arbetslöshet som följd. Detta accelererar nedgången i inflationen. SKR bedömer att den aviserade finanspolitiken i budgetpropositionen för 2024 kommer att bidra till ett marginellt högre inflationstryck. Sett till helåret 2024 är SKR:s bedömning att KPIF-inflationen kommer ligga något över målet om 2 procent.

Att inflationen tydligt kommer ned mot inflationsmålet nästa år innebär att räntenivån kommer sänkas under nästa år. Räntenivåerna de kommande åren väntas dock förbli varaktigt högre än vad som gällt de senaste åren, innan den branta ränteuppgång som inleddes 2022. Successiva räntesänkningar framöver bidrar till en långsam återhämtning av svensk ekonomi. Den inhemska efterfrågan bedöms nästa år ha förutsättningar att driva BNP-tillväxten mer än utrikeshandeln som utvecklas svagt även nästa år, givet fortsatt svag global tillväxt. Sammantaget befinner sig svensk ekonomi fortsatt i lågkonjunktur 2024. BNP ökar men endast svagt. Återhämtningen får bättre fart under 2025 och 2026 när även konjunkturen i vår omvärld antas repa sig.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

Nyckeltal	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	2,8	-0,6	1,0	3,6	2,4	1,7
Arbetade timmar	2,3	2,0	-0,3	1,7	1,4	0,8
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,5	7,6	8,6	8,6	8,0	7,7
Befolkning, 15–74 år	0,3	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	6,4	5,0	3,6	5,2	4,7	4,1
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	2,9	3,9	3,4	3,3	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,7	3,8	3,9	3,4	3,3	3,3
Inflation, KPIF	7,7	5,9	2,3	2,1	2,0	2,0
Inflation, KPI	8,4	8,5	3,1	1,6	1,8	1,8
Styrränta, värde vid årets slut, procent	2,5	4,3	2,8	1,8	1,8	1,8

Källa: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade värden i volym. Arbetslöshet och befolkning avser 15–74 år enligt Arbetskraftsundersökningarna. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

Inbromsning av skatteunderlaget 2023–2024

Skatteunderlaget ökade starkt 2022 (enligt preliminära utfall), främst till följd av en stark ökning av lönesumman. Även höjningen av garantipensionerna (från och med augusti 2022) bidrog till ökningen. Under det första halvåret i år har lönesumman fortsatt att öka starkt, med drygt 5 procent jämfört med samma period 2022. En svagare arbetsmarknad andra halvåret 2023 bedöms leda till en inbromsning av lönesumman. Faktorer som motverkar avmattningen i löneinkomsterna är den fulla årseffekten av höjda garantipensioner 2022 samt den höjning av pensionerna som beror på den stora ökningen av prisbasbeloppet 2023. Två negativa sidoeffekter av de höjda garantipensionerna är att skillnaden i pension mellan de som jobbat hela livet och den som inte jobbat alls minskar samt att livsinkomstprincipen överges för många i pensionärskollektivet.

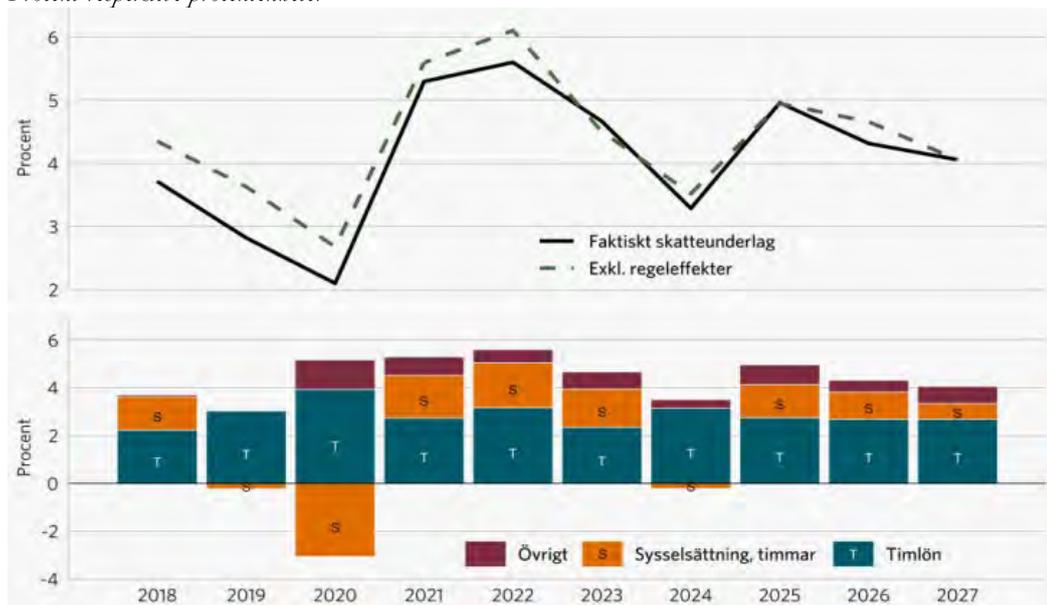
Under 2024 bromsar ökningen av skatteunderlaget in än mer och ligger då klart under en historisk genomsnittlig ökning. Förklaringen finns nästan helt i den allt svagare uppgången för lönesumman. Under 2022–2024 håller uppräknningen av grundavdragen tillbaka skatteunderlagstillväxten.

Under åren 2025–2027 ökar skatteunderlaget snabbare igen, tack vare en uppgång i antalet arbetade timmar i ekonomin. Sänkta reallöner, orsakat av den varaktigt högre prisnivå som följer av inflationschocken 2022–2023, de uppräknade skiktgränserna för vissa skattesatser samt beslutade skattesänkningar innebär allt starkare drivkrafter för att arbeta. Dessa effekter antas påverka arbetsutbudet i ekonomin positivt på längre sikt.

Det nominella skatteunderlaget ökar ungefär i linje med det historiska genomsnittet. Trots detta beräknas köpkraften för kommuner och regioner att kraftigt urholkas. De senaste tio åren har skatteunderlaget i reala termer ökat med 1,6 procent per år i genomsnitt. Under 2023–2026 syns nu istället en real uppgång om 1 procent i genomsnitt. 2023 står också ut som ett historiskt unikt svagt år – det reala skatteunderlaget beräknas då minska med drygt 2 procent. Även 2024 visar prognosen på en real nedgång av skatteunderlaget, men fallet blir då 0,5 procent, således betydligt mildare än i år. Först 2025 kommer det reala skatteunderlaget åter att vara uppe på 2022 års nivå, enligt SKR:s prognos. Jämför vi med en utveckling där det reala skatteunderlaget fortsatt stiger med den historiska trenden är denna beräknade nivå 3 procentenheter svagare 2027. Den högre pris- och lönenivån tillsammans med effekterna av omvärderingen av pensionsskulden för avtalspensionerna beräknas innebära en avsevärd varaktig försvagning av kommunsektorns köpkraft.

Diagram 1. Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket, SKR.

Lönesumman (summan av ”Sysselsättning, timmar” samt ”Timlön” i diagram 1) ökade starkt 2021 och 2022 i återhämtningen efter pandemin. Ökningen i lönesumman försvagas 2023 och än mer 2024. Att ökningen för arbetade timmar ser så stark ut 2023 är delvis en effekt av överhäng från tidigare år. Ökningen under året är hela 0,7 procentenheter lägre än ökningen för helåret (dvs 2023 jämfört med 2022).

Tidigare beslutade reglerändringar gällande åldersgränser i skatte- och socialavgiftssystemet medför att den faktiska utvecklingen av kommunsektorns skatteunderlag ökar mer än det underliggande för 2023. Skatteregler motverkar detta. Förslagen avser höjd milersättning för avdrag för resor till och från arbetsplatsen med egen bil eller förmånsbil. I budgetpropositionen för 2024 aviseras ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget. Detta är den främsta förklaringen till att det faktiska skatteunderlaget bedöms bli svagare än den underliggande utvecklingen 2024. Regelförändringar syns även 2026, dels genom återföring av periodiseringsfonder och dels genom senareläggning av höjd åldersgräns till 67 år för rätt till förhöjt grundavdrag.

Förändring jämfört med SKR:s augustiprognos

SKR:s aktuella prognos för skatteunderlaget visar en svagare utveckling fram till 2026 jämfört med den prognos som publicerades i augusti 2023. De senaste utfallen för Nationalräkenskaperna (kvartal 2) visar nu på en svagare utveckling för antalet arbetade timmar under det första halvåret i år. Detta samt en inbromsning av arbetsmarknaden under det andra halvåret förklarar nedrevideringen av skatteunderlaget 2023.

Även prognosen för 2024 är nedreviderad något sedan augusti. Dels är det en effekt av inbromsningen på arbetsmarknaden och dels av ett högre grundavdrag. Grundavdragen påverkas av både inflationen och skatteförändringar. Grundavdragstrappan är fastställd i termer av prisbasbelopp och den höga inflationen i juni 2023 leder till en kraftig höjning av prisbasbeloppet 2024. Detta var känt vid prognosen i augusti. Därutöver tillkommer ny information genom ändrade regleringar i budgetpropositionen för 2024, bland annat en ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget.

Skatteunderlagsökningen är även marginellt nedreviderad åren 2025 och 2026. Att skatteskalorna inte skrevs upp för den statliga inkomstskatten 2024 gör det mindre lönsamt att arbeta och göra lönekarriär. Det underliggande skatteunderlagets nivå 2026 ligger i aktuell prognos 0,8 procentenheter lägre än föregående prognos.

Tabell 2. De senaste skatteunderlagsprognoserna
Procentuell förändring, ackumulerat är jämfört med 2021

SKUP	2022	2023	2024	2025	2026	2027
SKR, aktuell	5,6	4,7	3,3	5,0	4,3	4,1
SKR, föregående	5,7	4,9	3,8	5,0	4,8	
Regeringen, sept*	5,7	4,6	3,3	4,2	5,0	
ESV, sept	5,8	4,8	3,8	4,2	4,3	
Ackumulerat						
SKR, aktuell	5,6	10,5	14,2	19,8	25,0	30,1
SKR, föregående	5,7	10,8	15,0	20,8	26,6	
Regeringen, sept	5,7	10,6	14,2	19,0	25,0	
ESV, sept	5,8	10,9	15,1	20,0	25,2	

* Regeringens siffror är prognosen från budgetpropositionen för 2024. Uppräkningsfaktorerna för 2023 och 2024 har i enlighet med regeringens prognos fastställts till 1,046 respektive 1,033.

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen och SKR

Ackumulerat under 2022–2026 har SKR reviderat ner ökningen av skatteunderlagsprognoserna sedan augusti. Sammantaget är det inga stora ackumulerade prognoskillnader mellan SKR, ESV och regeringen. Skillnaden ligger främst i hur återhämtningen efter lågkonjunkturen ser ut kvantitativt (styrkan).

Jämförelse med regeringens och ESV:s prognos

För perioden som helhet, till och med 2026, visar den prognos som regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2024 samma ökning av skatteunderlaget som SKR:s nuvarande bedömning. På kort sikt är bedömningarna väldigt lika, men 2025–2026 skiljer de sig åt. SKR har en relativt sett starkare ökning av lönesumman 2025 men en relativt svagare uppgång 2026. Under perioden 2022–2026 räknar SKR med något lägre ökning av skatteunderlaget än ESV gjorde i september 2023. ESV:s prognos presenterades innan budgetpropositionen för 2024 publicerades.

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att uttag från RUR får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna och få tid till anpassning. Överordnat är dock alltid kravet på en god ekonomisk hushållning.

De närmare reglerna för disponering ska framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige. Ett exempel hämtat från förarbetena till Kommunallag (2017:725) på när RUR kan disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2024 och 2027 genom att rikets underliggande skatteunderlagsutveckling beräknas vara lägre än ett tioårigt genomsnitt för dessa år. En annan förutsättning är att medlen från RUR används för att täcka ett negativt balanskravsresultat.

SKR:s sammantagna bedömning är att Sverige är inne i en lågkonjunktur som bottnar 2024. Kommunsektorn drabbas speciellt genom låg historisk ökning av skatteunderlaget åren 2023–2024. Dessutom urholkas köpkraften av den högre prisnivån varaktigt.

Tabell 3. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling
Förändring i procent per år

RUR	2023	2024	2025	2026	2027
Snitt 10 år	4,4	4,5	4,4	4,5	4,4
Årlig ökning	4,5	3,5	4,9	4,7	4,1
Differens	0,1	-0,9	0,5	0,2	-0,4

Källa: Skatteverket och SKR.

2 Finansiella mål inom Sätters kommun

2.1 Inledning

Sätters kommun skall ha en över tid stabil ekonomi. En stabil ekonomi är en grundläggande förutsättning för att kommunen skall klara de ålägganden som riksdagen har beslutat om och de satsningar som kommunen själv vill göra. Kommunen kan endast med en stabil ekonomisk grund fullfölja sina åtaganden gentemot kommunens invånare. Kommunens budget grundar sig på en anpassning av kostnaderna till de förväntade intäkterna och därigenom upprättas en budget i balans. Detta är ett grundläggande krav i kommunallagen som kommunen är skyldig att följa.

Kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB, skall uppvisa positiva resultat under planperioden. Det tidigare utgivna aktieägartillskottet på 9 mkr har under 2014 återbetalats till kommunen. Återbetalningen har använts för att finansiera en nyemission på 9 mkr i aktiekapital. Genom att öka aktiekapitalet möjliggörs en högre utdelning från bolaget. Beslut om utdelning tas på bolagets stämma efter avgiven årsredovisning.

Kommunen har ett åtagande för pensioner intjänade före 1998 som inte redovisas som skuld i kommunens balansräkning. Åtagandet kommer att infrias successivt i takt med att kommunalt anställd personal går i pension och kommunens kostnader för pensioner kommer att öka markant när de stora åldersgrupperna födda på slutet av 40-talet och början av 50-talet går i pension. Mer än 50 % av denna kostnadsökning kan finansieras via de medel som avsatts i kapitalförvaltning, i samband med försäljningen av Sätters Energiverk. Resterande kostnadsökning måste hanteras inom ordinarie ekonomiska ramar och för detta måste kommunen ha en finansiell beredskap.

En långsiktig prognos för Sätters kommun har arbetats fram och arbetet kommer att fortsätta där hänsyn tas till synpunkter och rekommendationer utifrån rapporten Långsiktig finansiell analys framtagen av PwC och en långsiktig pensionsprognos från Skandikon. Översyn av de finansiella målen har gjorts som resulterar i förslag på nya finansiella mål med fokus på långsiktighet och genomsnitt över tid.

2.2 Intäktsutvecklingen

Tre saker är av avgörande betydelse för intäktsutvecklingen; befolkningsutvecklingen, skatteunderlagets utveckling, det kommunala utjämningsystemets utformning samt statens anslag till detta.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen i Sätters kommun har varit positiv från 2015 till 2017 och har därefter stagnerat under 2018 och 2019 då tillgången på lediga bostäder varit begränsad. Befolkningsutvecklingen tog sedan fart och ökade under 2020 med 68 personer och under 2021 med 81 personer. Befolkningen har fortsatt att öka under 2022 med 29 personer till 11 271 invånare per den 31 december 2022. Enligt SCB:s officiella siffror har Sätters befolkning ökat med 16 personer under första halvåret 2023 men har sedan minskat och uppgår till 11 276 per 2023-08-31.

Bedömningen är att målet på 11 330 invånare per 1 november inte kommer att uppnås, vilket resulterar i ett nytt förslag på befolkningsprognos som utgör beräkningsgrund för budget 2024.

Förslag till befolkningsprognos

Beräkningsgrunden för budget 2024 föreslås uppgå till 11 300 invånare, vilket är en minskning med 30 personer.

Skatteintäkter och generella bidrag

De egna skatteintäkterna och bidraget från inkomstutjämnningen är beroende av hur skatteunderlaget, de totala taxerade inkomsterna, utvecklas. Det exakta utfallet är inte tillgängligt förrän vid definitiv taxering i november året efter inkomståret. Vid budgeteringstillfället bygger intäktberäkningen på prognoser för det framtida utfallet. Kommunen använder sig av de prognoser

som görs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) ca 5 gånger per år. För de egna skatteintäkterna görs en justering utifrån historiska utfall. Den senaste skatteunderlagsprognosen är från 2023-10-05.

Det har skett stora förändringar vad gäller skatteintäkter och generella bidrag under 2020 där extra bidrag beslutades/aviserades för 2020 och för kommande år, covid-19 relaterade bidrag och ökning av riktade bidrag. I budgetunderlaget har regeringens äldreomsorgssatsning på 4 miljarder inkluderats. Detta bidrag har tidigare hanterats som ett generellt bidrag men från 2024 hanteras det som ett riktat bidrag och ingår i den sociala sektorns ram.

I skatteunderlagsprognosen per 2023-02-16, som ligger till grund för den beslutade budgeten för 2024 per juni, uppgick de förväntade intäkterna för år 2024 till 817,1 mkr. Den senaste skatteunderlagsprognosen per 2023-10-05 innebär en ökning av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning för 2024 med ca 7,2 mkr till 824,4 mkr.

Nedan visas fördelningen över skatteintäkter och generella bidrag för åren 2022-2026 enligt den senaste skatteunderlagsprognosen per 2023-10-05.

Skatteunderlagsprognos	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
per 2023-10-05	2022	2023	2024	2025	2026
Inkomstutjämning	126,9	140,5	147,8	153,4	157,6
Kostnadsutjämning	-19,5	-10,9	-3,6	-3,7	-3,7
Regleringspost	31,0	17,2	34,6	26,9	23,2
LSS-utjämning	1,2	-1,3	-4,8	-4,8	-4,8
Välfärdsbidrag	5,9	10,0	0,0	0,0	0,0 *
Fastighetsavgift	34,9	37,5	36,5	36,5	36,5
	180,4	193,0	210,4	208,2	208,8
Skatteintäkter	564,3	595,7	613,6	642,0	668,1
Slutavräkning innevarande år	13,1	-1,7	0,3	0,0	0,0
Slutavräkning tidigare år	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0
	581,0	594,0	613,9	642,0	668,1
Total	761,4	787,0	824,4	850,3	876,9

*) Äldreomsorgssatsning har inkluderats för år 2021-2023

2.3 Resultatmål

Målet över tid har varit att resultatet skall överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning. En översyn av resultatmålet har genomförts och kommunen kommer att behöva öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de kommande åren och det ökade lånebehovet.

Plusresultatet är inte en vinst utan ett överskottsmål, som bl. a skall täcka:

- Inflationssäkring av eget kapital. Vid ett nollresultat minskar det egna kapitalet i reala värden med kostnaden för inflationen
- Finansiellt sparande för framtida behov som investeringar och pensionsåtaganden
- Marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader

Med fokus på långsiktighet så kommer beräkning och analys att göras för kommande tioårsperiod. I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden.

Resultatmål för 2024

Resultatmålet är lagt på det balanskravsavstämda resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning. Kommunens långsiktiga resultatmål är att resultatet skall värdesäkra kommunens egna kapital. Kommunens resultatmål anpassas så att en jämn utveckling av kommunens nettokostnad för verksamheten kan uppnås.

Kommunen påverkas starkt av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, kraftigt ökade räntekostnader genom ökad upplåning med ökade räntenivåer mm. Kommunen befars göra ett stort underskott år 2024. På grund av det ansträngda ekonomiska läget behöver åtgärder för besparingar tas fram och investeringsnivåerna kommer att behöva anpassas.

Förslag på effektiviseringsåtgärder kan indelas i personalfrågor som berör anställningsstopp, återbesättningsprövning, pensionsavgångar, vikarieverksamhet, sjuktal, tjänstesamverkan mellan sektorer mm. Besparingsåtgärder i form av verksamhetsanpassning behöver också göras som kan innebära att tex införa inköpsstopp, se över servicenivåer, konsultuppdrag, bidrag, lokaler/hyresavtal, mark & skogsbestånd samt att minska investeringsnivåer.

Resultatmålet på minst 3% kommer inte att kunna uppnås under 2024. För 2023 är budgeterat justerat resultat satt till 0 mkr och utgör 0 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning, där disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) beräknas göras med 5,7 mkr. I prognosen för 2023 per augusti beräknas kommunen göra ett positivt resultat förutsatt att föreslagna åtgärder för budget i balans 2023 realiserar inom samtliga verksamheter samt att tillkommande kostnader

pareras med framtagning av ytterligare åtgärder. Inget uttag beräknas således göras från resultatutjämningsreserven år 2023, vilket innebär att totalt belopp att disponera från RUR uppgår till 10,4 mkr för år 2024.

I beslutad budget 2024 per juni finns besparingar på 15 mkr. Till reviderad budget har kostnader för pensioner ökat med 6,5 mkr medan det är en minskad kostnad för el med 3,2 mkr. Förslaget till ny ram 2024 bygger på att samtliga planerade åtgärder på drygt 20 mkr för år 2023 genomförs samt fortsatt arbete med åtgärder för 2024.

Kommunens förväntade intäkter är lägre än kommunens beräknade totala kostnader och årets resultat för 2024 beräknas uppgå till ett underskott på -18,8 mkr.

Justerat resultat för 2024 föreslås uppgå till +/- 0 mkr, där disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) beräknas göras med 10,4 mkr samt uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr. Balanskravsresultat beräknas uppgå till +/- 0 mkr.

Justerat resultat/balanskravsresultat	Prognos 2023	Budget 2024
Resultat	2 236	-18 795
Avkastning pensionsmedel	1 400	-1 050
Resultatutjämningsreserv	0	10 436
Tillskott pensionsmedel	0	9 409
Total	3 636	0

2.4 Investeringar

Investeringsbehovet är fortsatt stort. För att inte kostnaderna för investeringar ska ta alltför stort utrymme av den kommunala kakan behöver investeringsnivåerna anpassas i storlek och tid. Mål för självfinansieringsgrad är viktigt och med självfinansiering menas det likvida utrymme som skapas av kommunens resultat och nivån för avskrivningar. Undantag från självfinansieringsgraden kan beslutas av kommunfullmäktige för enskilda objekt.

Exempel på investeringsbehov:

- Lokalöversyn
- Underhåll på befintliga lokaler
- Anläggningar vatten och avlopp
- Infrastruktur
- Digitalisering

I arbetet med framtagning av långsiktsprognos för Säter kommun framgår det att det finns stora kommande investeringsbehov men kommunen kommer att behöva prioritera och omfördela bland investeringsprojekt. Första fokus bör vara på effektiviseringsinvesteringar och kärnverksamhet. På grund av det ansträngda ekonomiska läget behöver investeringsnivåerna anpassas och investeringar behöver skjutas fram i så stor utsträckning det är möjligt.

Preliminära ramar enligt budgetdirektiv 2024-2026 (KF 2022-12-15) uppgår till totalt 240 mkr, där de preliminära nivåerna per år är jämt fördelade över tidperioden med 80 mkr per år.

Det är svårt att nå 100% upparbetningsgrad genom att kommunen inte kan påverka samtliga faktorer kopplat till genomförande av olika investeringar, t.ex. förseningar kan uppstå av olika anledningar såsom materialbrist, resursbrist, överklagan mm. En rimlig upparbetningsgrad baserad på historiska fakta ligger kring ca 70%-80%. Utfallet för 2022 uppgick till 58% och för 2023 beräknas upparbetningsgraden uppgå till 60%. I förslaget till investeringsbudget har en upparbetningsgraden lagts till som uppskattas till 60% för 2024. Beräkningar av finansiella mål görs med hänsyn tagen till upparbetningsgrad per år och ligger till grund för framtagning av de finansiella rapporterna.

Förslag till investeringsramar i reviderad budget för år 2024 uppgår till 110,4 mkr, vilket innebär en ökning med 1,0 mkr jämfört med beslutad budget i juni, där ökningen finns inom Samhällsbyggnadsnämnden och utgörs av taxefinansierade investeringar inom VA. I reviderad budget för 2024 är antagande om upparbetningsgrad oförändrad och utgör 60 %, vilket innebär investeringar på 66,3 mkr inklusive upparbetningsgrad.

Förslag till mål för självfinansieringsgrad:

Målet för självfinansieringsgraden är att minst 60 % av investeringarna skall vara självfinansierade med beräkning per år och över en 4 års period. Vid behov av större investeringar kommer självfinansieringsgraden att kunna variera och vara lägre eller högre vissa år, vilket tas fram i budgetarbetet. Beräkningar av självfinansieringsgrad görs exklusive nytt särskilt boende tom år 2023. Målet för självfinansieringsgrad för 2024 beräknas uppgå till 40% över en 4 års period baserat på en upparbetningsgrad på 60% samt med beräkning inklusive nytt särskilt boende.

2.5 Skuldsättning

Säter kommun hade en låneskuld 2022-12-31 på 350 mkr. Under 2023 beräknas upplåning öka med 110 mkr vilket leder till att låneskulden beräknas uppgå till 460 mkr vid årets slut. Under 2024 beräknas låneskulden öka med 30 mkr. Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

Sätters kommun har haft en jämförelsevis låg skuldsättningsnivå. Det har även kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB. Både kommunen och bostadsbolaget står dock inför stora investeringar som kräver ökad upplåning, och skuldsättningen behöver styras. I riktlinjer för god ekonomisk hushållning har därför ett skuldsättningstak införts.

Nytt mål för skuldsättning

Nytt mål för skuldsättning med ett lånetak har införts, vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare.

Beräkningen görs på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare.

Total fastställd låneram av Kommunfullmäktige för Sätters kommun och för kommunens bolag uppgår till 975,4 mkr för 2024 och innebär ett lånetak på 86 000 kr per invånare.

Kommunfullmäktige fastställer låneram för Sätters kommun och för kommunens bolag varje budgetår. För 2024 uppgår kommunens låneram till 500 mkr samt kommunen kan utnyttja krediten på 38 mkr på kommunens koncernkonto. Sätters kommun skall såsom egen skuld ingå borgen för Säterbostäder AB:s låneförpliktelser upp till totalt högsta lånebelopp på 435 mkr och för Sätters Kommuns Fastighets AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2,4 mkr.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 90 000 kronor per invånare.

Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

2.6 Pensionsförvaltning

Vid försäljningen av Sätters energiverk avsattes 70 mkr till kapitalförvaltning för framtida pensionskostnader. 1998 placerades dessa medel i aktiv kapitalförvaltning hos två förvaltare. I det reglemente som reglerar hur förvaltarna får placera kapitalet har angetts att huvuddelen skall vara placerat i räntebärande värdepapper. Aktiemarknadens svängningar har påverkat kapitalets utveckling. När kursutvecklingen har varit god har avkastningen bidragit till att förbättra kommunens kapital. Vid nedgången i börserna sjunker värdet. För att motverka svängningar i kapitalets värde, är kapitalet placerat i Statliga realränteobligationer samt övriga räntebärande värdepapper. Detta ger en långsammare, men mer stabil värdeökning.

Kommunen skall för varje år ta ett beslut om hur mycket av pensionsfonden som skall utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel och utnyttjandet av de fonderade medlen kan utgöra grund för att frånga kravet på balans i budget och bokslut. Budgeten kan underbalanseras med det belopp som används ur fonden.

Kostnader för utbetalda pensioner finansieras upp till ca 7,5 mkr per år av skattemedel. För belopp över denna nivå tillskjuts medel från pensionsförvaltningen. Mål för pensionsförvaltningen behöver anpassas för perioden med anledning av det ansträngda ekonomiska läget.

Mål för uttag av pensionsmedel år 2024 uppgår till 9,4 mkr.

3 God ekonomisk hushållning

Kommuner ska enligt kommunallagen (2017:725) ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Om kommunen har en resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen uppnås samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda.

RUR (Resultatutjämningsreserv)

Sätters kommun har en resultatjämningsreserv vars syfte är att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna.

Resultatutjämningsreserven kan användas när kommunen i en balanskravsutredning uppvisar ett negativt resultat som beror på en svag utveckling av skatteunderlaget. Medel får disponeras ur RUR när följande förutsättningar är uppfyllda:

- den årliga förändringen av rikets skatteunderlag understiger den underliggande genomsnittliga ökningstakten för riket de senaste tio åren
- ett negativt resultat skulle uppstå vid en balanskravsutredning om medel inte tillförs

Resultatutjämningsreserven får maximalt uppgå till ett belopp som motsvarar 3 % av skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Ett preliminärt beslut om reservering till och disponering ur resultatutjämningsreserv tas i samband med beslut om budget. Slutligt beslut tas i samband med beslut om årsredovisning för det aktuella året.

Negativt balanskravsresultat

Kommuner som vill ta hänsyn till andra bedömningar som man anser vara förenliga med god ekonomisk hushållning får hantera dessa inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94). Sådana eventuella justeringar får emellertid hanteras på raderna efter balanskravsresultatet. Det handlar då om fall där ett frångående är mycket väl motiverat och där det grundläggande kravet i 11 kap. 1 § kommunallagen om god ekonomisk hushållning har beaktats.

4 Vision och strategiska mål

Sätters kommuns vision beskriver ett framtida önskat tillstånd: Så här är det i Sätters kommun. Visionen är vägledande i all verksamhet.

Visionen inspirerar och motiverar till att bygga och utveckla det Säter vi vill ha. Den ger utrymme för kreativitet och mod.

De strategiska målen med dess inriktningar beskriver Sätters kommuns mål för de kommande fyra åren (mandatperioden). De uttrycker kommunfullmäktiges väg för att Sätters kommuns verksamhet under mandatperioden ska gå mot att nå innebörden av visionen.

De strategiska målen utgörs av en rubrik, och ett antal inriktningar. Inriktningarna är de som styr nämndernas och kommunens bolags arbete. Nämnderna konkretiserar de strategiska målens inriktningar i sina nämndsmål. Nämndsmålen sammanställs i nämndsplaner. Bolaget konkretiserar de strategiska målen i sin plan.

Uppföljning sker i enlighet med Kommunfullmäktiges dokument ”Ekonomi- och målstyrning” (beslutad 2022-12-01).

Bild över målkedjan inom kommunen:

4.1 Vision

Säter är en välkomnande kommun.

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete.
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet.
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle.

4.2 Strategiska mål 2024-2027

Rikare liv

- Inriktning 1. Alla invånare i Sätters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.
- Inriktning 2. De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.
- Inriktning 3. Alla invånare i Sätters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.
- Inriktning 4. Alla invånare i Sätters kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.
- Inriktning 5. Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar

Hållbar framtid

- Inriktning 1. De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Sätters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete.
- Inriktning 2. Sätters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.
- Inriktning 3. Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.

Omsorgsfull boendeutveckling

- Inriktning 1. I Sätters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen.
- Inriktning 2. I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.
- Inriktning 3. Det ska vara tryggt att bo och leva i Sätters kommun. Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.

Serviceorienterad organisation

- Inriktning 1. Sätters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.
- Inriktning 2. Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.
- Inriktning 3. I Sätters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.
- Inriktning 4. Sätters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande.

5 Övriga planeringsgrunder

Utöver de finansiella målen och verksamhetsmålen styr även andra faktorer det ekonomiska utrymmet för kommunens verksamheter. I dagsläget är det framför allt omvärldsfaktorer som har stor påverkan på kommunens ekonomi.

Kommunfullmäktige fastställer följande beräkningsgrunder som skall användas i beräkningen av kommunens kostnader.

5.1 Personalkostnadsökningar och övriga kostnadsökningar

Personalkostnader utgår från SKR:s prisindex för kommunal verksamhet med anpassning till lokal ambitionsnivå. För perioden 2024-2026 används SKR:s antaganden.

SKR:s prisindex för kommunal verksamhet	Prognos per 2022-10-20				
	Budget 2023 <i>per 2021-09-30</i>	2023	2024	2025	2026
SKR	2,50%	3,2%	3,3%	3,4%	3,3%
Sätters Kommun	1,90%	3,2%	3,3%	3,4%	3,3%

Kostnader för pensioner ökar dramatiskt under 2023 och 2024. Enligt pensionsprognosen från Skandia ökar kostnader för pensioner och pensionsförsäkringar med ca 20 mkr för 2023, vilket motsvarar en ökning med ca 48%. För 2024 ökar kostnaderna med 8 mkr, vilket motsvarar en ökning med ca 13%.

PO-påslag för 2023 är 42,05 % och PO-påslag för 2024 beräknas öka ytterligare till 43,92 %. Arbetsgivaravgifterna enligt lag uppgår fortsatt till 31,42%.

Avsättning för underhåll fastigheter

Enligt regelverket för komponentavskrivningar skrivs t ex komponenterna i en fastighet av på olika tidslängder. När den är avskriven och ska ersättas behandlas den som en ersättningsinvestering som skrivs av på samma tidslängd. Detta innebär att behovet av avsättning för underhåll kommer att minska med tiden och ersättas av investeringsmedel. Det kommer dock att finnas kvar vissa åtgärder som bokförs som underhåll. Fördelningen mellan avsatta medel för underhåll och ersättningsinvestering behöver klargöras ytterligare. I avvaktan på detta bör avsättningen för underhåll ligga kvar på nuvarande nivå 80 kr/kvm.

Kostnader för kost och lokalvård

Kostnaderna för kost och lokalvård beräknas utifrån satt ambitionsnivå med hänsyn tagen till beslutade antaganden om kostnadsökningar för personal och övriga kostnader. Hänsyn tas även till förändringar i beställande nämnds beställningar.

Övriga kostnader

Finns index för kostnadsuppräknningar angivna i avtal om köp av tjänster och varor används dessa. För kostnader som inte styrs av avtal används Riksbankens bedömning av KPIF:s utveckling. KPI med fast ränta (KPIF) är ett mått på underliggande inflation och syftar till att ta bort effekten av förändrade räntesatser från KPI. Inflationen (KPIF) var 2,4 % under 2021 och har ökat drastiskt under 2022 och beräknas ligga kvar på en hög nivå under 2023 för att sedan minska.

KPIF enligt skatteunderlagsprognos per 2023-10-05:

	2022	2023	2024	2025	2026
KPIF	7,7 %	5,9 %	2,3 %	2,1%	2,0%

5.2 Räntekostnader

Räntekostnaderna har ökat kraftigt under 2022. Extern räntesats för av kommunen upptagna lån beräknas till 1,8% för 2023 och förväntas öka till mellan 2 % och 3 % under 2024-2026. Vid bedömningen av räntesats har Riksbankens prognos för reporäntans utveckling använts och kommunens beräknade genomsnitt för de kommande åren.

Intern räntesats för beräkning av kapitalkostnader är satt till 2,0 % för 2024.

5.3 Avgifter

Utrymmet för avgiftshöjningar i de kommunala verksamheterna är begränsat. För VA och Renhållning har kommunen sedan flera år en full avgiftsfinansiering. För äldreomsorg och barnomsorg finns maxtaxor som begränsar kommunens möjlighet att avgiftsfinansiera verksamheten. På övriga områden har avgifterna relativt liten effekt på kommunens ekonomi.

De möjligheter som finns att öka avgiftsfinansieringsgraden måste dock övervägas och förslag på reviderade avgifter skall där detta är möjligt lämnas i samband med budgetförslagen från nämnder och sektorer. Förslag till avgiftshöjningar skall även redovisas separat som egna ärenden och särskilt beslut om dessa skall tas i Kommunfullmäktige.

5.4 Budgetteknik

Ekonomienheten kommer liksom tidigare år att utsända tekniska anvisningar för budgetmaterialets utformning. Allt material samlas i nätverket under V:/Budget/Budget 2024.

6 Driftbudgetramar per nämnd/sektor

Förslag driftsbudget 2024 för nämnder, Kommunstyrelsesektor och verksamheter i samverkan:

FÖRSLAG DRIFTBUDGET 2024	Majoritetens förslag reviderad budget				
	Besparing	Beslut KF (jun) ram 2024	Justering ar	Effektiviseringar Beparingar	Förslag Budget 2024
<i>1000-tal kr</i>					
Nämnd/förvaltning					
Kommunstyrelsen	-1 380	95 305	5 840	0	101 145
Kommunstyrelsen exkl pension	-1 380	66 796	-630		66 166
Pensioner (exkl pensionsförsäkr)		14 059	372		14 431
<i>Pensioner (pensionsförsäkr)</i>		14 450	6 098		20 548
Verksamhet i samverkan	0	17 031	-17	0	17 014
Räddningstjänst Dalamitt		14 700			14 700
Överförmyndare i samverkan ÖiS		1 071			1 071
Upphandling GNU		1 260	-17		1 243
Samhällsbyggnadsnämnd	-1 000	49 676			49 676
Miljö- och byggnämnd	-200	4 890			4 890
Kulturnämnd	-400	18 855	-270		18 585
Barn- och utbildningsnämnd	-6 000	331 056	-2 300		328 756
Socialnämnd	-6 000	320 626			320 626
Revision	-20	1 092			1 092
Total inkl försäkring	-15 000	838 531	3 253	0	841 784

Förslag till ny driftsbudgetram per nämnd för reviderad budget 2024 uppgår till 841,8 mkr.

Till reviderad budget har kostnader för pensioner ökat med 6,5 mkr medan det är en minskad kostnad för el med 3,2 mkr. Förslaget till ny ram 2024 bygger på att samtliga planerade åtgärder på drygt 20 mkr för år 2023 genomförs. Fortsatt arbete med åtgärder behöver göras för 2024.

Förslag på effektiviseringsåtgärder kan indelas i personalfrågor som berör anställningsstopp, återbesättningsprövning, pensionsavgångar, vikarieverksamhet, sjuktal, tjänstesamverkan mellan sektorer mm. Besparingsåtgärder i form av verksamhetsanpassning behöver också göras som kan innebära att tex införa inköpsstopp, se över servicenivåer, konsultuppdrag, bidrag, lokaler/ hyresavtal, mark & skogsbestånd samt att minska investeringsnivåer.

7 Investeringsbudget per nämnd

Preliminära ramar enligt budgetdirektiv 2024-2026 (KF 2022-12-15) uppgår till totalt 240 mkr, där de preliminära nivåerna per år är jämt fördelade över tidperioden med 80 mkr per år.

Det är svårt att nå 100% upparbetningsgrad genom att kommunen inte kan påverka samtliga faktorer kopplat till genomförande av olika investeringar, t.ex. förseningar kan uppstå av olika anledningar såsom materialbrist, resursbrist, överklagan mm. En rimlig upparbetningsgrad baserad på historiska fakta ligger kring ca 70%-80%. Utfallet för 2022 uppgick till 58% och för 2023 beräknas upparbetningsgraden uppgå till 60%. I förslaget till investeringsbudget har en upparbetningsgraden lagts till som uppskattas till 60% för 2024. Beräkningar av finansiella mål görs med hänsyn tagen till upparbetningsgrad per år.

Förslag till investeringsramar i reviderad budget för år 2024 uppgår till 110,4 mkr, vilket innebär en ökning med 1,0 mkr jämfört med beslutad budget i juni, där ökningen finns inom Samhällsbyggnadsnämnden och utgörs av taxefinansierade investeringar inom VA.

I reviderad budget för 2024 är antagande om upparbetningsgrad oförändrad och utgör 60 %, vilket innebär investeringar på 66,3 mkr inklusive upparbetningsgrad.

På grund av det ansträngda ekonomiska läget finns behov av att sänka investeringsnivåerna under 2024.

Förslag till investeringsbudget 2024 per nämnd/ sektor:

Nämnd	Budget 2023 (inkl överförda medel)	Budget 2024 Beslut KF juni	Budget 2024 Förslag reviderad budget
kkkr			
Antagande upparbetningsgrad	60%	60%	60%
Totalnivå med upparbetningsgrad	88 076	65 650	66 250
Totalnivå	146 793	109 417	110 417
Kulturnämnd	347	367	367
Barn- och utbildningsnämnd	2 000	3 500	3 500
Socialnämnd	4 700	500	500
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansierad	77 652	48 500	48 500
SBN VA/Renhållningsenhet	54 194	49 650	50 650
MBN	500	0	0
Kommunstyrelsen	5 700	5 400	5 400
KS IT-enhet	1 700	1 500	1 500

8 Finansiella mål 2024

Resultatmål:

Kommunen behöver öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de kommande åren och det ökade lånebehovet. I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden. För 2024 har ett nollresultat föreslagits där disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) behöver göras med 10,4 mkr och uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr. Balanskravsresultat beräknas uppgå till +/- 0 mkr.

Justerat resultat/balanskravsresultat	Budget 2024
Resultat	-18 795
Avkastning pensionsmedel	-1 050
Disponering resultatutjämningsreserv	10 436
Tillskott pensionsmedel	9 409
Total	0
<i>Total i % av skatteintäkter och generella bidrag</i>	<i>0 %</i>

Investeringar med mål för självfinansieringsgrad:

Förslag till investeringsramar i reviderad budget för år 2024 uppgår till 110,4 mkr.

Upparbetningsgraden beräknas uppgå till 60 %, vilket innebär investeringar på 66,3 mkr inklusive upparbetningsgrad.

Långsiktigt mål för självfinansieringsgrad på 60% per 4-årsperiod kommer inte att uppnås 2024. Målet för självfinansieringsgrad för 2024 beräknas uppgå till 40% över en 4 års period.

Beräkning av målet är baserat på en upparbetningsgrad på 60% av totala investeringar för 2024 samt inklusive nytt särskilt boende.

Skuldsättning

Kommunfullmäktige fastställer låneram för Säter kommun och för kommunens bolag varje budgetår. Total fastställd låneram av Kommunfullmäktige för Kommunkoncernen uppgår till 975,4 mkr för 2024 och innebär ett lånetak på ca 86 000 kr per invånare.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 90 000 kronor per invånare.

Pensionsförvaltning:

Kostnader för utbetalda pensioner finansieras upp till ca 7,5 mkr per år av skattemedel. För belopp över denna nivå tillskjuts medel från pensionsförvaltningen.

Mål för uttag av pensionsmedel år 2024 uppgår till 9,4 mkr.

9 Finansiella rapporter

9.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING	Utfall	Budget	Prognos (aug)	Budget
	2022	2023	2023	2024
Verksamhetens intäkter	150 679	173 180	158 180	168 136
Verksamhetens kostnader	-852 905	-924 611	-909 861	-951 720
Avskrivningar	-33 943	-36 000	-34 000	-45 700
VERKSAMHETENS NETTOKOSTN.	-736 169	-787 431	-785 681	-829 284
Skatteintäkter	581 040	594 010	605 145	613 923
Generella statsbidrag och utjämning	180 397	193 008	194 463	210 434
VERKSAMHETENS RESULTAT	25 268	-413	13 927	-4 927
Finansiella intäkter	3 276	2 209	2 209	3 132
Finansiella kostnader	-2 498	-7 470	-12 500	-18 050
Pensionsförvaltning	-13 725	1 099	-1 400	1 050
ÅRETS RESULTAT	12 321	-4 575	2 236	-18 795
Justerat resultat	Utfall	Budget	Prognos (aug)	Budget
	2022	2023	2023	2024
Resultat	12 321	-4 575	2 236	-18 795
Avkastning pensionsmedel	13 725	-1 099	1 400	-1 050
Andra justeringar	947	0	0	0
Tillskott pensionsmedel	0	0	0	9 409
Resultatutjämningsreserv	-4 500	5 674	0	10 436
Justerat resultat	22 493	0	3 636	0
Resultat i % av skatteintäkter/ generella bidrag	3,0%	0,0%	0,5%	0,0%
Skatteintäkter	761 437	787 018	799 608	824 357

Förslag till reviderad budget för 2024 har framtagits med en ny skatteunderlagsprognos per 2023-10-05 som underlag. De förväntade intäkterna för år 2024 beräknas uppgå till 824,4 mkr, vilket är ökning av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning med 7,2 mkr jämfört med skatteunderlagsprognosen per 2023-02-16 som ligger till grund för beslutad budget per juni.

Målet på 11 330 invånare per 1 november 2023 bedöms inte kunna uppnås och nytt förslag på beräkningsgrund för reviderad budget 2024 uppgår till 11 300 invånare.

Förändringar inom finansiella poster föreslås göras med -2,7 mkr, varav ökning med finansiella intäkter med 1,0 mkr och ökning av finansiella kostnader med 3,7 mkr p.g.a. ökade räntenivåer.

Sammantaget innebär förslag till reviderad budget 2024 att årets resultat beräknas uppgå till -18,8 mkr. Disponering av kommunens resultatutjämningsreserv (RUR) med 10,4 mkr samt uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr innebär ett justerat resultat/balanskravsresultat på 0 mkr och 0% av skatteintäkter/generella bidrag. Detta förutsätter att kommunen redovisar ett positivt resultat för 2023 och att åtgärder för budget i balans realiserar under 2023.

9.2 Balansräkning

BALANSRÄKNING	Utfall <u>2022</u>	Budget <u>2023</u>	Prognos (aug) <u>2023</u>	Budget <u>2024</u>
Materiella anläggningstillgångar	734 802	878 750	850 802	870 752
Finansiella anläggningstillgångar	36 251	36 252	37 363	38 472
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	771 519	915 994	888 265	909 324
Exploateringsmark	1 842	3 800	1 842	1 842
Övriga kortfrist. fordr.	116 983	70 000	100 000	100 000
Pensionsmedel, omsättn.tillg.	122 998	113 243	121 600	112 191
Kassa och bank	11 530	4 407	7 298	7 694
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	253 353	191 450	230 740	221 727
SUMMA TILLGÅNGAR	1 024 872	1 107 444	1 119 005	1 131 051
Årets resultat	12 321	-4 575	2 236	-18 795
Resultatutjämningsreserv	10 436	4 762	10 436	0
Övrigt eget kapital	465 518	483 513	477 839	490 511
EGET KAPITAL	488 275	483 700	490 511	471 716
Pensionsavsättning	12 644	13 194	13 164	14 005
Långfristiga lån	350 000	460 000	460 000	490 000
Övriga långfrist. skulder	12 231	10 550	15 330	15 330
Långfristiga skulder	362 231	470 550	475 330	505 330
Kortfristiga skulder	161 722	140 000	140 000	140 000
SKULDER	523 953	610 550	615 330	645 330
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 024 872	1 107 444	1 119 005	1 131 051
Soliditet	48%	44%	44%	42%

MODERATERNAS BUDGET

2024

”Sveriges kommuner står inför stora utmaningar. Säter kommun har med sin höga skattenivå haft en stabil ekonomi och därför blir det än mer beklagligt att man inte tagit chansen att stå mer förberedda inför det som väntar. Vi måste satsa på skola, trygghet och våra äldre. Lösningen på våra problem är inte att färre betalar mer skatt utan att faktiskt fler betalar skatt”

-Caroline Willfox,
oppositionsråd
Säter.

Budget 2024 i sammanfattning:

Vi står inför tuffa ekonomiska utmaningar kommande år.

Moderaternas budget prioriterar därför tydligt våra kärnverksamheter och drar ner på det som ligger utanför den ramen.

- För att få loss medel till äldreomsorgen och skolan kommer vi skära ner eller ta bort.
- Bidraget till Folkets hus. Vi anser att biblioteket ska verka i våra egna lokaler och ser gärna en flytt till Folkets hus. På så sätt slipper vi extern hyra för biblioteket. Vi drar in hela bidraget till Folkets hus. Total besparing en miljon per år framgent.
- Varmvattenbadet är en uppskattad verksamhet, dock kommer de som allra helst behöver det inte dit då det saknas handikappanpassning. Dessutom ligger den i externa lokaler med hög hyra, utöver det kostar driften och personal. Detta är en verksamhet som hör hemma inom den regionala verksamheten. Vi anser därav att denna verksamhet ska skötas av Regionen istället. Man behöver säkerställa en bra övergång för alla inblandade.
- Kulturskolan kostar dryga 6,6 miljoner per år. Detta är ett väldigt trevligt inslag som jobbar inom ramen av skolans verksamhet. Dock står vi inför tuffa utmaningar och måste skära ner där det går. Vi kommer därav minska kulturskolans budget. Besparing 2,8 miljoner.
- Inom vissa sektorer anser vi att det sitter för många chefer. Är det rimligt att ha tre chefer på en grupp av nio man? Det tycker inte vi. Därav drar vi in två chefsjänster. Besparing ca 1,5 miljon.
- Inte återbesätta tjänsterna på kansli. Besparing en miljon.

Vi vill satsa på:

- Återinförd underhållning till våra äldre.
- Samordnare för våra äldre som lever i ofrivillig ensamhet.
- Bättre bemanning på golvet på våra äldreboenden och inom hemtjänsten.
- Eleverna i högstadiet har stått tillbaka för mycket. Detta på grund av en pandemi och nu inflationen. Dock är vissa besparingar i långa loppet en merkostnad. Vi anser att niornas utbildningsresa till Auschwitz ska bli av. Ur ett preventivt samhällsperspektiv kan detta minst sagt vara väl investerade pengar. Kostnad 400.000kr.

Känslan är dock att sittande majoritet suttit nöjd med läget och inte förberett sig för det som nu ligger för dörren. Nu är vi i en situation där vi inte kan sänka skatten på det sätt som vi egentligen hade önskat. Om våra invånare får möjlighet att behålla mer av sin lön så spenderas även mer vilket också gynnar vårt företagsklimat. I det här läget är det inte möjligt.

Digitalisering är verksamhetsutveckling och behöver genomsyra verksamheten med nära kopplingar till kvalitetsarbetet och de mål som sätts upp. Samtidigt behöver också kommunens kvalitetsarbete skruvas upp ytterligare.

Vi saknar ett fokus på ett intensivare kvalitetsarbete för att kartlägga och följa upp processer i kommunen.

Det är inte helt lätt att greppa majoritetens budget där det blandas både äpplen och päron för att trädet ska se bättre ut. Vi behöver avsätta medel till till den underhållsskuld som sittande majoritet byggt upp under lång tid gällande undermåliga vägar och VA-nät.

Det som ändå är viktigt för oss i detta bistra läge är att prioritera de satsningar som måste göras för att inte kommunen ska drabbas av högre kostnader i framtiden.

Vi måste satsa på skola, trygghet och våra äldre. Lösningen på våra problem är inte att färre betalar mer i skatt utan att faktiskt fler betalar skatt. Säter kommun har en resultatutjämningsreserv (RUR) som tillhör våra invånare. Nu är det läge att använda den.

Innehåll

Ordning och reda i ekonomin 3

- 1.1 Innovation med personalkraft 3
- 1.2 Skattesats 3
- 1.3 Uppdrag organisationsförändringar 3
- 1.4 Underskott 3
- 1.5 Kommunens kvalitetsarbete 3

2 Ett grönare Säter 4

- 2.1 Den hållbara kommunen 4
- 2.2 Hållbar inspiration och lärande 4

3 Ett växande attraktivt Säter 4

- 3.1.1 Förebyggande trygghetsarbete 4
- 3.1.2 Trygga miljöer 5
- 3.1.3 En tryggare landsbygd 5
- 3.1.4 Aktivt arbete mot mobbning 5
- 3.1.5 Ökad samverkan med föreningslivet 5
- 3.2 Näringslivsutveckling och de gröna näringarna 6
 - 3.2.1 Integration 6
- 3.3 Barnkonventionen 6
- 3.4 Kulturen 6-7
- 3.5 Sätters fysiska utveckling 7

4 Hög kvalitet i välfärden 7

- 4.1 Barnens Säter 7
 - 4.1.1 Förskolan 7
 - 4.1.2 Grundskolan 8
 - 4.1.3 Fritiden 8
- 4.2 En trygg kommun att åldras i 9
- 4.3 En väl fungerande socialtjänst 9

5 Ett föredöme som arbetsgivare 10

- 5.1 Samverkan 11

6 Tabeller

- 6.1 Ändringsyrkanden Driftsbudget 2024

1 Ordning och reda i ekonomin

1.1 Innovation med personalkraft

En kommun ska hålla en hög servicenivå för sina invånare och erbjuda en kvalitativ välfärd på ett effektivt sätt. Kommunen ska ta ansvar för de skattepengar som man tar in och om möjligt även överträffa medborgarnas förväntningar på kvalitet och service. Det är den kommunen vi vill se i framtiden, det är Nya Säter.

För att möta framtidens välfärdsutmaningar behöver vi göra en stor andel av de uppgifter kommunen ansvarar för på nya sätt och använda moderna tekniker för att nå dit. Här har politiken ett stort ansvar att styra, men de som kan genomföra detta på bästa sätt är alla våra duktiga medarbetare. Vi tycker det är viktigt att tillvarata och beakta medarbetares kompetens och handlingsutrymme.

Det är också av oerhörd vikt att digitaliseringen sker med syfte att öka det demokratiska inflytandet, förenkla för invånare, företagare och effektivisera arbetet.

Genom att förstärka initiativ hos våra egna medarbetare vill vi utveckla, förbättra och effektivisera Säter kommun tillsammans med dem. Det är så vi tar oss an framtidens utmaningar, tillsammans.

1.2 Skattesats

År 2022 uppgår Säter kommuns skattesats till 22,32 kronor per hundralapp.

Skattesatsen, exklusive skatteväxling med landstinget/regionen ger en sammanlagd utdebitering från kommun och region på 33,95 kronor.

Säter kommun ligger vad gäller sitt skattetryck runt plats 70 i landet. Det tycker vi är orimligt. Kommunens socioekonomiska utmaningar är betydligt mindre än i de flesta andra kommuner och vi har lätt att attrahera kompetent personal. När Moderaterna får möjlighet att styra kommer vi i samverkan med medarbetare utforma kommunen genom att med ökad effektivitet upprätthålla hög kvalitet, vilket möjliggör en lägre skatt i kommunen. Under de kommande åren kommer kommunen stå inför stora utmaningar och det är först när vi är i majoritet vi kan lägga om verksamheten så att kommunen står bättre rustad för framtiden. Denna gång kommer vi därför inte föreslå någon skattesänkning.

1.3 Uppdrag organisationsförändringar

Uppdraget till kommunchefen att hitta organisationsförändringar är mycket viktigt och vi ser positivt på att det fortlöper. Det är tydligt att det finns skattepengar att spara utan att kvaliteten påverkas negativt. Snarare tvärtom.

Arbetet får positiva effekter för hela verksamheten och det är en viktig signal.

1.4 Underskott

Vi kan läsa i majoritetens budget att man är nödgad att ta ett underskott för att klara 2023 och använda den RUR vi arbetat upp. Som vi redan varit inne på, om vi tidigare hade jobbat med rätt frågor hade läget kunnat vara helt annorlunda. Nu ser vi att det finns ytterligare satsningar som vi behöver göra för att inte kommunen ska stå inför ännu större kostnader i framtiden. Av den anledningen kommer också vår budget innehålla samma underskott för 2023 som majoritetens.

1.5 Kommunens kvalitetsarbete

Att bedriva ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete är grundläggande för en effektiv organisation. Här har kommunen ett stort arbete att göra.

Sektorerna och bolagens del i detta arbete är av vikt. Då vet alla vilket ansvar man behöver ta och det skapar förutsättningar för en ännu bättre tillitsbaserad styrning. För att komma vidare snabbt i kartläggning av processer vill vi tillföra resurser. Vi anser att detta är något som på sikt kommer att skapa en mer effektiv organisation.

2 Ett grönare Säter

2.1 Den hållbara kommunen

Vi vill att Säter kommun ska vara en framgångssaga på miljö och hållbarhet i likhet med exempelvis Växjö och Helsingborg, helst ännu bättre. Det hållbara ska genomsyra allt vi gör, men på ett positivt och långsiktigt sätt. Vi tror på de positiva drivkrafterna och inte det negativa skuldbeläggandet. Det ska vara enkelt för alla att göra rätt men som ett exempel; även en elbil behöver parkeras. Kommunen ska skapa rätt förutsättningar för invånare och företag så att de kan vara en del i vårt långsiktiga hållbarhetsarbete. Det handlar exempelvis om inspiration, utbildning och att visa vägen. Det är viktigt att som en del i det synliggöra det arbete kommunen gör. Arbetet med hållbarhet är oerhört viktigt och vi vill att det intensifieras i samverkan med andra aktörer.

Hållbarhet är idag centralt för en kommuns utveckling. Vi stödjer även utökade gårdsförsäljningar och lokal mat i skolan.

2.2 Hållbar inspiration och lärande

Friluftsliv är en stor del av kommuninvånarnas livskvalitet och det är viktigt att vi tidigt i livet får lära oss om nyttan med att vara ute i naturen.

För att på sikt få fler som väljer att cykla i kommunen så bör kommunen förbättra infrastrukturen så barnen får tillgång till en säker cykelväg. Vi tror att det får fler att välja cykel som färdmedel i framtiden.

3 Ett växande attraktivt Säter

Livskvalitet som ord summerar effekten av det en kommun ska stå för. Vi ska skapa förutsättningar för ett hållbart, tryggt samhälle med goda möjligheter för utveckling och tillväxt både för kommunens invånare och företag.

Säter kommun har haft många goda år men nu står vi inför enorma utmaningar. I kombination med att vi nu behöver krafttag kring trygghet är läget mycket besvärligt. Vi anser dock att detta är kostnader som vi behöver ta nu så att de inte blir för höga på längre sikt.

3.1.1 Förebyggande trygghetsarbete

Det är inte svårt att förstå att det förebyggande arbetet behöver börja mycket tidigare. Vi behöver utgå från familjen och se kedjan från a till ö. Idag är det många av ungdomarna som hamnar utanför samhället som kommer från familjer som lever på knappa resurser och som behöver stöd.

För många är föräldrarollen något man inte vill bli kritiserad i. Därför kan termen föräldrautbildning vara avskräckande. Den påtalar nästan en kritik mot sig själv i rollen. Har hen dessutom barn som kanske har stora problem och kanske inblandade i kriminalitet kan en anmälan kanske kännas som en egen orosanmälan till socialtjänsten. Därför vill vi att man ska förinspela digitala utbildningar så man kan ta del av det anonymt. Vi vill att man ska undersöka om det kan vara bra om det är en annan utförare än kommunen av den fysiska utbildningen. De digitala utbildningarna skulle även vara en möjlighet för de som inte har tid att gå på fysiska utbildningar. Därför kommer vi att föreslå att man tar fram en utredning hur man bäst kan göra detta i samverkan.

Ytterligare en viktig del i det förebyggande arbetet är att se till att föräldrar är goda förebilder för barnen som får se dem gå till ett arbete om dagarna. Det är något som vi vet alla människor mår bra av. Varje individ har en plats att fylla någonstans men det tar olika lång tid att hitta dit. Därför har vi lagt flera förslag på att kommunen ska ställa krav på aktivitet när man erhåller försörjningsstöd. Vi vill bidra till att fler individer i Säter kommun hittar just sin plats. För att nå dit behöver vi göra konkreta insatser som vänder sig till individen och som visar individen att vi tror på

dem. Vi tror på individens förmåga att skapa sin egen framtid och rätt aktivitet är ett stöd på vägen till egen försörjning

3.1.2 Trygga miljöer

Vi Moderaterna vill att Säter ska vara både en vacker och trygg stad. Men nedskräpning, skadegörelse och klotter leder till ökad otrygghet. Flera studier visar att människor uppfattar en nedklottrad eller på annat sätt förstörd miljö som otrygg, otrivsamt och ful. Är platsen också nedskräpad uppfattas det också som okej att slänga skräp på platsen eftersom den redan är nedskräpad. Till slut uppfattas den som otrygg eftersom det betyder att de som bor där inte bryr sig. För att det ska vara möjligt att förhindra att ett område blir otryggt krävs det att samtliga förvaltningar och bolag samarbetar och drar åt samma håll och tar ansvar för sina lokaler och områden och tillser att de är fria från klotter, skadegörelse och nedskräpning. Trygghet handlar om allt från hur vi som kommun belyser gång- och cykelstråk till ökade resurser inom polisen. En viktig faktor i det övergripande arbetet inom kommunen är dialoger med säterbor om vilka åtgärder de vill ha för att öka tryggheten där de bor. Alla ska känna sig trygga i sina bostadsområden. Det är de boende som bäst känner till sitt bostadsområde och i vilka områden de känner sig trygga.

3.1.3 En tryggare landsbygd

Säter är en stor kommun med en fantastisk variation och starka lokala identiteter. Våra mindre samhällen och vår centralort bjuder på en fascinerande mångfald både i karaktär och natur. Lägg till våra vackra sjöar och en vidsträckt landsbygd, så skapas en bild av en alldeles unik kommun med ypperliga möjligheter för boende, försörjning och rekreation. Vi är privilegierade!

Samtidigt får vi signaler om att känslan av otrygghet ökar även på landsbygden.

Skadegörelse, stölder och inbrott av olika slag är vanliga.

Varannan företagare har blivit utsatt för brott och mer än var tionde företagare funderar på att lägga ner sin verksamhet på grund av brottsligheten. På landsbygden går var fjärde företagare i samma tankar. Samtidigt uppger en majoritet av Sveriges företagare att de har slutat anmäla brotten, eftersom de inte känner att det är värt det. Så får det inte vara i Säter kommun. För oss i Moderaterna är det en självklarhet att man ska kunna vara trygg i hela kommunen. Därför kommer vi fortsatt agera för ett särskilt fokus på landsbygden ska inkluderas i Polisens medborgarlöften och att kommunens trygghetsarbete ska nå hela kommunen.

3.1.4 Aktivt arbete mot mobbing

Att utsättas för mobbing och utanförskap är plågsamt och sätter en stor prägel på barn och ungdomars lycka och möjlighet att tillgodogöra sig kunskap. Vi vill att Säter kommun tar detta på stort allvar och utreder möjligheten att aktivt införa en forskningsbaserad modell som exempelvis Olweusprogrammet för att arbeta aktivt mot mobbing.

Programmet har både förebyggande och åtgärdande insatser. Det är de vuxna som är ansvariga för att bygga en trygg och positiv atmosfär på skolorna där mobbing inte accepteras. Genom Olweusprogrammet får skolpersonalen en samsyn i det mobbningsförebyggande arbetet. Effekterna av Olweusprogrammet har utvärderats med mycket positiva resultat i nio stora studier till och med 2019 med tillsammans mer än 200 000 elever. Nedgången i nivån av mobbing har vanligtvis varit ca 30-50% efter åtta månaders arbete med programmet. Programmet har också fått topplacering i oberoende internationella och nationella utvärderingar.

3.1.5 Ökad samverkan med föreningslivet

Det som gör att det är en bra idé att samarbeta med idéburna organisationer är att där finns ofta hjärta och eldsjälar. Det är deras glöd vi behöver för få den där extra utväxlingen i arbetet i kommunen. Moderaterna är positiva till den typ av upplägg

där de idéburna organisationerna deltar. Vi är stolta över det arbete som görs ihop med föreningslivet men vi kan mer.

3.2 Näringslivsutveckling och de gröna näringarna

Företagsklimatet ska ledas av ett högt uppsatt mål och ett heltäckande arbete som skapar synergier mellan de aktiviteter som redan finns idag. Vi måste "kratta manegen" och vara redo för potentiella framtida etableringar samtidigt som vi ska skapa förutsättningar för de redan etablerade att växa. Det behövs en enklare väg in till kommunen. Vi ska vara tillgängliga när vårt näringsliv söker oss men framförallt ska ärenden hanteras skyndsamt.

3.2.1 Integration

För att vi som land ska kunna hjälpa fler personer i nöd krävs att vi får ordning på vår integration. Det här kräver förändringar i den nationella politiken men det kräver också åtgärder på det lokala planet. I Säter kommun har vi ett systematiskt arbete kring integration. Som på de flesta områden i kommunen finns kompetenta tjänstepersoner som behöver stöd i politisk strategi för att få förutsättningar för sitt arbete. Politiken behöver kraftsamla och vara tydlig i att detta är ett arbete som behöver genomsyra allt vi gör i kommunen.

Ett av de verktyg som kommunerna har är den samhällsorienteringen som är lagstadgad för vissa nyanlända och som bedrivs enligt förordning om samhällsorientering för vissa. Kommunerna ansvarar för upplägg och genomförande. Alla nyanlända och personer som kommer som anhöriginvandrare förväntas delta och det utgör idag inget villkor för någon ersättning. Samhällsorienteringen har ingen kursplan, utan det som regleras är åtta olika teman/områden som ska behandlas. Vi tycker att detta är ett verktyg som bör utvecklas i enlighet med vad som bland annat har gjorts i Växjö. Det är ett verktyg som kan ge en tydlighet i vilka rättigheter och skyldigheter som en person har i Sverige. Här kan man se att en examination tydliggör att det här är kunskaper som är viktiga för att bli en del av det svenska samhället. Om man inte blir godkänd får man helt enkelt gå om utbildningen. Samverkan med näringslivet är väldigt viktigt i integrationsarbetet för att stödja individer att komma ut på arbetsplatser och utveckla sina språkkunskaper. Här ser vi att man bör ta fram någon form av integrationsdiplom för de som aktivt tar emot praktikanter m.m.

3.3 Barnkonventionen

Barnkonventionen har blivit lag och syftet är att barnens perspektiv ska få ett mycket större utrymme. Det innebär att vi behöver vända på saker som tidigare varit givna. Det är även ett stöd i hur vi kan skapa ett Säter för nästa generation. En bra skola är lösningen på många av våra samhällsproblem. Att en elev klarar gymnasiet med godkända betyg är en förutsättning för att senare i livet komma i egen försörjning och undvika att hamna i kriminalitet eller utanförskap. Det är i klassrummet elever vågar drömma och skaffa sig kunskap för att nå sina mål, även om starten och förutsättningarna

ser olika ut. För oss i Moderaterna är alla barn och elever lika viktiga och vi som kommun ska ta ansvar för att deras skolgång blir den bästa oavsett huvudman. Att utgå från Barnets bästa i varje situation som involverar Säterns barn tycker vi är viktigt för att visa att vi står upp för barnkonventionen. Säter kommun ska bli mycket bättre på att involvera barn och unga i de frågor som berör dem. Något Barnkonventionen är tydlig med.

3.4 Kulturen

Säter kommun är en vacker kulturstad.

För att verkligen ta till vara på de satsningar som gör upplever vi att det krävs ett värdskap. Det behövs en plan för hur ett värdskap ska kunna se ut tex genom att organisera utbildning och aktiviteter speciellt med fokus på skola och barnfamiljer. Genom ett värdskap blir kulturen till en verklig del för våra unga och det i sin tur utgör en viktig del i det förebyggande och utvecklande arbetet. Ett annat exempel kan vara att samverka med den lokala fritidsgården. Hur detta arbete bäst utförs vill vi att kommunen utreder så att vi kan få verklig nytta av det framtida kulturkvarteret.

3.5 Sätters fysiska utveckling

En viktig del är att säkerställa stadens kontrollerade tillväxt, tillgången på tomter som möter efterfrågan, förverkligandet av stadens klimatmål och en ekonomiskt förnuftig, effektiv och bekväm samhällsstruktur så att både invånares och besökares känsla av livskvalitet ökar. Säter måste bli bättre på att utvecklas i hela kommunen: både i centralorten och på landsbygden.

Här spelar nya

översiktsplaner en stor roll. Säter kommun har alldeles för många detaljplaner som är för gamla och vi måste skruva upp det arbetet ytterligare.

[Moderaterna vill skapa ett växande attraktivt Säter!](#)

4 Hög kvalitet i välfärden

4.1 Barnens Säter

Moderaterna har ett grundläggande synsätt där vi utgår från att en bra skola för alla kommunens elever är lösningen på många av de svåra frågor vårt samhälle har att lösa. Det är oerhört viktigt för våra elever att få med sig det som behövs för att klara grundskolan och att ta sig igenom gymnasiet. Forskningen visar att en gymnasieexamen är den i särklass viktigaste faktorn för våra unga att komma i egen försörjning.

Säter kommun har länge legat under rikssnittet för behörighet till gymnasiet och därför är det fortfarande helt avgörande att vi nu på riktigt satsar på våra unga.

En grundläggande skillnad mellan Moderaterna och majoriteten är synen på att alla barn och ungdomar i kommunen är vårt gemensamma ansvar. Alla elever har olika förutsättningar för att hantera sitt lärande.

Vi tror på tanken om att konkurrens gör alla våra skolor bättre, att ett aktivt skolval gynnar alla, både föräldrar, elever och skolorna. Vi vill att även de kommunala skolorna ska tillmötesgå olikheter genom att erbjuda undervisning för särskilt begåvade barn, samt erbjuda ett brett spektra av profilklasser. Andra barn behöver särskilt stöd och även här behöver de kommunala skolorna totalt sett skapa bättre förutsättningar för fler elever. Att satsa på särskilda undervisningsgrupper är en självklarhet och att se till att vi har all den kompetens som behövs ute på våra skolor är viktigt. Alla elever har rätt att lyckas i skolan och vi behöver få fler elever som är godkända och som gör kloka val till gymnasiet.

4.1.1 Förskolan

Inget är viktigare än en bra start i livet. Därför är vi väldigt måna om att alla barn i Säter kommun får gå på en riktigt bra förskola, gärna en som de valt själva. Det är kvaliteten på våra förskolor som är den viktiga och den pedagogiska verksamheten ska ledas av en legitimerad förskollärare. Vi vill ge alla barn större chans att lyckas i livet och utjämna livschanser mellan barn med olika bakgrund. Det vi vet idag är att språket är avgörande för hur dina livschanser ser ut, därför är det oerhört viktigt att vi har fokus på just språket och att alla barn ges chansen att få gå i förskola.

Moderaterna anser att grunden för en bra skolgång läggs i förskolan och därför vill vi ytterligare stärka pedagogerna och öka vuxentätheten i våra förskolor och säkerställa att barngrupperna inte är för stora.

4.1.2 Grundskolan

Det är det som händer i klassrummet som avgör om elever vågar drömma, om de får med sig de kunskaper och de verktyg som gör att de kan nå dem. Även om starten i livet ser olika ut. Här är lärarna oerhört viktiga och vi behöver säkerställa att vi har en hög lärartäthet och behöriga lärare i våra klassrum.

Men någonstans finns det en gräns för hur mycket man kan snåla och spara utan att utbildningen i slutändan blir lidande.

För att tydliggöra skolans ansvar, föräldraansvaret och elevens ansvar samt vad som händer om detta ansvar inte tas, behöver förväntningarna bli tydliga och omfatta inte bara tiden eleven är i skolan utan vad som behöver uppfyllas för att eleven ska ha förutsättningar för att göra så bra ifrån sig som möjligt. Tydliga förväntningar och konsekvenser tror vi underlättar dialogen mellan skola, föräldrar och elev.

Vi vill se att skolan tar ett större ansvar i det förebyggande trygghetsarbetet och att Skolan tillsammans med andra sektorer anordnar föräldraträffar minst en gång per år. Vi ser det som nödvändigt att skolan måste ta ett större ansvar i det förebyggande arbetet än bara sitt kunskapsuppdrag. Detta nya förhållningssätt tror vi är lösningen för att få till bättre samarbete mellan de olika delarna i kommunen. Att gå bort från olika "stuprör" och gränsdragningar till fler "hängrännor" och sömlösa samarbeten.

Studie- och yrkesvägledare har en nyckelroll i att vägleda våra unga till framtidens arbeten. En del av eleverna som går i Sätters skolor idag kommer att arbeta med yrken som ännu inte existerar, därför är det oerhört viktigt att vi tidigt börjar använda studie- och yrkesvägledarnas kompetens och uppdrag. Deras insatser spelar även roll för att fler ska fullfölja gymnasiet och i slutändan också söka sig mot arbeten där behov finns. Varje felvald eller avbruten utbildning innebär en stor kostnad både för individen och samhället.

Utvecklingslärare är en vidarebearbetning av och förstärkning av alliansregeringens karriärtjänster för lärare. Det syftar till att ge utmaningar och karriärsteg för duktiga lärare, samtidigt som de ska behållas i undervisning. Studie- och yrkesvägledare har en nyckelroll i att vägleda våra unga till framtidens arbeten. Deras insatser spelar roll för att fler ska fullfölja gymnasiet och i slutändan också söka sig mot arbeten där behov finns.

Forskningen visar att skolan lätt glömmar bort barn och elever med särskild begåvning och att många tappar både motivation och studieteknik pga att det saknas utmaningar för dem. Det är också så att elever kan ha en särskild begåvning i ett eller flera ämnen och därför behöver man ha enskilda lösningar för varje individ vilket gör det svårt att ha generella lösningar. Detta är viktigt att vi fortsätter att uppmärksamma detta och ser till att kommunens handlingsplan verkligen implementeras.

4.1.3 Fritiden

Föreningslivet är så viktigt för barn och unga. Även fast äldre också är aktiva i föreningar så är det till övervägande del barn och unga som aktiverar sig i olika föreningar, och för olika syften. Föreningarna har en viktig funktion för Säterborna och för stadens framtida utveckling när det gäller att dels erbjuda ett brett utbud av aktiviteter, dels för att fånga upp ungdomar som annars kanske hamnar i fel kretsar. Det förebyggande arbetet som föreningslivet tillsammans med fritidsgårdsverksamheterna utgör, är av största vikt. Något som vi gärna ser utvecklas mer. Ett rikt och inbjudande föreningsliv är också en viktig del i att stärka kommunens attraktivitet så att fler människor vill flytta hit.

Moderaterna ser och värdesätter föreningarnas positiva insatser för kommunens utveckling.

4.2 En trygg kommun att åldras i.

Det ska vara naturligt att känna att Säter kommun är den kommun man vill bo i när du blir äldre. Det är den kommunen där du ska kunna välja hur du vill ha ditt åldrande och vilken utförare eller vilket boende som du önskar.

För oss innebär den enskilda människans välfärd och värdighet att man själv ska kunna råda över sin vardag och levnadsomständigheter. Detta ställer krav inte bara på kvaliteten i Sätters omsorg utan också på möjlighet att välja det boende, den hjälp och den omvårdnad som man själv anser passar bäst. För omsorgstagaren är boendeformen en prioriterad fråga. Vi vill i högre grad tillmötesgå den enskildes behov och önskemål genom att införa Lagen om valfrihet. I dag finns endast en extern utförare i kommunen. Vi anser att det är ett värde i sig att fler får möjlighet att driva särskilda boenden.

Med fler aktörer som driver boenden kommer sannolikt mångfalden av boenden också öka. Vi vill att det ska finnas flera boenden eller avdelningar med olika inriktningar i Säter kommun. Det kan till exempel vara en ett boende med olika djur, en avdelning med musikprofil eller kanske en friluftslivsprofil. Om de boende trivs mår de bättre, håller sig friskare och kräver mindre vård.

En aspekt i LOV-frågan som ofta glöms bort är personalens. När det som idag bara finns en arbetsgivare att välja på om man vill jobba på ett särskilt boende i Säter kommun har man inte mycket till val. Vi tycker det är viktigt att man som anställd ska kunna byta jobb om man inte trivs med sin nuvarande arbetsgivare.

Tid till förfogande är något som skapar oro för många av våra anställda i omsorgen. Moderaterna vill att all vår personal i omsorgen ska känna sig trygga i att gå till en arbetsplats som dom känner och trivs på.

Ensamheten hos våra äldre är ett stort problem och något vi behöver angripa från olika håll. Moderaterna satsar gärna på aktivitetsledare som kan arbeta brett inom kommunen för att förädla och initiera intressen hos våra omsorgstagare. Tanken är att de ska kunna verka på våra särskilda boenden såväl som på träffpunkterna. Vi vill också att de ska kunna göra vissa besök hemma hos individer som hemtjänsten identifierar som särskilt utsatta för ensamhet, vilket är en stor hälsorisk hos våra äldre. Det man också sett är att svält är ett utbrett problem bland just de som lever i ofrivillig ensamhet vilket än mer påvisar digniteten på problemet. Kan man förbättra deras mående så kommer också det fysiska välmåendet att förbättras.

Nära vård är ett viktigt reformarbete som vi i Moderaterna ser fram emot att få implementera i Säter kommun. En omställning till nära vård innebär ett förändrat arbetssätt där det sker en förflyttning i sättet att arbeta. Det innebär att nära vård inte är en ny organisationsnivå eller ska vara en ny benämning på primärvården, även om just primärvården utgör kärnan i den nära vården. SKR beskriver det som ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Själva kärnan i nära vård är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar. Detta innebär att vår omsorg behöver se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen. Detta nya förhållningssätt kommer ge oss nya möjligheter att arbeta mer tillsammans med nya arbetssätt vilket kommer få våra resurser att användas bättre och därmed räcka till fler.

4.3 En väl fungerande socialtjänst

I vårt Säter är det självklart att människor ska känna social och ekonomisk trygghet. När man befinner sig i någon form av utsatthet i livet ska våra kommuninvånare mötas av en tillgänglig och individfokuserad socialtjänst. Deras arbete ska fortsatt vara baserat på evidens och beprövad kunskap. Det stöd och hjälp som ges ska bygga på individens behov och inneboende potential och utformas tillsammans för att sedan leda till möjligheten att leva så självständigt som möjligt. Även inom detta område behöver verksamheten bygga på samarbete och samverkan mellan

olika aktörer – att fortsätta utveckla verksamheten, driva digitala processer och hitta nya arbetssätt.

En stor utmaning vi har framöver är den ökade andelen av unga med psykisk ohälsa, samtidigt som andelen unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättning har ökat över tid. Detta ställer nya krav på våra verksamheter och för att undvika att individen hamnar mellan stolarna behöver vi arbeta upp nya arbetssätt med samordning mellan statlig institutionsvård, hälso- och sjukvården, skolan och socialtjänsten. Det är viktigt att samverkan sker i hela vårdkedjan och att ekonomin inte blir styrande. Vi behöver bygga hängrännor och ta bort stuprör.

Vi behöver även se till att skolgången

fungerar väl framöver så att dessa ungdomar klarar av sin gymnasieutbildning och kommer i arbete, samtidigt som vi behöver arbeta upp ett system för de som inte klarar av detta utan kräver mer stöd för att få ett väl fungerande liv. Här kommer vår LSS-verksamhet vara helt avgörande för hur väl vi lyckas. Det finns en stor utvecklingspotential för att bygga upp en god och kunskapsbaserad verksamhet. Vår kommun ska vara ett föredöme inom LSS-verksamheten.

Hög kvalitet i välfärden är något vi precis som alla Säterbor värdesätter väldigt högt. För att nå dit och anta framtidens utmaningar krävs ändrade arbetssätt men också satsningar, inte minst på de unga. Vi föreslår i denna budgeten:

5 Ett föredöme som arbetsgivare

Våra medarbetare i Säter kommun är vår största tillgång och av de absolut största fördelarna som kommunen har. Om inte våra medarbetare mår bra eller trivs, fungerar inte heller verksamheten optimalt.

Vi vill också ha extra fokus på åtgärder som ser den enskilde medarbetaren genom att utreda förutsättningarna för en sjukanmälningstjänst med sjukvårdsrådgivning. Tjänsten används i syfte att sänka korttidsfrånvaro, minska upprepad korttidsfrånvaro och avlasta enhetschefer. En annan fördel är löpande kartläggning av sjukfrånvaron, där man hela tiden kan se dess orsaker och snabbt kan sätta in rätt insatser. Erfarenheter från andra kommuner visar att denna insats påverkar andelen sjukskrivna positivt. De verksamheter där detta är möjligt ska kunna drivas som intraprenad. Intraprenad skapar delaktighet och engagemang. Genom gemensamt ansvarstagande kan många positiva effekter uppnås såsom lägre sjukfrånvaro, bättre kvalitet och större flexibilitet.

Säters Kommunkoncern ska vara ett föredöme som arbetsgivare och erbjuda alla anställda en god arbetsmiljö och goda arbetsvillkor. Vi har nolltolerans mot kränkande särbehandling och diskriminering. Vi välkomnar mångfald och ser alla våra medarbetare som tillgångar och tillsammans ser vi till att kommunen blir bättre. För att medarbetarna ska känna sig trygga med att kunna varna för oegentligheter i verksamheten har det införts en extern visselblåsarfunktion. Delar av processen hanteras idag internt och vi vill föreslå att den i sin helhet hanteras externt. Detta upplägg vill i Moderaterna se i hela kommunkoncernen.

Vi tror att ännu mer kan göras för att möta behovet av medarbetare i kommunala bristyrken. Att titta på kombimodellen för att få särskilt lämpade men ännu inte behöriga lärare kan vara något att titta på inom skolan. Vi tror att omsorgen borde undersöka en anställningsgaranti inom vuxenutbildningen för att få fler att våga ta steget till studier.

Innovation med personalkraft är ett mycket viktigt redskap för att ge våra medarbetare förutsättningar att påverka sin situation och sin enhet. När man föreslår en besparing av ram så vill vi att kommunen hittar en modell så förvaltningen får behålla en del för att utveckla sin verksamhet. Det här upplägget gäller även för när en enhet, sektor eller bolag gör en besparing på sin ram. Det här behöver experter utreda och även vilka regler som ska gälla för att få ta del av det stödet.

5.1 Samverkan

Vi tror på att samverkan mellan våra sektorer och bolag är lösningen för att få ekonomin att gå ihop framöver. Vi växer som kommun och vi lever allt längre vilket gör att våra behov ökar i snabbare takt än vad våra resurser gör. Det är oerhört viktigt att samverka över sektorsgränser och skapa förutsättningar för att detta ska bli möjligt. Moderaterna tycker att detta arbete går för långsamt och vill särskilt lyfta behovet.

Även inom yrkesgrupper kan det vara gynnsamt med samverkan. Studie och yrkesvägledare har en oerhört viktig roll på våra skolor och Moderaterna tycker att vi borde se till att ta tillvara på deras kompetens och ge dem ett tydligare uppdrag att stötta eleverna till att ta kloka beslut inför framtiden. Deras roll gör skillnad för att fler elever gör kloka val till gymnasiet och ökar sin chans att fullfölja sin utbildning och i slutänden också söka sig mot arbeten där behoven finns. Samhället och individen förlorar enormt mycket på att en elev avbryter sin utbildning

Ändringsyrkanden Driftsbudget 2024

SÄTERS KOMMUN										
DRIFTBUDGET 2024										
Budgetberedning 2-3 maj 2023										
Tjänstemannaförslag										
↓										
FÖRSLAG DRIFTBUDGET 2024	Beslut KF juni 2023		Sektorberedning reviderad budget				Nytt förslag			
	Budget	Beslut KF (jun)	Justeringar	Effektiviseringar	TJM Förslag	Justeringar	xxx	xxx	Förslag	
1000-tal kr	2023	Besparingar	ram		Besparingar	Ny ram	Moderaterna		Ny ram	
Nämnd/förvaltning		2024	2024			2024			2024	
Kommunstyrelsen	94 095	-1 380	95 305	5 840	-821	100 324	-2 500	0	0	97 824
Kommunstyrelsen exkl pension	63 398	-1 380	66 796	-630	-821	65 345	-2 500			62 845
Pensioner (exkl pensionsförsäkr)	14 862		14 059	372		14 431				14 431
Pensioner (pensionsförsäkr)	11 460		14 450	6 098		20 548				20 548
Försäljning mark	-4 000		0			0				0
Reserv till löneökning PU	1 000		0			0				0
Reserv oförutsedda kostnader	7 375		0			0				0
Verksamhet i samverkan	15 880	0	17 031	-17	0	17 014	0	0	0	17 014
Räddningstjänst Dalamitt	13 650		14 700			14 700				14 700
Överförmyndare i samverkan ÖIS	1 050		1 071			1 071				1 071
Upphandling GNU	1 180		1 260	-17		1 243				1 243
Samhällsbyggnadsnämnd	48 425	-1 000	49 676		-706	48 970	-1 500			47 470
Miljö- och byggnämnd	4 990	-200	4 890		-60	4 830				4 830
Kulturnämnd	17 810	-400	18 855	-270	-235	18 350	-600			17 750
Barn- och utbildningsnämnd	315 200	-6 000	331 056	-2 300	-3 956	324 800	-2 400			322 400
Socialnämnd	300 970	-6 000	320 626		-3 826	316 800	1 200			318 000
Revision	1 090	-20	1 092		-12	1 080				1 080
TOTAL	798 460	-15 000	838 531	3 253	-9 616	832 168	-5 800	0	0	826 368

Plats och tid BUNs sammanträdesrum i kommunhuset, kl 08.30-8.35

Beslutande Fredrik Andréén, ordförande
Anders Johansson
Sofie Byatt

Övriga deltagare Linnea Grönvold, KPMG

Ütses att justera Sofie Byatt

Justeringens
plats och tid

Underskrifter

Sekreterare

DocuSigned by:

Linnea Grönvold

44C585112A704B5...

Linnea Grönvold

Ordförande

Fredrik Andréén

38A2FDC650CF425...

Fredrik Andréén

Justerande

Sofie Byatt

723500DCAE544B2...

Sofie Byatt

Paragrafer 1

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Kommunrevisionen

Sammanträdesdatum 2023-11-09

Datum för
anslags uppsättande

Datum för
anslags nedtagande

Förvaringsplats
för protokollet Kommunkansliet

Underskrift

Margareta Jakobsson

§ 1

Kommunrevisionens budgetäskande inför år 2024

Kommunrevisionen beslutar

Att till kommunfullmäktiges presidium inlämna budgetäskande för år 2024 om 1 190 000: - kronor.

11 § MBL Reviderad budget 2024

Tid Tisdagen den 14 nov 2023

Plats via Teams

Parter Sätters Kommun, Vision, Kommunal, Sveriges Lärare, Sveriges Skolledare

Ej närvarande Kommunal

Närvarande För Sätters Kommun:

Catherine Hellgren och Malin Karhu Birgersson

För arbetstagarorganisationerna

Vision Ingela Norén, Vårdförbundet Susanna Sjöström, Sveriges Lärare Helena Eskeby,
Kommunal Linda Eriksson, Maria Brödden Sveriges Skolledare

Ärende Budget för 2024

§ 1
Förhandlingen är påkallad av arbetsgivaren

§ 2
Arbetsgivaren presenterar förslaget som kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om.
Information har lämnats enligt § 19 MBL

Kommunstyrelsens beslut enligt bilaga

§ 3
Till protokollet biläggs skrivelser från Sveriges Lärare.
Vision hänvisar till tidigare skrivelse.

§ 4
Förhandlingen avslutas i oenighet

Vid protokollet

Malin Karhu Birgersson

Justeras:

För Sätters Kommun

Catherine Hellgren

För Kommunal

För Sveriges Lärare

För Vision

För Sveriges Skolledare

Skrivning från Sveriges Lärare till budgetprotokollet 17 november 2023

Sveriges Lärare i Säter ser stora risker med besparingar i redan ansträngda förskolor och skolor i Säter. Anslagen räcker nätt och jämnt till det vi är ålagda att göra i skolan, men undervisning är inte bara det som sker i lektionssalarna utan tex lägerskolor, studiebesök och studieresan till Polen är mycket viktiga för att konkretisera och fördjupa ämneskunskaper och bygga elevgrupper som samarbetar och trivs ihop och som funkar både i skolvardagen och i livet utanför skolan. Vi är också kritiska till att läromedel saknas på för många håll, det leder till att våra duktiga lärare arbetar oerhört hårt för att kompensera för det - med sin egen hälsa som insats. Att inte satsa på skolan ger ökade kostnader längre fram, även för andra delar av kommunens verksamhet varför besparingar egentligen inte är möjliga.

För Sveriges Lärare i Sätters styrelse genom

Ordförande Helena Eskeby

Förhandlingsombud Johan Larsson

Kf § 11 Framtida användning av Fågelsången

KS2023/0255

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna framtagna utredning samt uppdra till Säterbostäder

1. Inleda en designdialog med kommunen med målet att ta fram en projektering och budget avseende verksamhetslokaler
2. Bistå kommunen med att säga upp de externa avtal som berörs i och samlokaliseringen av kommunens verksamheter
3. I dialog med kommunen identifiera annan plats där det kan uppföras seniorbostäder/bostäder riktade mot en äldre målgrupp.

Ärendebeskrivning

Sedan uppdraget gavs till Säterbostäder har det skett mycket i Säter kommun såväl som i omvärlden. Bland annat har antal människor i behov av särskilt boende ökat. Utöver detta så världsekonomin kraftigt förändrats det senaste året vilket ställer krav på kommunen att se över alternativa arbetssätt & lösningar i olika frågor.

Utredningen som tagits fram visar potentiella vägval för Fågelsångens omvandling. Utifrån genomförd dialog och utvärdering mellan Sätters kommun och Säterbostäder ser förvaltningen vägvalet att omvandla Fågelsången till verksamhetslokaler som det bästa alternativet utifrån långsiktig koncernnytta.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade KF § 70 2018-06-14

Uppdra till Säterbostäder att skyndsamt utreda framtida användning av Fågelsången avseende genomförande och huvudman.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade Au § 115 2023-05-16

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar uppdra till Kommundirektör att skyndsamt utreda framtida användning av Fågelsången avseende genomförande och huvudman.

Sedan uppdraget gavs har Säterbostäder undersökt olika alternativ avseende huvudman och genomförande. Dock har Säterbostäder, i dialog med kommunen, kommit till slutsatsen att den omvandling som bör ske av fastigheten bör skötas av bolaget. Det vill säga att Säterbostäder fortsatt bör vara huvudman. Vidare så har Säterbostäder, i dialog med kommunen, undersökt olika alternativ till genomförande. En slutsats som börjat utkristallisera sig i dialogen med kommunen är att Fågelsången är svårt, i nuvarande skick, att bygga om till seniorbostäder. Därför har Säterbostäder även börjat utreda andra alternativ såsom verksamhetslokaler.

Beslutsunderlag

Utredning Fågelsången
Analys externa lokaler

Delges

Nämnder och styrelser i Sätters kommun

Utredning framtida användning av Fågelsången

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige

- Godkänna framtagna utredning
- Uppdra till Säterbostäder
 - att inleda en designdialog med kommunen med målet att ta fram en projektering och budget avseende verksamhetslokaler
 - Bistå kommunen med att säga upp de externa avtal som berörs i och samlokaliseringen av kommunens verksamheter
 - I dialog med kommunen identifiera annan plats där det kan uppföras seniorbostäder/bostäder riktade mot en äldre målgrupp.
- Uppdra till Kommundirektören
 - att inventera och föreslå vilka verksamheter som kan samlokaliseras i det ombyggda Fågelsången
 - Med stöd av Näringslivskontoret föra dialog med privata fastighetsägare avseende framtida användning av de lokaler kommunen går ur
- Framtagen projektering och budget ska godkännas av Kommunstyrelsen innan byggnation kan inledas

Ärendebeskrivning

Sedan uppdraget gavs till Säterbostäder har det skett mycket i Säter kommun såväl som i omvärlden. Bland annat har antal människor i behov av särskilt boende ökat. Utöver detta så världsekonomin kraftigt förändrats det senaste året vilket ställer krav på kommunen att se över alternativa arbetssätt & lösningar i olika frågor.

Utredningen som tagits fram visar potentiella vägval för Fågelsångens omvandling. Utifrån genomförd dialog och utvärdering mellan Säter kommun och Säterbostäder ser förvaltningen vägvalet att omvandla Fågelsången till verksamhetslokaler som det bästa alternativet utifrån långsiktig koncernnytta.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade KF§70 2018-06-14

Uppdra till Säterbostäder att skyndsamt utreda framtida användning av Fågelsången avseende genomförande och huvudman.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade Au§115 2023-05-16

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar uppdra till Kommundirektör att skyndsamt utreda framtida användning av Fågelsången avseende genomförande och huvudman.

Sedan uppdraget gavs har Säterbostäder undersökt olika alternativ avseende huvudman och genomförande. Dock har Säterbostäder, i dialog med kommunen, kommit till slutsatsen att den omvandling som bör ske av fastigheten bör skötas av bolaget. Det vill säga att Säterbostäder fortsatt bör vara huvudman. Vidare så har Säterbostäder, i dialog med kommunen, undersökt olika alternativ till genomförande. En slutsats som börjat utkristallisera sig i dialogen med kommunen är att Fågelsången är svårt, i nuvarande skick, att bygga om till seniorbostäder. Därför har Säterbostäder även börjat utreda andra alternativ såsom verksamhetslokaler.

Beslutsunderlag

Utredning Fågelsången

Analys externa lokaler

Delges

Nämnder och styrelser i Säter kommun

Underskrifter

Marita Skog
Kommundirektör

Ellinor Fredriksson
VD Säterbostäder

Kf § 70

Dnr KS2018/0010

Bostadsplan 2018-2022 för Sätters kommun

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar anta Bostadsplan 2018-2022 för Sätters kommun med nedanstående beslutspunkter:

Bostadsplan delområde Säter

- Uppdra till Säterbostäder att initiera byggstart på Liljan S2 A & B senast 2018 avseende 60-80 lägenheter
- Uppdra till Säterbostäder att skyndsamt utreda framtida användning av Fågelsången avseende genomförande och huvudman.
- Uppdra till Säterbostäder att initiera byggstart på Åsen S1 alternativt Siggebo S5 senast 2018 avseende minst 24 lägenheter.
- Uppdra till Samhällsbyggnadsförvaltningen att skyndsamt färdigställa pågående utredning avseende framtida användning av Prästgårdet.
- Uppdra till Samhällsbyggnadsförvaltningen att 2018 påbörja planarbete på S17 & S18 för att möjliggöra fler bostäder i sjönära lägen

Bostadsplan delområde Gustafs

- Uppdra till Säterbostäder att initiera byggstart 2018 på G1, kvarvarande mark i Storhaga med lägenheter.
- Uppdra till Samhällsbyggnadsförvaltningen att initiera planläggning på Folieraren G4 2018 för att möjliggöra byggnation av infrastruktur/tomter 2019
- Uppdra till Samhällsbyggnadsförvaltningen att initiera planläggning G3 Båthamnen i enlighet med de utredningar som pågår för området och för att möjliggöra fler bostäder i sjönära läge.
- Uppdra till Samhällsbyggnadsförvaltningen att färdigställa utredning avseende:
 - i. Bostäder på Slättgårdet G1. I första hand med inriktning på förtätning Utredning påbörjas omgående avseende genomförande, huvudman och markägarfrågor.
 - ii. Bostäder kring vattentornet G5. Utredning påbörjas omgående avseende genomförande och huvudman.
 - iii. Bostäder på Källberget G6. Utredning påbörjas omgående avseende genomförande, huvudman och som ett underlag till kommande planarbete
- Uppdra till Samhällsbyggnadsförvaltningen att fördjupning centrum, med externa fastighetsägare, näringsliv, kommunala intressen i syfte att förtäta med bostäder, trafikflöden, p-platser och verksamheter färdigställs i samband med antagande av fördjupad översiktsplan.

forts

Kf § 70 forts

Bostadsplan delområde Stora Skedvi

- Uppdra till Samhällsbyggnadsförvaltningen att initiera utredning avseende:
 - i. Bostäder vid skolan SK0 Utredning påbörjas omgående avseende genomförande och huvudman.

Bostadsplan delområde Silvberg

- Uppdra till Samhällsbyggnadsförvaltningen att via mäklare marknadsföra kvarvarande tomter i Ulvshyttan/Silvberg
- Uppdra till Samhällsbyggnadsförvaltningen att initiera utredning avseende:
 - i. Utveckling av LIS-område 7 och 9 enligt antagen Översiktsplan för Sätters kommun

Bostadsplan delområden för externa intressenter

- Uppdra till Kommunchef att undersöka förutsättningar och intresse avseende etableringar på identifierade fastigheter
 - i. Bostäder på planlagd mark Skönvik S3, S4 & S7.
 - ii. Bostäder på Alga/Kulan S8.
 - iii. Bostäder sjöläge vid Ljustern söder om Smedjebacksvägen S13
 - iv. Förtätning av centrum på identifierade tomter S9, S10, S11 med flera
 - v. Enbacka vid älven G3

Prioritering av detaljplaner

- Uppdra till Samhällsbyggnadsförvaltningen att omprioritering av detaljplaner sker i enlighet med detta beslut.

Förslag till beslut på sammanträde

Leo Thorsell (M) med instämmande av Malin Hedlund (M) yrkar återremiss med motiveringen att Bostadsplanen ska uppdateras och gälla fr o m 2019.

Mats Nilsson yrkar att ärendet ska avgöras idag samt ställer sig bakom kommunstyrelsens förslag till Bostadsplan.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslaget om återremiss mot om ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag att anta Bostadsplanen i sin helhet.

Ks § 70 forts

Bakgrund och ärendebeskrivning

Bostadsplan för Sätters kommun ska fungera som riktlinjer för bostadsförsörjningen i enlighet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Bostadsplan innehåller även vision och strategier för bostadsförsörjningen som stödjer kommunens övergripande vision 12 000 invånare år 2030. Planen är ett brett planerings- och kunskapsunderlag som beskriver det aktuella läget och prognostiserad utveckling när det gäller befolkning och bostadsbestånd.

Yttrande

I ärendet yttrar sig Leo Thorsell (M), Mats Nilsson (S), Malin Hedlund (M), Hans Johansson (C), Lena Stigsdotter (V), Tommy Andersson (M), Jenny Nordahl (SD) och Niclas Bodin (C).

Kv Fågelsången

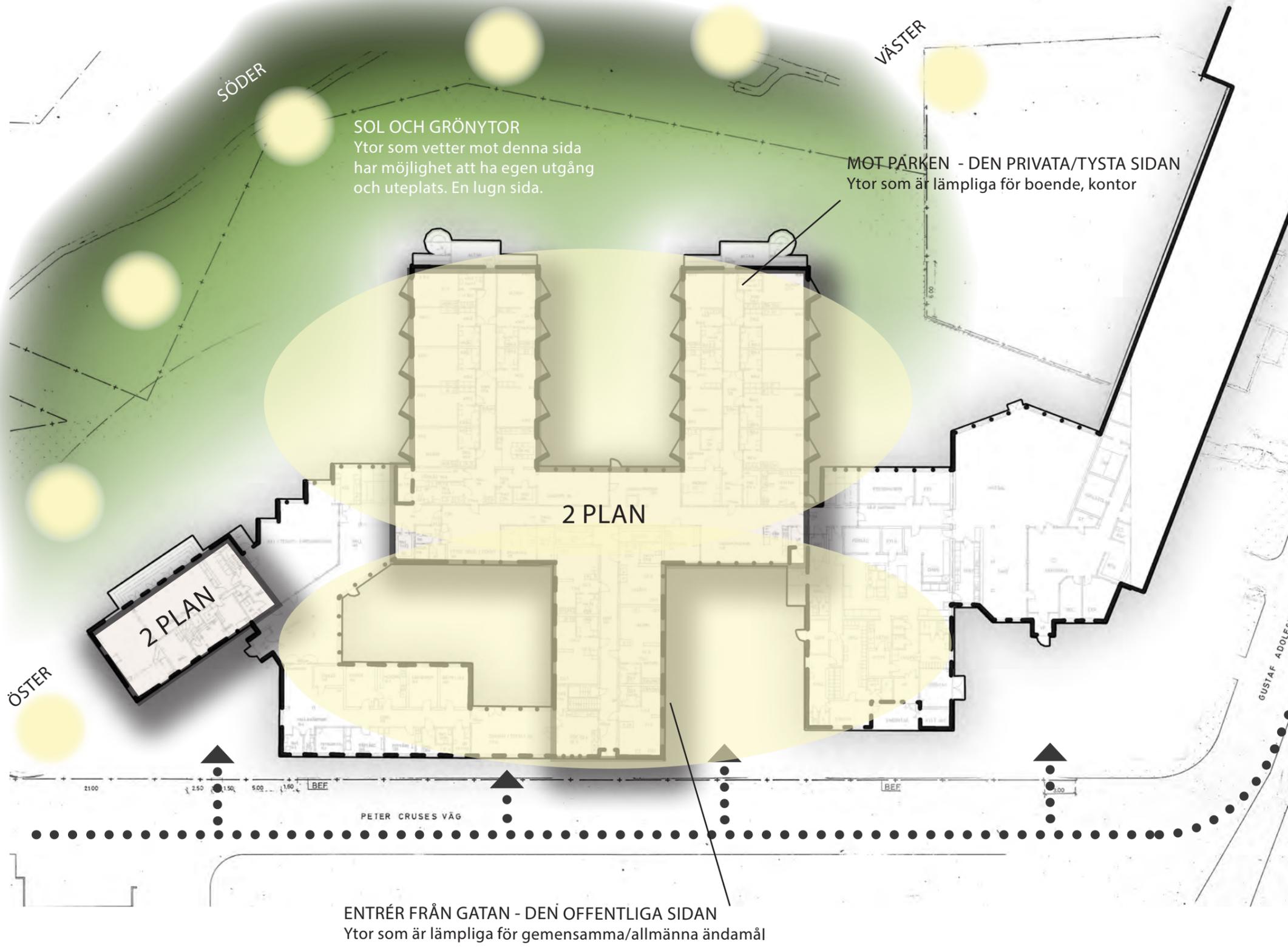
Säters kommun

Möjligheter och utveckling

LÄGE I STADEN

FASTIGHETENS FÖRUTSÄTTNINGAR

FÖRUTSÄTTNINGAR

Ett nytt särskilt boende har byggts i Säters och då kommer en del hyresgäster att flytta. Den här situationen ger förutsättningar för att blicka framåt och se nya möjligheter. Den här utredningen visar olika scenarier för hur fastigheten kan utvecklas med olika verksamheter.

Fågelsången ligger centralt i Säters stad med närhet till service, natur och sjön Ljustren. Namnet har fastigheten fått från den lilla dalen bakom byggnaden. I närheten av Fågelsången finns lokala affärer, caféer och kollektivtrafik.

Med sitt centrala läge så skulle kv Fågelsången kunna fungera som ett nav i stadsdelen. Det kan vara trygghetsbostäder och verksamheter kopplade till det, kontor eller förskola.

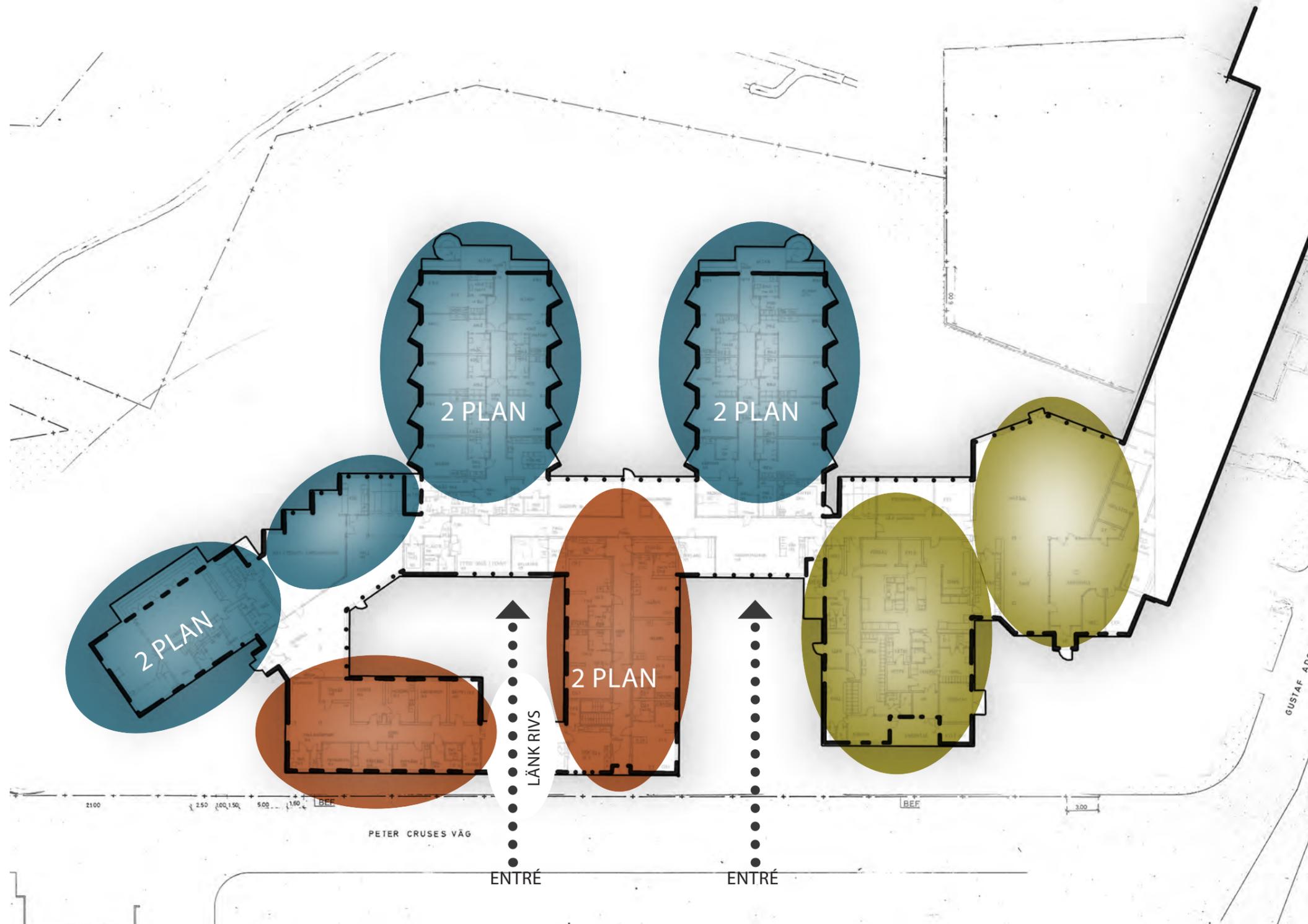
Detaljplanen från 1984 anger allmänt ändamål.

Förutsättningar finns för ett långsiktigt genomförande där lokalerna byggs om i etapper och detaljplanen eventuellt ändras.

BOENDE OCH VERKSAMHETER

SCEN. 1

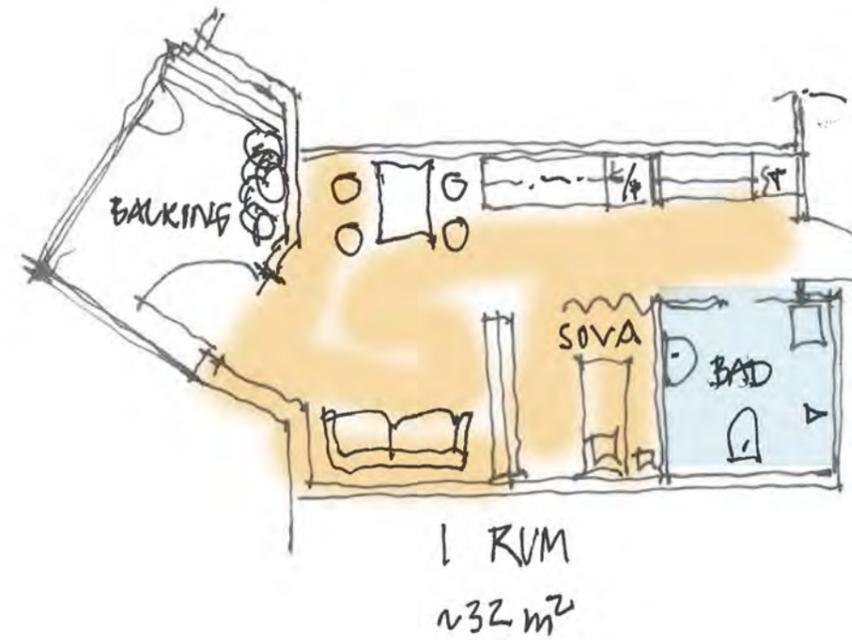
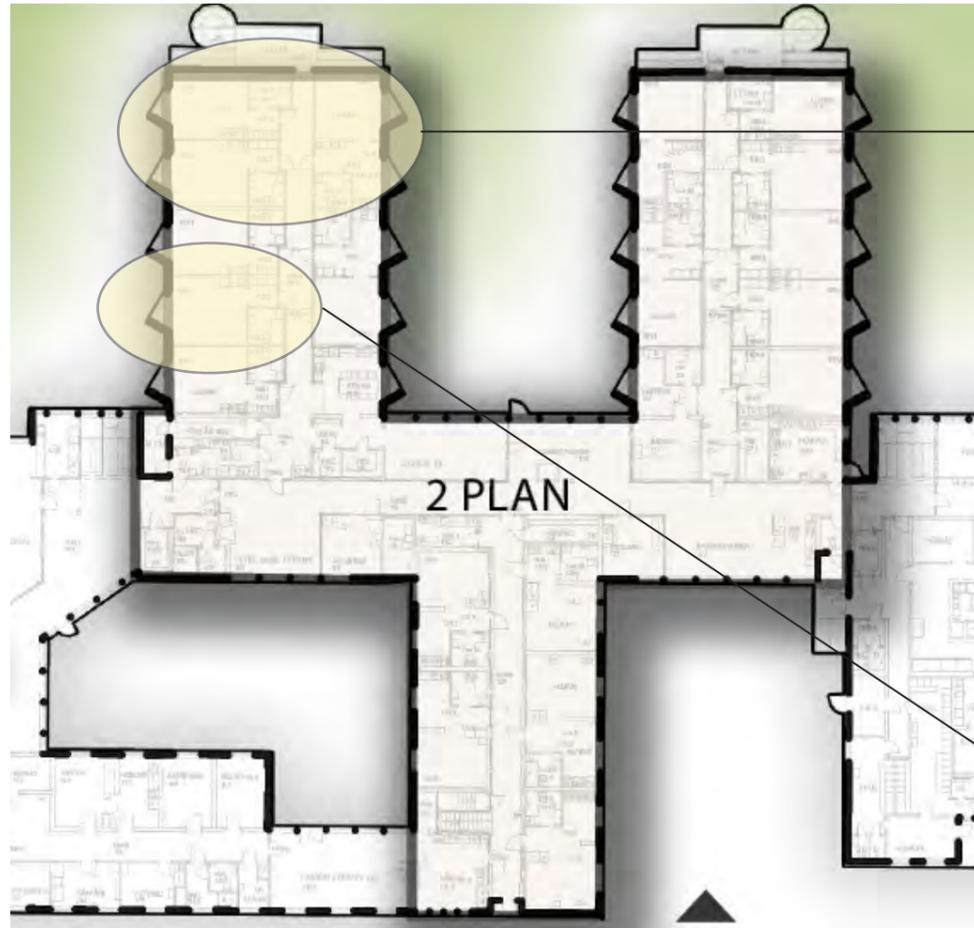
Fastigheten utvecklas till att rymma trygghetsbostäder med kompletterande service som också kan nyttjas av andra än de boende.

BOSTÄDER
Ett kollektivt boende, seniorboende, trygghetsboende
Lägenheter med egen uteplats/balkong och tillgång till service.

GEMENSAMHETS-YTOR/ SERVICE
Ateljé
Träning/rehab
Pool
Pub
Bastu/spa
Massage
Frisör
Fotvård
Sköterska

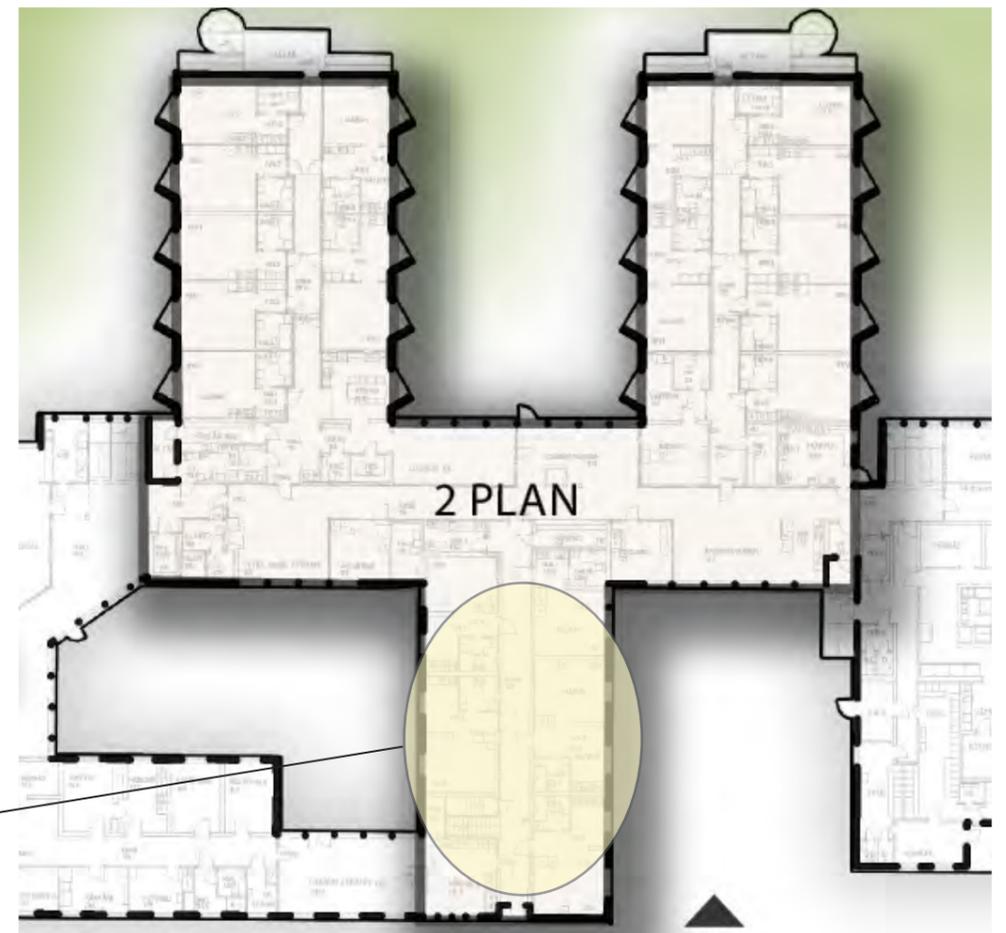
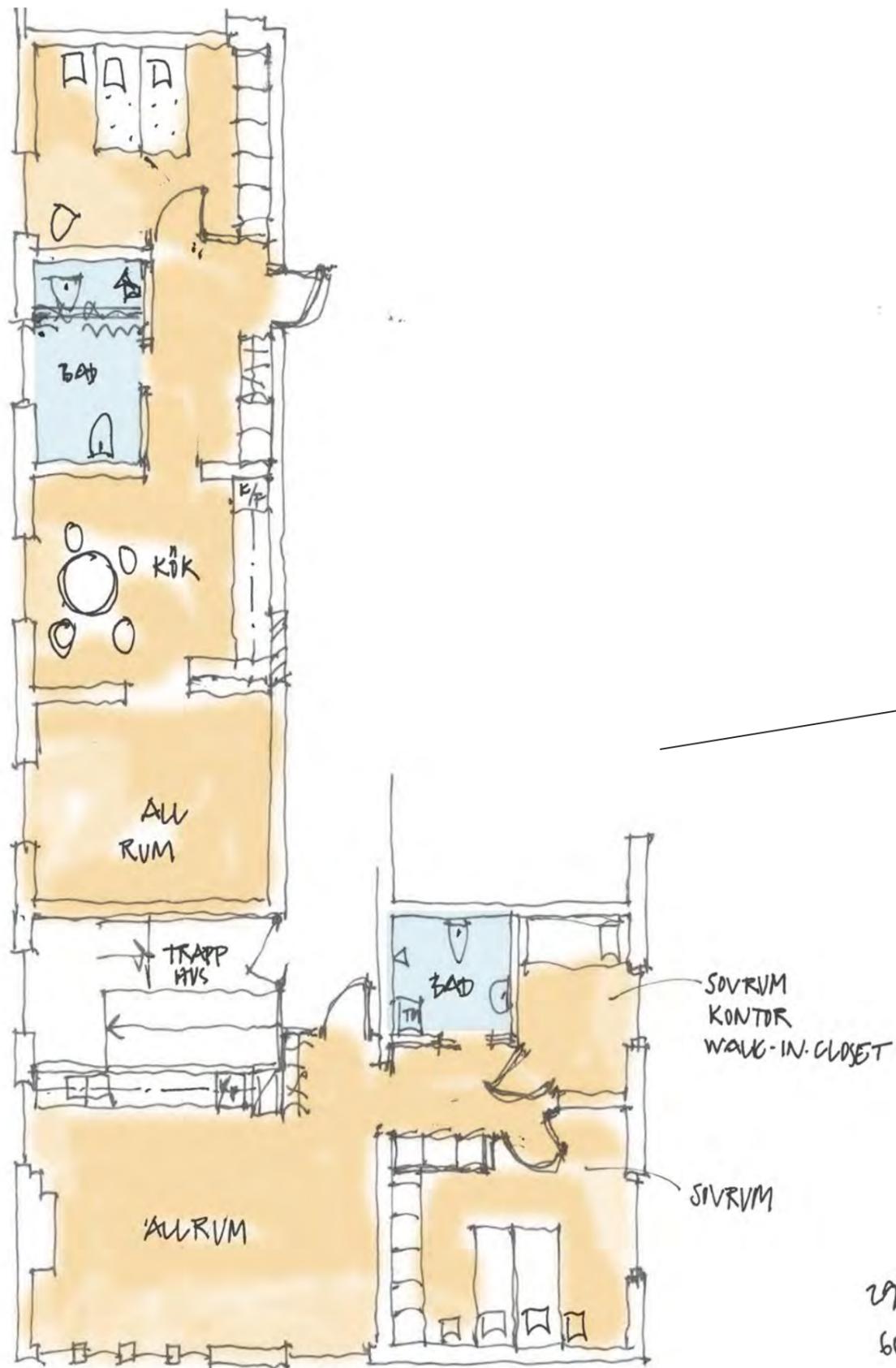
MAT
Kök
Servering/catering

TRYGGHETSOSTÄDER

Seniorbostäder, 55+, det finns flera olika benämningar på bostäder för äldre där service kan finnas i form av gemensamma lokaler för umgänge, vårdpersonal, städning etc. Gemensamt är att bostäderna ska finnas tillgängliga på den ordinarie bostadsmarknaden. Det finns också bidrag att söka från Boverket.

Delar av fastigheten Fågelsången lämpar sig väl för att göra enklare ombyggnader så att attraktiva bostäder kan erbjudas med balkong och uteplats.

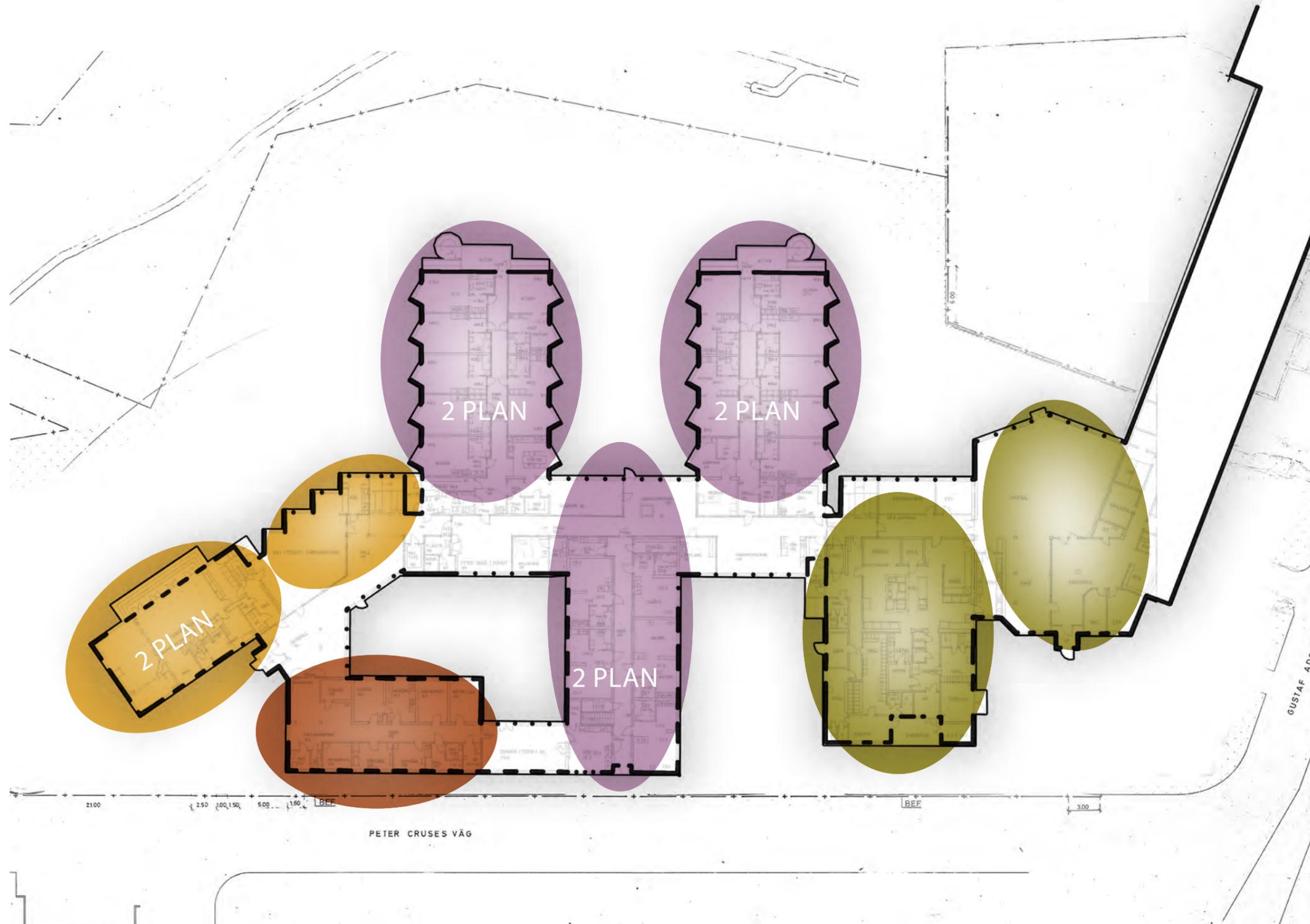
TRYGGHETSOSTÄDER

Exempel på ombyggda lägenheter mot gata. Ett till två rum och allrum med köksdel.

LOKALER

SCEN. 2

Fastigheten utvecklas till att rymma lokaler i olika former som kontor, kultur, fritid.

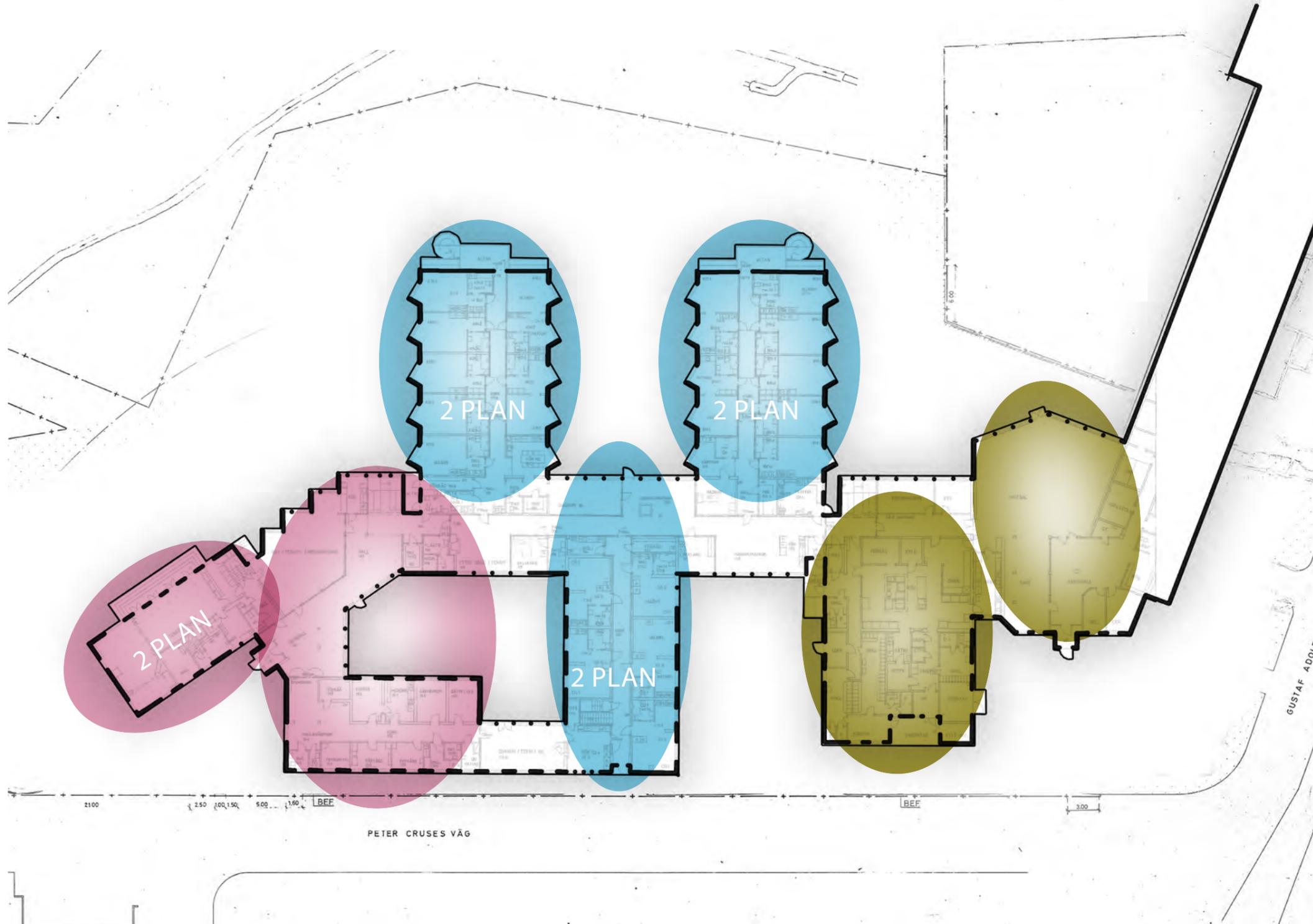

- LOKALER**
Kontor
Kulturskolan
Undervisning
- VANDRARHEM
PENSIONAT**
- GEMENSAMHETSUTOR**
Ateljé
Träning
Bastu/spa
- MAT**
Kök
Restaurang
Scen

FÖRSKOLA / VÅRD

SCEN. 3

Fastigheten utvecklas till att rymma samhällsfastigheter som exempelvis skola, förskola, vård.

- **FÖRSKOLA**
Förskola med utemiljö på innergården och ut mot parken.
- **VÅRD**
Långtidsboende/rehabilitering?
Administration
Vårdrum
- **MAT**
Kök
Servering
Scen

BRUTTOAREOR PLAN 1

Byggnaden består av flera delar med olika utformning och struktur. Här redovisas ungefärliga areor för att ge en överblick. De olika byggnadsdelarna ger förutsättningar för olika typer av verksamheter.

BTA plan 1 ca 2670m² inklusive storkök och samlingslokal.

BTA plan 1 ca 1670m² exklusive storkök och samlingslokal.

BRUTTOAREOR PLAN 2

Byggnaden består av flera delar med olika utformning och struktur. Här redovisas ungefärliga areor för att ge en överblick. De olika byggnadsdelarna ger förutsättningar för olika typer av verksamheter.

BTA plan 2 ca 1365m².

Externa avtal Sätters kommun

Avtalsnummmer	Objekt	Fastighetsägare
10006	Grängsgatan IFO (Systembolaget)	Select Fastigheter
2020-500-1	Storgatan öppenvården	SBB
	FIE Dahlander Skönvik	SBB
	Kortis Skönvik	SBB
	Hemtjänsten	SBB
8879501-3004-02	Skönvik kator LSS chefer/Biståndsenh	SBB

Skönvik

Biståndsenheten	6
LSS	5
E-arkiv	5
IT	2
Hemtjänst	5
HSL	1
	24

Fågelsången

	Kr/år
Fågelsången	4 648 663
Hemtjänsten i Fågelsången 3	1 008 016

Kontakt	Kontrakt från	Kontrakt tom	Förlängning mån	Gäller till
Patrik Rosales	2005-06-01	2020-05-31	60	2025-05-31
Ulf Rydell	2016-12-01	2019-01-31	36	2025-01-31
Ulf Rydell				
Ulf Rydell				
Ulf Rydell	2021-01-01	2025-12-31	36	2025-12-31
Ulf Rydell	2021-01-01	2025-12-31	36	2025-12-31

Yta	IFO arbetsplatser	Yta	IFO
	Adm	2	30 platser idag, finns utrymme att växa. 18 kontor på IFO 5 kontor ÖV 1 kontor Rådhuset
	Reception	1	
	Ledningsgrupp	4	
	Handläggare	16	
	ÖV	6	
	Skuldrådgivare	1	
		30	

Yta	Kvm pris
4 509	983
755	

Uppsägningstid mån	Kan sägas upp	Kan omförhandlas ?	Antal medarbetar	Hyra idag/år
9	2024-08-31		30	650 000
9	2024-04-31		6	245 000
				75 000
				680 000
12	2024-12-31			980 000
12	2024-12-31		24	684 000
			60	3 314 000

ns inget

ÖV arbetsplatser	Antal	Yta
Fasta		5
Vikarie		1
2 konferensrum		
		6

Samverkansteam	Antal
Fasta	3
Grupprum, klienter	
	3

0

Hyra/medarbetare	Yta/kvm
19 002	558
33 000	214
33 000	
25 000	
25 000	600
135 002	1 372

Kf § 12 Pensionspolicy

KS2023/0423

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Fastställa Pensionspolicyn daterad 2023-09-25. Policyn ersätter tidigare pensionspolicy (fastställd kommunfullmäktige 2021-04-29)
2. Beslut och skrivningar kring 80/80/100 modellen (beslut i kommunstyrelsen 2017-05-23) ersätts med Pensionspolicyn.

Ärendebeskrivning

Pensionspolicyn beskriver det Sätters kommun beslutar ska gälla i specifika pensionsfrågor.

Pensionspolicyn ska användas som en aktiv del i kommunens personalpolitik och omfattar alla medarbetare.

Kommunens mål är att åstadkomma en konsekvent och rättvis hantering av pensionsförmåner och andra förmåner som är knutna till ålder

Regler för pensionsförmåner för förtroendevalda politiker och hantering för löneväxling till pension finns i särskild bilaga till Pensionspolicyn.

Som en möjlighet vid revideringen har policyn också förtydligats och förenklats. Detta för att det ska ge alla medarbetare och förtroendevalda ett lättläst och översiktligt dokument.

Sätters kommun har ett avtal om samverkan med Falu kommun om lön- och pensionsadministration och policyn har tagits fram tillsammans med handläggare i Falun kring skrivningar i detta för att minska risker för felaktiga tolkningar.

Pensionspolicyn innehåller hantering av 80/80/100 modellen vilket är en möjlighet för medarbetare att från en viss ålder gå ner i arbetstid med fortsatt inbetald tjänstepension på samma nivå som innan.

Modellen 80/80/100 är en uppskattad möjlighet för många medarbetare och många har planerat för att använda denna möjlighet år innan det är aktuellt. Pensionsåldern har höjts men trots det är förslaget att kvarstå på 61 år för möjligheten att minska i arbetstid. Bedömningen är att möjligheten att kunna välja har en positiv effekt även om man inte använder det.

Ks § 227 forts

Det är en förmån som bidrar till en attraktiv arbetsgivare.

Behovet om att fler ska arbeta längre behöver också ge medarbetena förutsättningar att klara ett längre arbetsliv vilket modellen bidrar till. För året är kostnaden 55 000 kr för inbetalning av tjänstepension, i flera fall ersätt inte medarbetaren med någon annan på den procent som medarbetaren minskat i arbetstid

Pensionspolicy

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens personalutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta anta Pensionspolicyn. Policyn ersätter tidigare pensionspolicy (fastställd kommunfullmäktige 2021-04-29)

Beslut och skrivningar kring 80/80/100 modellen (beslut i kommunstyrelsen 2017-05-23) ersätts med Pensionspolicyn

Ärendebeskrivning

Pensionspolicyn beskriver det Sätters kommun beslutar ska gälla i specifika pensionsfrågor.

Pensionspolicyn ska användas som en aktiv del i kommunens personalpolitik och omfattar alla medarbetare.

Kommunens mål är att åstadkomma en konsekvent och rättvis hantering av pensionsförmåner och andra förmåner som är knutna till ålder

Regler för pensionsförmåner för förtroendevalda politiker och hantering för löneväxling till pension finns i särskild bilaga till Pensionspolicyn.

Som en möjlighet vid revideringen har policyn också förtydligats och förenklats. Detta för att det ska ge alla medarbetare och förtroendevalda ett lättläst och översiktligt dokument.

Sätters kommun har ett avtal om samverkan med Falu kommun om lön- och pensionsadministration och policyn har tagits fram tillsammans med handläggare i Falun kring skrivningar i detta för att minska risker för felaktiga tolkningar.

Pensionspolicyn innehåller hantering av 80/80/100 modellen vilket är en möjlighet för medarbetare att från en viss ålder gå ner i arbetstid med fortsatt inbetald tjänstepension på samma nivå som innan.

Modellen 80/80/100 är en uppskattad möjlighet för många medarbetare och många har planerat för att använda denna möjlighet år innan det är aktuellt. Pensionsåldern har höjts men trots det är förslaget att kvarstå på 61 år för möjligheten att minska i arbetstid. Bedömningen är att möjligheten att kunna välja har en positiv effekt även om man inte använder det. Det är en förmån som bidrar till en attraktiv arbetsgivare.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Behovet om att fler ska arbeta längre behöver också ge medarbetena förutsättningar att klara ett längre arbetsliv vilket modellen bidrar till. För året är kostnaden 55 000 kr för inbetalning av tjänstepension, i flera fall ersätt inte medarbetaren med någon annan på den procent som medarbetaren minskat i arbetstid

Beslutsunderlag

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef/personalchef

Sektorchefs namn
Titel

2023-09-25

Pensionspolicy

Sätters kommun

**SÄTERS
KOMMUN**

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Pensionspolicy	Policy	Sätters kommun
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Sektorchef kommunstyrelsen	Personalchef	www.sater.se Intranet
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunfullmäktige		KS2023/

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast
2023

Innehåll

1	Utgångspunkt.....	4
2	Mål	4
3	Beslutsordning.....	4
4	Särskild avtalspension enligt överenskommelse.....	4
5	Tjänstepension 80/80/100 modellen.....	5
6	Löneväxling till pension – allmänna villkor.....	6
7	Pension till förtroendevalda.....	10

1 Utgångspunkt

Pensionspolicyn beskriver det kommunen beslutat ska gälla i specifika pensionsfrågor.

Pensionspolicyn ska användas som en aktiv del i kommunens personalpolitik och omfattar alla anställda.

Regler för pensionsförmåner för förtroendevalda politiker finns i särskild bilaga

2 Mål

Kommunens mål är att åstadkomma en konsekvent och rättvis hantering av pensionsförmåner och andra förmåner som är knutna till ålder

3 Beslutsordning

Kommunfullmäktige beslutar om pensionspolicyn.

Beslutanderätt i pensionsfrågor regleras i kommunens delegationsordning.

Hantering av pensionsärenden görs av pensionshandläggaren i Falu kommun. Efter framställan från sektor beslutar personalutskottet om särskild ålderspension som finansieras av berörd sektor. Tolkningsfrågor i pensionsärenden hänskjuts till personalutskottet i samråd med berörd pensions handläggare.

4 Särskild avtalspension enligt överenskommelse

Särskild avtalspension ska användas med stor restriktivitet och återhållsamhet. Särskild avtalspension kan överenskommas mellan arbetsgivaren och anställda som har fyllt 61 år och har 10 års sammanhängande anställning i direkt anslutning till pensionsavgången. Beslut tas av personalutskottet

I den mån arbetsgivaren finner det lämpligt att bevilja särskild avtalspension sker detta efter individuell prövning.

5 Tjänstepension 80/80/100 modellen

Arbetsgivaren kan efter ansökan, under förutsättningar att det fungerar för verksamheten, ge möjlighet för tillsvidareanställd personal att gå ned i tid med 10 eller 20 procent, lägst till 80 procent av heltid.

Möjligheten gäller tillsvidareanställda från 61 års ålder som har en heltidsanställning och innebär att den anställde minskar sin arbetstid till 90 % eller 80 %. Möjligheten att gå ner i tid kan göras vid ett tillfälle och kräver att medarbetaren innehar en anställning på 90 procent av heltid eller mer.

Lön utbetalas för den faktiska sysselsättningsgraden och det fortsatta tjänstepensionsintjänandet behålls oförändrat.

Som pensionsgrundande lön för tjänstepensionen tillgodoräknas den fasta lönen före arbetstidsminskningen, upp till 7,5 inkomstbasbelopp. Denna lön förändras sedan procentuellt med faktiska löneökningar. När ändring av anställning är genomförd enligt denna modell kan anställd inte arbeta mer än vald sysselsättningsgrad.

Ansökan skall göras minst 1 månad innan minskningen av arbetstiden skall gälla.

6 Löneväxling till pension – allmänna villkor

Erbjudandet

Sätters kommun, nedan kallat kommunen, och den anställde kommer överens om att kommunen tecknar en extra tjänstepensionsförsäkring hos det försäkringsbolag som kommunen utser. Kommunen är försäkringstagare och den anställde är försäkrad.

Löneväxlingen innebär att den anställde gör ett frivilligt löneavstående till förmån för den premie som kommunen betalar till den extra tjänstepensionsförsäkringen.

Löneavståendet verkställs av kommunen genom ett bruttolöneavdrag från den anställdes lön.

Vem omfattas av erbjudandet?

Kommunen skall ge tillsvidareanställda som inte fyllt 65 år möjlighet till löneväxling till pension. Löneväxlingen skall vara kostnadsneutral för kommunen.

Löneavståendet

Storleken på löneavståendet ska vara minst 1000 kronor per månad och får uppgå till högst 20 procent av den avtalade månadslönen före löneväxlingen.

En förutsättning för att löneväxlingen ska verkställas är att bruttolönen den aktuella månaden räcker till för att genomföra det överenskomna löneavdraget. Om så inte är fallet betalas inte någon premie till tjänstepensionsförsäkringen den aktuella månaden.

Premien

Vid löneväxling består månadspremien som betalas till pensionsförsäkringen dels av det överenskomna löneväxlingsbeloppet dels av ett tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet finansieras av kommunen och beräknas till 5,9 procent av det överenskomna löneväxlingsbeloppet.

(För en anställd som avstår 1 000 kronor, betalas 1 059 kr till pensionsförsäkringen.) Tilläggsbeloppets storlek ses över varje år och kan ändras.

Den anställde har inte rätt att disponera över det belopp som enligt överenskommelsen ska användas till premiebetalning.

Ändring av löneavståendet

Den anställde kan ändra pensionsförsäkring eller storleken på löneavståendet en gång per kalenderår. Anmälan om ändring kan göras vid löneöversyn eller vid åiterrådgivning. Ändringen träder i kraft 1 månad efter ändringen.

Ikraftträdande

Överenskommelsen om löneväxling träder i kraft vid undertecknandet av individansökan för löneväxling och gäller tills vidare under anställningstiden, dock längst till och med månaden före den månad den anställde fyller 65 år. Löneväxlingen inleds från och med kalendermånaden efter det att blanketten lämnats till kommunen.

Tjänstepensionsförsäkringen

Den frivilliga pensionsavsättningen placeras hos försäkringsgivaren enligt detta avtal med två valbara förvaltningsalternativ, traditionell pensionsförsäkring eller fondförsäkring.

Traditionell pensionsförsäkring

En traditionell pensionsförsäkring betyder att försäkringsgivaren förvaltar den anställdes sparande. För varje inbetalning får den anställde ett garanterat utbetalningsbelopp. Är utvecklingen bra får den anställde högre utbetalning än det garanterade beloppet.

Fondförsäkring

Att spara i fondförsäkring innebär att kapitalet sparas i en eller flera fonder utifrån den anställdes eget val.

Återbetalningsskydd

Den anställde kan välja om försäkringen ska tecknas med eller utan återbetalningsskydd.

Pensionsålder och utbetalningstid

Pensionsåldern i försäkringen är 65 år och pensionen betalas normalt ut i fem år. Den anställde kan välja att ta ut pensionen före 65 års ålder eller uppskjutet uttag av pensionen eller välja annan längd på utbetalningstiden.

Påverkan på övriga anställningsförmåner

Vid framtida löneöversyn ska sådan utgå från lönen före bruttolöneavdraget.

Lönen inklusive bruttolöneavdraget ska dessutom utgöra underlag för pensionsgrundande lön för den kollektivavtalade tjänstepensionen, övriga lönerelaterade tillägg som semesterlönetillägg samt lagstadgad och kollektivavtalad sjuklön

Storleken på en eventuell ersättning från sjukförsäkringen AGS-KL kan komma att påverkas, eftersom denna ersättning baseras på sjukpenninggrundande inkomst respektive faktiskt utbetald sjukpenning. Även ersättning från trygghetsförsäkringen TFA-KL kan komma att påverkas.

Skatt

Kommunen betalar särskild löneskatt på pensionspremien. Den anställde betalar inkomstskatt på de pensionsbelopp som betalas ut till honom/henne från pensionsförsäkringen.

Ändring av villkoren

Kommunen har rätt att ändra villkoren för lönevaxlingen samt att upphöra med erbjudande om lönevaxling.

Flytt av kapital

Kommunen godkänner ej flytt av sparad pensionspremie till annat bolag.

Upphörande av lönevaxling

Överenskommelsen om lönevaxling upphör att gälla om anställningen i kommunen upphör, dock senast vid 65 års ålder. Om den anställde avlider, upphör överenskommelsen att gälla från tidpunkten för dödsfallet.

Såväl den anställde som kommunen kan säga upp överenskommelsen om lönevaxling. Uppsägningen verkställs efterföljande kalendermånad som uppsägningen sker. Efter uppsägningstidens slut upphör kommunens premiebetalning till pensionsförsäkringen.

Om den anställde återigen vill löneväxla ska minst sex månader ha förflutit från överenskommelsens upphörande innan ny överenskommelse om lönevaxling kan träffas.

När överenskommelsen upphör att gälla ska den anställdes kontanta bruttolön höjas med det belopp som motsvarar det aktuella löneavståndet för lönevaxling.

Force majeure med mera

Om kommunen inte kan fullgöra sina förpliktelser enligt denna överenskommelse på grund av omständigheter som är att betrakta som force majeure är kommunen inte skyldig att betala skadestånd eller annan ersättning till den anställda.

Vid ändrad lagstiftning eller ändring i gällande kollektivavtal har kommunen rätt att anpassa reglerna för bruttolöneavdraget till de nya förutsättningarna, alternativt att säga upp överenskommelsen med omedelbar verkan.

Information om påverkan på allmän pension med mera

Storleken på allmän pension, sjuk- och aktivitetsersättning, sjukpenning, föräldrapenning med mera, kan komma att påverkas av lönevaxlingen eftersom dessa ersättningar baseras på faktiskt utbetald lön respektive sjukpenninggrundande inkomst.

7 Pension till förtroendevalda

Förtroendevalda på heltid, eller betydande del av heltid

OPF-KL är utformat för att kunna tillämpas på förtroendevalda som ny tillträder ett (eller flera) uppdrag efter valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte har omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Förtroendevalda som tillträtt/haft uppdrag innan val 2014 (PBF)

Kommunen har antagit Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF, att gälla från och med 2003-01-01. Förtroendevalda som omfattades av det tidigare pensionsreglementet, PRF-KL, 2002-12-31 och som kvarstår i förtroendeuppdrag efter denna tidpunkt, omfattas av övergångsbestämmelser till PBF.

Förtroendevalda som tillträtt uppdrag för första gången vid valet 2014, eller senare (OPF)

Kommunen har antagit Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF, att gälla från och med valet 2014. Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som väljs för första gången i samband valet 2014, eller senare och som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF eller äldre pensionsbestämmelser

Övriga förtroendevalda

Övriga förtroendevalda har rätt till skäligen ersättning för förlorad tjänstepension. Pensionsersättningen är schabloniserad och beräknas till en viss procent av den sammanlagda ersättning för förlorad arbetsförtjänst som betalats ut av kommunen undersamma år.

Pensionsersättningen betalas ut kontant en gång per år, efter ansökan från den förtroendevalde. Ansökan ska göras senast 31 mars året efter det år förlusten hänförs till. Den förtroendevalde ska kunna visa att tjänstepensionen påverkats av förtroendeuppdraget.

Pension till förtroendevalda

Förtroendevalda på heltid och deltid om minst 40 procent omfattas av OPF-KL (Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda).

Förvärvsinkomster upp till ett prisbasbelopp per år undantas från samordning med förmåner enligt PBF Kommunstyrelsen är pensionsmyndighet för förtroendevalda.

Övriga förtroendevalda har rätt till skälig ersättning för förlorad tjänstepension. Pensionsersättningen beräknas på den sammanlagda ersättning för förlorad arbetsförtjänst som betalats ut under året. År 2014 är ersättningen 4,5 procent. Pensionsersättningen betalas ut kontant en gång per år, efter ansökan från den förtroendevalde.

Pensionsbestämmelser

Säter kommuns fritidspolitiker omfattas av pensionsbestämmelserna i OPF. Kommunen sätter årligen av pensionsavgifter beräknade på den pensionsgrundande inkomsten i uppdraget.

(Under förutsättning att fritidspolitikern inte tidigare har omfattats av äldre pensionsavtal för förtroendevalda)

Ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån i ordinarie sysselsättning

Säter kommuns fritidspolitiker får ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån efter begäran av den förtroendevalde.

Kf § 13 Kostpolicy

KS2023/0233

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Anta Kostpolicy daterad 2023-10-11 med ändringen under 5.5 ska ”miljö” läggas till.
2. Kostpolicyn ersätter Livsmedelsstrategi för Sätters kommun” antagen av kommunfullmäktige 2013-01-31, § 5.

Karin Frejd yrkar att under punkten 5.5 ska ”miljö” läggas till. Meningens lydelse blir då: ”Genom måltidernas innehåll ska matgästerna få möjlighet att lära sig vilken mat som är bra för *miljö*, hälsan och klimatet ”

Kommunstyrelsens ledamöter enas om tilläggsyrkandet.

Ärendebeskrivning

Med hänvisning till att samtliga nämnder i sina yttrande ställer sig bakom förslaget till kostpolicy föreslår sektorn att Kostpolicyn antas.

Yttranden

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag.
Samhällsbyggnadsnämnden anser det framtagna förslaget till kostpolicy vara heltäckande och framåtsyftande Sbn § 95

Kulturnämnden har inga synpunkter på den framtagna kostpolicyn Kn § 70

Socialnämnden antar yttrandet som sitt eget och föreslår kommunfullmäktige att anta den föreslagna kostpolicyn. Sn § 103

Barn- och utbildningsnämnden antar tjänsteutlåtandet som sitt eget och föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott anta den föreslagna kostpolicyn. BUN § 65

Bakgrund

Kommundirektören har uppdragit samhällsbyggnadssektorn och kostenheten att se över samtliga dokument på nationell, läns och lokal nivå som styr eller inverkar på mat och måltider, för att sammanställa dessa till en kostpolicy som ska vara ett kommungemensamt styrdokument.

Ks § 235 forts

Kostpolicyn ska utgöra en grund för verksamhetsspecifika riktlinjer vilka alla ska följa den vision och målsättning som dokumentet utgör.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-05-16 KSAU § 131 remittera förslaget till kostpolicy till barn och utbildningsnämnden, kulturnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 2023-09-30.

Beslutsunderlag

Yttrande från barn och utbildningsnämnden, socialnämnden, kulturnämnden och samhällsbyggnadsnämnd.

Kostpolicy

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Anta Kostpolicy daterad 2023-10-11
2. Kostpolicyn ersätter Livsmedelsstrategi för Säter kommun” antagen av kommunfullmäktige 2013-01-31, § 5.

Ärendebeskrivning

Med hänvisning till att samtliga nämnder i sina yttrande ställer sig bakom förslaget till kostpolicy föreslår sektorn att Kostpolicyn antas.

Yttranden

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Samhällsbyggnadsnämnden anser det framtagna förslaget till kostpolicy vara heltäckande och framåtsyftande Sbn § 95

Kulturnämnden har inga synpunkter på den framtagna kostpolicyn Kn § 70

Socialnämnden antar yttrandet som sitt eget och föreslår kommunfullmäktige att anta den föreslagna kostpolicyn. Sn § 103

Barn- och utbildningsnämnden antar tjänsteutlåtandet som sitt eget och föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott anta den föreslagna kostpolicyn. BUN § 65

Bakgrund

Kommundirektören har uppdragit samhällsbyggnadssektorn och kostenheten att se över samtliga dokument på nationell, läns och lokal nivå som styr eller inverkar på mat och måltider, för att sammanställa dessa till en kostpolicy som ska vara ett kungemensamt styrdokument. Kostpolicyn ska utgöra en grund för verksamhetsspecifika riktlinjer vilka alla ska följa den vision och målsättning som dokumentet utgör.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-05-16 KSAU § 131 remittera förslaget till kostpolicy till barn och utbildningsnämnden, kulturnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 2023-09-30.

Beslutsunderlag

Yttrande från barn och utbildningsnämnden, socialnämnden, kulturnämnden och samhällsbyggnadsnämnden

Underskrifter

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef/personalchef

Sektorchefs namn
Titel

2023-10-11

Kostpolicy

SÄTERS
KOMMUN

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Kostpolicy	Policy	Sätters Kommun
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Kostchef Samhällsbyggnad, kostenhet	Kostchef	
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunfullmäktige	2023-XX-XX	

Författningsstöd
Livsmedelslagstiftning, Skollag SFS 2010:800 kap 10, Nationella handlingsplanerna, Nordiska näringsrekommendationerna, Hälso- och sjukvårdslagen samt Socialtjänstlagen, Lagen om offentlig upphandling
Revidering
202X-XX-XX
Bör revideras senast
20XX-XX-XX

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Framtagande av policyn	4
2	Varför en kostpolicy?	4
3	Kostpolicy för vem?	4
4	Uppföljning ansvar	5
5	Tillämpning – Måltidmodellen	6
5.1	God	7
5.2	Trivsamt	8
5.3	Näringsriktig	9
5.4	Integrerad	10
5.5	Miljösmart	11
5.6	Säker	12

1 Inledning

Mat och måltider är centrala i våra liv. Näringsriktig mat är viktig för en god hälsa för människor i alla åldrar. Våra matvanor och förhållningssätt till mat grundläggs ofta i unga år. Bra och näringsriktig mat ger goda förutsättningar till utveckling och ett friskt och aktivt liv. Måltider av god kvalitet är viktigt för att öka barns och ungdomars förutsättningar till inlärning och att tillgodogöra sig den pedagogiska verksamheten. Inom äldreomsorgen har maten och måltiderna stor betydelse för att förebygga undernäring med relaterade sjukdomar och skador. Mat och måltider kan också vara en källa till glädje, njutning, trivsel och välbefinnande. Måltiden är för många en mötesplats förknippad med social samvaro, återhämtning, kulturella värden och att föra traditioner vidare.

I Sätters kommun är engagemanget stort för den goda och värdefulla måltiden. I Säter och Dalarna finns bra jordbruksmark och många engagerade livsmedelsproducenter som bidragit till att skapa goda mattraditioner.

1.1 Framtagande av policyn

Sätters kommuns policy för mat och måltider är framtaget år 2023. Policyn har varit på remiss hos berörda nämnder och de politiska partierna. Arbetet har skett under ledning av kostenheten.

2 Varför en kostpolicy?

Kostpolicyn är ett kommungemensamt styrdokument samt ett stöd och verktyg för förtroendevalda och verksamheter att styra, säkerställa och profilera mat och måltider som erbjuds av Sätters kommun. Med hjälp av kostpolicyn tydliggörs kommunens målsättning att matgäster i Säter ska erbjudas goda måltider i en trivsamt miljö, tillagade av bra råvaror som producerats med fokus på en hållbar utveckling. Värden som är viktiga för Sätters kommun.

Här tillagas och serveras mat och måltider med stolthet. Därför är vår målsättning att den mat som serveras, i så stor utsträckning som möjligt ska vara producerad lokalt eller i Sverige. Det stärker vår beredskap, minskar transporterna och bidrar även till den biologiska mångfalden. För Sätters kommun och innevånare är det även viktigt att mat produceras på ett sätt som inte äventyrar matförsörjningen för kommande generationer.

En gemensam policy för Sätters kommun ska spegla alla dessa aspekter

3 Kostpolicy för vem?

Policyn är till för alla verksamheter som på något sätt handhar och tar del av kommunens mat och måltider. Det kan vara förskolebarn, skolelever, pedagoger eller personer i olika typer av boenden, personal, vårdnadshavare och anhöriga med flera.

Med hjälp av policyn tydliggörs kommunens målsättning att matgäster i Säter ska erbjudas goda måltider nära gästen, i en trivsamt miljö och tillagade av bra råvaror som producerats med fokus på en hållbar utveckling. Alla ska känna trygghet i att mat och måltider har rätt näringsinnehåll, råvaror med hög kvalitet, trevlig måltidsmiljö och säker mat ur ett livsmedelshygieniskt perspektiv.

Många av kommunens yrkesgrupper har en avgörande betydelse för att främja bra matvanor hos Säterborna som är våra matgäster. Beslutsfattare, chefer, kockar, köksbiträden, pedagoger, undersköterskor, vårdbiträden, assistenter, upphandlare, lokalvårdare, transportörer och fastighetsutvecklare är exempel på yrkesgrupper som är inblandade i arbetet kring kommunens offentliga måltider. Policyn ska användas av alla som arbetar med och omkring måltiderna.

För mat och måltider som hanteras och tillhandahålls inom till exempel bad- och fritidsanläggningar, cafeterior, daglig verksamhet, social omsorg och träffpunkter ska policyn ses som ett vägledande dokument. Kommunens ambitionsnivå med mat och måltider bör återspeglas i utbudet till den betalande matgästen.

Policyn ska även vara ett stöd vid upphandling av livsmedel.

4 Uppföljning ansvar

Varje enskild sektor ansvarar för att policyn och kompletterande riktlinjer efterlevs genom årliga återkommande uppföljningar. Policyn uppdateras varje mandatperiod eller vid behov.

Kompletterande riktlinjer för berörda sektorer kommer att tas fram och beslutas av varje nämnd.

Policyn för mat och måltider i Sätters kommun bygger på de ”Gemensamma vägledande riktlinjer för mat och måltider i Dalarnas Län”.

5 Tillämpning – Måltidsmodellen

Sätters kommun ska jobba efter Måltidsmodellen som ger ett helhetsperspektiv på bra måltider. Modellen ska användas vid planering och uppföljning av den offentliga måltidsverksamheten.

En måltid är så mycket mer än bara maten på tallriken. Därför har Livsmedelsverket tagit fram Måltidsmodellen - en modell i form av ett pussel som kan användas som ett verktyg i arbetet med att utveckla de offentliga måltiderna. Måltidsmodellen har sex olika områden som alla är viktiga för att matgästerna ska må bra av maten och känna matglädje. I Sätters kommun ska Måltidsmodellen användas för att skapa måltider av hög kvalitet. Det innebär att alla modellens områden **GOD**, **INTEGRERAD**, **TRIVSAM**, **HÅLLBAR**, **NÄRINGSRIKTIG** och **SÄKER** ska beaktas i arbetet med att skapa hälsosamma och hållbara måltider.

Livsmedelsverket har som uppdrag att verka för bra matvanor i befolkningen. Ett led i det arbetet är att ge ut kostråd. Kostråden grundas på forskning om hälsosamma matvanor och hur maten påverkar miljön. Livsmedelsverkets ger även ut råden Bra måltider i förskolan, Bra mat i skolan, Bra mat i äldreomsorgen och skriften Uppmuntra till bra måltider. Råden är avsedda som ett stöd i arbetet med offentliga måltider

5.1 God

- Maten ska vara god och presenteras på ett trevligt och inbjudande sätt som ökar matlusten.
- Matgästerna ska regelbundet ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och önskemål gällande maten och måltiderna.
- Menyn ska vara anpassad till målgruppen och hänsyn till matgästernas önskemål ska tas vid menyplaneringen.
- Kostenheten och den sektor där matgästerna äter ska ha ett gott samarbete för att kunna mötas kring matgästens önskemål.
- Menyerna och information om kommunens måltider ska finnas lättillgängligt för matgästerna och Säterborna.
- En strävan ska vara att tillagning av maten sker så nära matgästen som möjligt.
- Specialkost ska tillhandahållas till matgäster och personal som av medicinska skäl inte kan äta den ordinarie maten. Förutom specialkost av medicinska skäl ska även specialkost i form av fläskfri och vegankost erbjudas.

5.2 Trivsamt

- All personal som lagar och serverar mat till matgästerna ska vara serviceinriktad.
- All personal som närvarar under måltiden ska ge matgästerna och varandra ett fint bemötande, verka för en lugn stämning under måltiden, samt uppmuntra matgästerna till detsamma. Personalen ska också förmedla en positiv syn på maten och måltiden, samt främja matglädje och nyfikenhet för mat.
- Lokaler där måltiderna äts ska vara trivsamma och bra lämpade för måltider och de aktuella matgästerna.
- Lokaler och verksamhet ska organiseras så att inte onödig trängsel, oreda och hög ljudnivå uppstår under måltiden.
- Måltiderna ska serveras på lämpliga tider och vid ungefär samma tidpunkt varje dag.
- Varje matgäst ska få tillräckligt med tid på sig att äta och vid behov få hjälp att äta.
- Matgästerna ska regelbundet ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och önskemål gällande måltidsmiljön. Detta ska ske genom matråd inom respektive sektor. Hänsyn till matgästernas synpunkter ska tas vid planering och utformning av verksamheten.

5.3 Näringsriktig

Maten ska vara näringsriktig, vilket innebär att vi arbetar efter de nordiska näringsrekommendationerna (NNR) som är de officiella näringsrekommendationerna i Sverige och ligger till grund för Livsmedelsverkets generella kostråd. Vid planering av måltiderna för olika åldersgrupper följer vi Livsmedelsverkets råd och skrifter:

- Nationella riktlinjer för måltider i förskolan
- Nationella riktlinjer för måltider i skolan
- Nationella riktlinjer för måltider i äldreomsorgen.

Detta gäller för både huvudrätter som lunch och middag, samt frukost och mellanmål.

- Genom måltidernas innehåll ska matgästerna få möjlighet att lära sig vilka livsmedel som är hälsosamma.
- Matgästerna ska få tillräcklig mycket mat för att kunna äta sig mätta.
- Maten ska presenteras på ett sätt som främjar hälsosamma matvanor.
- Individuella kostråd ska endast ges av kvalificerad personal i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.

5.4 Integrerad

All personal som arbetar inom förskola, skola, vård och omsorg och som kommer i kontakt med måltider ska se maten och måltiderna som en viktig och integrerad del av verksamheten.

- Personalen ska ha inställningen att ett optimalt energi- och näringsintag är en viktig förutsättning för en god hälsa samt energi till aktiviteter och lärande.
- Personalen ska verka för att ge matgästerna en naturlig och positiv inställning till mat och måltider.
- Personalen ska ha inställningen att måltiden är en av höjdpunkterna under dagen samt en möjlighet för återhämtning och social samvaro för matgästerna.
- Personal som berörs av mat och måltider i sitt arbete ska erbjudas utbildning inom området mat och hälsa.

Måltiden ska ses och användas som en resurs i den pedagogiska verksamheten.

- Pedagogiska måltider ska användas inom förskola, skola och omsorg om barn och ungdomar. Syftet är att agera förebild, skapa samvaro, lugn, en positiv inställning till mat samt kännedom om hälsosamma och hållbara matvanor.
- Samarbete mellan kostenhetens personal och berörda verksamheter ska i alla led vara en naturlig del av arbetet med mat och måltider som pedagogiskt verktyg.

5.5 Miljösmart

För att ständigt bli bättre och främja en fortsatt hållbar utveckling är inriktningen att:

- Genom måltidernas innehåll ska matgästerna få möjlighet att lära sig vilken mat som är bra för hälsan och klimatet.
- Ställa krav i upphandling på miljöhänsyn, god djurhållning, rättvis handel och ursprungsmärkning. Som stöd vid upphandling använda krav enligt Upphandlingsmyndigheten och ”En dalamodell för en miljömässigt ansvarsfull upphandling.
- Främja intaget av grönsaker, rotfrukter, baljväxter, frukt och spannmål, samt öka utbudet av vegetariska maträtter
- I möjligaste mån välja kött från Sverige, lokala gårdar eller ekologiskt uppfödda och om möjligt naturbetande djur
- Välja fisk från hållbara bestånd dvs certifierad fisk t.ex. MSC, ASC, WWF:s Fiskeguiden, m.m.
- Säsonganpassa inköp och utbud av grönsaker och frukt.
- Aktivt arbeta med att minimera matsvinnet enligt FN:s mål med halvering till 2030.
- Upprätthålla och bibehålla en bra och tidig dialog med lokala producenter.
- Ställa krav i upphandling på förpackningar, bruksmaterial och transporter med så liten miljö-, klimat- och hälsopåverkan som möjligt.

Ekonomisk hållbarhet

- Livsmedelsbudgeten bör i möjligaste mån följa de prisförändringar som sker inom gällande livsmedelsavtal så att ingen urholkning av matkvaliteten sker.
- Alla sektorer ska hålla sig till gällande avtal om upphandlade livsmedel vid beställning.

Social hållbarhet

- Sätters kommun ska verka för öppna landskap, en levande landsbygd och en hög självförsörjningsgrad i Sverige. Detta görs genom en upphandling som möjliggör och främjar närproducerade livsmedel och lokala livsmedelsproducenter.
- Maten och måltiderna ska bidra till lärande av svensk matkultur och traditioner, bidra till lärande och förståelse av andra länders matkulturer och traditioner samt möten över generationsgränserna.

5.6 Säker

- Samtliga verksamheter som hanterar mat ska följa gällande livsmedelslagstiftning och ha ett fungerande egenkontrollprogram med rutiner för hur risker hanteras, förebyggs och åtgärdas. Hela kedjan; inköp, förvaring, tillagning, transport, servering och disk, ska vara säker.
- Personal som arbetar med måltider ska ha relevant utbildning och kunskap samt ges löpande kompetensutveckling för sitt uppdrag.
- Köken ska vara ändamålsenliga med bra utrusning och ha en bra arbetsmiljö.
- Särskilda rutiner ska finnas för att säkerställa att matgäster med allergi och överkänslighet inte blir sjuka av maten.
- Personal inom förskola, skola, omsorg och personal inom kostenheten ska ha ett gott samarbete för att erbjuda säker mat till alla matgäster.
- Alla verksamheter som erhåller mat lagad av kostenheten ska samarbeta med kostenheten för att skapa optimala förhållanden för matgäster med särskilda kostrelaterade medicinska behov.
- Nötter, jordnötter, mandel och sesamfrön får inte förekomma i verksamheterna inom förskola och skola. Förbudet gäller både lokaler där mat tillagas och serveras, caféverksamheter, samt övriga lokaler där barn/elever vistas. Förbudet gäller även vid uthyrning av lokaler.
- När matgäster deltar i hanteringen av mat ansvarar matlagningsansvarig personal för att livsmedelslagstiftning och rutiner för säker mat följs.
- Maten ska vara fri från skadliga och ohälsosamma halter av bekämpningsmedel eller andra miljögifter.

Kf § 14 Kungörelse av kommunfullmäktiges sammanträden 2024

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Bakgrund och ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige skall senast i december besluta om kungörelse av fullmäktiges sammanträden under kommande år.

Kungörelsen har under 2023 kungjorts på kommunens officiella anslagstavla och i tidningen lokalt i Hedemora och Säter (tidigare Annonssbladet).

Kf § 15 Interpellationer/frågor

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 16 Valärenden

1. Fyllnadsval efter Lotta Tervo (S) ersättare i BUN
2. Avsägelse/fyllnadsval efter Christer Eriksson (M) ersättare RDM
3. Avsägelse/fyllnadsval efter Elia Guselius (KD) ersättare i BUN
4. Övriga valärenden

Kf § 17 Rapporter

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 18 Delgivningar

Delårsbokslut förbundsdirektionen Räddningstjänsten Dala Mitt

Ekonomisk plan 2024-2026, Budget 2024 förbundsdirektionen Dala Mitt

Protokoll från sammanträde med kommunstyrelsen 2023-11-07

Dnr: 2023-000183

§ 28 Delårsrapport – 2023-08-31

Beslut

Förbundsdirektionen beslutar godkänna delårsrapporten för perioden 2023-01-01–2023-08-31.

Ärendebeskrivning

Vid varje tertiäl presenteras det ekonomiska utfallet som en del i den rapport som tas fram. Rapporten inkluderar förutom ekonomiskt utfall, uppföljning av verksamhetsmål och intern kontroll. I samband med delårsrapporten utförs även revision.

RDM presenterar ett positivt resultat på 3,5 mnkr för perioden vilket är 1,4 mnkr bättre än budget.

Periodens resultat före pensionskostnader är 2,4 mnkr bättre än budget. Skillnaden härleds till högre intäkter samt att övriga kostnader och avskrivningar varit lägre än budget.

RDM gör en sammantagen bedömning att verksamhetsmålen kopplade till god ekonomisk hushållning kommer att uppnås för verksamhetsåret.

RDM bedömer att utfallet för helåret kommer att vara i nivå med budget.

Bakgrund

Förbundet ska enligt 11 kap. 16§ Kommunallag (2017:725) sammanställa minst en delårsrapport som upprättas enligt 13 kap. 1§ lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Delårsrapporten ska inom två månader efter utgången av den period räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar överlämnas till fullmäktige och revisorer.

Bilaga

Delårsrapport 2023-01-01 – 2023-08-31

Sändlista

Medlemskommunerna

Revisorer

Datum för direktionmöte
2023-10-19

Diarienummer
2023-000183

Delårsrapport – 2023-08-31

Förslag till beslut

Räddningstjänsten Dala Mitt föreslår Förbundsdirektionens arbetsutskott föreslå Förbundsdirektionen besluta om att godkänna delårsrapporten för perioden 2023-01-01–2023-08-31.

Ärendebeskrivning

Vid varje tertial presenteras det ekonomiska utfallet som en del i den rapport som tas fram. Rapporten inkluderar förutom ekonomiskt utfall, uppföljning av verksamhetsmål och intern kontroll. I samband med delårsrapporten utförs även revision.

RDM presenterar ett positivt resultat på 3,5 mnkr för perioden vilket är 1,4 mnkr bättre än budget.

Periodens resultat före pensionskostnader är 2,4 mnkr bättre än budget. Skillnaden härleds till högre intäkter samt att övriga kostnader och avskrivningar varit lägre än budget.

RDM gör en sammantagen bedömning att verksamhetsmålen kopplade till god ekonomisk hushållning kommer att uppnås för verksamhetsåret.

RDM bedömer att utfallet för helåret kommer att vara i nivå med budget.

Bakgrund

Förbundet ska enligt 11 kap. 16§ Kommunallag (2017:725) sammanställa minst en delårsrapport som upprättas enligt 13 kap. 1§ lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Delårsrapporten ska inom två månader efter utgången av den period räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar överlämnas till fullmäktige och revisorer.

Bilaga

Delårsrapport 2023-01-01 – 2023-08-31

Sändlista

Medlemskommunerna
Revisorer

Lena Celin
Ekonomichef

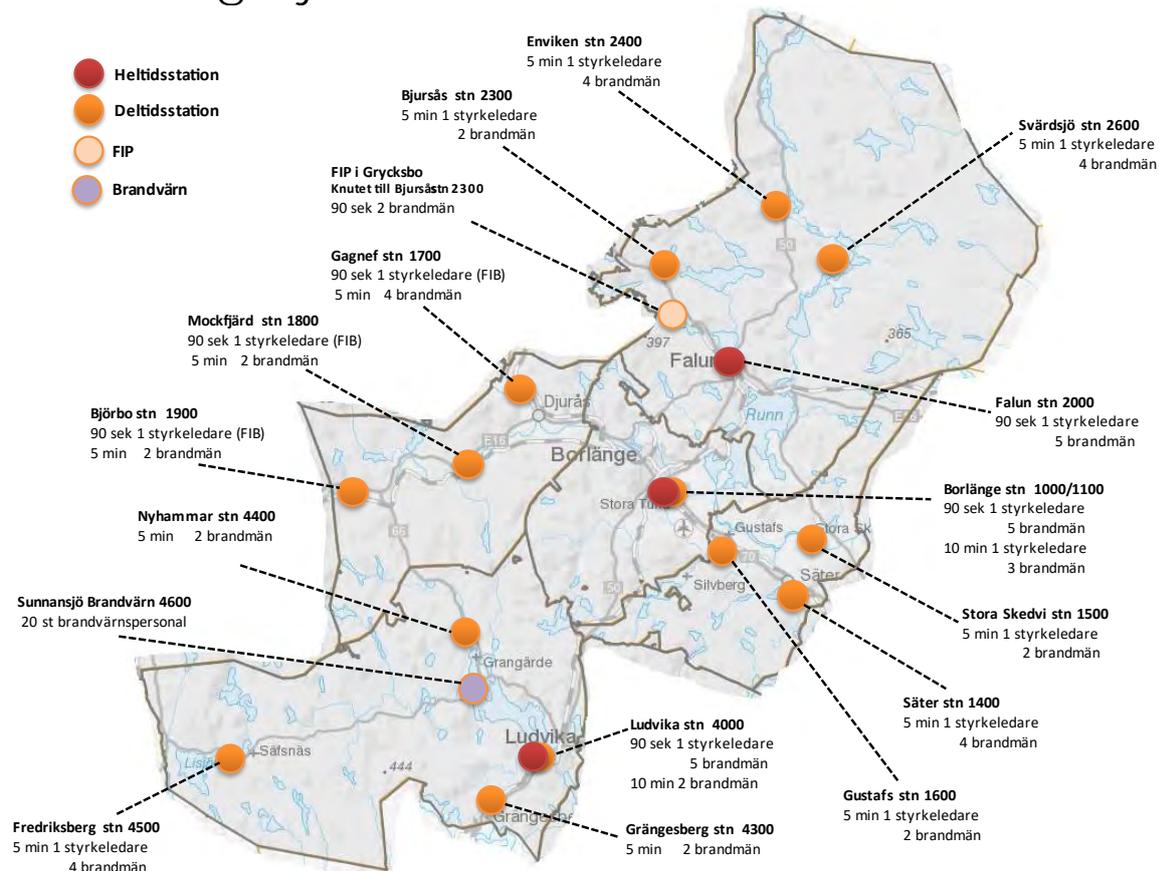

DELÅRSRAPPORT

2023-01-01 – 2023-08-31

RÄDDNINGSTJÄNSTEN DALA MITT

Räddningstjänsten Dala Mitt

Medlemskommuner

Räddningstjänsten Dala Mitt, RDM, omfattar medlemskommuner Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika. I området bor över 160 000 människor på en total yta av ca 6 000 km².

Kommun	Antal invånare	
	2022-12-31	Total yta (km ²)
Falun	59 818	2 275
Borlänge	52 178	635
Säter	11 271	624
Gagnef	10 499	812
Ludvika	26 353	1 648

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt

Räddningstjänsten Dala Mitt, RDM, är ett kommunalförbund för kommunerna Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika. Våra huvuduppgifter är räddningstjänst och brandförebyggande arbete.

Förbundet styrs av en politiskt tillsatt direktion bestående av tolv ledamöter och tolv ersättare från de fem medlemskommunerna. Antalet politiker från varje kommun fördelas enligt kommunstorleken. Knutet till direktionen finns ett arbetsutskott bestående av direktionens ordförande och fyra vice ordföranden, en från varje medlemskommun.

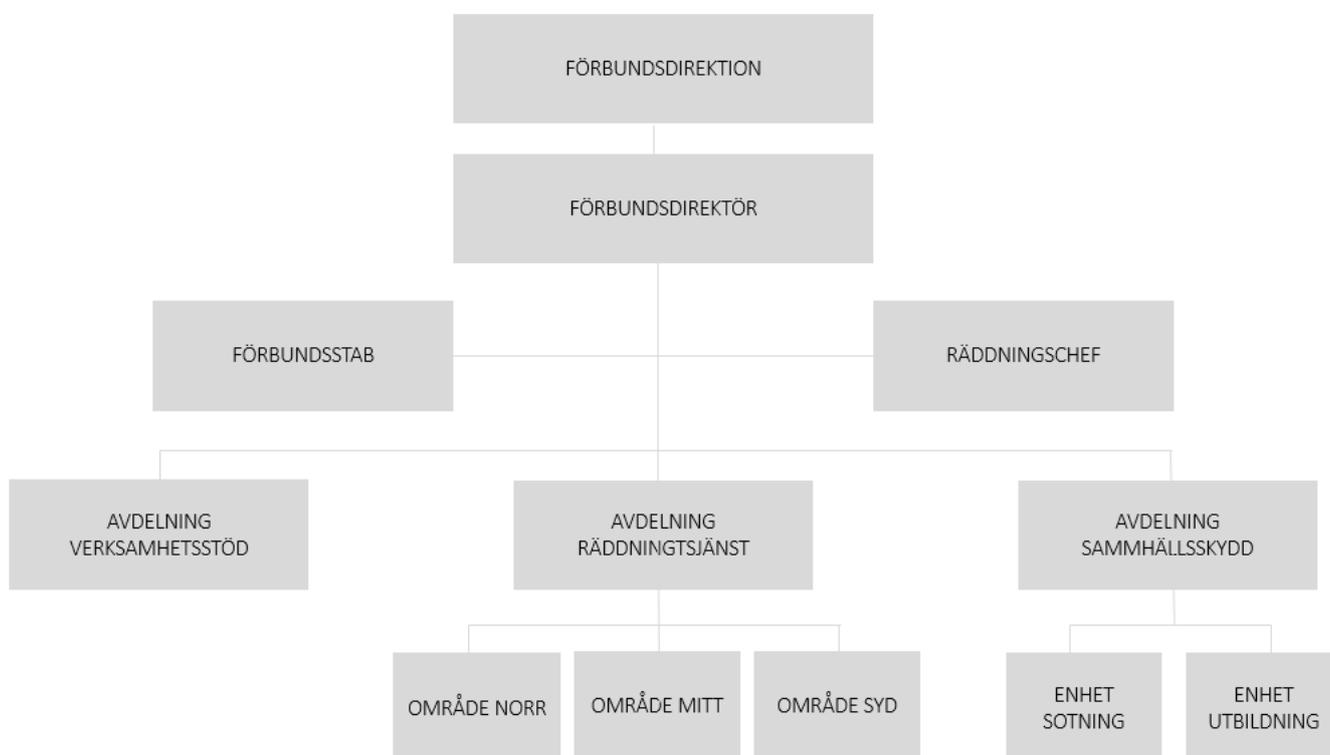
RDM:s verksamhet leds av förbundsdirektör. Underställd förbundsdirektören återfinns räddningschefsfunktionen. Räddningschefen ansvarar enligt 3 kap. 16 § Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) för att räddningstjänsten är ändamålsenligt ordnad.

Medlemskommunernas uppdrag till förbundet redovisas i en förbundsordning. I den beskrivs räddningstjänstens ansvarsområden och kommunernas ansvarsområden enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO.

Enligt denna ska RDM fullfölja de skyldigheter som medlemskommunerna ansvarar för enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Förbundets medlemskommuner har enligt förbundsordningen gett RDM i uppdrag att ansvara för räddningstjänst samt förebyggande åtgärder mot brand enligt LSO.

Därutöver ska RDM, i skälig omfattning, stödja medlemmarna i deras övriga arbete för skydd mot oönskade händelser.

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	5
Händelser av väsentlig betydelse.....	5
Förväntad utveckling utifrån målen om god ekonomisk hushållning	6
Förväntad utveckling.....	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
Styrning och uppföljning - målstruktur	9
Verksamhetsmål 2023	10
Intern kontroll.....	13
Balanskravsresultat	14
Resultaträkning	15
Balansräkning	16
Driftredovisning.....	17
Investeringsredovisning	18
Noter	19

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Skärpta regler gällande dygnsvila

Sveriges kommuner och regioner och de fackliga parterna som gemensamt tecknat AB (Allmänna bestämmelser) har gjort bedömningen att de nuvarande reglerna om dygnsvila inte uppfyller de minimiregler som anges i arbetstidsdirektivet. Därför träder nya bestämmelser i kraft 1 oktober 2023 (AB) och för Räddningstjänst (Bilaga R) 1 februari 2024. Förslag på nya scheman är framtagna tillsammans med de grupper som berörs av de olika avtalen. Risk och konsekvensanalys görs i detta nu och kommer peka på utmaningar vi står inför vad gäller organisation, vilka arbetsuppgifter vi ska prioritera framåt och vilka ökade kostnader vi ser att vi har.

Värt att nämnas särskilt är vår oro gällande påverkan på RIB - vår beredskapsorganisation. Idag jobbar ett 30-tal RDM medarbetare även som RIB. På så sätt har vi haft en god befälsthäthet och ett fantastiskt sätt att sprida kunskap i vår organisation. Detta ser inte ut att vara förenligt med de dygnsvileregler vi står inför. Att tappa 30 RIB över natt vore förödande för RDM. SKR och fackliga parter har tagit del av denna oro men inte återkommit med ytterligare information.

Sommaren 2023 – stora insatser

En sommar med först torka och sedan regn i stora mängder. RDM har varit förskonade och i vårt område har vi påverkats marginellt. Däremot har vi varit delaktiga inom RiS (Räddning i Samverkan) och exempelvis jobbat i Ljusdal, Smedjebacken och Rättvik denna sommar vid större insatser. Vi är glada att RIS fungerar så väl. Denna sommar hade RDM tur, men nästa gång kan det se annorlunda ut och då vet vi att hjälp finns att få.

Utvecklingen går mot allt fler stora insatser där kommunikation och resursallokering måste fungera, inte bara Räddningstjänster emellan, utan även mellan kommuner, Länsstyrelser och frivilligorganisationer. Här finns det förbättringspotential! Som ett kommunalförbund måste vi förhålla oss till hur våra ägarkommuner väljer att organisera sig i dessa viktiga frågor. Behöver jag säga att det inte ser likadant ut hos kommunerna i RDM?..

Rekryteringar

Vi har under sommaren varit lyckosamma vid våra rekryteringar och anställt tre nya medarbetare på Samhällskyddsavdelningen för att jobba med tillsyn och myndighetskontroll och en HR generalist. Alla börjar hos oss under T3. Denna välkomna förstärkning ger att vi kan fullfölja vårt myndighetsuppdrag snabbare än tidigare. Värt att nämna också är ett trendbrott i rekryteringen av RIB. En öppen inbjudan gav att 30-tal personer kom för att få veta mer om RIB yrket i Ludvika. Flertalet lämnade in intresseanmälan. Detta är vi verkligen inte bortskämda med!

Förväntad utveckling utifrån målen om god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning

God hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Enligt kommunallagen ska både mål för verksamheten och finansiella mål sättas som sedan ska följas upp i årsbokslut och delårsrapport. RDM väljer att benämna alla mål som verksamhetsmål, även de av finansiell karaktär.

De verksamhetsmål som bidrar till god ekonomisk hushållning är:

- Vi har en ekonomi i balans
- Vi har en god förmåga att hantera kriser och störningar
- Vi arbetar som ett lag och får nöjdare medarbetare

Det är en grundförutsättning att vi har en ekonomi i balans för att uppfylla lagens syfte att kommande generationer inte ska betala för en överkonsumtion idag. För att säkerställa en ekonomi i balans behöver vi ha en god förmåga att hantera kriser och störningar både ur ett verksamhetsperspektiv och ur ett finansiellt perspektiv.

För att något av de två ovanstående målen ska bli möjliga att uppnå krävs det att vi jobbar som ett lag. Engagerade medarbetare och en god arbetsmiljö skapar förutsättningarna för detta vilket gör att även målet att vi arbetar som ett lag och får nöjdare medarbetare bidrar till en god ekonomisk hushållning.

Enligt lagens mening är nedanstående det finansiella målet för budgetåret 2023.

- Vi har en ekonomi i balans

Förbundet har även två verksamhetsmål som inte kopplas till god ekonomisk hushållning. Dessa följs upp på samma sätt som ovanstående mål. Målen som avses är:

- Vi speglar samhället
- Medborgarna och samarbetspartners ska känna förtroende för RDM i det arbete vi utför

Förväntad utveckling

Ekonomiskt tuffa tider

Under 2023 och 2024 väntas ekonomiskt tuffa tider till följd av inflation och nu rådande lågkonjunktur. Kostnaderna växer i takt med inflationen och i en tid där besparingar behöver göras inom kommunal verksamhet, kommer kraven på det räddningstjänsten ska leverera att öka.

Räddningstjänst under höjd beredskap

Det fortsatta oroliga världsläget och de nationella diskussioner som förs kring uppbyggnad av det civila försvaret och räddningstjänst under höjd beredskap gör att RDM förväntar sig allt intensivare arbete under 2023. Däribland säkerställande av eventuella nya förmågor. Detta kommer kräva ytterligare ekonomiska medel. Det kan innebära att Räddningstjänsten måste prioritera om sina uppgifter och därmed kan komma att välja bort uppdrag vi utför idag.

Arbetsmiljö

Räddningstjänsten jobbar i en arbetsmiljö som länge har klassats som farlig. Detta beror på att brandmän utsätts för hälsovådliga ämnen vid brand som sot, flyktiga gaser och andra kemikalier. Sedan sommaren 2022 är det klarlagt att som brandman har du dubbelt så stor risk att drabbas av cancer än befolkningen i övrigt. Denna risk är fullt utvecklad redan efter 5 år i yrket. Därför måste RDM jobba med att säkra en så god arbetsmiljö och så bra arbetsrutiner som möjligt. Ett måste är att kunna tvätta larmställ och utrustning utan att blanda rent och smutsigt. Detta kräver viss ombyggnation av våra heltidsstationer och vår övningsanläggning i Bysjön, och en kommande nödvändig investering i tvättmaskiner.

Sammantagen bedömning

Förbundet gör en sammantagen bedömning att god ekonomisk hushållning kommer att uppnås för verksamhetsåret.

Vid delbokslutet 2023-08-31 visar status att vi ligger i fas gällande arbetet med aktiviteterna kopplade till verksamhetsmålen.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Periodens resultat 2023-01-01-2023-08-31

För perioden redovisar förbundet ett positivt resultat på 3,5 mnkr jämfört med 2,7 mnkr för samma period föregående år. Det är ett bättre resultat jämfört med föregående år med 0,8 mnkr. Kommunbidraget ökade med 13,5 mnkr jämfört med samma period föregående år.

Totalt budgeterat resultat för perioden inklusive pensionskostnader är 2,1 mnkr. Utfallet är 3,5 mnkr vilket ger en differens på 1,4 mnkr mot budget för perioden. Det positiva resultatet härleds till högre intäkter samt lägre kostnader för bla externa tjänster samt avskrivningar.

Förbundet prognostiserar ett nollresultat för 2023, vilket även följer budget. Prognosen förutsätter att kostnadsläget inte ökar ytterligare, då främst på drivmedel, el och pension.

Verksamhetens intäkter

Förbundets intäkter består till största del av intäkter från avtal med kommuner och regioner. I förbundets intäkter ingår även debitering för RiS. RDM fakturerar övriga räddningstjänster i RiS för deras andel av den totala kostnaden.

Utfallet för externa intäkter är 0,6 mnkr högre än budget och 2,7 mnkr högre än föregående år, största enskilda skillnaden avser intäkter för obefogat automatlarm. Prognosen för intäkter är 1,5 mnkr högre än budget för 2023 vilket beror bland annat på högre intäkter för automatlarm samt hjälp till andra räddningstjänster.

Verksamhetens kostnader

En stor del av förbundets kostnader avser personalkostnader. Personalkostnader inklusive pensionskostnader utgör 75% av förbundets totala kostnader. Övriga större kostnadsposter utgörs av lokalhyror samt avskrivningar, vilket motsvarar 12% av förbundets kostnader.

Personalkostnader

Personalkostnader exklusive pensionskostnader uppgår till 87,8 mnkr jämfört med budget på 88,1 mkr, en skillnad på 0,3 mnkr som beror på att rekrytering inte kunnat göras i den utsträckning som behövs. Utfallet för samma period förra året var 83,4 mnkr vilket ger att utfallet i år är 4,4 mnkr högre än föregående år. Ökningen beror till största delen på löneökningar.

Prognosen för personalkostnader är i nivå med budget.

Pensionskostnader

Senaste prognosen från KPA ger en pensionskostnad som är 1 mnkr högre för helåret än den som låg till grund vid fastställande av budgeten för 2023.

Förbundet ansvarar för intjänade pensioner från och med 1998-04-01, dessförinnan respektive medlemskommun. För de kommuner som anslutit sig efter förbundets bildande 1998-04-01, svarar förbundet för intjänande pensioner från inträdesdatum, dessförinnan respektive medlemskommun.

Pensionsavtalen KAP-KL och AKAP-KL gäller från och med 2006-01-01 respektive 2014-01-01. Avtalen innebär att brandmän inom räddningstjänsten, som uppfyller kravet på 30 års anställning med minst 25 år i uttryckning, har rätt att avgå med särskild avtalspension vid 58 års ålder. Detta pensionsavtal kallas SAP-R. SAP-R har from 2023-01-01 stängts för nytillträde och kommer därmed att på sikt fasas ut. En ny pensionslösning är framtagen där personer som tidigare hade fallit in under SAP-R nu har rätt till en extra pensionsutbetalning på 2 000kr/månad alternativt få samma summa utbetald som kontant lön.

AKAP-KL har from 2023-01-01 ersatts av ett nytt avtal, AKAP-KR och vissa personer som omfattas av KAP-KL kommer kunna välja att gå över till det nya avtalet.

Pensionsskulden redovisas som en avsättning i balansräkningen. Total pensionsförpliktelse inklusive särskild löneskatt uppgår till 87,1

mnr. Förbundet har inga pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse. Förbundet har inte några pensionsmedel.

Pensionskostnaderna belastar resultatet med en tolfedel per månad för att få en mer rättvisande bild löpande under året av förbundets ekonomi. Summorna inkluderar löneskatt.

Övriga driftkostnader

Övriga driftkostnader uppgår till 19,1 mkr jämfört med 17,8 mkr för samma period 2022, en ökning med 1,3 mkr.

Räddningsmaterial, fordonskostnader och licensavgifter är de poster som har ökat mest jämfört med föregående år. Utfallet är 1 mkr lägre än budget.

Lokalkostnader

Lokalkostnaderna uppgår till 11,5 mkr vilket är 0,1 lägre än budget samt 1,2 mkr högre än samma period föregående år. Prognosen följer budget.

Finansiella intäkter

De finansiella intäkterna består av ränteintäkter på kundfordringar. Prognosen för ränteintäkter på förbundets likvida medel beräknas till 1 mkr för helåret vilket inte är med i budget.

Finansiella kostnader

Kostnaden för ränteuppräknings av förbundets pensioner redovisas som en finansiell kostnad och uppgår till 4,0 mkr för 2023. Det är i nivå med budget och en ökning med 3 mkr jämfört med föregående år.

Investeringar

Under perioden har förbundet investerat sammanlagt 11,0 mkr. De största investeringarna är fordon, varav två är färdigställda och åtta är under byggnation. Investeringarna har en totalutgift på 41 mkr i budget, varav prognosen visar att 34,8 mkr kommer att bli genomförda under året och resterande påbörjade i och med startad upphandling.

Avskrivningarna för perioden är 5,6 mkr vilket är 0,4 mkr lägre än budget. Detta är på grund av längre leveranstider är vad som var beräknat med. Prognosen för avskrivningar är 0,7 mkr lägre än budget för helåret.

För ytterligare information om förbundets investeringsverksamhet, se avsnittet Investeringsredovisning på sid 18.

Försäkringsskyddet

Företagsförsäkringen är placerad i Dalarnas försäkringsbolag där även förbundets fordon är försäkrade. Försäkringsskyddet är tillfredsställande.

Styrning och uppföljning - målstruktur

Lagen om skydd mot olyckor

I Lagen om skydd mot olyckor (LSO) anges de nationella målen och syftet med den verksamhet som ska bedrivas enligt lagen. I korta drag kan de nationella målen sammanfattas med att färre ska dö, färre ska skadas och mindre ska förstöras vid olyckor.

Förbundsordning

Förbundsordningen sätter ramarna för vad förbudet ska driva för verksamhet och beslutas av förbundets medlemmar.

Handlingsprogram

Enligt LSO är alla kommuner skyldiga att anta handlingsprogram för olyckor som kan leda till räddningsinsatser. I handlingsprogrammet beskrivs vilka risker som finns inom RDM:s område och vilken förmåga RDM har för att hantera dessa risker. Handlingsprogrammet innehåller de inriktningsmål som finns för vår verksamhet. Inriktningsmålen liknar mer en vision om vår utveckling i sin utformning och visar vilken position på kartan vi vill ta oss till.

Verksamhetsplan

I verksamhetsplanen bryts inriktningsmålen ner till verksamhetsmål som formulerats enligt SMART-modellen. Verksamhetsmålen visar vår väg till vår nya position på kartan som inriktningsmålen givit oss. För att ett mål ska efterleva SMART-kriterierna ska det vara Specifikt, Mätbart, Acceperat, Realistiskt och Tidsatt. I verksamhetsplanen finns förutom verksamhetsmålen även budget för nästkommande år samt en plan för den interna kontrollen. Det är direktionen som beslutar verksamhetsplanen.

Aktivitetsplan

Varje avdelning tar fram aktiviteter som ska genomföras under året. Aktiviteterna är vad varje avdelning ser att de kan bidra med för att vi ska nå våra verksamhetsmål. Ledningsgruppen prioriterar aktiviteterna och sätter en slutlig aktivitetsplan för verksamhetsåret.

Verksamhetsmål 2023

Inriktningsmål		Mitt RDM		
<i>RDM ska vara en attraktiv och inkluderande arbetsplats för alla. Medarbetare på RDM tar ansvar för sin egen utveckling och lever som vi lär. Genom gott ledarskap ökar medarbetarnas engagemang och bidrar därmed till att utveckla verksamheten. Det ska vara attraktivt att vara chef i RDM.</i>				
Status	Verksamhetsmål	Måltal	Utfall	Prognos helår
-	Vi arbetar som ett lag och får allt mer nöjda medarbetare.	eNPS +10	-	
Status	Verksamhetsmål	Måltal	Utfall	Prognos helår
	Vi speglar samhället	8 utbildade personer	7 av 8 är påbörjade	

Status redovisar verksamhetsmålets utfall per 2023-08-31. Prognos helår redovisar prognostiserad måluppfyllelse av fastställda verksamhetsmål för 2023.

Symbolförklaring Uppfylls Uppfylls delvis Uppfylls ej - Utfall saknas

Vi arbetar som ett lag och får allt mer nöjda medarbetare
Att vi arbetar tillsammans och att vi har nöjda arbetare som vill rekommendera RDM som arbetsgivare ser vi som ett steg till att nå vårt mål om "Mitt RDM". Målet kommer att följas upp via medarbetarenkät där eNPS-värdet kommer att redovisas i T3.

ENPS står för Employee Net Promoter Score och ett resultat som är över noll är godkänt. Värdet räknas ut genom att ta andelen (%) ambassadörer minus andelen (%) kritiker.

Under perioden har vi satt årshjul för möten, APT, löneprocess, SAM, skyddsronder, utbildning, övning och budgetarbete. Kårchefer bjuds in till alla chefsmöten, och vi skapar tillfällen för att öva tillsammans hel- och deltid. Vi tror att en bra grundstruktur med ordning och reda bidrar till allt man trivs på jobbet.

Vi jobbar med löpande kommunikation via intranätet (internt) och sociala medier (externt) som kanaler. Det som är av intresse för många ska läggas ut på intranätet. I chefsansvaret ingår att både ge och ta emot/vidarebefordra information. I medarbetaransvaret ingår det att hålla sig informerad. Vi vill att informationen ska vara

tillgänglig och transparent, då visar vi att vi jobbar som ett lag.

Föregående års medarbetarenkät visade att vi har utmaningar att jobba med. Den allvarligaste och den fråga vi tar oss an först är att vi inte ska ha någon hos oss som upplever sig mobbad eller trakasserad på jobbet. Detta gör vi med hjälp av NJR (Nätverket för Jämställd Räddningstjänst). Alla har haft APT med tema hur vi bemöter varandra och hur det påverkar både individ, grupp och organisation. Att skapa medvetenhet och dela kunskap är nyckel till framgång för bra stämning på vår arbetsplats.

Vi speglar samhället
RDM ska ta vara på olika erfarenheter och kompetenser och inkludera egenskaper i rekryteringsförfarandet. Alla ska vara en del av en inkluderande arbetsmiljö oavsett kön, etnicitet, sexuell läggning och andra "ovidkommande egenskaper". Målet mäts genom att vi följer antal utbildade ambassadörer för inkludering och mångfald.

Vi har under T2 påbörjat gender utbildning av en chefsperson som ska jobba vidare med strategi för hur vi når en mer jämställd arbetsplats. Vi har även varit representerade vid Pride i Falun.

Inriktningsmål

Dynamisk och stabil organisation

RDM har en dynamisk och stabil organisation som utför sitt arbete på ett effektivt och personoberoende sätt. Via uppföljning och prestigelöshet utvecklar vi förbundet på ett långsiktigt och hållbart sätt.

Status	Verksamhetsmål	Måltal	Utfall	Prognos helår
	Vi har en ekonomi i balans	Nettokostnader mindre eller lika med 167,2 mnkr	Per 230831 -106,9 mnkr (budget -109,3 mnkr)	
	Vi har en god förmåga att hantera kriser och störningar	Successionsplan	Påbörjad	

Status redovisar verksamhetsmålets utfall per 2023-08-31. Prognos helår redovisar prognostiserad måluppfyllelse av fastställda verksamhetsmål för 2023.

Symbolförklaring Uppfylls Uppfylls delvis Uppfylls ej - Utfall saknas

Vi har en ekonomi i balans
Att ha en ekonomi i balans är ett krav enligt kommunallagen, vilket innebär att inkomsterna är större än utgifterna. Förbundet ska vårda tilldelade medel, vid behov omprioritera hur tilldelade medel används och vara proaktiva för att kunna hantera de kraftigt ökade kostnader. Målsättningen är att förbundets nettokostnader innan pensionskostnader och kostnader för extraordinära händelser ska vara i nivå med budget eller bättre. Under 2023 eftersträvas ingen ytterligare kapitaluppbyggnad utan målsättningen är att hitta en balans i förbundets ekonomi. På längre sikt är målet att bygga kapital för att kunna finansiera de egna investeringarna.

Prognosen för helår visar att förbundet räknar med ett utfall som är i nivå med budget på sista raden. De avtalade löneökningarna som blev mycket högre än beräknad nivå vid budgetarbetet kommer till stor del täckas upp av att vi har haft vakanser under T1 och T2. Avskrivningskostnaderna beräknas också bli lägre för helåret på grund av långa leveranstider. Prognosen för helåret är att förbundet kommer att klara av att hålla sig inom uppsatt mål.

Vi har en god förmåga att hantera kriser och störningar
Vår förmåga att positivt kunna påverka utfallet av en negativ händelse. Kriser och störningar kan innebära påverkan på interna processer men även händelser i samhället. Under 2023 kommer fokus att vara fokus på hantering av interna processer.

Under perioden har vi fokuserat på att säkra attestordning för ekonomiområdet för 2023. Denna är klar. Vi har också jobbat med dubbelkommando det vill säga att fler än en person kan administrera löpande uppgifter såsom löneutbetalning, leverantörsfakturor med mera. Även här har vi nått långt. Vi har också påbörjat ett riktat arbete gällande GDPR och informationssäkerhet som leds av Verksamhetsstrateg med hjälp av IT och HR. Årsplan för detta arbete är satt. Vi har även påbörjat arbetet för att säkra rutiner vid höjd beredskap och krisledning.

Inriktning		Förtroende och kvalitet		
<p>RDM ska arbeta med omtanke och med medborgarnas säkerhet och trygghet i fokus. Förbundet ska samarbeta med medlemskommunerna, andra myndigheter och organisationer för att förebygga olyckor och skapa förtroende för räddningstjänsten.</p>				
Status	Verksamhetsmål	Måltal	Utfall	Prognos helår
	Medborgarna och samarbetspartners ska känna förtroende för RDM i arbetet vi utför.	3 riktade informationskampanjer	2 av 3	

Status redovisar verksamhetsmålets utfall per 2023-08-31. Prognos helår redovisar prognostiserad måluppfyllelse av fastställda verksamhetsmål för 2023.

Symbolförklaring Uppfylls Uppfylls delvis Uppfylls ej - Utfall saknas

Medborgarna och samarbetspartners ska känna förtroende för RDM i arbetet vi utför
RDM behöver medborgarnas förtroende i hela kedjan, både före, under och efter räddningsinsats, för att fullfölja sitt uppdrag. RDM behöver också goda relationer och professionella samarbeten för att säkerställa att vi når vårt inriktningsmål.

Detta bidrar vi till genom ökad transparens – vi berättar vad det är vi gör.
Det är för medborgarnas säkerhet och trygghet vi arbetar.

RDM är en av de mest välbesökta räddningstjänsterna i sociala medier. Under 2022 genererade vi 111 000 reaktioner och la själva ut 464 inlägg. Detta är ett sätt att nå ut till medborgarna. Här fortsätter vi att vara aktiva med syfte att jobba förebyggande, visa vad räddningstjänsten gör och vad vi står för. Följ oss gärna på sociala medier du med.

Måtalet för året är riktade informationskampanjer.

Under T2 har vi kört 2 kampanjen "att nå lokala arbetsgivare för att locka fler deltidsbrandmän till oss" och "Brandskydd för riskutsatta individer". Vi ser att vi kommer nå målet för 2023.

Förutom ovan så jobbar vi vidare med lokala aktiviteter. Dessa aktiviteter är framför allt T1 och T3, då T2 domineras av sommarmånader. För T3 planeras bland annat Öppet Hus i Borlänge, Blåljusdag på Svärdsjö skolan i Falun samt att vi tar emot ett antal PRAO elever på våra heltidsstationer. Allt syftar till att skapa kunskap och trygghet i våra kommuner, och självklart kanske locka en framtida kollega till oss.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en del av styrning och uppföljning av förbundets verksamhet. Syftet med den interna kontrollen är att den ska bidra till att

- verksamheten når sina mål med effektivitet, säkerhet och stabilitet.
- informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande.
- verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera.

Arbetet med den interna kontrollen kan beskrivas som en sammantagen process innehållande en robust organisation, riskanalyser som riktar arbetet, planerade åtgärder och kontroller samt slutligen uppföljning.

Resultatet efter kontrollerna som genomförts i anslutning till tertialrapporteringen visar att förbundet har ett arbete att göra i att säkra upp processerna för de risk- och målområden som kontrollerats. Arbetet är redan påbörjat gällande att se över inköpsprocessen där det ska tydliggöras så det ska vara "lätt att göra rätt". Mer fokuserat arbete kring GDPR samt informationssäkerhet startades upp redan i slutet av 2022 och kommer fortgå under hela året.

Intern kontrollplan 2023

Risk- eller Målområde	Risker	Kontrollmoment	Status
Efterlevnad av externa och interna regelverk	Dataskyddsförordningen efterlevs inte	Kontrollera minst två personuppgiftsbehandlingsregister per tertial att dessa finns upptagna i registerförteckningen	▲
Efterlevnad av externa och interna regelverk	Att sotning och brandskyddskontroll inte genomförs enligt författningar	Kontrollera att vi efterfrågat och erhållit registerdata för uppföljning av leverantör per tertial	●
Efterlevnad av externa och interna regelverk	Regelverket kring arkivering och gallring efterlevs inte	Kontrollera minst tre handlingstyper per tertial enligt dokumenthanteringsplanen att hantering följer angiven beskrivning	▲
Vi har en ekonomi i balans	Lagen om offentlig upphandling (LOU) efterlevs inte vid upphandlingar och inköp	Stickprov på leverantörsfakturer vilka stäms av mot avtal/upphandling	▲
Vi har en ekonomi i balans	Det debiteras inte för exempelvis stora händelser, RVR med flera	Kontroll av fem händelserapporter per tertial	●

Symbolförklaring ● Uppfylls ▲ Uppfylls delvis ■ Uppfylls ej – Utfall saknas

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning

	Prognos 2023	Helår 2022	Helår 2021
Periodens resultat enligt resultaträkningen	0,0 mnkr	6,3 mnkr	-1,7 mnkr
Reducering av samtliga realisationsvinster	0,0 mnkr	-0,3 mnkr	-0,5 mnkr
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	0,0 mnkr	6,0 mnkr	-2,1 mnkr
Periodens balanskravsresultat	0,0 mnkr	6,0 mnkr	-2,1 mnkr

Akkumulerade negativa resultat

	2023	2022	2021
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0,0 mnkr	-5,0 mnkr	-2,9 mnkr
- Varav från 2019	0,0 mnkr	-1,4 mnkr	-1,4 mnkr
- Varav från 2020	0,0 mnkr	-1,5 mnkr	-1,5 mnkr
- Varav från 2021	0,0 mnkr	-2,1 mnkr	
Periodens balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	0,0 mnkr	6,0 mnkr	-2,1 mnkr
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0,0 mnkr	0,0 mnkr	-5,0 mnkr

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Årsbudget 2023	Årsprognos 2023	Avvikande prognos mot budget
Verksamhetens intäkter	17 113	14 388	24 603	26 124	1 521
Verksamhetens kostnader	-132 283	-120 884	-201 325	-204 694	-3 369
Avskrivningar	-5 613	-4 744	-9 589	-8 844	745
Verksamhetens nettokostnader	-120 783	-111 240	-186 311	-187 414	-1 103
Kommunbidrag	128 334	114 881	192 500	192 500	0
Verksamhetens resultat	7 551	3 641	6 189	5 086	-1103
Finansiella intäkter	20	6	3	1 019	1 016
Finansiella kostnader	-4 079	-972	-6 192	-6 105	87
Årets resultat	3 492	2 675	0	0	0

Balansräkning

Belopp i tkr

	2023-08-31	2022-12-31
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Mark och byggnader	13 795	14 440
Maskiner och inventarier	71 401	64 651
Summa materiella anläggningstillgångar	85 196	79 091
Finansiella anläggningstillgångar		
Finansiella anläggningstillgångar	1 951	1 987
Summa finansiella anläggningstillgångar	1 951	1 987
Summa anläggningstillgångar	87 147	87 147
Omsättningstillgångar		
Fordringar	58 857	59 569
Kassa och bank	45 153	27 999
Summa omsättningstillgångar	104 010	87 568
Summa tillgångar	191 157	168 646
Eget kapital, Avsättningar och Skulder		
Eget kapital	7 540	1 202
Periodens resultat	3 491	6 338
Summa eget kapital	11 031	7 540
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner (inkl. löneskatt)	87 055	77 417
Summa avsättningar	87 055	77 417
Skulder		
Kortfristiga skulder	93 071	83 689
Summa skulder	93 071	83 689
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	191 157	168 646
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Driftredovisning

Belopp i tkr

Avdelning	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Årsbudget 2023	Årsprognos 2023	Avvikande prognos mot budget
Räddningstjänst- avdelningen					
Kostnader	-84 191	-80 022	-124 742	-128 173	-3 431
Externa intäkter	12 047	9 991	14 429	16 965	2 536
Nettokostnad	-72 144	-70 031	-110 313	-111 208	-895
SSA/Utbildning					
Kostnader	-7 147	-6 042	-14 123	-12 468	1 654
Externa intäkter	3 416	2 762	6 992	6 070	-922
Nettokostnad	-3 730	-3 280	-7 131	-6 399	732
Verksamhetsstöd					
Kostnader	-22 586	-20 851	-34 401	-34 972	-571
Externa intäkter	270	816	615	725	110
Nettokostnad	-22 315	-20 035	-33 786	-34 247	-461
Förbundsstab					
Kostnader	-18 360	-13 969	-28 060	-29 081	-1 021
Externa intäkter	1 379	819	2 567	2 364	-203
Avskrivningar	-5 613	-4 744	-9 589	-8 844	744
Nettokostnader	-22 594	-17 894	-35 081	-35 561	-480
Summa verksamhetens nettokostnad	-120 783	-111 240	-186 311	-187 414	-1 103
Kommunbidrag	128 334	114 881	192 500	192 500	0
Finansnetto	-4 059	-966	-6 189	-5 086	1 103
Resultat enligt resultaträkningen	3 492	2 675	0	0	0

Investeringsredovisning

Total investeringsbudget för 2023 är 20,0 mnkr vilket inkluderar årets kvalitetshöjande investeringar i Ludvika.

De kvalitetshöjande investeringar som görs i Ludvika bekostas Ludvika kommun genom att stå för avskrivningarna för dessa investeringar.

Långa leveranstider har gjort att flera investeringar som beräknats driftsättas 2022 inte har kunnat färdigställas utan kommer att driftsättas först 2023.

Totalt medflyttade medel från investeringsbudget tidigare än 2023 summeras till 21,0 mnkr.

Total investeringsbudget för 2023 är därmed 41,0 mnkr. Prognosen visar att 34,8 mnkr kommer att bli genomförda under året och resterande kommer att vara påbörjade i och med startad upphandling.

Nedan presenteras förbundets investeringar.

Belopp i tkr	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
	Beslutad totalutgift	Ack. utfall	Avvikelse	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Färdigställda projekt						
Räddningsutrustning	1 790	2 198	-408	490	522	-32
Fordon	700	715	-15	200	183	17
<i>varav Släckbil</i>	<i>500</i>	<i>536</i>	<i>-36</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>-4</i>
Kvalitetshöjande investeringar Ludvika	5 100	5 010	90	400	1 000	-600
<i>varav Släckbil</i>	<i>4 700</i>	<i>4 743</i>	<i>-43</i>	<i>0</i>	<i>733</i>	<i>-733</i>
<i>varav Poolbil</i>	<i>400</i>	<i>267</i>	<i>133</i>	<i>400</i>	<i>267</i>	<i>133</i>
Övrigt inkl fastighet	170	210	-40	170	210	-40
Summa färdigställda projekt	7 760	8 133	-373	1 260	1 915	-655
Pågående projekt						
Räddningsutrustning	800	497	303	800	497	303
Fordon	17 250	3 941	13 309	11 850	3 941	7 909
Kvalitetshöjande investeringar Ludvika	13 800	11 866	1 934	4 700	4 542	158
Övrigt inkl fastighet	1 390	178	1 212	1 390	80	1 310
Summa pågående projekt	33 240	16 482	16 758	18 740	9 060	9 680
Summa Investeringsprojekt	41 000	24 615	16 385	20 000	10 975	9 025

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisning och delårsrapporter är upprättade i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597, LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Grundläggande redovisningsprinciper

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Komponentavskrivning har tillämpats sedan 2017 för avancerade anläggningar som till exempel mark och byggnader samt komplicerade fordon som bland annat höjdfordon, släckbilar och tankbilar.

Leverantörs- och kundfakturor med väsentliga kostnads- och intäktsposter periodiseras.

Löner, semester och ej kompenserad övertid periodiseras. Upplupna löner, outtagen semester och inklusive sociala avgifter skuldbokförs.

Pensionsskuld. Avgiftsbestämd ålderspension redovisas som kortfristig skuld. Avsättning för pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen.

Särskild löneskatt ingår i beloppen för pensioner under kortfristiga skulder och avsättningar.

Under T2 har två nya leasingavtal tecknats för fordon vilka är att betrakta som finansiell leasing. De leasingavtal som funnits sedan tidigare är fortsatt att betrakta som operationell leasing.

Periodisering av pensionskostnader löpande under året

Med stöd i LKBR 4 kap 4§ redovisas pensionskostnaderna från och med räkenskapsåret 2021 jämnt fördelade med en tolfedel varje månad löpande under året. Detta för att ge en mer rättvisande bild av förbundets ekonomi. Kostnaderna baseras på senast kända prognos från KPA, vilken uppdateras varje tertiäl. Utbetalda pensionspremier redovisas som tidigare månatligen.

Säsongsvariation

I tertiälrapport 2 har semesterskuldens säsongsvariation en resultatpåverkande effekt. Under vårmånaderna byggs semesterskulden upp. Semesteruttaget är stort under sommaren och bidrar till en minskad semesterlöneskuld. Semesterskulden byggs åter upp genom nytt intjänande resten av året.

Dnr: 2023-000184

§ 30 Ekonomisk plan 2024-2026, Budget 2024

Beslut

Förbundsdirektionen beslutar fastställa föreslagen budgettram för 2024.

Ärendebeskrivning

På direktionssammanträdet den 15 juni 2023 fastställdes ekonomisk plan för åren 2024–2026. Beslutat inkluderar då även den budgettram RDM har att förhålla sig till i arbetet med att ta fram en mer detaljerad årsbudget för 2024.

Enligt den budgettram som medlemskommunerna enats om för RDM 2024 så finns inte täckning för kostnadsökningar annat än löneökning, ökad pensionskostnad, hyresökning och avskrivningar. Ekonomiska medel behöver frigöras för att täcka övriga kostnadsökningar samt det utökade personalbehovet förbundet står inför. I budgetarbetet har omfördelningar och besparingsåtgärder arbetats fram för att få en budget i balans.

I den prognos som KPA levererade i augusti ökar förbundet pensionskostnader för den finansiella delen samt uppräknings för AKAP-KR, men detta vägs upp av minskad avsättning för pensionsskulden vilket gör att i detta läge ser det inte ut att bli någon högre kostnad för pensionen. Om ökningen av pensionskostnaderna blir större än aviserade 5,7 mnkr kommer ramen ökas med motsvarande summa 2024.

Denna årsbudget ska fastställas vid direktionssammanträdet den 14 december 2023

Datum för direktionmöte
2023-10-19

Diarienummer
2023-000184

Budget 2024

Förslag till beslut

Räddningstjänsten Dala Mitt föreslår Förbundsdirektionens arbetsutskott föreslå Förbundsdirektionen besluta att fastställa föreslagen budgetram för 2024.

Ärendebeskrivning

På direktionssammanträdet den 15 juni 2023 fastställdes ekonomisk plan för åren 2024–2026. Beslutat inkluderar då även den budgetram RDM har att förhålla sig till i arbetet med att ta fram en mer detaljerad årsbudget för 2024.

Enligt den budgetram som medlemskommunerna enats om för RDM 2024 så finns inte täckning för kostnadsökningar annat än löneökning, ökad pensionskostnad, hyresökning och avskrivningar. Ekonomiska medel behöver frigöras för att täcka övriga kostnadsökningar samt det utökade personalbehovet förbundet står inför. I budgetarbetet har omfördelningar och besparingsåtgärder arbetats fram för att få en budget i balans.

I den prognos som KPA levererade i augusti ökar förbundet pensionskostnader för den finansiella delen samt uppräknings för AKAP-KR, men detta vägs upp av minskad avsättning för pensionsskulden vilket gör att i detta läge ser det inte ut att bli någon högre kostnad för pensionen. Om ökningen av pensionskostnaderna blir större än aviserade 5,7 mnkr kommer ramen ökas med motsvarande summa 2024.

Denna årsbudget ska fastställas vid direktionssammanträdet den 14 december 2023.

Bilaga

Budget 2024 i balans

Lena Celin
Ekonomichef

Resultatbudget

(belopp i mnkr)

	Budget 2023	Budgetram 2024 enl ek plan	Budgetram 2024 i balans
Intäkter	24,6	24,9	26,8
Kostnader	-182,2	-190,1	-189,9
Avskrivningar	-9,6	-10,0	-11,6
Nettokostnader	-167,2	-175,2	-174,7
Pensionskostnader*	-25,3	-31,0	-31,0
Kommunbidrag	192,5	205,4	205,4
Finansnetto	-0,0	0,3	0,3
TOTALT Resultat	0,0	-0,5	0,0

* enligt KPA, inklusive finansiell del samt löneskatt

Driftbudget (belopp i tkr)

	Budget 2024	Budget 2023	Förändring kr	Förändring %
Avdelning				
Räddningstjänst-avdelningen (inkl automatalarm)				
Kostnader	-129 537	-124 742	-4 795	3,84%
Externa intäkter	14 054	14 429	-375	-2,60%
Nettokostnad	-115 482	-110 313	-5 169	4,69%
SSA/Utbildning				
Kostnader	-15 622	-14 123	-1 499	10,61%
Externa intäkter	7 935	6 992	943	13,49%
Nettokostnad	-7 687	-7 131	-556	7,79%
Verksamhetsstöd				
Kostnader	-36 405	-34 401	-2 004	5,83%
Externa intäkter	616	615	1	0,16%
Nettokostnad	-35 789	-33 786	-2 003	5,99%
Förbundsstab				
Kostnader	-32 240	-28 059	-4 181	14,90%
Externa intäkter	4 187	2 567	1 620	63,11%
Avskrivningar	-11 561	-9 589	-1 972	20,57%
Nettokostnader	-39 614	-35 081	-4 533	12,92%
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-213 803	-201 325	-12 478	6,20%
Verksamhetens intäkter enligt resultaträkningen	26 792	24 603	2 189	8,90%
Verksamhetens avskrivningar enligt resultaträkningen	-11 561	-9 589	-1 972	20,57%
Verksamhetens nettokostnad enligt resultaträkningen	-198 572	-186 311	-12 261	6,58%
Kommunbidrag	205 400	192 500	12 900	6,70%
Finansnetto	-6 828	-6 189	-639	10,32%
Resultat enligt resultaträkningen	0	0	0	

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2023-11-07

Innehållsförteckning

Ks § 221	Nämndsplan 2024 - 2027	5
Ks § 222	Verksamhetsinformation	6
Ks § 223	Budgetuppföljning per 30 september	7
Ks § 224	Skattesats 2024	12
Ks § 225	Reviderad budget 2024	13
Ks § 226	Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning	15
Ks § 227	Pensionspolicy	16
Ks § 228	Plan för tillsyn av arkivvården i Sätters kommunkoncern	18
Ks § 229	Aktuellt från kommundirektören	19
Ks § 230	Ungdomsledarstipendium 2023	20
Ks § 231	Framtida användning av Fågelsången	21
Ks § 232	Höjning av VA-taxan	23
Ks § 233	Initiativrätt om inaktiva detaljplaner	27
Ks § 234	Avbrytande/upsägning av avtal	31
Ks § 235	Kostpolicy	32
Ks § 236	Svar på medborgarförslag om skyltning och att kommunen tar över den del av vägen nedanför Skedvigården	34
Ks § 237	Redovisning av obesvarade medborgarförslag	35
Ks § 238	Deltagande i Järvaveckan och Almedalsveckan	37
Ks § 239	Inbjudan till kurser och konferenser	39
Ks § 240	Anmälan delegationsbeslut	40

Ks § 241 Delgivningar..... 42

Plats och tid: Kommunstyrelsens sammanträdesrum på Rådhuset, tisdagen den 7 november kl 08.15-14.50

Beslutande: Mats Nilsson (S), ordförande
Hans Johansson, vice ordförande, §§ 221-232 kl. 08.15-14.10
Sune Hemmingsson (C) ersättare för Hans Johansson (C), §§ 233-241 kl. 14.10-14.50
Stefan Dangardt (L) ersättare för Caroline Willfox (M), 2:e vice ordförande
Annika Karlsson (S)
Helena Andersson (S) ersättare för Mattias Almroth (S)
Roger Siljeholm (M)
Christer Eriksson (M)
Roger Carlsson (SD)
Karin Frejd (C)
Daniel Ericgörs (KD)
Göran Johansson (V)

Ej tjänstgörande ersättare: Liv Erichsen (KD)
Marie Javanainen (C)
Magnus Gabrielsson (MP)
Sune Hemmingsson (C), §§ 230-232, 13.00-14.10

Övriga deltagare: Margareta Jakobsson, sekreterare
Marita Skog, kommundirektör
Malin Karhu Birgersson sektorchef kommunstyrelsen, § 221, 223-228
Marie Palm, kommunikationschef, § 221
Stefan Forsmark, § 222
Anette Kotilainen, kulturchef, § 222
Catherine Hellgren, ekonomichef, § 223-225
Malin Lilja Altörn, fritidschef § 230
Andreas Mossberg, sektorchef samhällsbyggnad, § 231-235
Liv Almstedt, vatten- och återvinningschef, § 232
Veronica Carlsson, ekonom, § 232

Utses att justera: Roger Siljeholm

Justeringens plats och tid: Rådhuset i Säter

Paragrafer: 221-241

Underskrifter:

Sekreterare

Ordförande

Margareta Jakobsson

Mats Nilsson

Justerande

Roger Siljeholm

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ: Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2023-11-07

Datum för anslags uppsättande: 2023-11-10

Datum för anslags nedtagande: 2023-12-04

Förvaringsplats för protokollet: Kommunstyrelsesektorn

Ks § 221 Nämndsplan 2024 - 2027

KS2023/0361

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner förslag till nämndsplan för fortsatt arbete.

Ärendebeskrivning

Fortsatt arbete med framtagande av kommunstyrelsens Nämndsplan 2024 - 2027.

Utgångspunkten är ett förslag som tagits fram utifrån den politiska plattformen samt workshops på sammanträden 2023-10-03 och 2023-09-05. Vid dagens sammanträde presenteras ett utkast.

Alla nämnders nämndplaner presenteras och ska jämföras på kommande möte med samrådsgruppen den 13 november. Därefter ska planen beslutas av kommunstyrelsen den 5 december.

Bakgrund

I nämndplanen förtydligas de ansvarsområden och uppdrag som kommunfullmäktige överlämnat till nämnder genom reglementet.

Syftet med nämndplanen är att tydliggöra inriktningen samt beskriva hur nämnden avser att ta sig an fullmäktiges uppdrag inom fastställda ekonomiska ramar. Förutom detta ska nämnderna ange vilka prioriteringar som ska göras inom ramen för lagar, förordningar och kommunens egna styrdokument. Utifrån dialog med verksamheten beslutar nämnden och prioriteringar/strategier samt vilka indikatorer som ska följas upp och kontinuerligt återrapporteras till nämnden.

En ny Nämndplan beslutas av nämnden varje mandatperiod och revideras sedan årligen.

Ks § 222 Verksamhetsinformation

KS2023/0038

Beslut

Kommunstyrelsen tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden och kulturnämnden lämnar rapport vid dagen sammanträde utifrån framtagen mall.

Bakgrund

Enligt 6 kap KL § 1 ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Ks § 223 Budgetuppföljning per 30 september

KS2023/0157

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att lägga september månads budgetuppföljning till handlingarna.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Resultat

Resultatet för år 2023 prognostiseras till -3,0 mkr, vilket är 1,6 mkr bättre än budget på -4,6 mkr. Prognos för justerat resultat för år 2023, där avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas, beräknas uppgå till -1,9 mkr, vilket är -0,2% av skatteintäkter och generella bidrag jämfört med budget på 0 mkr (0%). Inget tillskott från pensionsförvaltningen är budgeterat för året men uttag från resultatutjämningsreserven är budgeterat med 5,7 mkr.

I en balanskravsutredning görs en beräkning av balanskravsresultatet och vid ett negativt resultat kan disponering av RUR göras. Utgångspunkten i balanskravsutredningen är årets resultat och därefter görs justeringar för orealiserade vinster och förluster. Orealiserade förluster beräknas upp gå till 3,1 mkr vilket resulterar i ett positivt balanskravsresultat på 143 tkr. Vid ett positivt resultat sker ingen disponering av RUR

Verksamheternas nettokostnader

Prognos för 2023 per september för verksamhetens nettokostnader är totalt 3,7 mkr högre än budget. Kostnaderna beräknas bli 11,7 mkr högre än budget men minskas med reserven för oförutsedda kostnader med 8,0 mkr.

Vid budgetuppföljning per september månad prognostiseras underskott för Socialnämnden på -9,1 mkr, Samhällsbyggnadsnämnden på -2,5 mkr (varav -1,5 mkr för SBN Skattefinansierat och -1,0 mkr för VA/Återvinning) samt för Miljö- och byggnämnd på -0,4 mkr. Prognos för pensioner är ett underskott på 4 mkr samt att budgeterad försäljning av mark beräknas bli 1,0 mkr lägre än budget på 4,0 mkr.

Kommunstyrelsesektorns prognos är ett överskott på 2,2 mkr, Barn- och utbildningsnämnden ett överskott på 3,0 mkr och kulturnämnden ett överskott på 0,1 mkr. Prognos för 2023 är i enlighet med budget för övriga verksamheter.

Ks § 223 forts

Budget i balans:

Förslag till åtgärder för ekonomi i balans beslutades inom de olika nämnderna och inom Kommunstyrelsen i juni 2023, där totala åtgärder uppgick till ca 24 mkr. Utifrån nämndernas beslut pågår arbetet med att realisera föreslagna åtgärder inom samtliga verksamheter. I prognosen per september har åtgärder tagits upp med ca 21 mkr genom att alla åtgärder inte har kunnat genomföras eller fått önskad effekt samt att nya åtgärder har tillkommit. Dessutom har kostnader tillkommit sedan föregående prognos.

Budgetuppföljning september per nämnd/ sektor:

Vid en jämn fördelning över året skulle 9/12 eller 75 % av budgeten varit förbrukad.

Kommunstyrelsen: Sektorn har förbrukat 71 % av årsbudget och ackumulerat utfall visar på 2,9 mkr lägre nettokostnader än ackumulerad budget. Inklusiv pensioner och reserv för oförutsedda kostnader visar Kommunstyrelsen ett överskott på 2,0 mkr ackumulerat per september, där pensionerna står för det största underskottet på 3,7 mkr.

Total prognos för 2023 för kommunstyrelsen beräknas bli +5,2 mkr, bestående av ett underskott på pensionerna på 4,0 mkr samt en återläggning av reserven på 8,0 mkr, där 0,4 mkr har disponerats från reserven för löneökningar, samt ett överskott på 2,2 mkr för kommunstyrelsesektorn, där förslag till åtgärder för budget i balans har inkluderats med ca 3 mkr. Prognosen för försäljning av mark beräknas till 3,0 mkr jämfört med budgeten på 4,0 mkr.

Barn- och utbildningsnämnden: Nämnden har förbrukat 69% av årsbudget och ackumulerat utfall är 12,8 mkr bättre än ackumulerad budget. Nämndens prognos för helåret är +3,0 mkr, vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos.

Nämnden har genomfört kostnadsanpassningar under perioden motsvarande det som angivits tidigare. En effektiviserad ledningsorganisation samt återhållsamhet vid anställningar samt inköp har effektuerats över hela sektorn. Utrymmet för årets löneökningar utöver tilldelad uppräknings samt målbilden att bidra med ett överskott till kommunen effektueras enligt plan.

Socialnämnden: Nämnden har förbrukat 76% av årsbudget och ackumulerat utfall är 8,7 mkr högre än ackumulerad budget.

Ks § 223 forts

Nämndens prognos för helåret är ett underskott på 9,1 mkr, vilket är en försämring med 1,8 mkr. Sociala sektorn har tagit fram åtgärder för att minska kostnaderna, åtgärdernas ekonomiska effekt är medräknad i prognosen och uppgår till ca 5,0 mkr. Det finns planerade åtgärder, motsvarande cirka 0,5 mkr, som ej är medräknade i prognosen. Orsaken är att åtgärderna inte är genomförda och det finns en viss osäkerhet i den ekonomiska beräkningen. Verksamhetsområden med underskott i prognosen för 2023 är Funktionsnedsättning -3,2 mkr, Särskilt boende -2,7 mkr, Hemtjänst -2,1 mkr och Biståndsenheten -1,5 mkr samt Politisk verksamhet med -50 tkr. Prognos för Individ- och familjeomsorg är ett underskott på -0,6 mkr jämfört med ett överskott på +1,2 mkr i föregående prognos. Hälso- och sjukvårdsteamet har en prognos på +1,0 mkr.

Samhällsbyggnadsnämnden: Ursprunglig prognos för SBN skattefinansierat var -7,7 mkr till årets slut. Ny prognos per den sista september baserad på full effekt av framtagna åtgärder för Budget i balans är -1,5 mkr, vilket är förbättring med 0,4 mkr jämfört med föregående prognos. Arbete fortskrider för att identifiera ytterligare åtgärder för att uppnå noll-prognos. Utan kostnader för höga vattenflöden och översvämningar hade prognosen visat på ett mindre överdrag.

Prognos per enhet: Kostenheten - 1,2 mkr, Lokalservice -0,1 mkr, Fastighet - 2,2 mkr, Gata +0,8 mkr och Stab +1,2 mkr.

SBN taxefinansierat: Prognos för VA/Återvinning till årets slut uppgår till -1 mkr som helt utgörs av underskott för Återvinning. Prognosen påverkas av generella kostnadsökningar samt kostnader kopplade till skyfall.

Miljö- och byggnämnden: Nämnden har förbrukat 91% av årsbudget och ackumulerat utfall per september är 0,8 mkr högre än ackumulerad budget. Miljö- och byggnämndens ursprungliga prognos för helåret 2023 var -1,2 mkr baserat på 0,5 mkr i oförutsedda utredningskostnader kopplat till bland annat större enskilda vattentäkter samt stabilitetsutredning kopplat till möjlighet att anlägga enskilda avlopp samt 0,7 mkr är kostnader för uppbyggnad av tillsynsskuld.

Prognos per sista september är ett underskott på -0,4 mkr, vilket är oförändrat mot föregående prognos. Jämfört med en nollprognos vid budgetuppföljning per maj som baserades på att samtliga föreslagna åtgärder för en budget i balans genomfördes fullt ut.

Ks § 223 forts

Kulturenheten: Till årets slut förutspås ett resultat på ca +0,1 mkr inklusive besparingar. Kulturenheten redovisar just nu ett överskott på 1,7 mkr, vilket främst är relaterat till att vissa planerade aktiviteter inte har genomförts ännu. Kulturenhetens sparförslag för 2023 relaterat till öppettider och programverksamhet har också börjat ge effekt.

Övriga verksamheter:

Räddningstjänsten Dalamitt har ett utfall på 74% av budget.

Överförmyndare i Samverkan har en förbrukning på 65% av årsbudget.

Upphandlingscenter GNU har en förbrukning på 75% av budget.

Kommunrevisionen ligger i utfall på 74% av årsbudget.

Investeringar

Investeringar ackumulerat per september uppgår till 46,8 mkr exklusive nytt särskilt boende. Investeringar avseende nytt särskilt boende, som ligger utanför budgetram, tillkommer på 69,4 mkr och totala ackumulerade investeringar per september uppgår till 116,2 mkr inklusive nytt särskilt boende. Årets beslutade investeringsbudget ligger på 101,4 mkr samt att det tillkommer beslutade överförda investeringsmedel från 2022 med 45,3 mkr. Total budget 2023 inklusive överförda medel uppgår till 146,8 mkr med en beräknad upparbetningsgrad på 60 % som innebär investeringar på 88,1 mkr. Prognosen för 2023 beräknas uppgå till 86,9 mkr vilket innebär en upparbetningsgrad på 59%.

Finansiella intäkter och kostnader

Prognos för finansiella intäkter är enligt budget. Prognos för finansiella kostnader är 5,0 mkr högre än budget beroende på ökade räntenivåer.

Pensionsmedelsförvaltning

Prognos: -1,1 mkr vilket är 2,2 mkr lägre än budget p.g.a negativ värdeförändring. Avkastningen är budgeterad till 1,0 % eller 1,1 mkr. Inget uttag av medel från pensionsförvaltningen är budgeterad för 2023.

Skatte- och statsbidragsintäkterna

Prognosen är 10,6 mkr högre än budget, vilket är en minskning med 2,0 mkr jämfört med föregående prognos. SKR redovisade den senaste skatteprognosen 2023-10-05.

Ks § 223 forts

Prognos med avvikelse mot budget

Allmän kommunalskatt	+0,9 mkr
Slutavräkning 2022	+2,0 mkr
Skatteavräkning 2023	+6,2 mkr
Inkomstutjämnning	-2,6 mkr
Kostnadsutjämnning	+0,7 mkr
LSS-utjämnning	+0,4 mkr
Regleringsbidrag	+4,6 mkr
Fastighetsavgift	-1,3 mkr
Övriga bidrag	-0,3 mkr
Total	+10,6 mkr

Ks § 224 Skattesats 2024

KS2023/0424

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta fastställa skattesatsen för 2024 till 22,32, vilket är oförändrat från 2023.

Ärendebeskrivning

Kommunallagen 11 kap 11 § föreskriver att kommunfullmäktige ska fastställa skattesatsen för nästkommande år senast före november månads utgång.

Nuvarande skattesats för kommunen uppgår till 22,32. Genomgång av effekter av förändrad skattesats och jämförelse av skattesatser med andra kommuner i Dalarna presenteras inför beslut av skattesats för år 2024.

Ks § 225 Reviderad budget 2024

KS2023/0409

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta fastställa förslag till reviderad budget 2024 enligt:

1. Fastställa förslag till befolkningsprognos för 2024 med 11 300 invånare.
2. Fastställa driftsbudgetram för reviderad budget 2024 per nämnd, totalt belopp uppgår till 841 784 000 kr.
3. Fastställa investeringsbudget för 2024 med belopp på 110 417 000 kr med antagande om en upparbetningsgrad på 60 %.
4. Fastställa förslag till finansiella mål för 2024.

Bilaga 1 Ks § 225/23.

Förslag till beslut på sammanträdet

Majoritetens förslag till reviderad budget 2024. Bilaga 1 Ks § 225/23.

Moderaternas förslag till reviderad budget 2024. Bilaga 2 Ks § 225/23.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra varvid han finner att kommunstyrelsen beslutat fastställa majoritetens förslag till reviderad budget 2024.

Omröstning begärs och genomförs. 11 ledamöter är röstberättigade

Följande beslutsgång godkänns för omröstning

Ja-röst om bifall till majoritetens förslag till reviderad budget 2024.

Nej-röst till Moderaternas förslag till reviderad budget 2024.

Hans Johansson (C)	Ja
Stefan Dangardt (L)	Ja
Annika Karlsson (S)	Ja
Helena Andersson (S)	Ja
Roger Siljeholm (M)	Nej
Christer Eriksson (M)	Nej
Roger Carlsson (SD)	Nej

Ks § 225 forts

Karin Frejd (C)	Ja
Daniel Ericgörs (KD)	Ja
Göran Johansson (V)	Ja
Mats Nilsson (S)	Ja

Med 8 ja-röster och 3 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat anta majoritetens förslag till reviderad budget 2024.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Behandling av reviderad drifts- och investeringsbudget, finansiella mål och befolkningsprognos för 2024.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2023-11-07 redovisas tre förslag till reviderad budget 2024, ett tjänstemannaförslag, ett förslag från majoriteten och ett förslag från Moderaterna.

Tjänstemannaförslagets driftsbudgetram är 832 168 000 kr med en befolkningsprognos på 11 280 invånare.

Majoritetens förslag medför en ramökning med drygt 9 mkr jämfört med tjänstemannaförslaget vilket innebär en driftsbudgetram på 841 784 000 kr.

Moderaternas förslag medför en sänkning med 6 mkr jämfört med tjänstemannaförslaget vilket innebär en driftsbudgetram på 826 368 000 kr.

Förslag reviderad budget 2024
Majoritetens förslag

2023-11-07

SÄTERS
KOMMUN

Innehåll

1	Samhällsekonomisk utveckling	3
2	Finansiella mål inom Sätters kommun	8
2.1	Inledning	8
2.2	Intäktsutvecklingen	9
2.3	Resultatmål	11
2.4	Investeringar	12
2.5	Skuldsättning	13
2.6	Pensionsförvaltning	14
3	God ekonomisk hushållning.....	15
4	Vision och strategiska mål	16
4.1	Vision	16
4.2	Strategiska mål 2024-2027	17
5	Övriga planeringsgrunder.....	18
5.1	Personalkostnadsökningar och övriga kostnadsökningar	18
5.2	Räntekostnader	19
5.3	Avgifter	19
5.4	Budgetteknik	19
6	Driftbudgetramar per nämnd/sector	20
7	Investeringsbudget per nämnd	21
8	Finansiella mål 2024	22
9	Finansiella rapporter	23
9.1	Resultaträkning	23
9.2	Balansräkning	24

1 Samhällsekonomisk utveckling

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) presenterade en ny skatteunderlagsprognos den 5 oktober. Jämfört med den prognos SKR presenterade i augusti visar nu prognosen för skatteunderlaget en svagare utveckling fram till 2026. En svagare utveckling för antalet arbetade timmar under det första halvåret i år samt en inbromsning av arbetsmarknaden under det andra halvåret förklarar nedrevideringen av skatteunderlaget 2023. Även 2024 är nedreviderat medan 2025 ligger kvar på samma nivå som tidigare.

Dämpad konjunktur bidrar till lägre inflation och räntor

Den globala konjunkturen dämpas på bred front till följd av den pågående inflationsbekämpningen. Penningpolitiken är starkt åtstramande och finanspolitiken är relativt stram. Globala utbudsstörningar från pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina har klingat av, men oron för nya störningar är fortsatt stor. Hur energipriserna kommer att utvecklas kommande vinter är en sådan osäkerhetsfaktor.

Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen och BNP faller i år. Hög skuldsatta svenska hushåll, vars känslighet för förändrade marknadsräntor är hög, bidrar till den snabba nedgången. Trots en svag BNP-utveckling har arbetsmarknaden än så länge stått stark. Den starka sysselsättningsgraden har till viss del motverkat de negativa impulserna från de högre prisnivåerna och utgiftsräntor. Detta har bidragit till att dämpa fallet i hushållens konsumtion i nominella termer. Realt minskar dock hushållens disponibla inkomster kraftigt i år. Det reallönetapp som nu sker till följd av den höga inflationen kommer att ta flera år att ta igen.

Inflationstoppen ligger bakom oss och inflationen minskar nu även om den fortfarande är väldigt hög – den ligger ännu klart över Riksbankens mål om en KPIF-inflation på 2 procent. Fallande energipriser och lägre livsmedelspriser globalt bidrar till att den importerade inflationen blir allt lägre. Detta motverkas delvis av den svaga kronan. Allteftersom de finansiella marknaderna återgår till ett mer normalt läge räknar SKR med att kronan kommer att stärkas. För inhemska varor och tjänster har pristrycket varit högt på sistone, inte minst tjänstepriskomponenten i KPI. Detta hänger säkerligen ihop med att arbetsmarknaden hittills har varit förhållandevis stark, vilket i viss grad motverkar en snabbare nedgång för inflationen. Under vintern och nästa år kommer dock lågkonjunkturer, driven av den åtstramande penningpolitiken, sätta allt tydligare avtryck på arbetsmarknaden, med lägre sysselsättningsandel och högre arbetslöshet som följd. Detta accelererar nedgången i inflationen. SKR bedömer att den aviserade finanspolitiken i budgetpropositionen för 2024 kommer att bidra till ett marginellt högre inflationstryck. Sett till helåret 2024 är SKR:s bedömning att KPIF-inflationen kommer ligga något över målet om 2 procent.

Att inflationen tydligt kommer ned mot inflationsmålet nästa år innebär att räntenivån kommer sänkas under nästa år. Räntenivåerna de kommande åren väntas dock förbli varaktigt högre än vad som gällt de senaste åren, innan den branta ränteuppgång som inleddes 2022. Successiva räntesänkningar framöver bidrar till en långsam återhämtning av svensk ekonomi. Den inhemska efterfrågan bedöms nästa år ha förutsättningar att driva BNP-tillväxten mer än utrikeshandeln som utvecklas svagt även nästa år, givet fortsatt svag global tillväxt. Sammantaget befinner sig svensk ekonomi fortsatt i lågkonjunktur 2024. BNP ökar men endast svagt. Återhämtningen får bättre fart under 2025 och 2026 när även konjunkturen i vår omvärld antas repa sig.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

Nyckeltal	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	2,8	-0,6	1,0	3,6	2,4	1,7
Arbetade timmar	2,3	2,0	-0,3	1,7	1,4	0,8
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,5	7,6	8,6	8,6	8,0	7,7
Befolkning, 15–74 år	0,3	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	6,4	5,0	3,6	5,2	4,7	4,1
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	2,9	3,9	3,4	3,3	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,7	3,8	3,9	3,4	3,3	3,3
Inflation, KPIF	7,7	5,9	2,3	2,1	2,0	2,0
Inflation, KPI	8,4	8,5	3,1	1,6	1,8	1,8
Styrränta, värde vid årets slut, procent	2,5	4,3	2,8	1,8	1,8	1,8

Källa: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade värden i volym. Arbetslöshet och befolkning avser 15–74 år enligt Arbetskraftsundersökningarna. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

Inbromsning av skatteunderlaget 2023–2024

Skatteunderlaget ökade starkt 2022 (enligt preliminära utfall), främst till följd av en stark ökning av lönesumman. Även höjningen av garantipensionerna (från och med augusti 2022) bidrog till ökningen. Under det första halvåret i år har lönesumman fortsatt att öka starkt, med drygt 5 procent jämfört med samma period 2022. En svagare arbetsmarknad andra halvåret 2023 bedöms leda till en inbromsning av lönesumman. Faktorer som motverkar avmattningen i löneinkomsterna är den fulla årseffekten av höjda garantipensioner 2022 samt den höjning av pensionerna som beror på den stora ökningen av prisbasbeloppet 2023. Två negativa sidoeffekter av de höjda garantipensionerna är att skillnaden i pension mellan de som jobbat hela livet och den som inte jobbat alls minskar samt att livsinkomstprincipen överges för många i pensionärskollektivet.

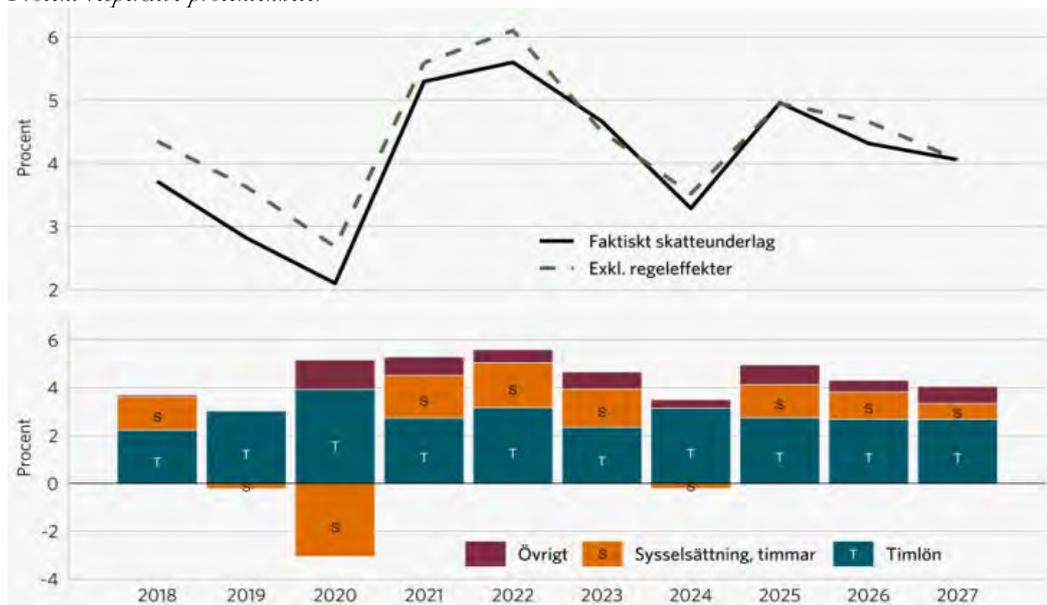
Under 2024 bromsar ökningen av skatteunderlaget in än mer och ligger då klart under en historisk genomsnittlig ökning. Förklaringen finns nästan helt i den allt svagare uppgången för lönesumman. Under 2022–2024 håller uppräknningen av grundavdragen tillbaka skatteunderlagstillväxten.

Under åren 2025–2027 ökar skatteunderlaget snabbare igen, tack vare en uppgång i antalet arbetade timmar i ekonomin. Sänkta reallöner, orsakat av den varaktigt högre prisnivå som följer av inflationschocken 2022–2023, de uppräknade skiktgränserna för vissa skattesatser samt beslutade skattesänkningar innebär allt starkare drivkrafter för att arbeta. Dessa effekter antas påverka arbetsutbudet i ekonomin positivt på längre sikt.

Det nominella skatteunderlaget ökar ungefär i linje med det historiska genomsnittet. Trots detta beräknas köpkraften för kommuner och regioner att kraftigt urholkas. De senaste tio åren har skatteunderlaget i reala termer ökat med 1,6 procent per år i genomsnitt. Under 2023–2026 syns nu istället en real uppgång om 1 procent i genomsnitt. 2023 står också ut som ett historiskt unikt svagt år – det reala skatteunderlaget beräknas då minska med drygt 2 procent. Även 2024 visar prognosen på en real nedgång av skatteunderlaget, men fallet blir då 0,5 procent, således betydligt mildare än i år. Först 2025 kommer det reala skatteunderlaget åter att vara uppe på 2022 års nivå, enligt SKR:s prognos. Jämför vi med en utveckling där det reala skatteunderlaget fortsatt stiger med den historiska trenden är denna beräknade nivå 3 procentenheter svagare 2027. Den högre pris- och lönenivån tillsammans med effekterna av omvärderingen av pensionsskulden för avtalspensionerna beräknas innebära en avsevärd varaktig försvagning av kommunsektorns köpkraft.

Diagram 1. Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket, SKR.

Lönesumman (summan av ”Syssetsättning, timmar” samt ”Timlön” i diagram 1) ökade starkt 2021 och 2022 i återhämtningen efter pandemin. Ökningen i lönesumman försvagas 2023 och än mer 2024. Att ökningen för arbetade timmar ser så stark ut 2023 är delvis en effekt av överhäng från tidigare år. Ökningen under året är hela 0,7 procentenheter lägre än ökningen för helåret (dvs 2023 jämfört med 2022).

Tidigare beslutade reglerändringar gällande åldersgränser i skatte- och socialavgiftssystemet medför att den faktiska utvecklingen av kommunsektorns skatteunderlag ökar mer än det underliggande för 2023. Skatteregler motverkar detta. Förslagen avser höjd milersättning för avdrag för resor till och från arbetsplatsen med egen bil eller förmånsbil. I budgetpropositionen för 2024 aviseras ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget. Detta är den främsta förklaringen till att det faktiska skatteunderlaget bedöms bli svagare än den underliggande utvecklingen 2024. Regelförändringar syns även 2026, dels genom återföring av periodiseringsfonder och dels genom senareläggning av höjd åldersgräns till 67 år för rätt till förhöjt grundavdrag.

Förändring jämfört med SKR:s augustiprognos

SKR:s aktuella prognos för skatteunderlaget visar en svagare utveckling fram till 2026 jämfört med den prognos som publicerades i augusti 2023. De senaste utfallen för Nationalräkenskaperna (kvartal 2) visar nu på en svagare utveckling för antalet arbetade timmar under det första halvåret i år. Detta samt en inbromsning av arbetsmarknaden under det andra halvåret förklarar nedrevideringen av skatteunderlaget 2023.

Även prognosen för 2024 är nedreviderad något sedan augusti. Dels är det en effekt av inbromsningen på arbetsmarknaden och dels av ett högre grundavdrag. Grundavdragen påverkas av både inflationen och skatteförändringar. Grundavdragstrappan är fastställd i termer av prisbasbelopp och den höga inflationen i juni 2023 leder till en kraftig höjning av prisbasbeloppet 2024. Detta var känt vid prognosen i augusti. Därutöver tillkommer ny information genom ändrade regleringar i budgetpropositionen för 2024, bland annat en ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget.

Skatteunderlagsökningen är även marginellt nedreviderad åren 2025 och 2026. Att skatteskalorna inte skrevs upp för den statliga inkomstskatten 2024 gör det mindre lönsamt att arbeta och göra lönekarriär. Det underliggande skatteunderlagets nivå 2026 ligger i aktuell prognos 0,8 procentenheter lägre än föregående prognos.

Tabell 2. De senaste skatteunderlagsprognoserna
Procentuell förändring, ackumulerat är jämfört med 2021

SKUP	2022	2023	2024	2025	2026	2027
SKR, aktuell	5,6	4,7	3,3	5,0	4,3	4,1
SKR, föregående	5,7	4,9	3,8	5,0	4,8	
Regeringen, sept*	5,7	4,6	3,3	4,2	5,0	
ESV, sept	5,8	4,8	3,8	4,2	4,3	
Akkumulerat						
SKR, aktuell	5,6	10,5	14,2	19,8	25,0	30,1
SKR, föregående	5,7	10,8	15,0	20,8	26,6	
Regeringen, sept	5,7	10,6	14,2	19,0	25,0	
ESV, sept	5,8	10,9	15,1	20,0	25,2	

* Regeringens siffror är prognosen från budgetpropositionen för 2024. Uppräkningsfaktorerna för 2023 och 2024 har i enlighet med regeringens prognos fastställts till 1,046 respektive 1,033.

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen och SKR

Akkumulerat under 2022–2026 har SKR reviderat ner ökningen av skatteunderlagsprognoserna sedan augusti. Sammantaget är det inga stora ackumulerade prognoskillnader mellan SKR, ESV och regeringen. Skillnaden ligger främst i hur återhämtningen efter lågkonjunkturen ser ut kvantitativt (styrkan).

Jämförelse med regeringens och ESV:s prognos

För perioden som helhet, till och med 2026, visar den prognos som regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2024 samma ökning av skatteunderlaget som SKR:s nuvarande bedömning. På kort sikt är bedömningarna väldigt lika, men 2025–2026 skiljer de sig åt. SKR har en relativt sett starkare ökning av lönesumman 2025 men en relativt svagare uppgång 2026. Under perioden 2022–2026 räknar SKR med något lägre ökning av skatteunderlaget än ESV gjorde i september 2023. ESV:s prognos presenterades innan budgetpropositionen för 2024 publicerades.

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att uttag från RUR får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna och få tid till anpassning. Överordnat är dock alltid kravet på en god ekonomisk hushållning.

De närmare reglerna för disponering ska framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige. Ett exempel hämtat från förarbetena till Kommunallag (2017:725) på när RUR kan disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2024 och 2027 genom att rikets underliggande skatteunderlagsutveckling beräknas vara lägre än ett tioårigt genomsnitt för dessa år. En annan förutsättning är att medlen från RUR används för att täcka ett negativt balanskravsresultat.

SKR:s sammantagna bedömning är att Sverige är inne i en lågkonjunktur som bottnar 2024. Kommunsektorn drabbas speciellt genom låg historisk ökning av skatteunderlaget åren 2023–2024. Dessutom urholkas köpkraften av den högre prisnivån varaktigt.

Tabell 3. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling
Förändring i procent per år

RUR	2023	2024	2025	2026	2027
Snitt 10 år	4,4	4,5	4,4	4,5	4,4
Årlig ökning	4,5	3,5	4,9	4,7	4,1
Differens	0,1	-0,9	0,5	0,2	-0,4

Källa: Skatteverket och SKR.

2 Finansiella mål inom Sätters kommun

2.1 Inledning

Sätters kommun skall ha en över tid stabil ekonomi. En stabil ekonomi är en grundläggande förutsättning för att kommunen skall klara de ålägganden som riksdagen har beslutat om och de satsningar som kommunen själv vill göra. Kommunen kan endast med en stabil ekonomisk grund fullfölja sina åtaganden gentemot kommunens invånare. Kommunens budget grundar sig på en anpassning av kostnaderna till de förväntade intäkterna och därigenom upprättas en budget i balans. Detta är ett grundläggande krav i kommunallagen som kommunen är skyldig att följa.

Kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB, skall uppvisa positiva resultat under planperioden. Det tidigare utgivna aktieägartillskottet på 9 mkr har under 2014 återbetalats till kommunen. Återbetalningen har använts för att finansiera en nyemission på 9 mkr i aktiekapital. Genom att öka aktiekapitalet möjliggörs en högre utdelning från bolaget. Beslut om utdelning tas på bolagets stämma efter avgiven årsredovisning.

Kommunen har ett åtagande för pensioner intjänade före 1998 som inte redovisas som skuld i kommunens balansräkning. Åtagandet kommer att infrias successivt i takt med att kommunalt anställd personal går i pension och kommunens kostnader för pensioner kommer att öka markant när de stora åldersgrupperna födda på slutet av 40-talet och början av 50-talet går i pension. Mer än 50 % av denna kostnadsökning kan finansieras via de medel som avsatts i kapitalförvaltning, i samband med försäljningen av Sätters Energiverk. Resterande kostnadsökning måste hanteras inom ordinarie ekonomiska ramar och för detta måste kommunen ha en finansiell beredskap.

En långsiktig prognos för Sätters kommun har arbetats fram och arbetet kommer att fortsätta där hänsyn tas till synpunkter och rekommendationer utifrån rapporten Långsiktig finansiell analys framtagen av PwC och en långsiktig pensionsprognos från Skandikon. Översyn av de finansiella målen har gjorts som resulterar i förslag på nya finansiella mål med fokus på långsiktighet och genomsnitt över tid.

2.2 Intäktsutvecklingen

Tre saker är av avgörande betydelse för intäktsutvecklingen; befolkningsutvecklingen, skatteunderlagets utveckling, det kommunala utjämningsystemets utformning samt statens anslag till detta.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen i Sätters kommun har varit positiv från 2015 till 2017 och har därefter stagnerat under 2018 och 2019 då tillgången på lediga bostäder varit begränsad. Befolkningsutvecklingen tog sedan fart och ökade under 2020 med 68 personer och under 2021 med 81 personer. Befolkningen har fortsatt att öka under 2022 med 29 personer till 11 271 invånare per den 31 december 2022. Enligt SCB:s officiella siffror har Sätters befolkning ökat med 16 personer under första halvåret 2023 men har sedan minskat och uppgår till 11 276 per 2023-08-31.

Bedömningen är att målet på 11 330 invånare per 1 november inte kommer att uppnås, vilket resulterar i ett nytt förslag på befolkningsprognos som utgör beräkningsgrund för budget 2024.

Förslag till befolkningsprognos

Beräkningsgrunden för budget 2024 föreslås uppgå till 11 300 invånare, vilket är en minskning med 30 personer.

Skatteintäkter och generella bidrag

De egna skatteintäkterna och bidraget från inkomstutjämnningen är beroende av hur skatteunderlaget, de totala taxerade inkomsterna, utvecklas. Det exakta utfallet är inte tillgängligt förrän vid definitiv taxering i november året efter inkomståret. Vid budgeteringstillfället bygger intäktberäkningen på prognoser för det framtida utfallet. Kommunen använder sig av de prognoser

som görs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) ca 5 gånger per år. För de egna skatteintäkterna görs en justering utifrån historiska utfall. Den senaste skatteunderlagsprognosen är från 2023-10-05.

Det har skett stora förändringar vad gäller skatteintäkter och generella bidrag under 2020 där extra bidrag beslutades/aviserades för 2020 och för kommande år, covid-19 relaterade bidrag och ökning av riktade bidrag. I budgetunderlaget har regeringens äldreomsorgssatsning på 4 miljarder inkluderats. Detta bidrag har tidigare hanterats som ett generellt bidrag men från 2024 hanteras det som ett riktat bidrag och ingår i den sociala sektorns ram.

I skatteunderlagsprognosen per 2023-02-16, som ligger till grund för den beslutade budgeten för 2024 per juni, uppgick de förväntade intäkterna för år 2024 till 817,1 mkr. Den senaste skatteunderlagsprognosen per 2023-10-05 innebär en ökning av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning för 2024 med ca 7,2 mkr till 824,4 mkr.

Nedan visas fördelningen över skatteintäkter och generella bidrag för åren 2022-2026 enligt den senaste skatteunderlagsprognosen per 2023-10-05.

Skatteunderlagsprognos	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
per 2023-10-05	2022	2023	2024	2025	2026
Inkomstutjämning	126,9	140,5	147,8	153,4	157,6
Kostnadsutjämning	-19,5	-10,9	-3,6	-3,7	-3,7
Regleringspost	31,0	17,2	34,6	26,9	23,2
LSS-utjämning	1,2	-1,3	-4,8	-4,8	-4,8
Välfärdsbidrag	5,9	10,0	0,0	0,0	0,0 *
Fastighetsavgift	34,9	37,5	36,5	36,5	36,5
	180,4	193,0	210,4	208,2	208,8
Skatteintäkter	564,3	595,7	613,6	642,0	668,1
Slutavräkning innevarande år	13,1	-1,7	0,3	0,0	0,0
Slutavräkning tidigare år	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0
	581,0	594,0	613,9	642,0	668,1
Total	761,4	787,0	824,4	850,3	876,9

*) Äldreomsorgssatsning har inkluderats för år 2021-2023

2.3 Resultatmål

Målet över tid har varit att resultatet skall överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning. En översyn av resultatmålet har genomförts och kommunen kommer att behöva öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de kommande åren och det ökade lånebehovet.

Plusresultatet är inte en vinst utan ett överskottsmål, som bl. a skall täcka:

- Inflationssäkring av eget kapital. Vid ett nollresultat minskar det egna kapitalet i reala värden med kostnaden för inflationen
- Finansiellt sparande för framtida behov som investeringar och pensionsåtaganden
- Marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader

Med fokus på långsiktighet så kommer beräkning och analys att göras för kommande tioårsperiod. I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden.

Resultatmål för 2024

Resultatmålet är lagt på det balanskravsavstämda resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning. Kommunens långsiktiga resultatmål är att resultatet skall värdesäkra kommunens egna kapital. Kommunens resultatmål anpassas så att en jämn utveckling av kommunens nettokostnad för verksamheten kan uppnås.

Kommunen påverkas starkt av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, kraftigt ökade räntekostnader genom ökad upplåning med ökade räntenivåer mm. Kommunen befars göra ett stort underskott år 2024. På grund av det ansträngda ekonomiska läget behöver åtgärder för besparingar tas fram och investeringsnivåerna kommer att behöva anpassas.

Förslag på effektiviseringsåtgärder kan indelas i personalfrågor som berör anställningsstopp, återbesättningsprövning, pensionsavgångar, vikarieverksamhet, sjuktal, tjänstesamverkan mellan sektorer mm. Besparingsåtgärder i form av verksamhetsanpassning behöver också göras som kan innebära att tex införa inköpsstopp, se över servicenivåer, konsultuppdrag, bidrag, lokaler/hyresavtal, mark & skogsbestånd samt att minska investeringsnivåer.

Resultatmålet på minst 3% kommer inte att kunna uppnås under 2024. För 2023 är budgeterat justerat resultat satt till 0 mkr och utgör 0 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning, där disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) beräknas göras med 5,7 mkr. I prognosen för 2023 per augusti beräknas kommunen göra ett positivt resultat förutsatt att föreslagna åtgärder för budget i balans 2023 realiserar inom samtliga verksamheter samt att tillkommande kostnader

pareras med framtagning av ytterligare åtgärder. Inget uttag beräknas således göras från resultatutjämningsreserven år 2023, vilket innebär att totalt belopp att disponera från RUR uppgår till 10,4 mkr för år 2024.

I beslutad budget 2024 per juni finns besparingar på 15 mkr. Till reviderad budget har kostnader för pensioner ökat med 6,5 mkr medan det är en minskad kostnad för el med 3,2 mkr. Förslaget till ny ram 2024 bygger på att samtliga planerade åtgärder på drygt 20 mkr för år 2023 genomförs samt fortsatt arbete med åtgärder för 2024.

Kommunens förväntade intäkter är lägre än kommunens beräknade totala kostnader och årets resultat för 2024 beräknas uppgå till ett underskott på -18,8 mkr.

Justerat resultat för 2024 föreslås uppgå till +/- 0 mkr, där disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) beräknas göras med 10,4 mkr samt uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr. Balanskravsresultat beräknas uppgå till +/- 0 mkr.

Justerat resultat/balanskravsresultat	Prognos 2023	Budget 2024
Resultat	2 236	-18 795
Avkastning pensionsmedel	1 400	-1 050
Resultatutjämningsreserv	0	10 436
Tillskott pensionsmedel	0	9 409
Total	3 636	0

2.4 Investeringar

Investeringsbehovet är fortsatt stort. För att inte kostnaderna för investeringar ska ta alltför stort utrymme av den kommunala kakan behöver investeringsnivåerna anpassas i storlek och tid. Mål för självfinansieringsgrad är viktigt och med självfinansiering menas det likvida utrymme som skapas av kommunens resultat och nivån för avskrivningar. Undantag från självfinansieringsgraden kan beslutas av kommunfullmäktige för enskilda objekt.

Exempel på investeringsbehov:

- Lokalöversyn
- Underhåll på befintliga lokaler
- Anläggningar vatten och avlopp
- Infrastruktur
- Digitalisering

I arbetet med framtagning av långsiktsprognos för Säter kommun framgår det att det finns stora kommande investeringsbehov men kommunen kommer att behöva prioritera och omfördela bland investeringsprojekt. Första fokus bör vara på effektiviseringsinvesteringar och kärnverksamhet. På grund av det ansträngda ekonomiska läget behöver investeringsnivåerna anpassas och investeringar behöver skjutas fram i så stor utsträckning det är möjligt.

Preliminära ramar enligt budgetdirektiv 2024-2026 (KF 2022-12-15) uppgår till totalt 240 mkr, där de preliminära nivåerna per år är jämt fördelade över tidperioden med 80 mkr per år.

Det är svårt att nå 100% upparbetningsgrad genom att kommunen inte kan påverka samtliga faktorer kopplat till genomförande av olika investeringar, t.ex. förseningar kan uppstå av olika anledningar såsom materialbrist, resursbrist, överklagan mm. En rimlig upparbetningsgrad baserad på historiska fakta ligger kring ca 70%-80%. Utfallet för 2022 uppgick till 58% och för 2023 beräknas upparbetningsgraden uppgå till 60%. I förslaget till investeringsbudget har en upparbetningsgraden lagts till som uppskattas till 60% för 2024. Beräkningar av finansiella mål görs med hänsyn tagen till upparbetningsgrad per år och ligger till grund för framtagning av de finansiella rapporterna.

Förslag till investeringsramar i reviderad budget för år 2024 uppgår till 110,4 mkr, vilket innebär en ökning med 1,0 mkr jämfört med beslutad budget i juni, där ökningen finns inom Samhällsbyggnadsnämnden och utgörs av taxefinansierade investeringar inom VA. I reviderad budget för 2024 är antagande om upparbetningsgrad oförändrad och utgör 60 %, vilket innebär investeringar på 66,3 mkr inklusive upparbetningsgrad.

Förslag till mål för självfinansieringsgrad:

Målet för självfinansieringsgraden är att minst 60 % av investeringarna skall vara självfinansierade med beräkning per år och över en 4 års period. Vid behov av större investeringar kommer självfinansieringsgraden att kunna variera och vara lägre eller högre vissa år, vilket tas fram i budgetarbetet. Beräkningar av självfinansieringsgrad görs exklusive nytt särskilt boende tom år 2023. Målet för självfinansieringsgrad för 2024 beräknas uppgå till 40% över en 4 års period baserat på en upparbetningsgrad på 60% samt med beräkning inklusive nytt särskilt boende.

2.5 Skuldsättning

Säter kommun hade en låneskuld 2022-12-31 på 350 mkr. Under 2023 beräknas upplåning öka med 110 mkr vilket leder till att låneskulden beräknas uppgå till 460 mkr vid årets slut. Under 2024 beräknas låneskulden öka med 30 mkr. Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

Sätters kommun har haft en jämförelsevis låg skuldsättningsnivå. Det har även kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB. Både kommunen och bostadsbolaget står dock inför stora investeringar som kräver ökad upplåning, och skuldsättningen behöver styras. I riktlinjer för god ekonomisk hushållning har därför ett skuldsättningstak införts.

Nytt mål för skuldsättning

Nytt mål för skuldsättning med ett lånetak har införts, vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare.

Beräkningen görs på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare.

Total fastställd låneram av Kommunfullmäktige för Sätters kommun och för kommunens bolag uppgår till 975,4 mkr för 2024 och innebär ett lånetak på 86 000 kr per invånare.

Kommunfullmäktige fastställer låneram för Sätters kommun och för kommunens bolag varje budgetår. För 2024 uppgår kommunens låneram till 500 mkr samt kommunen kan utnyttja krediten på 38 mkr på kommunens koncernkonto. Sätters kommun skall såsom egen skuld ingå borgen för Säterbostäder AB:s låneförpliktelser upp till totalt högsta lånebelopp på 435 mkr och för Sätters Kommuns Fastighets AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2,4 mkr.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 90 000 kronor per invånare.

Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

2.6 Pensionsförvaltning

Vid försäljningen av Sätters energiverk avsattes 70 mkr till kapitalförvaltning för framtida pensionskostnader. 1998 placerades dessa medel i aktiv kapitalförvaltning hos två förvaltare. I det reglemente som reglerar hur förvaltarna får placera kapitalet har angetts att huvuddelen skall vara placerat i räntebärande värdepapper. Aktiemarknadens svängningar har påverkat kapitalets utveckling. När kursutvecklingen har varit god har avkastningen bidragit till att förbättra kommunens kapital. Vid nedgången i börserna sjunker värdet. För att motverka svängningar i kapitalets värde, är kapitalet placerat i Statliga realränteobligationer samt övriga räntebärande värdepapper. Detta ger en långsammare, men mer stabil värdeökning.

Kommunen skall för varje år ta ett beslut om hur mycket av pensionsfonden som skall utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel och utnyttjandet av de fonderade medlen kan utgöra grund för att frånga kravet på balans i budget och bokslut. Budgeten kan underbalanseras med det belopp som används ur fonden.

Kostnader för utbetalda pensioner finansieras upp till ca 7,5 mkr per år av skattemedel. För belopp över denna nivå tillskjuts medel från pensionsförvaltningen. Mål för pensionsförvaltningen behöver anpassas för perioden med anledning av det ansträngda ekonomiska läget.

Mål för uttag av pensionsmedel år 2024 uppgår till 9,4 mkr.

3 God ekonomisk hushållning

Kommuner ska enligt kommunallagen (2017:725) ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Om kommunen har en resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den. God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen uppnås samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda.

RUR (Resultatutjämningsreserv)

Sätters kommun har en resultatjämningsreserv vars syfte är att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna.

Resultatutjämningsreserven kan användas när kommunen i en balanskravsutredning uppvisar ett negativt resultat som beror på en svag utveckling av skatteunderlaget. Medel får disponeras ur RUR när följande förutsättningar är uppfyllda:

- den årliga förändringen av rikets skatteunderlag understiger den underliggande genomsnittliga ökningstakten för riket de senaste tio åren
- ett negativt resultat skulle uppstå vid en balanskravsutredning om medel inte tillförs

Resultatutjämningsreserven får maximalt uppgå till ett belopp som motsvarar 3 % av skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Ett preliminärt beslut om reservering till och disponering ur resultatutjämningsreserv tas i samband med beslut om budget. Slutligt beslut tas i samband med beslut om årsredovisning för det aktuella året.

Negativt balanskravsresultat

Kommuner som vill ta hänsyn till andra bedömningar som man anser vara förenliga med god ekonomisk hushållning får hantera dessa inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94). Sådana eventuella justeringar får emellertid hanteras på raderna efter balanskravsresultatet. Det handlar då om fall där ett frångående är mycket väl motiverat och där det grundläggande kravet i 11 kap. 1 § kommunallagen om god ekonomisk hushållning har beaktats.

4 Vision och strategiska mål

Sätters kommuns vision beskriver ett framtida önskat tillstånd: Så här är det i Sätters kommun. Visionen är vägledande i all verksamhet.

Visionen inspirerar och motiverar till att bygga och utveckla det Säter vi vill ha. Den ger utrymme för kreativitet och mod.

De strategiska målen med dess inriktningar beskriver Sätters kommuns mål för de kommande fyra åren (mandatperioden). De uttrycker kommunfullmäktiges väg för att Sätters kommuns verksamhet under mandatperioden ska gå mot att nå innebörden av visionen.

De strategiska målen utgörs av en rubrik, och ett antal inriktningar. Inriktningarna är de som styr nämndernas och kommunens bolags arbete. Nämnderna konkretiserar de strategiska målens inriktningar i sina nämndsmål. Nämndsmålen sammanställs i nämndsplaner. Bolaget konkretiserar de strategiska målen i sin plan.

Uppföljning sker i enlighet med Kommunfullmäktiges dokument ”Ekonomi- och målstyrning” (beslutad 2022-12-01).

Bild över målkedjan inom kommunen:

4.1 Vision

Säter är en välkomnande kommun.

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete.
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet.
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle.

4.2 Strategiska mål 2024-2027

Rikare liv

- Inriktning 1. Alla invånare i Sätters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.
- Inriktning 2. De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.
- Inriktning 3. Alla invånare i Sätters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.
- Inriktning 4. Alla invånare i Sätters kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.
- Inriktning 5. Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar

Hållbar framtid

- Inriktning 1. De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Sätters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete.
- Inriktning 2. Sätters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.
- Inriktning 3. Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.

Omsorgsfull boendeutveckling

- Inriktning 1. I Sätters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen.
- Inriktning 2. I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.
- Inriktning 3. Det ska vara tryggt att bo och leva i Sätters kommun. Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.

Serviceorienterad organisation

- Inriktning 1. Sätters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.
- Inriktning 2. Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.
- Inriktning 3. I Sätters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.
- Inriktning 4. Sätters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande.

5 Övriga planeringsgrunder

Utöver de finansiella målen och verksamhetsmålen styr även andra faktorer det ekonomiska utrymmet för kommunens verksamheter. I dagsläget är det framför allt omvärldsfaktorer som har stor påverkan på kommunens ekonomi.

Kommunfullmäktige fastställer följande beräkningsgrunder som skall användas i beräkningen av kommunens kostnader.

5.1 Personalkostnadsökningar och övriga kostnadsökningar

Personalkostnader utgår från SKR:s prisindex för kommunal verksamhet med anpassning till lokal ambitionsnivå. För perioden 2024-2026 används SKR:s antaganden.

SKR:s prisindex för kommunal verksamhet	Prognos per 2022-10-20				
	Budget 2023 <i>per 2021-09-30</i>	2023	2024	2025	2026
SKR	2,50%	3,2%	3,3%	3,4%	3,3%
Sätters Kommun	1,90%	3,2%	3,3%	3,4%	3,3%

Kostnader för pensioner ökar dramatiskt under 2023 och 2024. Enligt pensionsprognosen från Skandia ökar kostnader för pensioner och pensionsförsäkringar med ca 20 mkr för 2023, vilket motsvarar en ökning med ca 48%. För 2024 ökar kostnaderna med 8 mkr, vilket motsvarar en ökning med ca 13%.

PO-påslag för 2023 är 42,05 % och PO-påslag för 2024 beräknas öka ytterligare till 43,92 %. Arbetsgivaravgifterna enligt lag uppgår fortsatt till 31,42%.

Avsättning för underhåll fastigheter

Enligt regelverket för komponentavskrivningar skrivs t ex komponenterna i en fastighet av på olika tidslängder. När den är avskriven och ska ersättas behandlas den som en ersättningsinvestering som skrivs av på samma tidslängd. Detta innebär att behovet av avsättning för underhåll kommer att minska med tiden och ersättas av investeringsmedel. Det kommer dock att finnas kvar vissa åtgärder som bokförs som underhåll. Fördelningen mellan avsatta medel för underhåll och ersättningsinvestering behöver klargöras ytterligare. I avvaktan på detta bör avsättningen för underhåll ligga kvar på nuvarande nivå 80 kr/kvm.

Kostnader för kost och lokalvård

Kostnaderna för kost och lokalvård beräknas utifrån satt ambitionsnivå med hänsyn tagen till beslutade antaganden om kostnadsökningar för personal och övriga kostnader. Hänsyn tas även till förändringar i beställande nämnds beställningar.

Övriga kostnader

Finns index för kostnadsuppräknings angivna i avtal om köp av tjänster och varor används dessa. För kostnader som inte styrs av avtal används Riksbankens bedömning av KPIF:s utveckling. KPI med fast ränta (KPIF) är ett mått på underliggande inflation och syftar till att ta bort effekten av förändrade räntesatser från KPI. Inflationen (KPIF) var 2,4 % under 2021 och har ökat drastiskt under 2022 och beräknas ligga kvar på en hög nivå under 2023 för att sedan minska.

KPIF enligt skatteunderlagsprognos per 2023-10-05:

	2022	2023	2024	2025	2026
KPIF	7,7 %	5,9 %	2,3 %	2,1%	2,0%

5.2 Räntekostnader

Räntekostnaderna har ökat kraftigt under 2022. Extern räntesats för av kommunen upptagna lån beräknas till 1,8% för 2023 och förväntas öka till mellan 2 % och 3 % under 2024-2026. Vid bedömningen av räntesats har Riksbankens prognos för reporäntans utveckling använts och kommunens beräknade genomsnitt för de kommande åren.

Intern räntesats för beräkning av kapitalkostnader är satt till 2,0 % för 2024.

5.3 Avgifter

Utrymmet för avgiftshöjningar i de kommunala verksamheterna är begränsat. För VA och Renhållning har kommunen sedan flera år en full avgiftsfinansiering. För äldreomsorg och barnomsorg finns maxtaxor som begränsar kommunens möjlighet att avgiftsfinansiera verksamheten. På övriga områden har avgifterna relativt liten effekt på kommunens ekonomi.

De möjligheter som finns att öka avgiftsfinansieringsgraden måste dock övervägas och förslag på reviderade avgifter skall där detta är möjligt lämnas i samband med budgetförslagen från nämnder och sektorer. Förslag till avgiftshöjningar skall även redovisas separat som egna ärenden och särskilt beslut om dessa skall tas i Kommunfullmäktige.

5.4 Budgetteknik

Ekonomienheten kommer liksom tidigare år att utsända tekniska anvisningar för budgetmaterialets utformning. Allt material samlas i nätverket under V:/Budget/Budget 2024.

6 Driftbudgetramar per nämnd/sektor

Förslag driftsbudget 2024 för nämnder, Kommunstyrelsesektor och verksamheter i samverkan:

FÖRSLAG DRIFTBUDGET 2024	Majoritetens förslag reviderad budget				
	Besparing	Beslut KF (jun) ram 2024	Justering ar	Effektiviseringar Beparingar	Förslag Budget 2024
<i>1000-tal kr</i>					
Nämnd/förvaltning					
Kommunstyrelsen	-1 380	95 305	5 840	0	101 145
Kommunstyrelsen exkl pension	-1 380	66 796	-630		66 166
Pensioner (exkl pensionsförsäkr)		14 059	372		14 431
<i>Pensioner (pensionsförsäkr)</i>		14 450	6 098		20 548
Verksamhet i samverkan	0	17 031	-17	0	17 014
Räddningstjänst Dalamitt		14 700			14 700
Överförmyndare i samverkan ÖiS		1 071			1 071
Upphandling GNU		1 260	-17		1 243
Samhällsbyggnadsnämnd	-1 000	49 676			49 676
Miljö- och byggnämnd	-200	4 890			4 890
Kulturnämnd	-400	18 855	-270		18 585
Barn- och utbildningsnämnd	-6 000	331 056	-2 300		328 756
Socialnämnd	-6 000	320 626			320 626
Revision	-20	1 092			1 092
Total inkl försäkring	-15 000	838 531	3 253	0	841 784

Förslag till ny driftsbudgetram per nämnd för reviderad budget 2024 uppgår till 841,8 mkr.

Till reviderad budget har kostnader för pensioner ökat med 6,5 mkr medan det är en minskad kostnad för el med 3,2 mkr. Förslaget till ny ram 2024 bygger på att samtliga planerade åtgärder på drygt 20 mkr för år 2023 genomförs. Fortsatt arbete med åtgärder behöver göras för 2024.

Förslag på effektiviseringsåtgärder kan indelas i personalfrågor som berör anställningsstopp, återbesättningsprövning, pensionsavgångar, vikarieverksamhet, sjuktal, tjänstesamverkan mellan sektorer mm. Besparingsåtgärder i form av verksamhetsanpassning behöver också göras som kan innebära att tex införa inköpsstopp, se över servicenivåer, konsultuppdrag, bidrag, lokaler/ hyresavtal, mark & skogsbestånd samt att minska investeringsnivåer.

7 Investeringsbudget per nämnd

Preliminära ramar enligt budgetdirektiv 2024-2026 (KF 2022-12-15) uppgår till totalt 240 mkr, där de preliminära nivåerna per år är jämt fördelade över tidperioden med 80 mkr per år.

Det är svårt att nå 100% uppbyggnadsgrad genom att kommunen inte kan påverka samtliga faktorer kopplat till genomförande av olika investeringar, t.ex. förseningar kan uppstå av olika anledningar såsom materialbrist, resursbrist, överklagan mm. En rimlig uppbyggnadsgrad baserad på historiska fakta ligger kring ca 70%-80%. Utfallet för 2022 uppgick till 58% och för 2023 beräknas uppbyggnadsgraden uppgå till 60%. I förslaget till investeringsbudget har en uppbyggnadsgraden lagts till som uppskattas till 60% för 2024. Beräkningar av finansiella mål görs med hänsyn tagen till uppbyggnadsgrad per år.

Förslag till investeringsramar i reviderad budget för år 2024 uppgår till 110,4 mkr, vilket innebär en ökning med 1,0 mkr jämfört med beslutad budget i juni, där ökningen finns inom Samhällsbyggnadsnämnden och utgörs av taxefinansierade investeringar inom VA.

I reviderad budget för 2024 är antagande om uppbyggnadsgrad oförändrad och utgör 60 %, vilket innebär investeringar på 66,3 mkr inklusive uppbyggnadsgrad.

På grund av det ansträngda ekonomiska läget finns behov av att sänka investeringsnivåerna under 2024.

Förslag till investeringsbudget 2024 per nämnd/ sektor:

Nämnd	Budget 2023 (inkl överförda medel)	Budget 2024 Beslut KF juni	Budget 2024 Förslag reviderad budget
kkkr			
Antagande uppbyggnadsgrad	60%	60%	60%
Totalnivå med uppbyggnadsgrad	88 076	65 650	66 250
Totalnivå	146 793	109 417	110 417
Kulturnämnd	347	367	367
Barn- och utbildningsnämnd	2 000	3 500	3 500
Socialnämnd	4 700	500	500
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansierad	77 652	48 500	48 500
SBN VA/Renhållningsenhet	54 194	49 650	50 650
MBN	500	0	0
Kommunstyrelsen	5 700	5 400	5 400
KS IT-enhet	1 700	1 500	1 500

8 Finansiella mål 2024

Resultatmål:

Kommunen behöver öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de kommande åren och det ökade lånebehovet. I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden. För 2024 har ett nollresultat föreslagits där disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) behöver göras med 10,4 mkr och uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr. Balanskravsresultat beräknas uppgå till +/- 0 mkr.

Justerat resultat/balanskravsresultat	Budget 2024
Resultat	-18 795
Avkastning pensionsmedel	-1 050
Disponering resultatutjämningsreserv	10 436
Tillskott pensionsmedel	9 409
Total	0
<i>Total i % av skatteintäkter och generella bidrag</i>	<i>0 %</i>

Investeringar med mål för självfinansieringsgrad:

Förslag till investeringsramar i reviderad budget för år 2024 uppgår till 110,4 mkr.

Upparbetningsgraden beräknas uppgå till 60 %, vilket innebär investeringar på 66,3 mkr inklusive upparbetningsgrad.

Långsiktigt mål för självfinansieringsgrad på 60% per 4-årsperiod kommer inte att uppnås 2024. Målet för självfinansieringsgrad för 2024 beräknas uppgå till 40% över en 4 års period.

Beräkning av målet är baserat på en upparbetningsgrad på 60% av totala investeringar för 2024 samt inklusive nytt särskilt boende.

Skuldsättning

Kommunfullmäktige fastställer låneram för Säter kommun och för kommunens bolag varje budgetår. Total fastställd låneram av Kommunfullmäktige för Kommunkoncernen uppgår till 975,4 mkr för 2024 och innebär ett lånetak på ca 86 000 kr per invånare.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 90 000 kronor per invånare.

Pensionsförvaltning:

Kostnader för utbetalda pensioner finansieras upp till ca 7,5 mkr per år av skattemedel. För belopp över denna nivå tillskjuts medel från pensionsförvaltningen.

Mål för uttag av pensionsmedel år 2024 uppgår till 9,4 mkr.

9 Finansiella rapporter

9.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING	Utfall	Budget	Prognos (aug)	Budget
	2022	2023	2023	2024
Verksamhetens intäkter	150 679	173 180	158 180	168 136
Verksamhetens kostnader	-852 905	-924 611	-909 861	-951 720
Avskrivningar	-33 943	-36 000	-34 000	-45 700
VERKSAMHETENS NETTOKOSTN.	-736 169	-787 431	-785 681	-829 284
Skatteintäkter	581 040	594 010	605 145	613 923
Generella statsbidrag och utjämning	180 397	193 008	194 463	210 434
VERKSAMHETENS RESULTAT	25 268	-413	13 927	-4 927
Finansiella intäkter	3 276	2 209	2 209	3 132
Finansiella kostnader	-2 498	-7 470	-12 500	-18 050
Pensionsförvaltning	-13 725	1 099	-1 400	1 050
ÅRETS RESULTAT	12 321	-4 575	2 236	-18 795
Justerat resultat	Utfall	Budget	Prognos (aug)	Budget
	2022	2023	2023	2024
Resultat	12 321	-4 575	2 236	-18 795
Avkastning pensionsmedel	13 725	-1 099	1 400	-1 050
Andra justeringar	947	0	0	0
Tillskott pensionsmedel	0	0	0	9 409
Resultatutjämningsreserv	-4 500	5 674	0	10 436
Justerat resultat	22 493	0	3 636	0
Resultat i % av skatteintäkter/ generella bidrag	3,0%	0,0%	0,5%	0,0%
Skatteintäkter	761 437	787 018	799 608	824 357

Förslag till reviderad budget för 2024 har framtagits med en ny skatteunderlagsprognos per 2023-10-05 som underlag. De förväntade intäkterna för år 2024 beräknas uppgå till 824,4 mkr, vilket är ökning av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning med 7,2 mkr jämfört med skatteunderlagsprognosen per 2023-02-16 som ligger till grund för beslutad budget per juni.

Målet på 11 330 invånare per 1 november 2023 bedöms inte kunna uppnås och nytt förslag på beräkningsgrund för reviderad budget 2024 uppgår till 11 300 invånare.

Förändringar inom finansiella poster föreslås göras med -2,7 mkr, varav ökning med finansiella intäkter med 1,0 mkr och ökning av finansiella kostnader med 3,7 mkr p.g.a. ökade räntenivåer.

Sammantaget innebär förslag till reviderad budget 2024 att årets resultat beräknas uppgå till -18,8 mkr. Disponering av kommunens resultatutjämningsreserv (RUR) med 10,4 mkr samt uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr innebär ett justerat resultat/balanskravsresultat på 0 mkr och 0% av skatteintäkter/generella bidrag. Detta förutsätter att kommunen redovisar ett positivt resultat för 2023 och att åtgärder för budget i balans realiserar under 2023.

9.2 Balansräkning

BALANSRÄKNING	Utfall <u>2022</u>	Budget <u>2023</u>	Prognos (aug) <u>2023</u>	Budget <u>2024</u>
Materiella anläggningstillgångar	734 802	878 750	850 802	870 752
Finansiella anläggningstillgångar	36 251	36 252	37 363	38 472
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	771 519	915 994	888 265	909 324
Exploateringsmark	1 842	3 800	1 842	1 842
Övriga kortfrist. fordr.	116 983	70 000	100 000	100 000
Pensionsmedel, omsättn.tillg.	122 998	113 243	121 600	112 191
Kassa och bank	11 530	4 407	7 298	7 694
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	253 353	191 450	230 740	221 727
SUMMA TILLGÅNGAR	1 024 872	1 107 444	1 119 005	1 131 051
Årets resultat	12 321	-4 575	2 236	-18 795
Resultatutjämningsreserv	10 436	4 762	10 436	0
Övrigt eget kapital	465 518	483 513	477 839	490 511
EGET KAPITAL	488 275	483 700	490 511	471 716
Pensionsavsättning	12 644	13 194	13 164	14 005
Långfristiga lån	350 000	460 000	460 000	490 000
Övriga långfrist. skulder	12 231	10 550	15 330	15 330
Långfristiga skulder	362 231	470 550	475 330	505 330
Kortfristiga skulder	161 722	140 000	140 000	140 000
SKULDER	523 953	610 550	615 330	645 330
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 024 872	1 107 444	1 119 005	1 131 051
Soliditet	48%	44%	44%	42%

MODERATERNAS BUDGET

2024

”Sveriges kommuner står inför stora utmaningar. Säter kommun har med sin höga skattenivå haft en stabil ekonomi och därför blir det än mer beklagligt att man inte tagit chansen att stå mer förberedda inför det som väntar. Vi måste satsa på skola, trygghet och våra äldre. Lösningen på våra problem är inte att färre betalar mer skatt utan att faktiskt fler betalar skatt”

-Caroline Willfox,
oppositionsråd
Säter.

Budget 2024 i sammanfattning:

Vi står inför tuffa ekonomiska utmaningar kommande år.

Moderaternas budget prioriterar därför tydligt våra kärnverksamheter och drar ner på det som ligger utanför den ramen.

- För att få loss medel till äldreomsorgen och skolan kommer vi skära ner eller ta bort.
- Bidraget till Folkets hus. Vi anser att biblioteket ska verka i våra egna lokaler och ser gärna en flytt till Folkets hus. På så sätt slipper vi extern hyra för biblioteket. Vi drar in hela bidraget till Folkets hus. Total besparing en miljon per år framgent.
- Varmvattenbadet är en uppskattad verksamhet, dock kommer de som allra helst behöver det inte dit då det saknas handikappanpassning. Dessutom ligger den i externa lokaler med hög hyra, utöver det kostar driften och personal. Detta är en verksamhet som hör hemma inom den regionala verksamheten. Vi anser därav att denna verksamhet ska skötas av Regionen istället. Man behöver säkerställa en bra övergång för alla inblandade.
- Kulturskolan kostar dryga 6,6 miljoner per år. Detta är ett väldigt trevligt inslag som jobbar inom ramen av skolans verksamhet. Dock står vi inför tuffa utmaningar och måste skära ner där det går. Vi kommer därav minska kulturskolans budget. Besparing 2,8 miljoner.
- Inom vissa sektorer anser vi att det sitter för många chefer. Är det rimligt att ha tre chefer på en grupp av nio man? Det tycker inte vi. Därav drar vi in två chefsjänster. Besparing ca 1,5 miljon.
- Inte återbesätta tjänsterna på kansli. Besparing en miljon.

Vi vill satsa på:

- Återinförd underhållning till våra äldre.
- Samordnare för våra äldre som lever i ofrivillig ensamhet.
- Bättre bemanning på golvet på våra äldreboenden och inom hemtjänsten.
- Eleverna i högstadiet har stått tillbaka för mycket. Detta på grund av en pandemi och nu inflationen. Dock är vissa besparingar i långa loppet en merkostnad. Vi anser att niornas utbildningsresa till Auschwitz ska bli av. Ur ett preventivt samhällsperspektiv kan detta minst sagt vara väl investerade pengar. Kostnad 400.000kr.

Känslan är dock att sittande majoritet suttit nöjd med läget och inte förberett sig för det som nu ligger för dörren. Nu är vi i en situation där vi inte kan sänka skatten på det sätt som vi egentligen hade önskat. Om våra invånare får möjlighet att behålla mer av sin lön så spenderas även mer vilket också gynnar vårt företagsklimat. I det här läget är det inte möjligt.

Digitalisering är verksamhetsutveckling och behöver genomsyra verksamheten med nära kopplingar till kvalitetsarbetet och de mål som sätts upp. Samtidigt behöver också kommunens kvalitetsarbete skruvas upp ytterligare.

Vi saknar ett fokus på ett intensivare kvalitetsarbete för att kartlägga och följa upp processer i kommunen.

Det är inte helt lätt att greppa majoritetens budget där det blandas både äpplen och päron för att trädet ska se bättre ut. Vi behöver avsätta medel till till den underhållsskuld som sittande majoritet byggt upp under lång tid gällande undermåliga vägar och VA-nät.

Det som ändå är viktigt för oss i detta bistra läge är att prioritera de satsningar som måste göras för att inte kommunen ska drabbas av högre kostnader i framtiden.

Vi måste satsa på skola, trygghet och våra äldre. Lösningen på våra problem är inte att färre betalar mer i skatt utan att faktiskt fler betalar skatt. Säter kommun har en resultatutjämningsreserv (RUR) som tillhör våra invånare. Nu är det läge att använda den.

Innehåll

Ordning och reda i ekonomin 3

- 1.1 Innovation med personalkraft 3
- 1.2 Skattesats 3
- 1.3 Uppdrag organisationsförändringar 3
- 1.4 Underskott 3
- 1.5 Kommunens kvalitetsarbete 3

2 Ett grönare Säter 4

- 2.1 Den hållbara kommunen 4
- 2.2 Hållbar inspiration och lärande 4

3 Ett växande attraktivt Säter 4

- 3.1.1 Förebyggande trygghetsarbete 4
- 3.1.2 Trygga miljöer 5
- 3.1.3 En tryggare landsbygd 5
- 3.1.4 Aktivt arbete mot mobbning 5
- 3.1.5 Ökad samverkan med föreningslivet 5
- 3.2 Näringslivsutveckling och de gröna näringarna 6
 - 3.2.1 Integration 6
- 3.3 Barnkonventionen 6
- 3.4 Kulturen 6-7
- 3.5 Säters fysiska utveckling 7

4 Hög kvalitet i välfärden 7

- 4.1 Barnens Säter 7
 - 4.1.1 Förskolan 7
 - 4.1.2 Grundskolan 8
 - 4.1.3 Fritiden 8
- 4.2 En trygg kommun att åldras i 9
- 4.3 En väl fungerande socialtjänst 9

5 Ett föredöme som arbetsgivare 10

- 5.1 Samverkan 11

6 Tabeller

- 6.1 Ändringsyrkanden Driftsbudget 2024

1 Ordning och reda i ekonomin

1.1 Innovation med personalkraft

En kommun ska hålla en hög servicenivå för sina invånare och erbjuda en kvalitativ välfärd på ett effektivt sätt. Kommunen ska ta ansvar för de skattepengar som man tar in och om möjligt även överträffa medborgarnas förväntningar på kvalitet och service. Det är den kommunen vi vill se i framtiden, det är Nya Säter.

För att möta framtidens välfärdsutmaningar behöver vi göra en stor andel av de uppgifter kommunen ansvarar för på nya sätt och använda moderna tekniker för att nå dit. Här har politiken ett stort ansvar att styra, men de som kan genomföra detta på bästa sätt är alla våra duktiga medarbetare. Vi tycker det är viktigt att tillvarata och beakta medarbetares kompetens och handlingsutrymme.

Det är också av oerhörd vikt att digitaliseringen sker med syfte att öka det demokratiska inflytandet, förenkla för invånare, företagare och effektivisera arbetet.

Genom att förstärka initiativ hos våra egna medarbetare vill vi utveckla, förbättra och effektivisera Säter kommun tillsammans med dem. Det är så vi tar oss an framtidens utmaningar, tillsammans.

1.2 Skattesats

År 2022 uppgår Säter kommuns skattesats till 22,32 kronor per hundralapp.

Skattesatsen, exklusive skatteväxling med landstinget/regionen ger en sammanlagd utdebitering från kommun och region på 33,95 kronor.

Säter kommun ligger vad gäller sitt skattetryck runt plats 70 i landet. Det tycker vi är orimligt. Kommunens socioekonomiska utmaningar är betydligt mindre än i de flesta andra kommuner och vi har lätt att attrahera kompetent personal. När Moderaterna får möjlighet att styra kommer vi i samverkan med medarbetare utforma kommunen genom att med ökad effektivitet upprätthålla hög kvalitet, vilket möjliggör en lägre skatt i kommunen. Under de kommande åren kommer kommunen stå inför stora utmaningar och det är först när vi är i majoritet vi kan lägga om verksamheten så att kommunen står bättre rustad för framtiden. Denna gång kommer vi därför inte föreslå någon skattesänkning.

1.3 Uppdrag organisationsförändringar

Uppdraget till kommunchefen att hitta organisationsförändringar är mycket viktigt och vi ser positivt på att det fortlöper. Det är tydligt att det finns skattepengar att spara utan att kvaliteten påverkas negativt. Snarare tvärtom.

Arbetet får positiva effekter för hela verksamheten och det är en viktig signal.

1.4 Underskott

Vi kan läsa i majoritetens budget att man är nödgad att ta ett underskott för att klara 2023 och använda den RUR vi arbetat upp. Som vi redan varit inne på, om vi tidigare hade jobbat med rätt frågor hade läget kunnat vara helt annorlunda. Nu ser vi att det finns ytterligare satsningar som vi behöver göra för att inte kommunen ska stå inför ännu större kostnader i framtiden. Av den anledningen kommer också vår budget innehålla samma underskott för 2023 som majoritetens.

1.5 Kommunens kvalitetsarbete

Att bedriva ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete är grundläggande för en effektiv organisation. Här har kommunen ett stort arbete att göra.

Sektorerna och bolagens del i detta arbete är av vikt. Då vet alla vilket ansvar man behöver ta och det skapar förutsättningar för en ännu bättre tillitsbaserad styrning. För att komma vidare snabbt i kartläggning av processer vill vi tillföra resurser. Vi anser att detta är något som på sikt kommer att skapa en mer effektiv organisation.

2 Ett grönare Säter

2.1 Den hållbara kommunen

Vi vill att Säter kommun ska vara en framgångssaga på miljö och hållbarhet i likhet med exempelvis Växjö och Helsingborg, helst ännu bättre. Det hållbara ska genomsyra allt vi gör, men på ett positivt och långsiktigt sätt. Vi tror på de positiva drivkrafterna och inte det negativa skuldbeläggandet. Det ska vara enkelt för alla att göra rätt men som ett exempel; även en elbil behöver parkeras. Kommunen ska skapa rätt förutsättningar för invånare och företag så att de kan vara en del i vårt långsiktiga hållbarhetsarbete. Det handlar exempelvis om inspiration, utbildning och att visa vägen. Det är viktigt att som en del i det synliggöra det arbete kommunen gör. Arbetet med hållbarhet är oerhört viktigt och vi vill att det intensifieras i samverkan med andra aktörer.

Hållbarhet är idag centralt för en kommuns utveckling. Vi stödjer även utökade gårdsförsäljningar och lokal mat i skolan.

2.2 Hållbar inspiration och lärande

Friluftsliv är en stor del av kommuninvånarnas livskvalitet och det är viktigt att vi tidigt i livet får lära oss om nyttan med att vara ute i naturen.

För att på sikt få fler som väljer att cykla i kommunen så bör kommunen förbättra infrastrukturen så barnen får tillgång till en säker cykelväg. Vi tror att det får fler att välja cykel som färdmedel i framtiden.

3 Ett växande attraktivt Säter

Livskvalitet som ord summerar effekten av det en kommun ska stå för. Vi ska skapa förutsättningar för ett hållbart, tryggt samhälle med goda möjligheter för utveckling och tillväxt både för kommunens invånare och företag.

Säter kommun har haft många goda år men nu står vi inför enorma utmaningar. I kombination med att vi nu behöver krafttag kring trygghet är läget mycket besvärligt. Vi anser dock att detta är kostnader som vi behöver ta nu så att de inte blir för höga på längre sikt.

3.1.1 Förebyggande trygghetsarbete

Det är inte svårt att förstå att det förebyggande arbetet behöver börja mycket tidigare. Vi behöver utgå från familjen och se kedjan från a till ö. Idag är det många av ungdomarna som hamnar utanför samhället som kommer från familjer som lever på knappa resurser och som behöver stöd.

För många är föräldrarollen något man inte vill bli kritiserad i. Därför kan termen föräldrautbildning vara avskräckande. Den påtalar nästan en kritik mot sig själv i rollen. Har hen dessutom barn som kanske har stora problem och kanske inblandade i kriminalitet kan en anmälan kanske kännas som en egen orosanmälan till socialtjänsten. Därför vill vi att man ska förinspela digitala utbildningar så man kan ta del av det anonymt. Vi vill att man ska undersöka om det kan vara bra om det är en annan utförare än kommunen av den fysiska utbildningen. De digitala utbildningarna skulle även vara en möjlighet för de som inte har tid att gå på fysiska utbildningar. Därför kommer vi att föreslå att man tar fram en utredning hur man bäst kan göra detta i samverkan.

Ytterligare en viktig del i det förebyggande arbetet är att se till att föräldrar är goda förebilder för barnen som får se dem gå till ett arbete om dagarna. Det är något som vi vet alla människor mår bra av. Varje individ har en plats att fylla någonstans men det tar olika lång tid att hitta dit. Därför har vi lagt flera förslag på att kommunen ska ställa krav på aktivitet när man erhåller försörjningsstöd. Vi vill bidra till att fler individer i Säter kommun hittar just sin plats. För att nå dit behöver vi göra konkreta insatser som vänder sig till individen och som visar individen att vi tror på

dem. Vi tror på individens förmåga att skapa sin egen framtid och rätt aktivitet är ett stöd på vägen till egen försörjning

3.1.2 Trygga miljöer

Vi Moderaterna vill att Säter ska vara både en vacker och trygg stad. Men nedskräpning, skadegörelse och klotter leder till ökad otrygghet. Flera studier visar att människor uppfattar en nedklottrad eller på annat sätt förstörd miljö som otrygg, otrivsamt och ful. Är platsen också nedskräpad uppfattas det också som okej att slänga skräp på platsen eftersom den redan är nedskräpad. Till slut uppfattas den som otrygg eftersom det betyder att de som bor där inte bryr sig. För att det ska vara möjligt att förhindra att ett område blir otryggt krävs det att samtliga förvaltningar och bolag samarbetar och drar åt samma håll och tar ansvar för sina lokaler och områden och tillser att de är fria från klotter, skadegörelse och nedskräpning. Trygghet handlar om allt från hur vi som kommun belyser gång- och cykelstråk till ökade resurser inom polisen. En viktig faktor i det övergripande arbetet inom kommunen är dialoger med säterbor om vilka åtgärder de vill ha för att öka tryggheten där de bor. Alla ska känna sig trygga i sina bostadsområden. Det är de boende som bäst känner till sitt bostadsområde och i vilka områden de känner sig trygga.

3.1.3 En tryggare landsbygd

Säter är en stor kommun med en fantastisk variation och starka lokala identiteter. Våra mindre samhällen och vår centralort bjuder på en fascinerande mångfald både i karaktär och natur. Lägg till våra vackra sjöar och en vidsträckt landsbygd, så skapas en bild av en alldeles unik kommun med ypperliga möjligheter för boende, försörjning och rekreation. Vi är privilegierade!

Samtidigt får vi signaler om att känslan av otrygghet ökar även på landsbygden.

Skadegörelse, stölder och inbrott av olika slag är vanliga.

Varannan företagare har blivit utsatt för brott och mer än var tionde företagare funderar på att lägga ner sin verksamhet på grund av brottsligheten. På landsbygden går var fjärde företagare i samma tankar. Samtidigt uppger en majoritet av Sveriges företagare att de har slutat anmäla brotten, eftersom de inte känner att det är värt det. Så får det inte vara i Säter kommun. För oss i Moderaterna är det en självklarhet att man ska kunna vara trygg i hela kommunen. Därför kommer vi fortsatt agera för ett särskilt fokus på landsbygden ska inkluderas i Polisens medborgarlöften och att kommunens trygghetsarbete ska nå hela kommunen.

3.1.4 Aktivt arbete mot mobbing

Att utsättas för mobbing och utanförskap är plågsamt och sätter en stor prägel på barn och ungdomars lycka och möjlighet att tillgodogöra sig kunskap. Vi vill att Säter kommun tar detta på stort allvar och utreder möjligheten att aktivt införa en forskningsbaserad modell som exempelvis Olweusprogrammet för att arbeta aktivt mot mobbing.

Programmet har både förebyggande och åtgärdande insatser. Det är de vuxna som är ansvariga för att bygga en trygg och positiv atmosfär på skolorna där mobbing inte accepteras. Genom Olweusprogrammet får skolpersonalen en samsyn i det mobbningsförebyggande arbetet. Effekterna av Olweusprogrammet har utvärderats med mycket positiva resultat i nio stora studier till och med 2019 med tillsammans mer än 200 000 elever. Nedgången i nivån av mobbing har vanligtvis varit ca 30-50% efter åtta månaders arbete med programmet. Programmet har också fått topplacering i oberoende internationella och nationella utvärderingar.

3.1.5 Ökad samverkan med föreningslivet

Det som gör att det är en bra idé att samarbeta med idéburna organisationer är att där finns ofta hjärta och eldsjäl. Det är deras glöd vi behöver för få den där extra utväxlingen i arbetet i kommunen. Moderaterna är positiva till den typ av upplägg

där de idéburna organisationerna deltar. Vi är stolta över det arbete som görs ihop med föreningslivet men vi kan mer.

3.2 Näringslivsutveckling och de gröna näringarna

Företagsklimatet ska ledas av ett högt uppsatt mål och ett heltäckande arbete som skapar synergier mellan de aktiviteter som redan finns idag. Vi måste "kratta manegen" och vara redo för potentiella framtida etableringar samtidigt som vi ska skapa förutsättningar för de redan etablerade att växa. Det behövs en enklare väg in till kommunen. Vi ska vara tillgängliga när vårt näringsliv söker oss men framförallt ska ärenden hanteras skyndsamt.

3.2.1 Integration

För att vi som land ska kunna hjälpa fler personer i nöd krävs att vi får ordning på vår integration. Det här kräver förändringar i den nationella politiken men det kräver också åtgärder på det lokala planet. I Säter kommun har vi ett systematiskt arbete kring integration. Som på de flesta områden i kommunen finns kompetenta tjänstepersoner som behöver stöd i politisk strategi för att få förutsättningar för sitt arbete. Politiken behöver kraftsamla och vara tydlig i att detta är ett arbete som behöver genomsyra allt vi gör i kommunen.

Ett av de verktyg som kommunerna har är den samhällsorienteringen som är lagstadgad för vissa nyanlända och som bedrivs enligt förordning om samhällsorientering för vissa. Kommunerna ansvarar för upplägg och genomförande. Alla nyanlända och personer som kommer som anhöriginvandrare förväntas delta och det utgör idag inget villkor för någon ersättning. Samhällsorienteringen har ingen kursplan, utan det som regleras är åtta olika teman/områden som ska behandlas. Vi tycker att detta är ett verktyg som bör utvecklas i enlighet med vad som bland annat har gjorts i Växjö. Det är ett verktyg som kan ge en tydlighet i vilka rättigheter och skyldigheter som en person har i Sverige. Här kan man se att en examination tydliggör att det här är kunskaper som är viktiga för att bli en del av det svenska samhället. Om man inte blir godkänd får man helt enkelt gå om utbildningen. Samverkan med näringslivet är väldigt viktigt i integrationsarbetet för att stödja individer att komma ut på arbetsplatser och utveckla sina språkkunskaper. Här ser vi att man bör ta fram någon form av integrationsdiplom för de som aktivt tar emot praktikanter m.m.

3.3 Barnkonventionen

Barnkonventionen har blivit lag och syftet är att barnens perspektiv ska få ett mycket större utrymme. Det innebär att vi behöver vända på saker som tidigare varit givna. Det är även ett stöd i hur vi kan skapa ett Säter för nästa generation. En bra skola är lösningen på många av våra samhällsproblem. Att en elev klarar gymnasiet med godkända betyg är en förutsättning för att senare i livet komma i egen försörjning och undvika att hamna i kriminalitet eller utanförskap. Det är i klassrummet elever vågar drömma och skaffa sig kunskap för att nå sina mål, även om starten och förutsättningarna

ser olika ut. För oss i Moderaterna är alla barn och elever lika viktiga och vi som kommun ska ta ansvar för att deras skolgång blir den bästa oavsett huvudman. Att utgå från Barnets bästa i varje situation som involverar Säterns barn tycker vi är viktigt för att visa att vi står upp för barnkonventionen. Säter kommun ska bli mycket bättre på att involvera barn och unga i de frågor som berör dem. Något Barnkonventionen är tydlig med.

3.4 Kulturen

Säter kommun är en vacker kulturstad.

För att verkligen ta till vara på de satsningar som gör upplever vi att det krävs ett värdskap. Det behövs en plan för hur ett värdskap ska kunna se ut tex genom att organisera utbildning och aktiviteter speciellt med fokus på skola och barnfamiljer. Genom ett värdskap blir kulturen till en verklig del för våra unga och det i sin tur utgör en viktig del i det förebyggande och utvecklande arbetet. Ett annat exempel kan vara att samverka med den lokala fritidsgården. Hur detta arbete bäst utförs vill vi att kommunen utreder så att vi kan få verklig nytta av det framtida kulturkvarteret.

3.5 Sätters fysiska utveckling

En viktig del är att säkerställa stadens kontrollerade tillväxt, tillgången på tomter som möter efterfrågan, förverkligandet av stadens klimatmål och en ekonomiskt förnuftig, effektiv och bekväm samhällsstruktur så att både invånares och besökares känsla av livskvalitet ökar. Säter måste bli bättre på att utvecklas i hela kommunen: både i centralorten och på landsbygden.

Här spelar nya

översiktsplaner en stor roll. Säter kommun har alldeles för många detaljplaner som är för gamla och vi måste skruva upp det arbetet ytterligare.

[Moderaterna vill skapa ett växande attraktivt Säter!](#)

4 Hög kvalitet i välfärden

4.1 Barnens Säter

Moderaterna har ett grundläggande synsätt där vi utgår från att en bra skola för alla kommunens elever är lösningen på många av de svåra frågor vårt samhälle har att lösa. Det är oerhört viktigt för våra elever att få med sig det som behövs för att klara grundskolan och att ta sig igenom gymnasiet. Forskningen visar att en gymnasieexamen är den i särklass viktigaste faktorn för våra unga att komma i egen försörjning.

Säter kommun har länge legat under rikssnittet för behörighet till gymnasiet och därför är det fortfarande helt avgörande att vi nu på riktigt satsar på våra unga.

En grundläggande skillnad mellan Moderaterna och majoriteten är synen på att alla barn och ungdomar i kommunen är vårt gemensamma ansvar. Alla elever har olika förutsättningar för att hantera sitt lärande.

Vi tror på tanken om att konkurrens gör alla våra skolor bättre, att ett aktivt skolval gynnar alla, både föräldrar, elever och skolorna. Vi vill att även de kommunala skolorna ska tillmötesgå olikheter genom att erbjuda undervisning för särskilt begåvade barn, samt erbjuda ett brett spektra av profilklasser. Andra barn behöver särskilt stöd och även här behöver de kommunala skolorna totalt sett skapa bättre förutsättningar för fler elever. Att satsa på särskilda undervisningsgrupper är en självklarhet och att se till att vi har all den kompetens som behövs ute på våra skolor är viktigt. Alla elever har rätt att lyckas i skolan och vi behöver få fler elever som är godkända och som gör kloka val till gymnasiet.

4.1.1 Förskolan

Inget är viktigare än en bra start i livet. Därför är vi väldigt måna om att alla barn i Säter kommun får gå på en riktigt bra förskola, gärna en som de valt själva. Det är kvaliteten på våra förskolor som är den viktiga och den pedagogiska verksamheten ska ledas av en legitimerad förskollärare. Vi vill ge alla barn större chans att lyckas i livet och utjämna livschanser mellan barn med olika bakgrund. Det vi vet idag är att språket är avgörande för hur dina livschanser ser ut, därför är det oerhört viktigt att vi har fokus på just språket och att alla barn ges chansen att få gå i förskola.

Moderaterna anser att grunden för en bra skolgång läggs i förskolan och därför vill vi ytterligare stärka pedagogerna och öka vuxentätheten i våra förskolor och säkerställa att barngrupperna inte är för stora.

4.1.2 Grundskolan

Det är det som händer i klassrummet som avgör om elever vågar drömma, om de får med sig de kunskaper och de verktyg som gör att de kan nå dem. Även om starten i livet ser olika ut. Här är lärarna oerhört viktiga och vi behöver säkerställa att vi har en hög lärartäthet och behöriga lärare i våra klassrum.

Men någonstans finns det en gräns för hur mycket man kan snåla och spara utan att utbildningen i slutändan blir lidande.

För att tydliggöra skolans ansvar, föräldraansvaret och elevens ansvar samt vad som händer om detta ansvar inte tas, behöver förväntningarna bli tydliga och omfatta inte bara tiden eleven är i skolan utan vad som behöver uppfyllas för att eleven ska ha förutsättningar för att göra så bra ifrån sig som möjligt. Tydliga förväntningar och konsekvenser tror vi underlättar dialogen mellan skola, föräldrar och elev.

Vi vill se att skolan tar ett större ansvar i det förebyggande trygghetsarbetet och att Skolan tillsammans med andra sektorer anordnar föräldraträffar minst en gång per år. Vi ser det som nödvändigt att skolan måste ta ett större ansvar i det förebyggande arbetet än bara sitt kunskapsuppdrag. Detta nya förhållningssätt tror vi är lösningen för att få till bättre samarbete mellan de olika delarna i kommunen. Att gå bort från olika "stuprör" och gränsdragningar till fler "hängrännor" och sömlösa samarbeten.

Studie- och yrkesvägledare har en nyckelroll i att vägleda våra unga till framtidens arbeten. En del av eleverna som går i Sätters skolor idag kommer att arbeta med yrken som ännu inte existerar, därför är det oerhört viktigt att vi tidigt börjar använda studie- och yrkesvägledarnas kompetens och uppdrag. Deras insatser spelar även roll för att fler ska fullfölja gymnasiet och i slutändan också söka sig mot arbeten där behov finns. Varje felvald eller avbruten utbildning innebär en stor kostnad både för individen och samhället.

Utvecklingslärare är en vidarebearbetning av och förstärkning av alliansregeringens karriärtjänster för lärare. Det syftar till att ge utmaningar och karriärsteg för duktiga lärare, samtidigt som de ska behållas i undervisning. Studie- och yrkesvägledare har en nyckelroll i att vägleda våra unga till framtidens arbeten. Deras insatser spelar roll för att fler ska fullfölja gymnasiet och i slutändan också söka sig mot arbeten där behov finns.

Forskningen visar att skolan lätt glömmar bort barn och elever med särskild begåvning och att många tappar både motivation och studieteknik pga att det saknas utmaningar för dem. Det är också så att elever kan ha en särskild begåvning i ett eller flera ämnen och därför behöver man ha enskilda lösningar för varje individ vilket gör det svårt att ha generella lösningar. Detta är viktigt att vi fortsätter att uppmärksamma detta och ser till att kommunens handlingsplan verkligen implementeras.

4.1.3 Fritiden

Föreningslivet är så viktigt för barn och unga. Även fast äldre också är aktiva i föreningar så är det till övervägande del barn och unga som aktiverar sig i olika föreningar, och för olika syften. Föreningarna har en viktig funktion för Säterborna och för stadens framtida utveckling när det gäller att dels erbjuda ett brett utbud av aktiviteter, dels för att fånga upp ungdomar som annars kanske hamnar i fel kretsar. Det förebyggande arbetet som föreningslivet tillsammans med fritidsgårdsverksamheterna utgör, är av största vikt. Något som vi gärna ser utvecklas mer. Ett rikt och inbjudande föreningsliv är också en viktig del i att stärka kommunens attraktivitet så att fler människor vill flytta hit.

Moderaterna ser och värdesätter föreningarnas positiva insatser för kommunens utveckling.

4.2 En trygg kommun att åldras i.

Det ska vara naturligt att känna att Säter kommun är den kommun man vill bo i när du blir äldre. Det är den kommunen där du ska kunna välja hur du vill ha ditt åldrande och vilken utförare eller vilket boende som du önskar.

För oss innebär den enskilda människans välfärd och värdighet att man själv ska kunna råda över sin vardag och levnadsomständigheter. Detta ställer krav inte bara på kvaliteten i Sätters omsorg utan också på möjlighet att välja det boende, den hjälp och den omvårdnad som man själv anser passar bäst. För omsorgstagaren är boendeformen en prioriterad fråga. Vi vill i högre grad tillmötesgå den enskildes behov och önskemål genom att införa Lagen om valfrihet. I dag finns endast en extern utförare i kommunen. Vi anser att det är ett värde i sig att fler får möjlighet att driva särskilda boenden.

Med fler aktörer som driver boenden kommer sannolikt mångfalden av boenden också öka. Vi vill att det ska finnas flera boenden eller avdelningar med olika inriktningar i Säter kommun. Det kan till exempel vara en ett boende med olika djur, en avdelning med musikprofil eller kanske en friluftslivsprofil. Om de boende trivs mår de bättre, håller sig friskare och kräver mindre vård.

En aspekt i LOV-frågan som ofta glöms bort är personalens. När det som idag bara finns en arbetsgivare att välja på om man vill jobba på ett särskilt boende i Säter kommun har man inte mycket till val. Vi tycker det är viktigt att man som anställd ska kunna byta jobb om man inte trivs med sin nuvarande arbetsgivare.

Tid till förfogande är något som skapar oro för många av våra anställda i omsorgen. Moderaterna vill att all vår personal i omsorgen ska känna sig trygga i att gå till en arbetsplats som dom känner och trivs på.

Ensamheten hos våra äldre är ett stort problem och något vi behöver angripa från olika håll. Moderaterna satsar gärna på aktivitetsledare som kan arbeta brett inom kommunen för att förädla och initiera intressen hos våra omsorgstagare. Tanken är att de ska kunna verka på våra särskilda boenden såväl som på träffpunkterna. Vi vill också att de ska kunna göra vissa besök hemma hos individer som hemtjänsten identifierar som särskilt utsatta för ensamhet, vilket är en stor hälsorisk hos våra äldre. Det man också sett är att svält är ett utbrett problem bland just de som lever i ofrivillig ensamhet vilket än mer påvisar digniteten på problemet. Kan man förbättra deras mående så kommer också det fysiska välmåendet att förbättras.

Nära vård är ett viktigt reformarbete som vi i Moderaterna ser fram emot att få implementera i Säter kommun. En omställning till nära vård innebär ett förändrat arbetssätt där det sker en förflyttning i sättet att arbeta. Det innebär att nära vård inte är en ny organisationsnivå eller ska vara en ny benämning på primärvården, även om just primärvården utgör kärnan i den nära vården. SKR beskriver det som ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Själva kärnan i nära vård är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar. Detta innebär att vår omsorg behöver se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen. Detta nya förhållningssätt kommer ge oss nya möjligheter att arbeta mer tillsammans med nya arbetssätt vilket kommer få våra resurser att användas bättre och därmed räcka till fler.

4.3 En väl fungerande socialtjänst

I vårt Säter är det självklart att människor ska känna social och ekonomisk trygghet. När man befinner sig i någon form av utsatthet i livet ska våra kommuninvånare mötas av en tillgänglig och individfokuserad socialtjänst. Deras arbete ska fortsatt vara baserat på evidens och beprövad kunskap. Det stöd och hjälp som ges ska bygga på individens behov och inneboende potential och utformas tillsammans för att sedan leda till möjligheten att leva så självständigt som möjligt. Även inom detta område behöver verksamheten bygga på samarbete och samverkan mellan

olika aktörer – att fortsätta utveckla verksamheten, driva digitala processer och hitta nya arbetssätt.

En stor utmaning vi har framöver är den ökade andelen av unga med psykisk ohälsa, samtidigt som andelen unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättning har ökat över tid. Detta ställer nya krav på våra verksamheter och för att undvika att individen hamnar mellan stolarna behöver vi arbeta upp nya arbetssätt med samordning mellan statlig institutionsvård, hälso- och sjukvården, skolan och socialtjänsten. Det är viktigt att samverkan sker i hela vårdkedjan och att ekonomin inte blir styrande. Vi behöver bygga hängrännor och ta bort stuprör.

Vi behöver även se till att skolgången

fungerar väl framöver så att dessa ungdomar klarar av sin gymnasieutbildning och kommer i arbete, samtidigt som vi behöver arbeta upp ett system för de som inte klarar av detta utan kräver mer stöd för att få ett väl fungerande liv. Här kommer vår LSS-verksamhet vara helt avgörande för hur väl vi lyckas. Det finns en stor utvecklingspotential för att bygga upp en god och kunskapsbaserad verksamhet. Vår kommun ska vara ett föredöme inom LSS-verksamheten.

Hög kvalitet i välfärden är något vi precis som alla Säterbor värdesätter väldigt högt. För att nå dit och anta framtidens utmaningar krävs ändrade arbetssätt men också satsningar, inte minst på de unga. Vi föreslår i denna budgeten:

5 Ett föredöme som arbetsgivare

Våra medarbetare i Säter kommun är vår största tillgång och av de absolut största fördelarna som kommunen har. Om inte våra medarbetare mår bra eller trivs, fungerar inte heller verksamheten optimalt.

Vi vill också ha extra fokus på åtgärder som ser den enskilde medarbetaren genom att utreda förutsättningarna för en sjukanmälningstjänst med sjukvårdsrådgivning. Tjänsten används i syfte att sänka korttidsfrånvaro, minska upprepad korttidsfrånvaro och avlasta enhetschefer. En annan fördel är löpande kartläggning av sjukfrånvaron, där man hela tiden kan se dess orsaker och snabbt kan sätta in rätt insatser. Erfarenheter från andra kommuner visar att denna insats påverkar andelen sjukskrivna positivt. De verksamheter där detta är möjligt ska kunna drivas som intraprenad. Intraprenad skapar delaktighet och engagemang. Genom gemensamt ansvarstagande kan många positiva effekter uppnås såsom lägre sjukfrånvaro, bättre kvalitet och större flexibilitet.

Sätters Kommunkoncern ska vara ett föredöme som arbetsgivare och erbjuda alla anställda en god arbetsmiljö och goda arbetsvillkor. Vi har nolltolerans mot kränkande särbehandling och diskriminering. Vi välkomnar mångfald och ser alla våra medarbetare som tillgångar och tillsammans ser vi till att kommunen blir bättre. För att medarbetarna ska känna sig trygga med att kunna varna för oegentligheter i verksamheten har det införts en extern visselblåsarfunktion. Delar av processen hanteras idag internt och vi vill föreslå att den i sin helhet hanteras externt. Detta upplägg vill i Moderaterna se i hela kommunkoncernen.

Vi tror att ännu mer kan göras för att möta behovet av medarbetare i kommunala bristyrken. Att titta på kombimodellen för att få särskilt lämpade men ännu inte behöriga lärare kan vara något att titta på inom skolan. Vi tror att omsorgen borde undersöka en anställningsgaranti inom vuxenutbildningen för att få fler att våga ta steget till studier.

Innovation med personalkraft är ett mycket viktigt redskap för att ge våra medarbetare förutsättningar att påverka sin situation och sin enhet. När man föreslår en besparing av ram så vill vi att kommunen hittar en modell så förvaltningen får behålla en del för att utveckla sin verksamhet. Det här upplägget gäller även för när en enhet, sektor eller bolag gör en besparing på sin ram. Det här behöver experter utreda och även vilka regler som ska gälla för att få ta del av det stödet.

5.1 Samverkan

Vi tror på att samverkan mellan våra sektorer och bolag är lösningen för att få ekonomin att gå ihop framöver. Vi växer som kommun och vi lever allt längre vilket gör att våra behov ökar i snabbare takt än vad våra resurser gör. Det är oerhört viktigt att samverka över sektorsgränser och skapa förutsättningar för att detta ska bli möjligt. Moderaterna tycker att detta arbete går för långsamt och vill särskilt lyfta behovet.

Även inom yrkesgrupper kan det vara gynnsamt med samverkan. Studie och yrkesvägledare har en oerhört viktig roll på våra skolor och Moderaterna tycker att vi borde se till att ta tillvara på deras kompetens och ge dem ett tydligare uppdrag att stötta eleverna till att ta kloka beslut inför framtiden. Deras roll gör skillnad för att fler elever gör kloka val till gymnasiet och ökar sin chans att fullfölja sin utbildning och i slutänden också söka sig mot arbeten där behoven finns. Samhället och individen förlorar enormt mycket på att en elev avbryter sin utbildning

Ändringsyrkanden Driftsbudget 2024

SÄTERS KOMMUN										
DRIFTBUDGET 2024										
Budgetberedning 2-3 maj 2023										
Tjänstemannaförslag										
↓										
FÖRSLAG DRIFTBUDGET 2024	Beslut KF juni 2023		Sektorberedning reviderad budget				Nytt förslag			
	Budget	Beslut KF (jun)	Justeringar	Effektiviseringar	TJM Förslag	Justeringar	xxx	xxx	Förslag	
1000-tal kr	2023	Besparingar	ram		Besparingar	Ny ram	Moderaterna		Ny ram	
Nämnd/förvaltning		2024	2024			2024			2024	
Kommunstyrelsen	94 095	-1 380	95 305	5 840	-821	100 324	-2 500	0	0	97 824
Kommunstyrelsen exkl pension	63 398	-1 380	66 796	-630	-821	65 345	-2 500			62 845
Pensioner (exkl pensionsförsäkr)	14 862		14 059	372		14 431				14 431
Pensioner (pensionsförsäkr)	11 460		14 450	6 098		20 548				20 548
Försäljning mark	-4 000		0			0				0
Reserv till löneökning PU	1 000		0			0				0
Reserv oförutsedda kostnader	7 375		0			0				0
Verksamhet i samverkan	15 880	0	17 031	-17	0	17 014	0	0	0	17 014
Räddningstjänst Dalamitt	13 650		14 700			14 700				14 700
Överförmyndare i samverkan ÖIS	1 050		1 071			1 071				1 071
Upphandling GNU	1 180		1 260	-17		1 243				1 243
Samhällsbyggnadsnämnd	48 425	-1 000	49 676		-706	48 970	-1 500			47 470
Miljö- och byggnämnd	4 990	-200	4 890		-60	4 830				4 830
Kulturnämnd	17 810	-400	18 855	-270	-235	18 350	-600			17 750
Barn- och utbildningsnämnd	315 200	-6 000	331 056	-2 300	-3 956	324 800	-2 400			322 400
Socialnämnd	300 970	-6 000	320 626		-3 826	316 800	1 200			318 000
Revision	1 090	-20	1 092		-12	1 080				1 080
TOTAL	798 460	-15 000	838 531	3 253	-9 616	832 168	-5 800	0	0	826 368

Ks § 226 Revidering av kommunstyrelsens delegationsordning

KS2023/0373

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar fastställa delegationsordning för kommunstyrelsen daterad 2023-10-09 med undantag av punkten 10.4 besluta om utlämnande av registerutdrag.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens delegationsordning behöver regelbundet uppdateras och revideras. I denna revidering har bland annat en översyn av beloppsgränser och genomgång av delegation avseende inköp/upphandling gjorts. I övrigt har den anpassats efter nya förutsättningar samt redaktionella justeringar.

Ks § 227 Pensionspolicy

KS2023/0423

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Fastställa Pensionspolicyn daterad 2023-09-25. Policyn ersätter tidigare pensionspolicy (fastställd kommunfullmäktige 2021-04-29)
2. Beslut och skrivningar kring 80/80/100 modellen (beslut i kommunstyrelsen 2017-05-23) ersätts med Pensionspolicyn.

Ärendebeskrivning

Pensionspolicyn beskriver det Sätters kommun beslutar ska gälla i specifika pensionsfrågor.

Pensionspolicyn ska användas som en aktiv del i kommunens personalpolitik och omfattar alla medarbetare.

Kommunens mål är att åstadkomma en konsekvent och rättvis hantering av pensionsförmåner och andra förmåner som är knutna till ålder

Regler för pensionsförmåner för förtroendevalda politiker och hantering för löneväxling till pension finns i särskild bilaga till Pensionspolicyn.

Som en möjlighet vid revideringen har policyn också förtydligats och förenklats. Detta för att det ska ge alla medarbetare och förtroendevalda ett lättläst och översiktligt dokument.

Sätters kommun har ett avtal om samverkan med Falu kommun om lön- och pensionsadministration och policyn har tagits fram tillsammans med handläggare i Falun kring skrivningar i detta för att minska risker för felaktiga tolkningar.

Pensionspolicyn innehåller hantering av 80/80/100 modellen vilket är en möjlighet för medarbetare att från en viss ålder gå ner i arbetstid med fortsatt inbetald tjänstepension på samma nivå som innan.

Modellen 80/80/100 är en uppskattad möjlighet för många medarbetare och många har planerat för att använda denna möjlighet år innan det är aktuellt. Pensionsåldern har höjts men trots det är förslaget att kvarstå på 61 år för möjligheten att minska i arbetstid. Bedömningen är att möjligheten att kunna välja har en positiv effekt även om man inte använder det.

Ks § 227 forts

Det är en förmån som bidrar till en attraktiv arbetsgivare.

Behovet om att fler ska arbeta längre behöver också ge medarbetena förutsättningar att klara ett längre arbetsliv vilket modellen bidrar till. För året är kostnaden 55 000 kr för inbetalning av tjänstepension, i flera fall ersätt inte medarbetaren med någon annan på den procent som medarbetaren minskat i arbetstid

Ks § 228 Plan för tillsyn av arkivvården i Sätters kommunkoncern

KS2023/0413r

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar anta planen för tillsyn av arkivvården i Sätters kommunkoncern.

Ärendebeskrivning

Varje kommunal myndighet har ansvar för vården av sitt arkiv så länge arkivet inte har överlämnats till arkivmyndigheten. Arkivmyndigheten ska, enligt 7§ arkivlagen, regelbundet inspektera arkivvården hos de myndigheter som står under dess tillsyn, för att säkerställa att information av vikt kan bevaras för framtida generationer.

Kommunstyrelsen har delegerat tillsynsansvaret till kommunstyrelseförvaltningen. Sätters kommuns tillsynsplan anger hur arkivmyndigheten planerar att uppfylla sitt uppdrag enligt arkivlagen.

Återrapportering till kommunstyrelsen om genomförda tillsynsbesök sker årligen.

Beslutsunderlag

Arkivlag (1990:782) 7–8 §§

Förslag: Plan för tillsyn av arkivvården i Sätters kommun, 2023

Ks § 229 Aktuellt från kommundirektören

Beslut

Kommunstyrelsen tackar för informationen och lägger den till handlingarna.

Information om:

- Intranätet
- Kulturmiljöprogram
- Kretsloppsplan - utställning
- 6/10 Företagsfrukost/Landshövding på besök
- 8/10 SÄBO invigning
- Företagsbesök: S:t Eriks Cement Trollbo, Erlandsson Rökeri, LRF
- Besökt flera nämnder, chefsforum
- Kommunledning: praktik/handledarutbildning
- LGRS – Ledningsgrupp strategi: digitalisering

Ks § 230 Ungdomsledarstipendium 2023

KS2023/0410

Beslut

Kommunstyrelsen utser mottagare av Ungdomsledarstipendiet 2023 vilken offentliggörs i samband med utdelningen på kommunfullmäktiges sammanträde 30 november.

Bakgrund

Sätters kommuns ungdomsledarstipendium har instiftats för att kommunen en gång årligen ska ha möjlighet att på ett tydligt sätt visa sin uppskattning av en ungdomsledarinsats som bedöms vara så pass meriterande att en officiell belöning är befogad.

Stipendiet ska uppmuntra till fortsatt gott engagemang för ungdomar och deras fritid.

Beloppet är 10 000 SEK.

Ärendebeskrivning

Utse mottagare av 2023 års ungdomsledare. Fem förslag till priset har inkommit.

Ks § 231 Framtida användning av Fågelsången

KS2023/0255

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna framtagna utredning samt uppdra till Säterbostäder

1. Inleda en designdialog med kommunen med målet att ta fram en projektering och budget avseende verksamhetslokaler
2. Bistå kommunen med att säga upp de externa avtal som berörs i och samlokaliseringen av kommunens verksamheter
3. I dialog med kommunen identifiera annan plats där det kan uppföras seniorbostäder/bostäder riktade mot en äldre målgrupp.

Kommunstyrelsen beslutar att framtagna projektering och budget ska godkännas av kommunstyrelsen innan byggnation kan inledas

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till Kommundirektören

1. Inventera och föreslå vilka verksamheter som kan samlokaliseras i det ombyggda Fågelsången
2. Med stöd av Näringslivskontoret föra dialog med privata fastighetsägare avseende framtida användning av de lokaler kommunen går ur

Ärendebeskrivning

Sedan uppdraget gavs till Säterbostäder har det skett mycket i Säter kommun såväl som i omvärlden. Bland annat har antal människor i behov av särskilt boende ökat. Utöver detta så världsekonomin kraftigt förändrats det senaste året vilket ställer krav på kommunen att se över alternativa arbetssätt & lösningar i olika frågor.

Utredningen som tagits fram visar potentiella vägval för Fågelsångens omvandling. Utifrån genomförd dialog och utvärdering mellan Säter kommun och Säterbostäder ser förvaltningen vägvalet att omvandla Fågelsången till verksamhetslokaler som det bästa alternativet utifrån långsiktig koncernnytta.

Ks § 231 forts

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade KF § 70 2018-06-14

Uppdra till Säterbostäder att skyndsamt utreda framtida användning av Fågelsången avseende genomförande och huvudman.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade Au § 115 2023-05-16

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar uppdra till Kommundirektör att skyndsamt utreda framtida användning av Fågelsången avseende genomförande och huvudman.

Sedan uppdraget gavs har Säterbostäder undersökt olika alternativ avseende huvudman och genomförande. Dock har Säterbostäder, i dialog med kommunen, kommit till slutsatsen att den omvandling som bör ske av fastigheten bör skötas av bolaget. Det vill säga att Säterbostäder fortsatt bör vara huvudman. Vidare så har Säterbostäder, i dialog med kommunen, undersökt olika alternativ till genomförande. En slutsats som börjat utkristallisera sig i dialogen med kommunen är att Fågelsången är svårt, i nuvarande skick, att bygga om till seniorbostäder. Därför har Säterbostäder även börjat utreda andra alternativ såsom verksamhetslokaler.

Beslutsunderlag

Utredning Fågelsången
Analys externa lokaler

Delges

Nämnder och styrelser i Säter kommun

Ks § 232 Höjning av VA-taxan

KS2023/0420

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- Ändra författningstext i TAXA för Sätters kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning, i enlighet med förslaget.
- En höjning av anslutningsavgiften (§5.1 a & b samt 6.1 a & b) i TAXA för Sätters kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning från och med den 1 januari 2024.
- En höjning av bruksavgiften (samtliga parametrar i §14.1) i TAXA för Sätters kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning med 15% från och med den 1 januari 2024.
- För varje kalenderår därefter justera avgiftsbeloppen (avgiften i §14.1.) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.
- Tillägg till samtliga paragrafer där taxan fastställs anges i belopp exklusive mervärdesskatt. I kolumnen ”med moms” anges det belopp som räknats fram avseende de skattesatser som gällde vid taxans införande.’

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören ta fram förslag till för kommunen gemensam avgift för pappersfaktura.

Ärendebeskrivning

Den allmänna VA-verksamheten ska vara självfinansierande genom avgifter vilka regleras i VA-taxan. Som VA-huvudman är Samhällsbyggnadssektorn skyldig att se över VA- taxan så att den speglar de utgifter och inkomster som föreligger både för att bygga ut den allmänna VA- anläggningen och för att på ett säkert sätt sköta och underhålla den.

Sätters kommun har inte höjt anslutningsavgiften sedan 2016. Vid en jämförelse med grannar i Dalarna så ligger vi med 106 000 kr lägst, efter Borlänge med 140 000. Vid en nationell jämförelse ligger vi bland de 20 lägsta kommunerna. Antalet nyanslutningar i Säter har legat på ca 5 stycken per år under de senaste 5 åren. Merparten av anslutningarna har varit relativt billiga förtätningar i lättgrävd mark.

Ks § 232 forts

De får nyanslutningar som skett har givit VA-verksamheten en kostnadstäckning på ca 35- 80%. En kostnadstäckning på 100% för anslutningsavgiften är önskvärt, då nyanslutningar annars driver upp bruksavgiften på ett oskäligt sätt.

I samband med ökande antal exploateringar och de beslutade VA-utbyggnadsplaner finns behov av att höja anslutningsavgiften.

Enligt VA- planen tillkommer 16 nya VA- anslutningar (utöver exploateringar) per år fram till 2040. Förslaget innehåller en höjning av anslutningsavgift för samtliga tjänster Vatten, Spill och Dag med 76 %. Avgiften efter höjning hamnar på 187 000 kr. Under 2023 var den genomsnittliga anslutningsavgiften i Sverige 172 368 kr.

Den 1 jan 2023 höjdes bruksavgift med 10%, med kännedom om att detta inte täckte de ökade utgifterna under 2022, ännu mindre det släpande underskottet från 2019. Stigande energi-, transport och materialpriser har givit ett underskott på 2 584 000 kr i verksamheten.

För att balansera ökade utgifter föreslås en höjning av bruksavgiften med 15 % den 1 jan 2024.

För att undvika att nya underskott i en väldigt svängande världsmarknads föreslås en årlig indexreglering av VA- taxan.

Författningstexten i kommunens Va-taxa har fått en översyn och vissa ändringar föreslås för att ta hänsyn till företeelser som blivit mer vanliga sedan taxan infördes 2011, såsom sprinkler och komplementbyggnader för boende. Texten har också fått vissa förtydliganden såsom när tilläggsavgiften ska tillämpas.

Begreppet lägenhet har bytts mot bostadsenhet.

Det fullständiga förslaget till ändrad VA- taxa finns i Bilaga 1

Ks § 232 forts

Vid en höjning enligt förslaget ser anslutningsavgiften från 1 januari 2024, för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet § 5.1 ut som följande

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 104 000 kronor	om 130 000 kronor
b)	En avgift per m2 tomtyta	om 32,00 kronor	om 40,00 kronor
c)	En avgift per bostadsenhet	om 20 000 kronor	om 25 000 kronor
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	om 9 600 kronor	om 12 000 kronor

Vid en höjning enligt förslaget ser anslutningsavgiften från 1 januari 2024, för annan fastighet § 6.1 ut som följande:

		Utan moms	Med moms
a)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 96 000 kronor	om 120 000 kronor
b)	En avgift per m2 tomtyta	om 32,00 kronor	om 40,00 kronor
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	om 9 600 kronor	om 12 000 kronor

Ks § 232 forts

Vid en höjning enligt förslaget ser bruksavgiften från 1 januari 2024, §14.1 ut som följande

		Utan moms	Med moms
a)	En fast avgift per år	Om 4 616 kronor	Om 5 771 kronor
b)	En avgift per m3 levererat vatten	Om 31 kronor	Om 38 kronor
c)	En avgift per bostadsenhet (250 m2) och år	Om 1 538 kronor	Om 1 921 kronor
d)	En avgift för varje påbörjat 100-tal m2 tomtyta och år för annan fastighet	Om 1 328 kronor	Om 1 655 kronor

Ks § 233 Initiativrätt om inaktiva detaljplaner

KS2023/0156

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar avslå förslaget om att kommunen ska handlägga ändringar av detaljplaner enligt vad som föreslår i initiativet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Arbetsutskottets förslag att avslå förslaget om att kommunen ska handlägga ändringar av detaljplaner enligt vad som föreslår i initiativet.

Christer Eriksson (M) yrkar bifall till förslaget att kommunen ska handlägga ändringar av detaljplaner enligt förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra varvid han finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag att avslå förslaget att kommunen ska handlägga ändringar av detaljplaner enligt förslag.

Omröstning begärs och genomförs. 11 ledamöter är röstberättigade.

Följande beslutsgång godkänns för omröstning

Ja-röst om bifall arbetsutskottets förslag att avslå förslaget

Nej-röst till Christer Erikssons (M) förslag att bifalla förslaget.

Sune Hemmingsson (C)	Ja
Stefan Dangardt (L)	Avstår
Annika Karlsson (S)	Ja
Helena Andersson (S)	Ja
Roger Siljeholm (M)	Nej
Christer Eriksson (M)	Nej
Roger Carlsson (SD)	Nej
Karin Frejd (C)	Ja
Daniel Ericgörs (KD)	Ja
Göran Johansson (V)	Ja
Mats Nilsson (S)	Ja

Med 7 ja-röster och 3 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat enligt arbetsutskottets förslag att avslå förslaget. En ledamot avstår.

Ks § 233 forts

Ärendebeskrivning

Kommunens ansvar för detaljplanering styrs av Plan och Bygglagen och kommunen har planmonopol. Det betyder att kommunen alltid beslutar i ärenden som rör detaljplanering, oavsett vem som tar fram planen. Om en privatperson, eller företag, vill ta fram eller ändra en detaljplan sker det i samarbete med kommunen, lämpligen genom att ett planavtal tecknas. Kostnaderna för planarbetet bärs av den som önskar ändra detaljplanen.

Kommunens verksamhet vilar på många principer utifrån bland annat Kommunallagen. Två viktiga principer i sammanhanget är likställighetsprincipen och att kommunen inte får ge stöd till enskilda företag. Likställighetsprincipen innebär att kommunen inte får särbehandla vissa kommunmedlemmar eller vissa grupper av kommunmedlemmar annat än på sakliga grunder. Kommunen har heller inte rätt att ge stöd till enskilda näringsidkare men får däremot vidta åtgärder för att rent allmänt främja näringslivet.

Au § 192 forts

Förslagsställaren påtalar att det i Säter finns många detaljplaner där genomförandetiden gått ut. Det innebär dock inte att detaljplanen upphör att gälla utan är fortfarande juridiskt bindande. Däremot kan planens bestämmelser tolkas i något vidare bemärkelse. En tolkning som strider mot planen får därför inte göras utan det handlar snarare om att åtgärder som kan anses komplettera planen kan göras.

I förslaget från Moderaterna framförs många synpunkter kring vilka förutsättningar lagen idag ger. Här konstateras att Säter kommun ej kan ändra lagstiftningen utan har att följa den praxis som finns. Frågorna om ändrad lagstiftning lämnas därför utan vidare behandling.

Förvaltningens rekommendation

Förvaltningen har tolkat skrivelsen som att förslagsställaren vill att kommunen per automatik ser en detaljplan som inaktuell när genomförandetiden gått ut, och att kommunen då ska ta initiativ till att ändra planens innebörd så att den stämmer överens med den verksamhet som bedrivs på platsen.

Ks § 233 forts

Att per automatik se en detaljplan vars genomförandetid gått ut som inaktuell kan föra med sig utmaningar. Hur ska exempelvis en detaljplan där verksamheten på platsen fortfarande går i linje med detaljplanen bedömas, ska den också ses som inaktuell och omprövas? Vidare går det att fundera kring hur vi ska hantera en situation där vissa sakägare gynnas av en omprövning medan andra lider skada av den?

Förvaltningen ser att frågan om en detaljplans aktualitet behöver bedömas från fall till fall. En detaljplan reglerar ofta ett större område där mark kan upplåtas för många ändamål. Planen tas alltså fram med ett allmänt syfte. Om ett enskilt intresse senare ligger till grund för att planen ska ändras anser Förvaltningen att finansieringen också ska vara enskild. Det vill säga i linje med hur kommunen arbetar idag. Skulle hela planen behöva ändras eller upphävas, ur ett allmänt perspektiv, kan kommunen ta initiativ till ett sådant förfarande. Det som är avgörande för kommunens agerande är alltså huruvida det finns ett allmänt intresse eller ej.

Ett mer omfattande arbete med att ompröva äldre detaljplaner är också resurskrävande. Att upphäva eller ändra en detaljplan ska i regel följa samma process som framtagandet av en ny detaljplan, men kan vara olika omfattande beroende på ett antal olika faktorer. I samtliga fall bör konsekvenserna för ändringen eller upphävandet utredas och kända sakägare ska ges möjlighet att lämna synpunkter. Såvida inte mer resurser tillförs verksamheten måste ett sådant arbete ställas i prioritet mot andra arbeten.

Au § 192 forts

Det faller sig naturligt att Förvaltningen tvingas prioritera mellan framtagandet av nya detaljplaner och att ompröva äldre. Prioriteringen ska förstås beslutas politiskt men Förvaltningen upplever att den politiska viljan är att få fram nya detaljplaner för bostäder, verksamheter m.m.

I skrivelsen framförs även ett förslag att Kommunen inför planavgift. Frågan utreddes 2018 och ett förslag till kompletterad Plan oh bygglovstaxa togs fram där planavgift ingick. Ärendet återremitterades av Kommunstyrelsen den 2018-11-27. Frågan har inte utretts vidare sen dess.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar Förvaltningen att skrivelsens förslag om att ompröva detaljplaner bör avslås. Förslaget om plantaxa kan bifallas då det finns ett förslag framtaget som kan beredas för beslut.

Ks § 233 forts

Bakgrund

Via initiativrätt har Moderaterna, Christer Eriksson, väckt ett ärende om inaktiva detaljplaner i Kommunstyrelsen. Arbetsutskottet har uppdragit kommundirektör att utreda ärendet.

I förslaget med dess komplettering framförs förslag om att kommunen ska se detaljplaner vars genomförandetid gått ut som inaktuella och därmed ompröva dessa utifrån rådande förutsättningar. Vidare framförs att kommunen bör införa plantaxa.

Ks § 234 Avbrytande/upsägning av avtal

KS2022/0223

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar säga upp avtal angående uppförande av en Förskola på fastigheten Skönvik 1:6 och avtal om byggande av bostäder vid Skönvik i Sätters kommun.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Kommunen och Samhäll Säter AB har 2022-08-18 tecknat ett Hyreskontrakt med 10 bilagor om förhyrning av lokal på fastigheten Skönvik 1:6 m fl i Sätters kommun.

Parterna har 2022-08-18 ingått ett avtal om byggande av bostäder vid Skönvik. Sätters kommun och Skanska Sverige AB har tecknat ett kontrakt avseende avrop från ramavtalet Förskolebyggnader 2018. Detta avtal har inte undertecknats av Samhäll Säter AB.

Styrgruppen har uppfattningen att det finns grund för kommunen att avbryta projektet och därmed säga upp ovan nämnda avtal eftersom kostnaden för byggnationen överstiger den i avtalet reglerade nivån. Kommunen hänvisar dels till Hyreskontraktets bilaga 1, punkt 17.1 (iii), dels till Hyreskontraktets punkt 17.2 och dels till Hyreskontraktets bilaga 2 punkt 4.3. Enligt nyss nämnda punkt 17.2 anges att om Hyreskontraktet upphör att gälla ska vardera part stå sina egna kostnader hänförliga till Hyresavtalet och ingen av parterna ska ha några anspråk mot den andre parten, av vad slag det vara må, på grund av att Hyresavtalet upphört. Enligt punkt 11.3 i Avtalet om byggande av bostäder vid Skönvik förfaller detta i och med att Hyreskontraktet upphör. Även här ska vardera parten bära sina egna kostnader.

Kommunen hade stora förhoppningar om byggande av en förskola och bostäder i Skönvik. Omvärldsfaktorer har dock påverkat kostnaden till för kommunen inte acceptabla nivåer. Detta beklagar kommunen. Kommunen hoppas dock att SBB/Samhäll Säter AB fortsätter sitt engagemang inom Skönviksområdet.

Ks § 235 Kostpolicy

KS2023/0233

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Anta Kostpolicy daterad 2023-10-11 med ändringen under 5.5 ska ”miljö” läggas till.
2. Kostpolicyn ersätter Livsmedelsstrategi för Sätters kommun” antagen av kommunfullmäktige 2013-01-31, § 5.

Karin Frejd yrkar att under punkten 5.5 ska ”miljö” läggas till. Meningens lydelse blir då: ”Genom måltidernas innehåll ska matgästerna få möjlighet att lära sig vilken mat som är bra för *miljö*, hälsan och klimatet ”

Kommunstyrelsens ledamöter enas om tilläggsyrkandet.

Ärendebeskrivning

Med hänvisning till att samtliga nämnder i sina yttrande ställer sig bakom förslaget till kostpolicy föreslår sektorn att Kostpolicyn antas.

Yttranden

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Samhällsbyggnadsnämnden anser det framtagna förslaget till kostpolicy vara heltäckande och framåtsyftande Sbn § 95

Kulturnämnden har inga synpunkter på den framtagna kostpolicyn Kn § 70

Socialnämnden antar yttrandet som sitt eget och föreslår kommunfullmäktige att anta den föreslagna kostpolicyn. Sn § 103

Barn- och utbildningsnämnden antar tjänsteutlåtandet som sitt eget och föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott anta den föreslagna kostpolicyn. BUN § 65

Bakgrund

Kommundirektören har uppdragit samhällsbyggnadssektorn och kostenheten att se över samtliga dokument på nationell, läns och lokal nivå som styr eller inverkar på mat och måltider, för att sammanställa dessa till en kostpolicy som ska vara ett kommungemensamt styrdokument.

Ks § 235 forts

Kostpolicyn ska utgöra en grund för verksamhetsspecifika riktlinjer vilka alla ska följa den vision och målsättning som dokumentet utgör.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-05-16 KSAU § 131 remittera förslaget till kostpolicy till barn och utbildningsnämnden, kulturnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och socialnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 2023-09-30.

Beslutsunderlag

Yttrande från barn och utbildningsnämnden, socialnämnden, kulturnämnden och samhällsbyggnadsnämnd.

Ks § 236 Svar på medborgarförslag om skyltning och att kommunen tar över den del av vägen nedanför Skedvigården

KS2023/0210

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta avslå medborgarförslaget.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att kommunen tar över ansvaret för en del av vägen nedanför Skedvigården lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-04-27 av Jan Lövblad, styrelsen för Stora Skedvi Hembygdsförening. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-05-16 remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Medborgarens förslag

”Hembygdsgården är idag ansluten till det kommunala vägnätet via en privat väg. Den privata vägen börjar nedanför anslutningen till Skedvigården. Vårt önskemål är att kommunen tar över det fulla ansvaret för del av Prästgårdsvägen och Bernthagesväg in mot Hembygdsgården. Folk utifrån klagar på att det är svårt att hitta oss på grund av dålig skyltning. Det blir nästa önskemål om hjälp från kommunen med en tydligare information om var vi finns.”

Yttrande från samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden anser att vägarna är viktiga förbindelsevägar för bygden. I dagsläget finns dock ingen möjlighet till utökat åtagande av skötsel av de vägar medborgaren föreslår. Vägarna föreslås att utredas gällande ett eventuellt övertagande i framtiden.

Skyltning till hembygdsgården hänvisas till Trafikverket som är väghållare på Landavägen.

Ks § 237 Redovisning av obesvarade medborgarförslag

KS2023/0401

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att medborgarförslagen ligger kvar för beredning.

Ärendebeskrivning:

Enligt kommunfullmäktige arbetsordning, 31 §, ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande medborgarförslag har inte beretts färdigt

Medborgarförslag om att tillåta förbeställning och köp av mat från Skedvigården, KS2023/0077

Medborgarförslag om att bibehålla och utveckla en träffpunkt för de med hemtjänst i eget boende, genom att tillåta förbeställning och köp av mat från kommunen lämnades s in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-02-23 av Ulf Thorsell, Per-Åke Roslund och Bo Söderlund. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-03-21 remittera medborgarförslaget till socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Yttranden inkom från de båda nämnderna och förslaget behandlades på kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 där kommunfullmäktige beslutade återremittera medborgarförslaget för att göra en utvärdering vilka vinster man kan göra gällande de äldres välmående och även redovisa vilka kostnader och organisationsförändringar som behövs om detta införs i alla kommundelar.

Ks § 237 forts

Medborgarförslag – cykelvägar från Gustafs till St Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo, KS2023/0321

Medborgarförslag om cykelvägar från Gustafs till Stora Skedvi, Borlänge och Säter via Solvarbo lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Johanna Barck, Gustafs m fl. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarförslag – bygga lägenheter i Solvarbo, KS2023/0322

Medborgarförslag att bygga lägenheter i Gustafs lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Ulla Hellqvist, Gustafs. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarförslag – styra upp korsningen Grängsgatan /Vasagatan/Salutorget, KS2023/0338

Medborgarförslag om att styra upp korsningen Grängsgatan/Vasagatan/Salutorget lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Torbjörn Eriksson. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Medborgarförslag – åtgärda lekplatsen vid Magasinvägen i Enbacka, KS2023/353

Medborgarförslag om att åtgärda lekplatsen vid Magasinvägen i Enbacka lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Margareta Kock. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Medborgarförslag – tillgång till toaletter i centralorten, KS2023/355

Ett medborgarförslag om att tillgång till toaletter i centralorten lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-09-28 av Sig Eklöf. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut.

Ks § 238 Deltagande i Järvaveckan och Almedalsveckan

KS2023/0363

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ambition är att inte delta på Almedalsveckan under de år när Sätters kommun har en ansträngd ekonomi. Sätters kommun har aldrig deltagit i Järvaveckan och tänker inte delta under åren då kommunen har en ansträngd ekonomi.

Ärendebeskrivning

Ett initiativ har lämnats in av Christer Eriksson (M) med följande Beslut att politiker eller tjänsteman inte ska delta på Järvaveckan och/eller Almedalsveckan, med motivering att kommunen har ansträngd ekonomi.

Sätters kommun har aldrig deltagit på Järvaveckan. 2023 valde Sätters kommun att inte delta på Almedalsveckan utifrån det ekonomiska läget. Kommunen har en fortsatt ansträngd ekonomi under 2024 och det innebär att kommunens politiker och tjänstepersoner bör avstå från att delta på Almedalsveckan 2024.

Almedalsveckan är en mötesplats med kunskapshöjande seminarier för politiker och tjänstepersoner och den möjligheten att delta framöver bör omprövas utifrån ekonomi och kommunens behov av kunskap.

Bakgrund

Falun Borlänge-regionen AB (FBR) är ett kommunalt utvecklingsbolag som ägs av Borlänge, Falun, Gagnef och Sätters kommuner. Bolaget ska, inom ägarkommunerna, arbeta med näringslivs- och regional utveckling för ökad attraktionskraft genom att driva projekt och verksamheter som ligger i linje med ägarkommunernas prioriterade utvecklingsområden samt på uppdrag tillhandahålla tjänster för utredningar och kommungemensamma aktiviteter.

Almedalen har varit en kommungemensam aktivitet som ordnats av FBR med boende, resa samt arrangerat lokal för möten och föredrag. 2022 hade FBR ett seminarium med Infram (Infrastruktur för framtiden). Det har varit olika antal deltagare från de fyra kommunerna oftast både politiker och tjänsteperson.

Ks § 238 forts

Kostnaden har fördelats utifrån antal deltagare per kommun. 2023 deltog två kommuner från FBR, Säter var inte med och hade ingen kostnad.

Delges

Christer Eriksson (M)

Ks § 239 Inbjudan till kurser och konferenser

Inbjudningar

Inbjudan från Sveriges kommuner och regioners (SKR) politikerkonferens om kommunal räddningstjänst 2023, den 7-8 december i Stockholm.

Inbjudan från SKR till Besöksnäring på agendan 2030, den 6 december i Stockholm.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor inbjuder till konferensen "Våld, förtryck och heder – tidiga insatser för en trygg fritid" den 11 december 2023 i Stockholm.

Inbjudan från Naturvårdsverket till webinarium Hållbar plastanvändning – en av lösningarna på (flera) stora samhällsutmaningar, digitalt den 22 november.

Ks § 240 Anmälan delegationsbeslut

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av delegationsbesluten.

Delegationsbeslut

KS2023/0051-33

Återbesättningsprövning familjebehandlare 100%

KS2023/0051-34

Återbesättningsprövning socialsekreterare 100%

KS2023/0051-35

Återbesättningsprövning undersköterska 80-85%

KS2023/0051-36

Återbesättningsprövning undersköterska 80-85%

KS2023/0051-37

Återbesättningsprövning vårdbiträde 80-85%

KS2023/0051-39

Återbesättningsprövning undersköterska 80-85%

KS2023/0051-41

Återbesättningsprövning 2 undersköterskor hemtjänst 100%

KS2023/0051-42

Återbesättningsprövning 3 undersköterskor hemtjänst 100%

KS2023/0051-43

Återbesättningsprövning undersköterska hemtjänst 100%

Beslut om semesterväxling 2024

- KSP2022/0909-3
- KSP2022/0923-1
- KSP2022/0926-1
- KSP2022/0912-2
- KSP2022/0912-1
- KSP2022/0925-1

Ks § 240 forts

- KSP2023/0216-1
- KSP2022/0115-2
- KSP2022/0917-1
- KSP2022/0924-1
- KSP2023/0496-1
- KSP2022/0935-2
- KSP2022/0910-1
- KSP2022/0881-1
- KSP2022/0908-1
- KSP2022/0907-1
- KSP2022/0914-1
- KSP2022/0919-1
- KSP2022/0916-1

Beslut om förskjuten arbetstid

- KSP2022/0769-4
- KSP2022/0778-3

Ks § 241 Delgivningar

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av delgivningarna.

Delgivningar

KS2023/0408

Kommunalekonomisk utjämning för kommuner, preliminärt utfall, år 2024

KS2023/0407

Utjämning av LSS-kostnader mellan kommuner, utjämningsåret 2024, preliminärt utfall.

KS2023/0404

Räddningstjänsten Dala Mitt säger upp avtalet avseende brandvattenposter.

KS2023/0403

Regionens hemställan till Finansdepartementet om ändring av länsvisa skattesatsen (färdtjänst och riksfärdtjänst)

Protokoll från sammanträde med

- Hjälpmedelsnämnden, 2023-09-08
- Överförmyndare i samverkan 2023-09-25
- Dalabanans Intresseförening, 2023-09-18
- Gysams styrgruppsmöte 2023-09-22
- Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel, 2023-10-10
- Räddningstjänsten Dala Mitt förbundsdirektionen, 2023-10-19
- Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-10-17.
- Styrgrupp Förskola Skönvik, 2023-10-02.
- Personalutskottet 2023-10-17.
- Hjälpmedelsnämnden 2023-10-05
- Hjälpmedelsnämndens AU, 2023-10-19

Skrivelse från Fremia och Famna uppmanar kommunstyrelsen att, i budget 2024, räkna upp ersättningsarna till idéburna och andra fristående verksamheter som bedrivs på ert uppdrag, samt de bidrag som ni ger till civilsamhällets organisationer så att de speglar kostnadsläget.

Ks § 241 forts

Kopia på polisanmälan avseende:

- Skadegörelse Västra Långgatan.
- Stöld Jönshyttan
- Stöld Jönshyttan 3

Underrättelse om beslut till målsägande – förundersökningen läggs ner gällande försök till skadegörelse, Klockarskolan. 2023-08-23.

KS2018/0282-86

Dom i Nacka Tingsrätt 2023-09-26 - Antagande av detaljplan för bostadsområde Präst Källa i Sätters kommun har vunnit laga kraft.

Beslut från samhällsbyggnadsnämnden, 2023-09-27, § 134, förstudie för markanvisningstävling Ljusterns strand.

Kf § 19 Utdelning av Ung grokraft

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 20 Utdelning av Ungdomsledarstipendium

KS2023/

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 21 Utdelning av Ungdomskulturpris

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 22 Utdelning av kulturpris

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.